SOMOGYVÁRMEGYE ALMANACHJA

1908



SOMOGYVÁRMEGYE
NYOMDA ÉS
LAPKIADÓ R. T.
KIADÁSA KAPOSVÁR

LEGOLCSÓBB ÉKSZER

Ékszer- és óra-javító műhely!

KAPOSVÁR, Korona-utcza 1., a Korona-kávéház átellenében.

Kaposvár egyedüli műötvöse!

TELEFON 144.



BESZERZÉSI FORRÁS!



VÉSNÖKI :: MÜTEREM!

KAPOSVÁR, Korona-utcza 1., a Korona-kávéház átellenében.

Optikai czikkek nagy raktára.

Állandó nagy : ékszerkiállitás!

Kaposvári Vasöntőde és Gépgyár Részvény-Társaság.

Ajánlja: Szecskavágóit, répavágóit, morzsolóit és darálóit, „MABILLE“ rendszerü borsajtóit s szőlőzuzóit.

Elvállal: Malomberendezéseket. Hengerek csiszolását és rovátkolását. :: Szivattyutelepek és vizvezetékek berendezését. :: Kazánmunkákat. Vas- és fémöntvényeket saját és idegen minták után. :: Minden a gépészeti szakmába vágó munkálatokat. :: :: ::

SOMOGYVÁRMEGYE ALMANACHJA

1908



HARMADIK
ÉVFOLYAM

RÉSZVÉNYNYOMDA NYOMÁSA KAPOSVÁR



KACSKOVICS LAJOS

SOMOGYVÁRMEGYE UJ ALISPÁNJA.

TARTALOM.

Kacskovics Lajos alispán arcképe.
Naptári rész 1
Posta- és távirda díjszabás 13
Bélyegilleték 16

I. CZÍMTÁR.

Somogyvármegye községei 19
„ tisztikara 29
„ legtöbb adót fizetői 33
„ választott bizotts. tagjai 39
„ törvh. biz. albizottságai 43
„ választókerületei és orsz. képviselői 54
„ körjegyzői 62
„ orvosai 67
„ ügyvédei 70
„ állatorvosai 72
„ plebániái 74
„ ágost. és ref. egyházai 80
Kaposvári izr. hitközség 82
Kir. törvényszék 86
„ közjegyzőség 89
„ pénzügyigazgatóság 90
„ posta- és távirdahivatal 93
Somogyvármegye takarékpénztárai 95
„ segélyegyletei 105
„ hitelszövetkezetei 110
„ gyárai és iparvállalatai 112
„ tanintézetei 119
Kaposvár város tisztikara 144
„ képviselőtestülete 145
„ hivatalai 147
„ társadalmi egyesületei 150
„ közművelődési egyesületei 151
„ jótékony egyletei 152
„ sport-egyesületei 154
„ szakegyletei 155

II. IRODALOM.

Sárközy Béla (Képpel) 157
Széchenyi Imre gróf szobra (Képpel): Törteltől 161
Éjszaka előtt (Vers): Göndör Ferenctől 170
Sutykó Jánosék: H. Szederkényi Anikótól 172
Emlékezés (Vers): Pete Mártontól 177
A teremtés VIII-ik napja: Feszl Gézától 182
Mikor a hó születik (Vers): Harasztthy Lajostól 191
Mi lesz holnap: Ádám Évától 193
Az első hó (Vers): Mohácsi Jenőtől 199
A kenyér: Antal Sándortól 200
A villámvasut (Vers): Gádor Istvántól 208
Mesterember lányok: Török Istvántól 210
Büszkeség (Vers): Nikelszky Gézától 219
A mádmoazell regénye: Salgó Sándortól 221
Tárogató hangok (Vers): Sassy Csabától 230
Emeljük az ujonclétszámot: Dániel Mihálytól 232
Boldog virágok (Vers): Szávay Gyulától 239

Ha véget ért (Vers): Nikelszky Gézától 240
Mahmud el Afiz erkélye: Betnár Bélától 241
Alkonyat (Vers): Vári Jenőtől 249
Lajos pincér: Horváth Istvántól 250

III. HIRDETÉSEK.

Az alant felsorolt megbizható cégek hirdetései a következő lapokon találhatók:

Boskovitz Antal és Fia
Vasöntőde és gépgyár r. t.
Neumann Miksa
Svarcz Sándor (Angol Szabó) — Belső boriték lapokon

Feller V. Jenő 60
Dr. Kovács 84
Fonai Vilmos I.
Szlovák Ignác II.
Taky Ferenc III.
Oroszy Sándor utóda (Zelms Lajos) IV.
Bok és Társa V.
Szenes Emil VI.
Goitein Mór VII.
Székely Ármin IX.
Langsfeld M. Mór fiai X.
Dr. Szabó, Gottlieb Zsigmond XI.
Lázár Dezső XII.
Dániel Mihály XIII.
Angster József és Fiai XIV.
Dániel Mihály XV.
Goldschmied Zsigmond XVI
Szegedi keresk. kiviteli részv. társ. XVII
Dainay Béla és Fivére XVIII.
Kállai Lajos XIX.
Lengyel Testvérek XX.
Kállai Lajos XXI.
Nagy Gábor XXII.
Borovitz Manó XXIII.
Nagy Gábor XXIV.
Rózsa János XXV.
Első kaposvári ker. temetk. vállalat XXVI.
Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete XXVII.
Fekete Lajos XXVIII.
Neuhaus Antal XXIX.
Schubert Mor XXX.
Fenyvesi Béla XXXI.
Pollák József XXXII.
A Balaton utmutató XXXIII.
Mayer Vilmos XXXIV.
Sohr Géza XXXV.
Sipőcz Jolán XXXVI.
Kerber Lajos XXXVII.
Camis és Stock XXXVIII.
Szabó Ferenc XXXIX.
Herczeg Testvérek XL.
Nagy Lajos XLI.
Kacskovics Jenő XLII.
Adelmann Béla XLIII.
Strakovits Lajos XLIV.
Varga Miksa, Adelmann Gusztáv XLV.
Fehér Adolf XLVI
Vései Sándor, Prékop János XLVII.
Szőke Jenő XLVIII.
Gólya áruház XLIX.
Kis Henrik, Özv. Práger Ignácné L.
Légár Béla LI.
Kaposvári kereskedelmi és iparbank LII.
Fürst és Friedmann LIII.
Felsenfeld Rudolf LIV.
Szász Dénes LV.
Singer Co. LVI.
Hamerli M. és A. LVII.
Spitzer Samu LVIII.
Mauthner Gusztáv LIX.
Betnár Nándor LX.
Goitein Benedek és Fia LXI.
Kuttner Leó LXII.
Weisz Kálmán LXIII.
Csajághy Antal LXIV.

▽▽

JANUÁR

1	Szerda	Újév
2	Csütörtök	Makár ap.
3	Péntek	Genovéva
4	Szombat	Titusz pk.
5	Vasárn.	E Teleszf.
6	Hétfő	Vízker.
7	Kedd	Rajmund
8	Szerda	Szeverin
9	Csütörtök	Julián vt.
10	Péntek	Vilmos p.
11	Szombat	Higin p.v.
12	Vasárn.	E 1 Tacz.
13	Hétfő	40 vt. kat.
14	Kedd	Bódogáld
15	Szerda	Pál rem.
16	Csütörtök	Marczel
17	Péntek	Antal r.
18	Szombat	Piroska v.
19	Vasárn.	E 2 Jéz.n.
20	Hétfő	Fáb. és S.
21	Kedd	Ágnes sz.
22	Szerda	Vincze sz.
23	Csütörtök	B.-A. elj.
24	Péntek	Timót pk.
25	Szombat	Pál ford.
26	Vasárn.	E 3 Sz.cs.
27	Hétfő	Ar. sz. Ján.
28	Kedd	Apollonia
29	Szerda	Szal. sz. F.
30	Csütörtök	Mártonka
31	Péntek	Nol. Péter

FEBRUÁR

1	Szombat	Ignácz
2	**Vasárn.**	**Gysz. B.**
3	Hétfő	Balázs
4	Kedd	Veronika
5	Szerda	Ágota
6	Csütörtök	Dorottya
7	Péntek	Romuáld
8	Szombat	Math. J.
9	**Vasárn.**	**E 5** Apoll.
10	Hétfő	Skolaszt.
11	Kedd	Dezső vt.
12	Szerda	Eulália
13	Csütörtök	Ricci Kat.
14	Péntek	Bálint vt.
15	Szombat	Fauszt
16	**Vasárn.**	**E Hetv.**
17	Hétfő	Donát vt.
18	Kedd	Simeon
19	Szerda	Konrád
20	Csütörtök	Aladár
21	Péntek	Szeverián
22	Szombat	Péter szf.
23	**Vasárn.**	**E Hatv.**
24	Hétfő	Szökőnap
25	Kedd	Mátyás
26	Szerda	Géza vt.
27	Csütörtök	Sándor
28	Péntek	Leánder
29	Szombat	Román

MÁRCZIUS

1	Vasárn.	D Fars.v.
2	Hétfő	Szimplic.
3	Kedd	Kunig.
4	Szerda	Hamv. sz.
5	Csütörtök	Özséb vt.
6	Péntek	Kol., Fr.
7	Szombat	Aq. Tam.
8	Vasárn.	D 1 Invoc.
9	Hétfő	Franciska
10	Kedd	40 vértanu
11	Szerda	Konst. K.
12	Csütörtök	Gergely
13	Péntek	Niczefor
14	Szombat	Matild
15	Vasárn.	D 2 Rem.
16	Hétfő	Heribert
17	Kedd	Gertrud
18	Szerda	J. Cir., S.
19	Csütörtök	József
20	Péntek	Joachim
21	Szombat	Benedek
22	Vasárn.	D 3 Oculi
23	Hétfő	Frumen.
24	Kedd	Gábor fa.
25	Szerda	Gy. B.-A.
26	Csütörtök	Manó vt.
27	Péntek	Rupert
28	Szombat	Kap. Ján.
29	Vasárn.	D 4 Laet.
30	Hétfő	Kvirin vt.
31	Kedd	Ámosz pr.

ÁPRILIS

1	Szerda	Hugó pk.
2	Csütörtök	Paulai F.
3	Péntek	Richard
4	Szombat	Izidor
5	Vasárn.	D Judic.
6	Hétfő	Cölesztin
7	Kedd	Epifán pk.
8	Szerda	Dénes pk.
9	Csütörtök	Dömötor
10	Péntek	Fájdalm.
11	Szombat	Leó p. et.
12	Vasárn.	D Palm.
13	Hétfő	Hermen.
14	Kedd	Tibor vt.
15	Szerda	Anaszt.
16	Csütörtök	Nagycsüt.
17	Péntek	Nagypént.
18	Szombat	Nagysz.
19	Vasárn.	D Husv.
20	Hétfő	Husv.-h.
21	Kedd	Anzelm
22	Szerda	Szotér, K.
23	Csütörtök	Béla pk.
24	Péntek	György
25	Szombat	Márk ev.
26	Vasárn.	D1 Quas.
27	Hétfő	Zita sz.
28	Kedd	Vitalis
29	Szerda	Péter
30	Csütörtök	Zsófia

MÁJUS

1	Péntek	Fülöp, J.
2	Szombat	Athanáz
3	Vasárn.	D 2 Mis.
4	Hétfő	Flórián vt.
5	Kedd	V. Pius p.
6	Szerda	Ol. f. Ján.
7	Csütörtök	Szaniszló
8	Péntek	Mih. főa.
9	Szombat	Naz. Ger.
10	Vasárn.	D 3 J. olt.
11	Hétfő	Mamertus
12	Kedd	Pongrácz
13	Szerda	Szervácz
14	Csütörtök	Bonifácz
15	Péntek	Izidor vt.
16	Szombat	Nep. Ján.
17	Vasárn.	D 4 Cant.
18	Hétfő	Venáncz
19	Kedd	Ivó hv.
20	Szerda	Szién. B.
21	Csütörtök	Timót vt.
22	Péntek	Julia sz. v.
23	Szombat	Dezső pk.
24	Vasárn.	D 5 Rog.
25	Hétfő	Orbán vt.
26	Kedd	N. Fülöp
27	Szerda	Beda et.
28	Csütört.	Ald. csüt.
29	Péntek	Pazzi M.
30	Szombat	Nándor k.
31	Vasárn.	D 6 Ex.

JUNIUS

1	Hétfő	Pamfil ál.
2	Kedd	Anna M.
3	Szerda	Paula sz.
4	Csütörtök	Quirin p.
5	Péntek	Bonifácz
6	Szombat	Norbert
7	Vasárn.	D Pün. v.
8	Hétfő	Pünk. h.
9	Kedd	Prim., Fel.
10	Szerda	Margit k.
11	Csütörtök	Barnabás
12	Péntek	Antonina
13	Szombat	Pád. Ant.
14	Vasárn.	D 1 Szent
15	Hétfő	Vid, Mod.
16	Kedd	Rég. Fer.
17	Szerda	Peregrin
18	Csütört.	Urnapja
19	Péntek	Gyárf.
20	Szombat	Szilvér p.
21	Vasárn.	D 2 Gonz.
22	Hétfő	Paulin pk.
23	Kedd	Ediltrud
24	Szerda	Ker. Ján.
25	Csütörtök	Vilmos h.
26	Péntek	Ján. és Pál
27	Szombat	László kir.
28	Vasárn.	D 3 Irén.
29	Hétfő	Pét. és P.
30	Kedd	Pál ap. e.

JULIUS

1	Szerda	Theobald
2	Csütörtök	Sarlós
3	Péntek	Jáczint vt.
4	Szombat	Ulrik pk.
5	Vasárn.	D 4 J. sz.
6	Hétfő	Dominika
7	Kedd	Villibald
8	Szerda	Erzsébet
9	Csütörtök	Veronika
10	Péntek	Amália sz.
11	Szombat	Pius p. vt.
12	Vasárn.	D 5 G. Ján.
13	Hétfő	Jenő p. vt.
14	Kedd	Bonavent.
15	Szerda	Apost o.
16	Csütörtök	Karmel B.
17	Péntek	Elek hv.
18	Szombat	Frigyes
19	Vasárn.	D 6 L. M.
20	Hétfő	Illés, Mar.
21	Kedd	Dániel pr.
22	Szerda	Mária M.
23	Csütörtök	Apollinár
24	Péntek	Krisztina
25	Szombat	Jakab ap.
26	Vasárn.	D 7 Anna
27	Hétfő	Pantaleon
28	Kedd	Incze p. h.
29	Szerda	Márta sz.
30	Csütörtök	Judit
31	Péntek	Loy. Ign.

AUGUSZTUS

1	Szombat	Vasas sz.
2	Vasárn.	D 8 L. Alf.
3	Hétfő	Istv.v.t.m.
4	Kedd	Domonk.
5	Szerda	Havi B. A.
6	Csütörtök	Urunk sz.
7	Péntek	Kajetán h.
8	Szombat	Czirjék
9	Vasárn.	D 9 Rom.
10	Hétfő	Lőrincz v.
11	Kedd	Tibor, Zs.
12	Szerda	Klára sz.
13	Csütörtök	Ipoly vt.
14	Péntek	Atanázia
15	Szombat	N.-B.-A.
16	Vasárn.	D 10 Joa.
17	Hétfő	Liberát a.
18	Kedd	Ilona cs.
19	Szerda	Tulúzi L.
20	Csütört.	István k.
21	Péntek	Sámuel
22	Szombat	Timót vt.
23	Vasárn.	D 11 B. F.
24	Hétfő	Bertalan
25	Kedd	Lajos kir.
26	Szerda	Zefirin p.
27	Csütörtök	Kal. Józs.
28	Péntek	Ágoston
29	Szombat	Ker. Ján. f.
30	Vasárn.	D 12 L. R.
31	Hétfő	Rajmund

SZEPTEMBER

1	Kedd	Egyed
2	Szerda	Jusztusz
3	Csütörtök	Manzvet
4	Péntek	Rozália
5	Szombat	Juszt. Lőr.
6	Vasárn.	D 13 Or.
7	Hétfő	Regina
8	Kedd	Kisassz.
9	Szerda	Gorgon
10	Csütörtök	Tolent.
11	Péntek	Teodóra
12	Szombat	Guido
13	Vasárn.	D 14 Már.
14	Hétfő	Sz. felm.
15	Kedd	Nikomed
16	Szerda	Editha
17	Csütörtök	Lambert
18	Péntek	K. József
19	Szombat	Január
20	Vasárn.	D 15 Eust.
21	Hétfő	Máté aps.
22	Kedd	Móricz
23	Szerda	Tekla
24	Csütörtök	Gellért
25	Péntek	Kleofás
26	Szombat	Cziprian
27	Vasárn.	D 16 Koz.
28	Hétfő	Venczel
29	Kedd	Mihály
30	Szerda	Jeromos

OKTÓBER

1	Csütörtök	Remig.
2	Péntek	Leodegár
3	Szombat	Kandid
4	Vasárn.	D 17 R.
5	Hétfő	Placzid
6	Kedd	Bruno
7	Szerda	Amália
8	Csütörtök	Brigitta
9	Péntek	A. Dénes
10	Szombat	Ferencz
11	Vasárn.	D 18 M. N.
12	Hétfő	Miksa
13	Kedd	Ede
14	Szerda	Kalliszt
15	Csütörtök	Terézia
16	Péntek	Gallusz
17	Szombat	Hedvig
18	Vasárn.	D 19 Luk.
19	Hétfő	Luczián
20	Kedd	Vendel
21	Szerda	Orsolya
22	Csütörtök	Kord. sz.
23	Péntek	Ignácz
24	Szombat	Ráfael
25	Vasárn.	D 20 Alac.
26	Hétfő	Dömötör
27	Kedd	Szabina
28	Szerda	Sim., Juda
29	Csütörtök	Narczisz
30	Péntek	Kolos
31	Szombat	Farkas

NOVEMBER

1	Vasárn.	Mindsz.
2	Hétfő	Halottak
3	Kedd	Pirmin
4	Szerda	Borr. Kár.
5	Csütörtök	Imre hg.
6	Péntek	Lénárd
7	Szombat	Engelbert
8	Vasárn.	D 22 B.-A.
9	Hétfő	Tivadar
10	Kedd	Avell. A.
11	Szerda	Márton
12	Csütörtök	Jozafát
13	Péntek	Koszt.
14	Szombat	Jukund
15	Vasárn.	D 23 Lipót
16	Hétfő	Ödön pk.
17	Kedd	Gergely
18	Szerda	Ottó
19	Csütörtök	Erzsébet
20	Péntek	Bódog
21	Szombat	B.-A. b.
22	Vasárn.	D 24 Cz.
23	Hétfő	Kelemen
24	Kedd	Ker. Ján.
25	Szerda	Katalin
26	Csütörtök	Konrád
27	Péntek	Virgil pk.
28	Szombat	Szoszth.
29	Vasárn.	D 1 Szat.
30	Hétfő	András

DECZEMBER

1	Kedd	Eligiusz
2	Szerda	Bibiána
3	Csütörtök	Ferencz
4	Péntek	Borbála
5	Szombat	Szabbas
6	Vasárn.	D 2 Mikl.
7	Hétfő	Ambrus
8	Kedd	Mária
9	Szerda	Leokádia
10	Csütörtök	Judit
11	Péntek	Damaz
12	Szombat	Szinesz
13	Vasárn.	D 3 Lucza
14	Hétfő	Nikáz pk.
15	Kedd	Valerián
16	Szerda	Özséb
17	Csütörtök	Lázár pk.
18	Péntek	Gráczián
19	Szombat	Nemezius
20	Vasárn.	D 4 Teofil
21	Hétfő	Tamás
22	Kedd	Zeno vt.
23	Szerda	Viktória
24	Csütörtök	Ád. és Éva
25	Péntek	N.-Kar.
26	Szombat	István
27	Vasárn.	D János
28	Hétfő	Apró sz.
29	Kedd	Dávid kir.
30	Szerda	Anisz pk.
31	Csütörtök	Szilveszt.

POSTA- ÉS TÁVIRDA-DIJSZABÁS.

I. Belföldi levelek és csomagok. A levél bérmentesitési dija: 20 gr. sulyig, helyben (ugyanazon város) 6 fill., belföldön 10 fill., 250 grammig: helyben 12 fill., belföldön 20 fill., 500 grammig: helyben 18 fill., belföldön 30 fill. Ha a levél bérmentetlenül adatik föl, a fönti dijakon kivül a czimzettől 10 fill. (helyben 6 fill.) pótdijat is szednek, s ha a czimzett ezt ki nem fizeti, a levél *nem kézbesittetik.* A levelezőlapra, ha valaki ilyet külön nyomat, az előirt bélyeg teendő. Az ily levelező-lapra azonban a «Magyar királyi posta» föliratot rányomatni nem szabad, mert a posta nem expediálja. — Ugyszintén nem expediál a posta «Korrespondenz-Karte» vagy más, nem magyar föliratu levelező-lapokat sem.

Ajánlott levél. Az ajánlott levél dija: 20 grammig helyben 16 fillér, belföldön 35 fillér; 250 grammig helyben 22 fillér, belföldön 45 fillér; 500 grammig helyben 28 fillér, belföldön 55 fillér. Express-dij még *külön* 30 fillér, bárhova szól a levél vagy levelező-lap.

Nyomtatványok. Nyomtatványok, melyeknek azonban számlán kivül semminemü levelezésszerü közleményt tartalmazniok nem szabad, keresztkötés alatt, le nem zárt boritékban vagy tekercsben adandók föl. Nyomtatványnak tekintetnek a hirlapok, folyóiratok, zeneművek, képek, tervek, rajzok, a hozzávaló számlával, szóval minden mechanikailag előállitott sokszorositások. A hektográf, autográf, stb. utján sokszorositott kézirat csak ugy adható föl mint nyomtatvány, ha egyszerre legalább 20 teljesen egyenlő példány expediáltatik belőle. Mint nyomtatványok küldhetők még a kefelevonatok a hozzátartozó kéziratokkal, fényképek és árjegyzékek a beiratott árakkal stb. A nyomtatvány-küldemény legföljebb 1 kilogramm sulyu és bármely irányban legföljebb 45 czentiméter kiterjedésü lehet. (Vékony, tekercsalaku nyomtatvány-küldemény 60 czentiméter hosszuságu lehet.) Nyomtatványok szállitási dija:

10	gramm	sulyig	2 fillér	250	gramm	sulyig	10 fillér
50	»	»	3 »	500	»	»	20 »
150	»	»	5 »	1000	»	»	30 »

A nyomtatványok a földadásnál bérmentesitendők s a bélyegek a czimlapra ragasztandók. Express és ajánlva is földadhatók. (Express-dij külön 30 fillér, éppugy mint a leveleknél. Ajánlási-dij: helyben 10 fill., egyebüvé 25 fillér.) A nyomtatványként földadott csomagba irásbeli közleményt (levél) tenni nem szabad. Egy kilogrammnál nehezebb nyomtatvány, mint csomag (lásd ezt) küldendő.

II. Csomagok. (Belföldön, Ausztria és Németországba.) Öt kilogrammig 75 kilométeren belül 30 fill., azon tul 60 fill. (a szállitólevél külön 12 fill.);

	75	150	375	750	1125	1125 felül
			kilométerig			
6 kilogrammig	36 fill.	72 fill.	84 fill.	96 fill.	108 fill.	120 fill.
7 »	42 »	84 »	108 »	132 »	156 »	180 »
8 »	48 »	96 »	132 »	168 »	204 »	240 »
9 »	54 »	108 »	156 »	204 »	252 »	300 »
10 »	60 »	120 »	180 »	240 »	300 »	360 »

s igy tovább, egész 50 kilogrammig. Terjedelmes csomagok után megfelelő pótdij jár 5 kilogrammig (30 fillér); ugyszintén külön pótdij fizetendő a csomag esetleges értéknyilvánitása után is és pedig 100 kor. értékig 6 fillér. (Németországba 12 fillér.)

III. Táviratok. Egy szó 15 betüből vagy 5 számjegyből állhat.

Távirat-dijszabás:

Helyiforgalomban 10 szóig 40 fillér, minden további szó 2 fillér.

Ausztria-Magyarország, Novibazár, Németország, Bosznia-Herczegovina és *Szerbiába,* 10 szóig 60 fill., minden további szó 6 fillér.

Svájcz, Románia, Montenegróba, 10 szóig 1 kor. 50 fillér, minden további szó 9 fillér.

Franczia országba, Olaszországba, Bulgáriába, 10 szóig 2 korona 20 fillér, minden további szó 16 fillér.

Angolországba, 10 szóig 3 korona 20 fillér, minden további szó 26 fillér.

Belgium, Dánia, Luxemburgba, 10 szóig 2 korona 70 fillér, minden további szó 21 fillér.

Norvégiába, 10 szóig 3 korona 80 fillér, minden további szó 32 fillér.

Svédország, Oroszországba, 10 szóig 3 korona, minden további szó 24 fillér.

Hollandiába, 10 szóig 2 korona 50 fillér, minden további szó 19 fillér.

A táviratokban elől a czimet, utána a szöveget és aláirást latin vagy német betükkel kell irni. A választ előre is lehet fizetni, mely ugyanannyi, mint a tiz szavu távirat.

Sürgős táviratért háromszoros dij fizetendő.

IV. Külföldi levelek, levelező-lapok és nyomtatványok tarifája:

Rendeltetési ország	Levelek		Levelező-lapok		Nyomtatványok	
	suly gr.-ban	dij fillérekben	egyszerü	válaszos	suly gr.-ban	dij fillérekben
Ausztria — — — — —	20-ig	10	5	10	50-ig	3
Bosznia — — — — —					100-ig	5
Herczegovina — — —	250-ig	20			250-ig	10
Németország — — —					500-ig	20
					1000-ig	30
Novibazár — — — —	15-ig	25	10	20	50-ig	5
Szerbia — — — — —	15-ig	25	5	10	50-ig	5
Románia (ált. forg.) —	15-ig	25	10	20	50-ig	5
» (határ-forg.)		10	10	20		
Montenegro— — — —	15-ig	10	5	10	50-ig	5
Európa többi államai*	15-ig	25	10	20	50-ig	5

* Ugyane dijszabás érvényes Egyptom, Tunis, Tripolis, Marokko, az Északamerikai Unióba, Kanadába, ázsiai Orosz- és Törökországba is. Külföldi levelek ajánlási dija 25 fillér, téritvény dija 25 fillér, express-dij 30 fillér. Külföldre szóló pénzküldemények (Ausztria, Bosznia és Herczegovinába is) *sárga szinü* utalványokon küldendők.

BÉLYEGILLETÉK.

I. Váltókra			II. Okiratokra			III. Szerződésekre		
koronáig	kor.	fill.	koronáig	kor.	fill.	koronáig	kor.	fill.
150	—	10	40	—	14	20	—	14
300	—	20	80	—	26	40	—	26
600	—	40	120	—	38	60	—	38
900	—	60	200	—	64	100	—	64
1.200	—	80	400	1	26	200	1	25
1.500	1	—	600	1	87	300	1	88
1.800	1	20	800	2	50	400	2	50
2.100	1	40	1.600	5	—	800	5	—
2.400	1	60	2.400	7	50	1.200	7	50
2.700	1	80	3.200	10	—	1.600	10	—
3.000	2	—	4.000	12	—	2.000	12	50
6.000	4	—	4.800	15	—	2.400	15	—
9.000	6	—	6.400	20	—	3.200	20	—
12.000	8	—	8.000	25	—	4.000	25	—
15.000	10	—	9.600	30	—	4.800	30	—
18.000	12	—	11.200	35	—	5.600	35	—
21.000	14	—	12.800	40	—	6.400	40	—
24.000	16	—	14.400	45	—	7.200	45	—
27.000	18	—	16.000	50	—	8.000	50	—
30.000	20	—	16.800	53	—	8.400	53	—
33.000	22	—	17.600	55	50	8.800	55	50
36.000	24	—	18.400	58	—	9.200	58	—
39.000	26	—	19.200	60	50	9.600	60	50
42.000	28	—	20.000	72	—	10.000	72	—
45.000	30	—	20.800	74	50	10.400	74	50
48.000	32	—						

és igy tovább minden 300 koronától 2 koronával több; a 300 koronánál kisebb maradványösszeg teljesnek lévén tekintendő.

és igy tovább minden 800 kor. után 2 kor. 50 fil. illetéktöbblet fizetendő; 800 kor.-nál csekélyebb maradványösszeg teljesnek tekintendő.

és igy tovább minden 400 kor. után 2 korona és 50 fill. illetéktöbblet fizetendő; 400 koronánál kevesebb maradványösszeg teljesnek tekintendő.

Bizonyitványok munkásoknak — — — — — —	30 fillér
Bizonyitványok magánosoktól és iparosoktól —	1 kor.
Beadványok magánszemélyektől hatóságokhoz rendszerint — — — — — — — — — —	1 kor.
Egy játék kártyára 36-nál kevesebb kártyával —	30 fillér
Egy játék kártyára 36-nál több kártyával — —	60 »
Szállitólevélre— — — — — — — — — —	10 »
Számlára az üzletben 100 koronáig ivenkint— —	02 »
Számlára az üzletben 100 koronán felül ivenkint	10 »

I.

CZIMTÁR.

Somogyvármegye községeinek

betüsoros kimutatása a járások, posta- és távirda-állomások feltüntetésével.

A község neve	Járás	Posta	Távirda
Acsa	Igal	Acsa	Igal
Ádánd	Tab	Ádánd	
Almamellék	Szigetvár	Almamellék	
Alsok	Csurgó	Csurgó	
Alsó-Segesd	N.-Atád	Felső-Segesd	
Andocs	Igal	Andocs	Igal
Antalfalu	Csurgó	Inke	Iharos-Berény
Apáti	Szigetvár	Apáti	Szigetvár
Aracs	Barcs	Babócsa	
Aszaló	Igal	S.-Aszaló	Aszaló
Attala	„	Csoma	Dombóvár
Babócsa	Barcs	Babócsa	
Bábony	Tab	Bábony	Tab
Bagolasáncz	Csurgó	S.-Szent-Miklós	Nagy-Kanizsa
Balaton-Berény	Marczali	Balaton-Berény	
„ Csehi	Lengyeltóti	Boglár	Szőlős-Györök
„ Keresztur	Marczali	Balaton-Keresztur	
„ Szt.-György	„	Balaton-Szt.-György	
„ Ujlak	„	Balaton-Keresztur	
Bálványos	Tab	Bálványos	Szántód
Barcs	Barcs	Barcs	
Bárdszerászló	Kaposvár	Bárdibükk	K.-Korpád
Basal	Szigetvár	S.-Apáti	Szigetvár
Baté	Kaposvár	Baté	
Bécz	Szigetvár	Nagy-Hárságy	Zselic-Szt.-László
Bélavár	N.-Atád	Vizvár	
Beleg	„	Beleg	
Belezna	Csurgó	Zákány	Mura-Keresztur
Berzencze	„	Berzencze	

A község neve	Járás	Posta	Távirda
Bessenyő	N.-Atád	Lábod	Görgeteg
Bize	Marczali	Marczali	
Bodrog	Kaposvár	Hetes	
Bodvicza	N.-Atád	Nagy-Atád	
Boglár	Lengyeltóti	Boglár	
Böhönye	Marczali	Böhönye	
Boldogasszonyfa	Szigetvár	Zselicz-Szent-László	
Bolhás	N.-Atád	Somogy-Szobb	
Bolhó	Barcs	Bolhó	Babócsa
Bonnya	Igal	Kisbár-apáti	Igal
Boronka	Marczali	Marczali	
Bőszénfa	Kaposvár	Gálosfa	
Bükkösd	Csurgó	Porrog	Gyékényes
Bürüs	Szigetvár	Gyöngyös-mellék	Szigetvár
Büssü	Igal	Büssü	Szill
Buzsák	Lengyeltóti	Buzsák	L.-tóti
Csákány	Marczali	Nemes-Vid	
Csepely	Tab	Köttse	Karád
Cserénfa	Kaposvár	Szent-Balázs	
Csertő	Szigetvár	Szigetvár	Mozsgó-Szulimán
Csicsó	Csurgó	Iharos-Berény	
Csoknya	Kaposvár	Csoknya	Hetes
Csokonya	Barcs	Csokonya	Visonta-Csokonya
Csököly	N.-Atád	Csököly	Jákó
Csoma	Igal	Csoma	Mosdós
Csombárd	Kaposvár	Hetes	
Csömend	Marczali	Nikla	Marczali
Csurgó	Csurgó	Csurgó	
Darány	Barcs	Darány	
Dombó	„	Kastélyos-Dombó	Darány
Döröcske	Igal	Döröcske	Szill
Drávafok	Szigetvár	Drávafok	Lakócsa
Dráva-Keresztur	„	„	B.-Sellye

A község neve	Járás	Posta	Távirda
Dráva-Szt.-Márton	Barcs	D.-Szt.-Márton	Lakócsa
Dráva-Tamási	„	Dráva-tamási	Darány
Ecseny	Igal	M o c s o l á d	
Edde	Lengyeltóti	Osztopán	S.-Jád
Endréd	Tab	Endréd	Szántód
Endrőcz	Szigetvár	B.-Sellye	
Fajsz	Marczali	F a j s z	
Faluszemes	Lengyeltóti	F a l u s z e m e s	
Faluhidvég	Tab	Városhidvég	
Fehéregyház	Marczali	S.-Sámson	N.-Vid
Felsősegesd	Nagy Atád	Felső-Segesd	
Fiad	Igal	Kisbár-apáti	Karád
Fonó	„	B a t é	
Fönyed	Marczali	Vörs	B.-Szt.-György
Gadács	Igal	S z i l l	
Gadány	Marczali	M e s z t e g n y e	
Gálosfa	Kaposvár	G á l o s f a	
Gamás	Lengyeltóti	Gamás	S.-vár
Gárdony	Barcs	K.-dombó	Darány
Geszti	Igal	Geszti	Mernye
Gige	Nagy-Atád	Gige	K.-korpád
Gölle	Igal	Gölle	Szill
Gomba	Marczali	M a r c z a l i	
Görgeteg	Nagy-Atád	G ö r g e t e g	
Gyalán	Igal	Büssü	Mosdós
Gyarmat	Kaposvár	Szent-balázs	Gyarmat-hajmás
Gyékényes	Csurgó	G y é k é n y e s	
Gyöngyösmellék	Szigetvár	Gyöngyös-mellék	Darány
Hajmás	Kaposvár	Szt.-Balázs	Gyarmat-hajmás
Háromfaagarév	Nagy-Atád	Háromfa-agarév	Babócsa

A község neve	Járás	Posta	Távirda
Hárságy	Szigetvár	N.-hárságy	Mozsgo-Szulimán
Hatvan	„	S.-Apáti	Szigetvár
Hedrahely	Kaposvár	Hedrahely	Hencse-Hedrahely
Hencse	„	Hencse	„
Henész	Nagy-Atád	N.-Atád	
Heresznye	„	Vizvár	
Hetes	Kaposvár	Hetes	
Hobol	Szigetvár	Szigetvár	
Hollád	Marczali	Vörs	B.-Szt-György
Homok	Kaposvár	S.-Taszár	Baté
Homok-Szt.-György	Barcs	Homok-Szt.-György	
Horvátkut	Marczali	S.-Sámson	Marczali
Hosszúfalu	Nagy-Atád	Lábod	
Igal	Igal	Igal	
Iháros	Csurgó	Iháros-Berény	
Iháros-Berény	„	„	
Inke	„	Inke	Iháros-Berény
Istvándi	Barcs	Istvándi	Darány
Jaád	Lengyeltóti	S.-Jaád	
Jákó	Kaposvár	Jákó	
Juta	„	Hetes	K.-füred
Juth	Tab	Ádánd	
Kadarkut	Kaposvár	Kadarkut	
Kálmáncsa	Barcs	Kálmáncsa	
Kapoly	Tab	Kapoly	Tab
Kaposfüred	Kaposvár	Toponár	K.-füred
Kapos-Keresztur	„	Baté	
Kaposmérő	„	Kaposmérő	
Kapos-Ujlak	„	K.-mérő	Kaposvár
Kaposvár	rdt. város	Kaposvár	
Kára	Igal	Török-Koppány	Nágocs
Karád	Tab	Karád	
Kazsok	Igal	Büssü	Szill

A község neve	Járás	Posta	Távirda
Keleviz	Marczali	Mesztegnye	
Kercseliget	Kaposvár	Kercseliget	Mosdós
Kereki	Tab	Kőröshegy	Szántód
Kéthely	Marczali	Kéthely	
Kiliti	Tab	S.-Kiliti	Siófok
Kisasszond	Kaposvár	Kiskorpád	
Kisbajom	Nagy-Atád	Kutas	
Kisbárapáti	Igal	Kisbárapáti	Mocsolád
Kisberki	Kaposvár	Mosdós	
Kisberény	Lengyeltóti	Lengyeltóti	
Kisdobsza	Szigetvár	Istvándi	Darány
Kiskeresztur	Kaposvár	Gödre	Mosdós
Kiskorpád	„	Kiskorpád	
Kiskovácsi	Nagy-Atád	Gige	K.-korpád
Kistamási	Szigetvár	Görösgal	Szigetvár
Kivadár	Nagy-Atád	N.-Atád	
Komlósd	Barcs	Babócsa	
Kónyi	Nagy-Atád	Ötvös-Kónyi	Beleg
Kőröshegy	Tab	Kőröshegy	Szántód
Köttse	„	Köttse	Karád
Kutas	Nagy-Atád	Kutas	
Lábod	„	Lábod	
Lakócsa	Barcs	Lakócsa	
Látrány	Lengyeltóti	Látrány	Lelle
Lelle	„	Lelle	
Lengyeltóti	„	Lengyeltóti	
Libiczkozma	Marczali	Fajsz	
Liszó	Csurgó	S.-Szt.-Miklós	Iháros-Berény
Magyar-Atád	Igal	Magyar-Atád	Somodor-Aszaló
Magyar-Egres	Kaposvár	Hetes	„
Magyar-Lukafa	Szigetvár	N.-hárságy	Zs.-Szt.-László
Magyar-Ujfalu	„	Gyöngyösmellék	Lakócsa

A község neve	Járás	Posta	Távirda
Magyar-Lad	Szigetvár	N.-Lad	Szigetvár
Marczali	Marczali	Marczali	
Markócz	Szigetvár	Drávafok	B.-Sellye
Megyer	Tab	Bábony	Tab
Merenye	Szigetvár	Görösgal	Szigetvár
Mernye	Igal	Mernye	
Mesztegnyő	Marczali	Mesztegnyő	
Miháld	Csurgó	Miháld	Komárváros
Mike	Nagy-Atád	Mike	Lábod
Miklósi	Igal	Nágocs	
Mocsolád	"	Mocsolád	
Molvány	Szigetvár	Görösgal	Szigetvár
Mosdós	Kaposvár	Mosdós	
Mozsgó	Szigetvár	Mozsgó	Mozsgó-Szulimán
Nágocs	Tab	Nágocs	
Nagy-Atád	Nagy-Atád	Nagy-Atád	
Nagy-Bajom	Kaposvár	Nagy-Bajom	
Nagy-Berény	Tab	N.-Berény	Ádánd
Nagy-Dobsza	Szigetvár	Istvándi	Darány
Nagy-Korpád	Nagy-Atád	N.-Korpád	Lábod
Nagy-Marton	Csurgó	Csurgó	
Nemes-Déd	Marczali	N.-Déd	N.-Vid
Nemeske	Szigetvár	Görösgal	Szigetvár
Nemes-Kisfalud	Marczali	Böhönye	
Nemes-Vid	"	Nemes-Vid	
Német-Egres	Tab	Tab	
Német-Lad	Szigetvár	Német-Lad	
Német-Ujfalu	"	Gyöngyösmellék	Lakócsa
Nikla	Marczali	Nikla	Marczali
Nyim	Tab	Ságvár	Ádánd
Nagy-Berki	Kaposvár	Mosdós	
Orczi	"	S.-Taszár	Toponár
Orda	Lengyeltóti	Boglár	Szőllősgyörök
Öreglak	"	Öreglak	

A község neve	Járás	Posta	Távirda
Őrtilos	Csurgó	Zákány	
Osztopán	Lengyeltóti	Osztopán	
Őszöd	„	Faluszemes	
Ötvös	Nagy-Atád	Ötvös-Kónyi	Somogy-Szobb
Pálfalu	Barcs	Barcs 2.	
Pamuk	Lengyeltóti	Somogyvár	
Path	Csurgó	Miháld	Komárváros
Pata	Szigetvár	S.-Apáti	Szigetvár
Patalom	Igal	M.-Atád	Répás
Patosfa	Szigetvár	N.-Lad	Szigetvár
Pátró	Csurgó	Porrog	Ih.-Berény
Pattza	Kaposvár	Zselicz-kisfalud	Kaposvár
Péterhida	Barcs	Babócsa	
Pettend	Szigetvár	Gyöngyös-mellék	Szigetvár
Pogány-Szt.-Péter	Csurgó	Iháros-Berény	
Poklosi	Szigetvár	S.-Apáti	Szigetvár
Polány	Igal	Mernye	Mocsolád
Porrog	Csurgó	Porrog	Csurgó
Porrog-Szt.-Király	„	„	„
Porrog-Szt.-Pál	„	„	Gyékényes
Potony	Barcs	Lakócsa	
Pula	Igal	Csoma	Dombóvár
Puszta-Kovácsi	Marczali	Puszta-Kovácsi	Fajsz
Puszta-Szemes	Tab	Kőröshegy	Tab
Ráksi	Igal	Igal	
Révfalu	Szigetvár	Drávafok	B.-Sellye
Rinya-Szt.-Király	Nagy-Atád	R.-Szt.-Király	Görgeteg
Rinya-Ujlak	Barcs	Csokonya	Visonta-Csokonya
Ságvár	Tab	Ságvár	Ádánd
Sámson	Marczali	S.-sámson	B.-Szt.-György

A község neve	Járás	Posta	Távirda
Sand	Csurgó	Miháld	Iharos-Berény
Sántos	Kaposvár	Szent-Balázs	
Saárd	"	Saárd	K.-Korpád
Sarkad	Csurgó	Csurgó	
Sávoly	Marczali	S.-sámson	Komárváros
Simonfa	Kaposvár	Simonfa	Gyarmat-hajmás
Simonyi	Marczali	Nemes-Vid	
Som	Tab	S.-Som	Ádánd
Somodor	Igal	Somodor-Aszaló	
Somogyvár	Lengyeltóti	Somogyvár	
Surd	Csurgó	Surd	Zákány
Somogy-Szt.-Miklós	"	S.-Szt.-Miklós	Nagy-Kanizsa
Szabadhegy	Tab	Város-Hidvég	
Szabadi	Igal	Csoma	Mosdós
Szabás	Nagy-Atád	Szabás	Kutas
Szakácsi	Marczali	Somogy-Szakácsi	N.-Vid
Szárszó	Tab	Szárszó	Szemes
Szenna	Kaposvár	Szenna	Kaposvár
Szenyér	Marczali	Tapsony	Mesztegnye
Szent-Balázs	Kaposvár	S.-Szent-Balázs	
Szent-Benedek	"	Bárdibükk	Kaposvár
Szent-Borbás	Barcs	Lakócsa	
Szent-Gáloskér	Igal	Szt.-Gáloskér	Mernye
Szent-Jakab	Kaposvár	Kaposvár	
Szent-László	Szigetvár	Zs.-Szt.-László	
Szenta	Csurgó	Csurgó	Berzencze
Szentes	Barcs	Barcs 2.	
Szigetvár	Szigetvár	Szigetvár	
Szill	Igal	Szill	
Szilvás-Szt.-Márton	Kaposvár	Zselicz-kisfalud	Kaposvár

A község neve	Járás	Posta	Távirda
Szobb	Nagy-Atád	Somogy-Szobb	
Szólád	Tab	Szólád	Szemes
Szomajom	Kaposvár	Szomajom	K.-Korpád
Szörény	Szigetvár	Gyöngyös-mellék	Darány
Szorosad	Igal	Török-koppány	Nágocs
Somogy-Tur	Lengyeltóti	S.-Tur	Karád
Somogy-Tarnócza	Barcs	Somogy-Tarnócza	
Somogy-Taszár	Kaposvár	S.-Taszár	Baté
Sztára	Szigetvár	B.-Sellye	Sztára-Zaláta
Szulimán	"	Mozsgó	Mozsgó-Szulimán
Szulok	Barcs	Szulok	
Szökedencs	Marczali	Nemes-Vid	
Szőllősgyörök	Lengyeltóti	Szőllősgyörök	
Szőllőskislak	"	"	
Tab	Tab	Tab	
Tapsony	Marczali	Tapsony	N.-Vid
Tarany	Nagy-Atád	Tarany	N.-Atád
Táska	Lengyeltóti	Buzsák	Öreglak
Teklafalu	Szigetvár	Gyöngyös-mellék	Lakócsa
Teleki	Tab	Szólád	Szemes
Tikos	Marczali	Vörs	B.-Szt.-György
Toponár	Kaposvár	Toponár	
Torvaj	Tab	Tab	
Töröcske	Kaposvár	Simonfa	Kaposvár
Törökkoppány	Igal	Török-koppány	Nágocs
Tótgyugy	Lengyeltóti	Szőllősgyörök	
Tótkeresztur	Szigetvár	Mozsgó	Mozsgó-Szulimán
Tót-Szt.-György	"	Görösgal	Szigetvár
Tót-Szt.-Pál	Lengyeltóti	Tót-Szt.-Pál	Kéthely

A község neve	Járás	Posta	Távirda
Tót-Ujfalu	Barcs	Lakócsa	
Udvarhely	Csurgó	Berzencze	
Ujnép	Barcs	Babócsa	
Vámos	Lengyeltóti	Somogyvár	
Várad	Szigetvár	Gyöngyös-mellék	Szigetvár
Várda	Kaposvár	Hetes	S.-Jád
Varjaskér	Lengyeltóti	Tót-Szt.-Pál	Kéthely
Városhidvég	Tab	Városhidvég	
Vése	Marczali	Vése	Böhönye
Visnye	Kaposvár	Hedrahely	Zs.-Szt.-László
Visonta	Barcs	Csokonya	Visonta-Csokonya
Visz	Lengyeltóti	Látrány	Karád
Viszló	Szigetvár	S.-Apáti	Mozsgó-Szulimán
Vizvár	N.-Atád	Vizvár	
Vörs	Marczali	Vörs	B.-Szt.-György
Vrácsik	Kaposvár	Sárd	N.-bajom
Vrászló	Marczali	N.-Déd	N.-Vid
Zádor	Szigetvár	Gyöngyös-mellék	Darány
Zákány	Csurgó	Zákány	
Zala	Tab	Tab	
Zamárdi	„	Zamárdi	Szántód
Zics	„	Nágocs	
Zimány	Igal	M.-Atád	Toponár
Zseliczkisfalud	Kaposvár	Zselicz-kisfalud	Kaposvár
Zseliczkislak	„	Simonfa	„
Zselicz-Szt.-Pál	„	„	„
Zsibóth	Szigetvár	Mozsgó	Szigetvár
Felső-Zsitva	Marczali	Nemes-Vid	

Somogyvármegye tisztikarának névsora:

Főispán: *Kapotsfy Jenő.*
Főispáni titkár: *Psik Andor.*

I. A vármegye székhelyén.

Kacskovics Lajos alispán, Plachner Sándor főjegyző, Krieger Ödön I. aljegyző, tb. főjegyző, Kovács Sebestény Gyula dr. II aljegyző, Noszlopy Tivadar III. aljegyző, Kiss Emil dr. IV. aljegyző, Decleva Rezső V. aljegyző, Stecz László dr. közig. gyak., tb. aljegyző, Bosnyák László árv. elnök, Kapotsfy Béla árv. I. ülnök, h. elnök, Strinovich Béla árv. II. ülnök, h. elnök, Varga Lajos árv. ülnök, h. elnök, Bogyay Jenő árv. IV. ülnök, Papp Kálmán árv. V. ülnök, Svastits Elek árv. VI. ülnök, Kapotsfy Aurél árv. I jegyző, Kiss Kálmán árv. II. jegyző, dr. Szaplonczay Manó kir. tanácsos, vm. t. főorvos, dr. Andorka Elek vm. t. főügyész, dr. Obetkó Károly vm. t. alügyész, Baranyai Béla vm. levéltárnok, Pap István vm. irodaigazgató, Tevely Elek árv. nyilvántartó, Hamp Sándor háznagy, Egerszegi József, Cziff Antal, Szűcs Imre irodatisztek, Szigethy N. János, Kotsi Horváth Endre, ifj. Kramarits Dénes, Mihályfy Antal, Szabady Károly, Göndöcs János, Rónai Albert, Horváth Ferenc. Egerszegi István, Kiss József, Babay Gyula, Bódiss Ferenc, Lévay

József, Bódiss Géza, Christ István, Papp Géza, Kende Pál, Pány Imre, Gundy János, Móricz Lajos, ifj. Dörey József, Szecsődy Ferenc, Kutasi János, Magyary Gyula irnokok, Magyary Albert h. irnok.

II. A járásokban:

Kaposváron. Svastics Nándorf dr. főszolgabiró, Gaal György szolgabiró, üresedésben szolgabiró, Pallavicini György őrgróf tb. szolgabiró, Nagy Árpád közig. gyak., Gáspár Imre dr. járásorvos, tb. főorvos, Molnár Aladár, Lábos Lajos irnokok, Horváth Imre utfelügyelő, Puschman Frigyes, Szántó Ernő j. m. kir. állatorvosok, Ballai János vármegyei horvát fordító.

Szigetváron: Hegyessy János főszolgabiró, Farkas Gyula szolgabiró, tb. főszolgabiró, Perczel Győző dr. szolgabiró. Szendrődy Károly dr. járásorvos, Kenessey István, Molnár Béla, Pápa Ferenc irnokok, Krizsán Ferenc j. m. kir. állatorvos, Metz Lajos utfelügyelő.

Nagyatádon: Tallián Andor főszolgabiró, Stadler Mihály szolgabiró, tb. főszolgabiró, Jeszenszky Dezső szolgabiró, Schwarcz Mihály dr. járásorvos, Szilágyi Gyula, Novacsek Béla, Horváth Gusztáv irnokok, Fodor Rezső j. m. kir. állatorvos, Jakab Sándor utfelügyelő.

Csurgón: Üresedésben főszolgabiró, Bóné Kálmán szolgabiró, tb. főszolgabiró, Éhn Kálmán dr. járásorvos, Lengvári Ferenc közig. gyakornok, Vágó Géza, Surgóth János, Tihanyi Gyula irnokok, Kovács Gyula j. m. kir. állatorvos, Radovics István utfelügyelő.

Marcaliban: Lehner Vilmos főszolgabiró, Bajzáth Ignác szolgabiró, tb. főszolgabiró, Sey Oszkár szolgabiró, Gold Samu dr. járásorvos, Kruppay Gyula, Tóth Gyula, Gál Nagy János irnokok, Gulyás Ferenc j. m. kir. állatorvos, Kovács János utfelügyelő.

Lengyeltótiban: Pete Lajos főszolgabiró, Bárány Sándor szolgabiró, Berzsenyi Sándor dr. járásorvos tb. főorvos, Pap Lajos, Domokos Ferenc, Baán Péter irnokok, Balázs József j. m. kir. állatorvos, Kovács István utfelügyelő.

Tabon: Bernáth Kálmán főszolgabiró, Brodszky Lajos szolgabiró, tb. főszolgabiró, Sáfár Elemér dijtalan közig. gyakornok, Veltengel Károly dr. járásorvos, Szabady Antal, Kassay Gyula, Bauer Gyula irnokok, Ambrus Mór j. m. kir. állatorvos, Spilák József utfelügyelő.

Igalban: Trombitás Mihály főszolgabiró, Bogyay Viktor szolgabiró, Kollár Lajos dr. járásorvos, Bárány Lajos, Kertési Aladár, Richter István irnokok, Varga Sándor j. m. kir. állatorvos, Garay József utfelügyelő.

Barcson: Sárközy György főszolgabiró, báró Weissenbach Iván közig. gyakornok, tb. szolgabiró, Kronberger Adolf dr. járásorvos, Kóbor György, Cserényi János, Körmendy Károly irnokok, Balázs Sándor j. m. kir. állatorvos, Retsky Péter utfelügyelő.

Tiszteletbeli tisztviselők:

Krieger Ödön tb. főjegyző; Farkas Gyula, Stadler Mihály, Bajzáth Ignác, Brodszky Lajos, Bóné Kálmán, Bárány Sándor, Perczel Győző dr.

tb. főszolgabirók; Haidekker Károly dr., Krisanich József dr., Berger Samu dr., Szabó Sándor, Névy Zoltán dr., Barakonyi Károly, Berzsenyi Gerő dr, Friedl Károly dr., Csonka Ede dr., Hochreiter Kornél dr. tb. alügyészek; Berzsenyi Sándor dr., Polányi Lajos dr, Pados János, Gáspár Imre dr., Telegdi Zsigmond dr., Éhn Kálmán dr. tb. főorvosok; Bartos Simon dr., Fürst Ede dr. tb. járásorvosok; Pallavicini György őrgróf, báró Weissenbach Iván tb. szolgabirók; Stecz László dr. tb. aljegyző.

▽▽

Szép és jutányos munka
a RÉSZVÉNYNYOMDA
: legjobb ajánló levele. :

Somogyvármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke.

*dr. gróf Hunyady József, Kéthely
Jankovich B. Gyula, Öreglak.
gr. Zichy Béla, Lengyeltóti.
gr. Széchényi Andor Pál, Marczali.
gr. Jankovich Tivadar, Szőllősgyörök.
gr. Somssich Imre, Hetes.
*gr. Jankovics László Szőlősgyörök.
gr. Széchényi Ferencz, Tarnócza.
gr. Festetits Imre, Csertő.
gr. Széchényi Bertalan, Felsősegesd.
gr. Festetits Vilmos, Toponár.
Lelbach Keresztély, Nagyatád.
gr. Széchényi Géza, Csokonya.
gr. Festetits Kálmán, Németlad.
őrgr. Pallavicini Ede, Mosdós.
gr. Széchényi László, Kálmáncsa.
Kremsier Mór, Pálfalu.
ifj. gróf Zichy Ödön, Surd.
dr. báró Tallián Dénes, Bécs
gr. Somssich Adolf, Kivadár.
Somssich Miklós, Sárd.
gr. Széchényi István, Homokszentgyörgy.
Somssich Andor, Sárd.
Véssey Sándor, Szőcsény-pta.
gr. Zichy N. János, Vrászló.
ifj Somssich Andor, Mike.
Schercz Géza, Csurgó.
*dr. Gaal Gyula, Büssü.
if. Sváb Sándor, B.-sztgyörgy.
gr. Széchényi Péter, Homokszentgyörgy.
dr. Steiner Leó, Berzencze.
gr. Széchényi Viktor, Kőröshegy.
Halmos Imre, Geszti.
Freund Ferencz, Lengyeltóti.
Gyémánt József, Tarany.
Inkey László, Edde.
*dr. Goszthony Mihály, Budapest.
gr. Somssich Viktor, Babócsa.
Inkey Antal, Tur.
gr. Széchényi Gyula, Marczali.
br. Rubidó Zichy Iván, Nágocs.
gr. Hoyos Miksa, Németlad.
*Gaal Gaszton, Boglár.
*dr. Kacskovics Kálmán, Tótgyugy.
*dr. Maár Gyula Kercseliget.
br. Szegedy Ensch Sándor. Inke
*Kapotsfy Jenő, Kaposvár.

*-gal jelöltek kétszeres adóbeszámitás jogczimével birnak.

Mautner Albert, Bolhás.
*Vasdinnyey Béla, Kadarkut.
*Grubanovich Géza, Bpest.
gr. Somssich József, Patosfa.
Breuer Ferencz, Barcs.
Véssey Ferencz, Szőkedencs.
Trauberman Ádám, Csurgó
*Csorba Ede, Kaposvár.
Márffy Béia, Hencse.
Lévai Ernő, Zala.
Lővenstein Emil, Pogány-szentpéter.
Braun Dániel, Juth.
*Sidlauer Aladár, Bőszénfa.
gr. Forgách Károly Gomba.
Gaal János, Kaposm rő.
Tomka Jenő, Zics.
Gaal István, Büssü.
*Szabados Imre, Kaposvár.
Barta Emil, Somodor.
Kunfi Károly, Gálosfa.
gr. Nitzky Ferencz, Zimány.
Polatsik Béla, Köttse.
Márffy Emil, Kaposvár.
Mayerhoffer Ödön, Csurgó.
Chernel Gyula, Kaposvár.
Matolay József, Keszthely.
3tauber Albert Visonta.
Tallián Andor, Osztopán.
Kacskovics Géza, Örs-pta.
Perczel Béla, Tab.
*Sárközy Imre, Nagybajom.
Bőhm Ignácz, Nagybajom.
Kacskovics Zoltán, Mocsolád.
Nagy György, Nagybajom.
Kendeffy Lajos, P.-szt.-péter.
Kendeffy Gábor, „
*Kovács Seb. Gyula, K.-mérő.
Svastits Aladár, Sz.-gáloskér.
*Berzsenyi Sándor, Nikla.
Braun József, Szentgáloskér.
Szarvas Lajos, Beleg
Dorner Andor, Barcs.
*Lehner Sándor, Marcali.
Fried Albert, Csurgó.
Lang Mór, Csurgó.
gr. Zichy László, Belezna.
*Tallián Gyula, Kutas.
Margalit Alfréd, Böhönye.
Huber János, Barcs.
Márffy József, P.-kovácsi.
Veisz Ede, Csurgó
Lájpczig Antal, Kaposvár.
Rotter Bernát, Nagyatád.
Halápi Oszkár, Böhönye.
*Szabó Kálmán, Kaposvár.
Deutsch Samu, Zákány.
Politzer Géza, Nagykorpád.
Jankovics B. József, Kisberény.
Kohn Gusztáv, Nagybajom.
Erényi Ignácz, Nagyberki.
*P. Szigeti Gyula, Kiskorpád.
Krausz józsef, Drávafok.
Barcza Ödön, Pusztakovácsi.
gr. Somssich Géza, Konaszhegy.
*Bogyay Ferencz, Polány.
*Kiss Ödön, Köttse.
*Bogyay Emil, Kaposvár.
Kacskovics Mihály, Tótgyugy.
Unger Herman, Gyékényes.
*Makfalvay Géza, Kiskorpád.
Nádassy Elek, Görösgal.
*Bereczk Sándor, Kaposvár.
Székely Ármin, Kaposvár.
dr. Hirsch Alfréd, Iharos.
Hirsch Adolf, Iháros.

Thassy Elemér, Drávatamási.
*Herger József, Szigetvár.
*Roboz István, Kaposvár.
Hónig János, Toponár.
Dobrin Richárd, Bagolasánc.
Spitzer Mór, S.-Sztmiklós.
Lamm Miksa, Faluhidvég.
Véssey Mihály, Vése.
Polacsik Géza, Megyer
Sárközy Jenő, Nagybajom.
Grünsberger Ödön, Böhönye.
*Svastits Nándor dr., Lengyeltóti.
*gr. Somssich László, Hetes
Stephaits Pál, Görösgal.
Lővensohn Gyula, Somodor.
Kálozdy Ferencz, Bükkösd.
*dr. Jeszenszky Béla, Pusztakovácsi.
Kronberger Adolf, Vése.
Hertelendy Andor, Csákány.
*dr. Berger Samu, Kaposvár.
Lichtenstein Jakab, Besenyő.
Behm Gyula, Balatonföldvár.
Vörös Lajos, Pusztakovácsi.
Lővensohn Jenő, Lelle.
Hanny Imre, Látrány.
*Mentler Károly, Karád
Petracsek Vilmos, Hedrahely.
Ember József, Pamuk.
Schön Lipót, Kaposvár.
Ritecz József, Gyékényes.
Kemény Samu, Kaposvár.
Berger Ignácz, Kaposvár.
Auszterlitz Sándor, Kaposvár.
Jeki György, Tarnócza.
Hencz Jenő, Karád.
*Duchon Ödön, Szigetvár.
Boronkay Lajos, Kutas.
Klein János, Barcs.
Bajóti Ármin, Hosszufalu.
Krausz Ignác, Igal.
Oszman Albert, Kaposvár.
Löbl Zsigmond, Kaposvár.
Beck Dániel, Szigetvár.
*Lajpczig Vincze, Nikla.
Braun Lajos, Vitézi puszta.
Kladnigg Alajos, Kaposvár.
Dorner Samuel, Barcs
Veisz János, Nagybajom.
Armuth Jakab, Kaposvár.
Stern Sándor, Szigetvár.
Leposits Ignácz, Kaposvár.
*dr. Hochreiter Kornél, Csurgó.
Igmándy Aladár, Nagybajom.
*dr. Jünker Elek, Csurgó.
Pitner György, Csokonya.
dr. Berg Ottó, Ötvös.
Simonfai Lajos, Kaposvár.
gr. Széchényi Aladár, Lábod.
Fuchs Zsigmond, Szigetvár.
*Bárdió György, Kaposvár.
Veisz Jakab, Barcs.
*dr. Zánkay Gusztáv, Kaposvár.
Hencz Ödön, Andocs.
*dr. Rusa Ernő, Kaposvár.
*Bakonyi Ferencz, Kaposvár.
Horváth Pál, Kiliti.
*Gombos Gusztáv, Görösgal.
Ágoston József, Szőllőskislak.
*Erdősy Károly, Tapsony.
Krausz Mór, Kaposvár.
*Seybold Lajos, Pusztamegyer.
*Depold Béla, Kaposvár,
*Neumayer Károly, Karád.
Kohn Ignácz, Kaposvár.

Zoltán József, Kiskorpád.
Tibola Ferencz, P.-kovácsi.
Perczel Vilmos, Zsibót.
Szirtes Adolf, Barcs.
Biró Sándor, Jákó.
Stern Hugó, Barcs.
*Kertész Adolf, Nagyatád.
*dr. Szmodics Endre, Tab.
Goldschmid József, Som.
Lővensohn Ernő, Kaposvár.
Baumgartner Adolf, Szigetvár.
*Ováry Dezső, Kadarkut.
*Stephaits Aladár, Csurgó.
*Mészáros János, Tab.
*Kohut Sámuel, Barcs
Pataky Vincze, Nagybajom.
Schillhán József, Kaposvár.
Berger Antal, Kaposvár.
Simon Gyula, Kaposvár.
Dessewfy Aladár, Vese.
Heinrich Dávid, Darány.
Veisz Sándor, Barcs.
Kammerer Ferencz, Kast.-Dombó.
Pollák Ferencz, Zsibót.
Veisz Móricz, Karád.
Hoffman Ferencz, Barcs.
Brodszky Lajos, Kőröshegy.
Kronberger Soma, Kutas.
Rosenberger Károly, Kaposvár.
Simon Aladár, Boglár.
*dr. Bók Zalán Lajos, Lengyeltóti.
*Csucsay Pál, Kéthely.
Honig Dávid, Kaposvár.
Darnay Béla, Kaposvár.
*dr. Kommen Elek, Nagyatád.
Vimmer Ede, Kaposvár.
Öszterreicher Mór, Tab.
*dr. Mayer Ignácz, Marczali.
Veisz Sámuel, Kaposvár.
Szirtes Lajos, Kast.-Dombó.
Grünwald Lipót, Kaposvár.
Haidekker Pál, Kaposvár.
Hochstedter Józs-f, Marczali.
gr. Somssich Ödön, Kadarkut.
Morvai Miksa, Németegres.
Krausz Lipót, Barcs.
Oscsodál Gusztáv, Szigetvár.
Vései Sándor, Kaposvár.
*dr. Fehér Henrik, Kaposvár.
Fekete Ernő, Gige.
Fleiner Béla, Kutas.
Grünsberger Soma, Vése.
Szilágyi Samu, Kaposvár.
*dr. Rimanóczy Ferencz, Kaposvár.
Schmidt Fülöp, Barcs.
*dr Kasza Sándor, Marczali.
*Veress Lajos, Csákány.
Krausz Zsiga, Igal.
Veisz Henrik, Kürtös-puszta.
*Barna Antal, Marczali.
*Csorba Lajos, Kaposvár.
*Babóchay Kálmán, Kaposvár.
Kreisler Géza, Csurgó.
Hagelman Károly, Kaposvár.
Veisz Rezső, Antalfalu.
*Ádám János, Marczali.
*Barakonyi Károly, Nagyatád.
*dr. Krizsanich József, Kaposvár.
Auszterlitz Viktor, Kadarkut.

Lengyel Pál, Marczali.
Kremsier Miksa, Barcs
*dr Réthi Ignácz, Kaposvár.
Schüler Jakab, Nagybajom.
Krausz László, Kaposvár.
Horváth Gyula, Tur.
Veisz Ignácz, Antalfalu
Boldizsár Imre, Kaposvár.
Szuppauer Gáspár, Andocs.
Krausz Jakab, Szentgáloskér.
Veichardt Rezső, Szigetvár.
Geisler Nep. János, Kaposvár.
Kunfi Lajos, Tur.
*dr. Éhn Kálmán, Csurgó.
Mayer Vilmos, Kaposvár.
Török Pál, Porrog.

▽ ▽

Szép és jutányos munka
a RÉSZVÉNYNYOMDA
: legjobb ajánló levele. :

Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága választott tagjainak betűsorrendbe szedett névsora

a választó-kerület megjelölésével.

*Ágoston József, Nemesdéd.
Álló István, Nagyberény.
*Árvay Ferencz, Gölle.
*Ambrus Gábor, Pata.
Bánfi József, Ádánd.
Bárány György, Szakácsi.
Bárány Sándor, Szőllősgyörök.
*Babóchay László, Berzencze.
Balogh Benedek, Darány.
*Balogh József ifj. Görgeteg.
Bajzáth Ignácz, Mesztegnyő.
Batyók Aladár, Mozsgó.
*Bauss Sándor, S.-szentmiklós.
*Berényi János, Karád.
Berzsenyi Sándor dr., Lengyeltóti.
Berzsenyi Gerő dr., Lengyeltóti.
*Bendekovics József, Szakácsi.
*Belováry Ferencz, Vése.
Billege János, Ihárosberény.
Biacs József, Surd.
*Bosznay Kálmán, Csököly.
Bogyay Viktor, Igal.
*Borbás József, Ihárosberény.
*Borcsányi Endre, Mesztegnyő.
Bogyay Imre, Magyaratád.
*Boár Jenő, Nagyberény.
Boskovitz Sándor dr., Nemesvid.
*Börzsönyi Gyula, Sámson.
*Bóné Kálmán, Szenna.
Bodlaki Oszvald, Törökkoppány.
Brodszky Lajos, Bálványos.
*Breuer Lajos, Kadarkut.
Császár István, Csököly.
*Csapody Ferencz, Szőllősgyörök.
*Csik Gyula, Acsa.
*Csonka Ede dr., Köttse.
Csuti Lajos, Köttse.
*Czink József, Szulok.
*Czupy Bálint, Tab.
*Dr. Décsi Mór, Ádánd.
*Dobos Henrik, Lakócsa.
*Dóczy Zsigmond, Szenna.
*Ember József, Somogyvár.
Parkas György, Bőszénfa.
Farkas József, Istvándi.
Farkas Gyula, Németlad.
Fautz Lajos, Szill.
Fekete Zsigmond, Kéthely.

*-gal jelöltek 1907. év végével kilépendők.

*Finkey Gyula, Bálványos.
Fischer Antal, Szabás.
Folly József, Bőszénfa.
*Forintos Nándor, Szulok.
Forintos Károly, Vése.
*Frikk Lajos, Csököly.
Frank János ifj., Csököly.
*Francsik Gyula, Szobb.
*Fülöp József, Háromfa.
Fulmer János alsó, Nágocs.
Futó Márton, Sámson.
*Fuisz János, Tarany.
Gábriel Sándor, Somogyvár.
*Györék Ferencz M., Jád.
Graner Albert, Lengyeltóti.
*Gruber János, Tarany.
*Gréczy József, Vése.
Gundy Gyula, Karád.
*Gulyás István, ifj., Lengyeltóti.
*Gulyás Ferencz dr., Nagyberki.
*Hám Ferencz, Csurgó
Hartman Mátyás, Gölle.
*Haidekker Károly dr., Kaposvár.
Hartman Ferencz, Magyaratád.
*Harsányi Antal, Nagyatád.
*Hadaró Ferencz, Nagyberény.
*Hagyárossy Gyula, Szabás.
*Hncz János, S -szentmiklós.
*Hayden Ferencz, Gölle.
*Hencz Gyula, Acsa.
*Hetts Miklós, Ádánd.
Herman Márkusz, Görgeteg.
Harbay Pál, Homok.
Herczog Manó dr., Kaposvár.
*Heizler János, Mozsgó.
Heckinger László, Nagyberki.
Hencz Ferencz, Nágocs.
Hegyessy János, Szigetvár.
*Hidvégi Kornél, Mesztegnyő.
Hirschmann Mór, Toponár.
Horváth György, Háromfa.
Horváth István, Nagyatád.
Horváth József, Németlad.
Hónig Aladár, Pata.
*Huszár Ferencz, Kéthely.
Huszár Lajos Kéthely.
Huszár Aladár, Kéthely.
Huszti József, Nagyberény.
Illia Vendel, Háromfa.
*Inkey József báró, Surd.
*Inkey Pál báró, Inke.
*Isoó Sándor, Sámson.
Iványi Frigyes, Törökkoppány.
*Jakab János, Pata.
Jambrich Alajos, Szenna.
*Jambrich Ferencz, Bőszénfa.
Kálmán Gyula, Köttse.
Kántor Kálmán, Szakácsi.
Karai József, Igal.
*Kasza Ferencz, Nagyberki.
*Kanász Ferencz, Surd.
Kenyeres Lajos, Csokonya.
*Kerekes Pál dr., Lakócsa.
*Kenedi Károly, Lakócsa.
Keglovich István, Lakócsa.
Kele Mihály, Surd.
Kiss Sándor, Ádánd.
Kis Molnár János, Barcs.
*Kis János, Csurgó.
*Kiefert Antal, Sámson.
Kis Iván János, Szobb.
*Kis Mihály, Törökkoppány.
*Kis József, Zákány.
Dr. Kiszely László, Csokonya.

*Kondrát Imre, Barcs.
Kovács Henrik dr., Csurgó.
Kozári Sándor, Jád.
Kovács József dr., Kaposvár.
*Kovács Imre, Karád.
Kovács István, Marczali.
Kovács Gyula, Nagyatád.
Kocza József, Sámson.
*Kovács István, Szabás.
*Kozma László, Szőllősgyörök.
Kozma Ferencz, Tarany
*Korcsmár István, Zákány.
*Kölgyessy Károly, Marczali.
*Körmendy József, Nagyberény.
Kölgyessy Kálmán, Nikla.
*Krammer József dr., Köttse.
Kriszt Béla dr., Szigetvár.
Kring Miklós, Törökkoppány.
Kulcsár József, Görgeteg.
Kun József, Nagyberény.
Kulin Sándor, Nagyberki.
Kuhn Mihály dr., Nemesvid.
*Kacskovics Lajos, Zákány.
Lakos János, Inke.
*Lajos János, Szőllősgyörök.
Lang Ede, Nemesdéd.
Lejthényi Kálmán, Mozsgó.
*Löwentritt Gyula, Kőröshegy.
Lőczy József, Szabás.
Máté Lajos, Szulok.
Major János, Nagybajom.
Matolcsy István, Csurgó.
*Marton Gyula dr., Homok.
*Madarász Andor, Németlad.
Matolcsy József, S.-szentmiklós.
*Mayer Gyula, Szill.
Melicskó Miklós, Csurgó.
Mernye István, Istvándi.
*Mester György, Kéthely.
*Mesterházy Sándor, Surd
Mihóka János, Kadarkut.
Molnár István, Inke.
*Mozsonyi Sándor ifj., Kadarkut.
*Nagy Gyula, Bőszénfa.
Nagy Lajos, Háromfa.
Nagy Dániel, Köttse.
*Nagy István, Nemesdéd.
*Nagy Mihály, Szabás.
Németh Ferencz, Acsa.
*Németh József, Inke.
Németh István, Kaposvár.
*Nessy Pál dr., Kőröshegy.
Németh Lajos, Szőllősgyörök.
Németh Pál, Vése.
*Novák János, Iharosberény.
*Noszlopy Gáspár dr., Görgeteg.
*Nőthig János, Törökkoppány.
Ódor Ignácz, Homok.
Ovcsár András, Zákány.
Páva József, Lengyeltóti
*Pap József, Csököly.
*Pataky Antal, Csurgó.
*Palkovics Sándor, Háromfa.
*őrgr. Pallavicini György, Magyaratád.
Pap József, Iharosberény.
*Pap Győző, Németlad.
Petőcz Elemér, Acsa.
*Perczel Ákos, Barcs.
Petrók Gyula, Szill.
Piszár Antal dr, Barcs.
*Plachner Sándor, Jád.

Plehel József, Tarany.
*Posics János, Iharosberény.
Polányi Lajos dr., Kaposvár.
Politzer Ignácz dr., Tab.
*Prinke Sándor, Csokonya.
*Raksányi Árpád dr., Szigetvár.
Razgha Gyula, Köröshegy.
Reiner Gyula, Szulok
Rengel Ferencz, Tarany.
*Ritzinger János dr., Lengyeltóti.
*Roznik János, Nagyatád.
*Sárközy György, Darany.
*Sajtos János, Istvándi.
Sass István, Surd.
Schön Jakab dr., Nagybajom.
*Schönbeck Ignácz, Szobb.
Seregélyi István, Nikla.
*Seregély Dezső, Pata.
Siklósi Albert dr., Darány.
*Siposs Géza, Kaposvár.
*Simonics Ferencz, Somogyvár.
Sifter József, Zákány.
Somogyi Kálmán, Ádánd.
Sós Ferencz, Iharosberény.
*Sohr József, Szill.
*Somssich Béla gr, Tarany.
Stern Lajos, Pata.
Svastics Nándor dr, Somogyvár.
Szabó István felső, Csokonya.
*Szabó István, Homok.
*Szarka János, Kaposvár.
*Szoó Lajos, Lakócsa.
*Szabó László ifj., Nemesvid.
*Szabadi Sándor, Nikla.
Szabó János, Szenna.
*Szarkásy János, Szobb.
Szabady Károly, Szobb.
*Szabó József, Törökkoppány.
Szabó Lajos, Zákány.
Szeidl Károly, Gölle.
*Szecskár János, K.-szentmiklós.
*Szentes István, Toponár.
*Széchenyi F. gróf, Darány.
*Szép Lajos, Mocsolád.
Szép Ödön, Mocsolád.
Szigeti Gy. Sándor dr., Nagybajom.
Sztelek Ferencz ifju, Marcali
*Sztanó Sándor, Tab.
Szuppits Dezső, Tab.
*Szüts János, Mozsgó.
Szüts Gerő, Sámson.
Takács Károly, Bálványos.
*Tatarek Rezső, Háromfa.
*Tarcsai József, Héthely.
*Takács Kristóf, Nagyberki.
*Tevely Béla dr., Nagybajom.
*Ténta József, Nágocs.
*Tilinger János, Nágocs.
*Tóth Imre, Berzencze.
Tóth József dr., Igal.
Tomka Géza, Jád.
Tóth Lajos, Mocsolád.
Tóth István, Pata.
Tömböly Péter, Mesztegnyő.
*Trimmel Henrik, Köttse.
*Trombitás Mihály, Magyaratád.
*Vámos Károly dr., Mocsolád.
*Vass János, Ádánd.
Varga István, Csököly.
Varga Samu dr., Nagybajom.
*Varga Dezső, Darány.
*Varga Vilmos, Köröshegy.

Varga László, Lakócsa.
*Vajda György, Nagybajom.
*Vargha Sándor, Szigetvár.
*Veress Lajos, Nemesvid.
Végh István, Kadarkut.
*Villax Gyula, Igal.
*Vinkler Gyula, Nágocs.
Vincze Vincze, Szabás.
*Vizy István, Szakácsi.
Vidák György, Szobb.
*Zemanek Károly, Istvándi
*Zimmert József dr., Toponár
Zsinka János, Lakócsa.
*Zsobrák Janos dr., Nagyberki.
Weisz József, Gölle.

▽ ▽



Kállai Lajos hirneves motorainak győzelme! ! ! Kállai Lajos motorgyáros. Budapest, VI., Gyár-utcza 28. benzinmotorai és benzinlokomobil-cséplőkészletei, mint már mult évben is emlitettük, az 1902., 1903., 1904. és 1905. évben megtartott összes kiállításokon első diszoklevelekkel és ezüstérmekkel lettek kitüntetve. Örömünkre szolgál tehát a tisztelt gazdaközönséget figyelmeztetni, hogy ez idő szerint Kállai Lajos motortelepéről több száz motor-cséplőkészlet van az országban kitünő sikerrel működésben. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha ezen mindenütt legjobban bevált és az egész országban ismeretes egyedül létező legegyszerübb és legkitünőbb benzinmotor-cséplőkészletekről és egyéb gazdasági gépekről árjegyzékért és fölvilágositásért Kállai Lajos motorgyárához (Budapest, VI., Gyár-utca 28.) fordul, mivel valódi Kállai Lajos-féle motorok csakis Budapesten, Gyár-utca 28. szám alatt léteznek.

Somogy vármegye törvényhatósági bizottsága választmányainak és különféle albizottságainak jegyzéke.

Állandó választmány tagjai:

Ágoston József, dr. Andorka Elek, Bakonyi Ferenc, dr Berger Samu, dr Berzsenyi Gerő, Bogyay Imre, Bogyay Ferenc, Bosnyák László, Bogyai Emil, Babóchay Kálmán, Boronkay Lajos, Belovárÿ Ferenc, Boda József, Brodszky Lajos id., Chernel Gyula, Csorba Ede, dr Csonka Ede, Duchon Ödön, Depold Béla, Darnay Béla, Ember József, Farkas György, Gaál Dénes, Gaal István, dr Gaal Gyula, dr Goszthony Mihály, dr Haidekker Károly, Herbay Pál, dr Hochreiter Kornél, Hirsch Adolf, Hencz Ödön, gróf Hoyos Miksa, Hágelman Károly, Hónig János, dr Hirsch Alfréd, dr gróf Hunyady József, Hencz Gyula, Igmándy Aladár, Inkey József báró, Inkey Pál báró, dr gróf Jankovich László, Kacskovich Géza, dr Kacskovich Kálmán, Kis Molnár János, Kovács Seb. Gyula, Kacskovich Zoltán, dr Krisanich József, Kunfi Adolf, Kemény Samu, dr Kriszt Béla, Keglovich István, dr Kiszely László, Kulin Sándor, Kenyeres Lajos, Lechner Sándor, dr Maár Gyula, Márffy Emil, Makfalvay Géza, Margulit Alfréd, Madarász Andor, Marton Lajos, Mozsonyi Sándor, Meller Rudolf, dr Marton Gyula, Matolcsy József, Nádassy Elek, Németh Pál,

Noszlopy Gáspár. Novák János, őrgróf Pallavicini Ede, dr Piszár Antal, Politzer Géza, Percel Béla, Ritzinger János dr, dr Rimanóczy Ferenc, Roboz István, dr Rusa Ernő, Sárközy Jenő, Somssich Andor, gróf Somssich Adolf, gróf Somssich László, Somssich Miklós, ifj. Somssich Andor, gróf Somssich Géza, Sárközy Imre, gróf Somssich Béla, Stern Lajos, Szabó Kálmán, Szupits Dezső, gróf Széchényi Aladár, gróf Széchényi Ernő, gróf Széchényi Géza, Svastits Aladár, dr Szaplonczay Manó, Tallián Gyula, báró Tallián Dénes, Tallián Andor, dr Tevely Béla, dr Tóth József, Vajda György, Véssey Sándor, Vizy István, dr Vámos Károly, Vasdénnyey Béla, Véssey Lajos, dr Zsobrák János, Zoltán József, dr Zimmert József.

Igazoló-választmány tagjai:

Csorba Ede, dr Marton Gyula, dr Csonka Ede, Szabó Kálmán, Tallián Andor, dr Berger Samu, dr Haidekker Károly, gróf Somssich László, elnök: üresedésben.

Biráló-választmány tagjai:

Pallavicini Ede őrgróf, dr Rimanóczy Fereyc, Somssich Andor, dr Tevely Béla, Széchényi Aladár gróf.

A kaposvári gymn. választmány tagjai:

Csorba Ede, id. Kovács Seb. Gyula, Márffy Emil, Makfalvay Géza, őrgróf Pallavicini Ede,

Somssich Andor, Somssich Miklós, Szabó Kálmán, Tallián Andor, dr Tevely Béla, dr Zimmert József.

Törvhat. egészségügyi bizottság tagjai:

Dr. Andorka Elek, Bosnyák László, dr Berger Samu, Brodszky Lajos, dr Berzsenyi Gerő, Shernel Gyula, Csorba Ede, Duchon Ödön, Gaal István, Gaal János, Kammerer Ferenc, Kacskovics Zoltán, dr Kriszt Béla, Kulin Sándor, Perczel Béla, Somssich Andor, Szabó Kálmán, dr Schőn Jakab, báró Szegedy Sándor, gróf Széchényi Ernő, Szabados Imre, dr Szigeti Sándor, Véssey Séndor, dr Vámos Károly, dr Zimmert József.

Tiszti nyugdijintézet kezelő-választmánya tagjai:

Dr. Goszthonyi Mihály, Lehner Sándor, Márffy Emil, dr Marton Gyula, dr Rimanóczy Ferenc, Somssich Andor, Bosnyák László, dr Andorka Elek, dr Szaplonczay Manó, Pap István.

Jegyzői nyugdij-intézet igazgató-választmánya tagjai:

Berger Samu dr, Berzsenyi Sándor (Nikla), Csorba Ede, Csonka Ede dr, Hagyárossy Gyula, Heckinger László, Kacsóh Pál, Márffy Emil, dr Maár Gyula, Petőcz Elemér, dr Rimanóczy Ferenc, Tarcsay József, dr Tóth József, Brüller János, id. Kovács Sebestyén Gyula, dr

Marton Gyula, gróf Somssich László, Dóczy Zsigmond, Takács Kristóf, dr Berkovics Emll, dr Burkovics Kálmán, dr Csorba Elemér, Wagner Sándor.

Népnevelési bizottság tagjai:

Ágoston József, dr Andorka Elek, Bakonyi Ferenc, dr Berger Samu, Gaal János, dr Herczog Manó, Inkey József báró, Kovács Seb. Gyula, Máté Lajos, Mozsonyi Sándor, Németh Pál, Nagy Lajos, dr Piszár Antal, Reiner Gyula, gróf Somssich Adolf, Szupits Dezső, Szabó Kálmán, Tóth István, Vizy István, dr Vámos Károly, dr Zánkay Gusztáv, dr Zimmert József, Adorján Miklós, Ferber Béla, Gömöri Ármin, Sass István, Szalóky Dániel, Tarján Antal.

Kórházi bizottság tagjai:

Kaposváron: dr Haidekker Károly, Kovács Seb. Gyula, dr Polányi Lajos, Somssich Andor, dr Tevely Béla; *Marczaliban:* Gellén Márton, dr Kasza Sándor, Kölgyessy Károly, Lechner Sándor; *Szigetváron:* Duchon Ödön, dr. Kriszt Béla, gróf Széchényi Ernő, dr Szendrődy Károly.

Járási mezőgazdasági bizottság tagjai:

A kaposvári járásban: Kovács Seb. Gyula, Kasza Ferenc, Márffy Emil, Sárközy Jenő, Somssich Andor, Zoltán József; póttagok: Bottka Antal, Hónig János, Mihóka János.

A szigetvári járásban: Ifj. Ambrus Gábor, Békeffy Gyula, Keglovics István, Nádassy Elek, Stern Lajos, Stephaits Pál; póttagok: Batyók Aladár, Pap Győző és Zemanek Károly.

A nagyatádi járásban: Chernel Gyula, Ghimessy László, Kis Iván János, Politzer Géza, Lelbach Keresztély; póttagok: Hertelendy József, Szarkásy János és Tatarek Rezső.

A csurgói járásban: Babóchay László, Inkey Pál báró, Inkey József báró, dr Hochreiter Kornél; póttagok: dr Hirsch Alfréd, Novák János és dr Steiner Leó.

A marcali járásban: Berzsenyi Sándor, Kiss Gyula, Fekete Zsigmond, Forintos Károly, Hertelendy Andor, Véssey Lajos; póttagok: Juhász Kálmán, Mester György és Véssey Ferenc.

A lengyeltóti járásban: Gaal József, Paulini János, Graner Albert, Tallián Andor; póttagok: Ember József, Varga Béla, Svastits Pál.

A tabi járásban: Hets Miklós, Kiss Ödön, Perczel Béla, Siegler Ferenc; póttagok: Bors Mihály, id. Brodszky Lajos és Hadaró Ferenc.

Az igali járásban: Fautz Lajos, Gaal István, Hencz Ödön, Svastits Aladár; póttagok: Richnyovszky Mihály és Strasszer Henrik.

A barcsi járásban: Brodszky Károly, Prinke Sándor, Somssich Béla gróf, Thassy Elemér; póttagok: Geringer Karoly, Kammerer Ferenc és Palkovics Sándor.

Járási borellenőrző-bizottság tagjai:

A kaposvári járásban: elnök: Somssich Andor, tagok: Kovács Seb. Gyula, Vasdinnyey Béla, Zoltán József, Bathó József, Farkas György, Kasza Ferenc.

A szigetvári járásban: elnök: Stephaits Pál, tagok: Oscsodál János, dr Raksányi Árpád, Zemanek Károly, Balogh József, Kopetzky Antal, Nicsovics Vazul.

A nagyatádi járásban: elnök: Barakonyi Károly, tagok: Boda József, Finkei Gyula, Politzer Géza, Ghimessy László, Hertelendy József, Meller Rudolf.

A csurgói járásban: elnök: Inkey Pál báró, tagok: Bodola László, Hampek László, dr Vida Károly, Franzl Bódog, Sass István.

A marcali járásban: elnök: Fekete Zsigmond, tagok: Dessewffy Aladár, Günsberger Soma, Kiefert Antal, dr Kasza Sándor, Tömböly Péter.

A lengyeltóti járásban: elnök: gróf Jankovich Tivadar, tagok: Vogl Nándor, Fischer Gyula, dr Ritzinger János, dr gróf Jankevich László, Pauliny János.

A tabi járásban: elnök: Perczel Béla, tagok: Hanny Aladár, Kiss Ödön, Somogyi Kálmán, Bors Mihály, Czupy Bálint, Hundy Gyula.

Az igali járásban: elnök: dr Vámos Károly, tagok: Fautz Lajos, Hencz Ödön, Kacskovich Zoltán, Hencz Gyula, Richnyovszky Mihály, Szuppauer Gáspár.

A barcsi járásban: elnök: Rainer Gyula, tagok: Kondrát Imre, Palkovics Sándor, Prinke Sándor, Brodszky Károly, dr Piszár Antal, Varga László (Lakócsa).

Kaposvár városban: elnök: dr Kramer József, tagok: Babochay Kálmán, Kemény Samu, Szabados Imre, Hagelman Károly, Kellauer Gábor, Matolcsy József.

Lótenyésztési bizottság tagjai:

Elnök: gróf Széchényi Géza.

A kaposvári járásban: Bottka Antal, Márffy Emil, Márffy Béla, Makfalvay Géza, Somssich Andor, Pallavicini Ede őrgróf, Sárközy Jenő, Somssich Miklós, gróf Somssich László.

A szigetvári járásban: Batyók Aladár, gróf Hoyos Miksa, Nádassy Elek, Papp Győző, gróf Széchényi Ernő.

A nagyatádi járásban: Chernel Gyula, Marton Lajos, gróf Széchényi Aladár, gróf Somssich Géza.

A csurgói járásban: báró Inkey Pál, báró Inkey József, Hochreiter Kornél dr, báró Szegedy Ensch Sándor, gróf Zichy László.

A marcali járásban: Berzsenyi Sándor (Nikla), dr gróf Hunyady József, Márffy József, Széchényi Andor Pál gróf, Fekete Zsigmond, dr Kasza Sándor, Véssey Lajos.

A lengyeltóti járásban: Graner Albert, Inkey Antal, Inkey László, Jankovich Bésán Gyula, gróf Jankovich Tivadar, Tallián Andor, Svastits Pál.

A tabi járásban: Bors Mihály, Brodszky Lajos id., Hets Miklós, Hencz Jenő, Hanny Aladár, Perczel Béla.

Az igali járásban: Bogyay Ferenc, Fautz Lajos, dr Gaál Gyula, Gaál István, Hencz Ödön, Hencz Ferenc, Kacskovics Zoltán, őrgróf Pallavicini György, Richnyovszky Mihály, Svastits Aladár.

A barcsi járásban: Kammerer Ferenc, gróf Széchényi Ferenc, gróf Széchényi Géza, gróf Somssich Béla, gróf Széchényi Frigyes és Thassy Elemér.

Központi választmány tagjai:

Bakonyi Ferenc, dr Berzsenyi Gerő, Bogyay Emil, dr Csonka Ede, Csorba Ede, Chernel Gyula, Duchon Ödön, Gaal István, dr Goszthony Mihály, dr Haidekker Károly, Hirsch Adolf, dr Hochreiter Kornél, Inkey József báró, Lehner Sándor, Matolcsy József, dr Marton Gyula, Márffy Emil, Nádassy Elek, Pallavicini Ede őrgróf, dr Ritzinger János, dr Rimanóczy Ferenc, Somssich Andor, Somssich Miklós, Svastits Aladár, Szabó Kálmán, Széchényi Aladár gróf, Szupits Dezső, Tallián Andor, dr Tevely Béla, dr Vámos Károly, Véssey Mihály, Véssey Sándor, dr Zánkay Gusztáv.

Esküdtbirósági tagok az 1897. XXXIII. tc. 14. 15. §-a értelmében: Babóchay Kálmán, Bakonyi Ferenc, dr Berger Samu, Csorba Ede, Folly József, dr Haidekker Károly, Hagelman Károly, Kunfi Adolf, Márffy Emil, dr Csonka Ede, dr Marton Gyula, Szabó Kálmán.

Börtönvizsgáló bizottság.

Választottak: dr Tevely Béla, dr Szaplonczay Manó.

Kinevezettek: Csorba Ede, Depold Béla.

Kijelöltettek: a *szigetvári* járásba: Csorba Ede, Duchon Ödön; *nagyatádi* járásba: Barakonyi Károly, gr. Széchényi Aladár; *csurgói* járásba: Inkey József báró, dr Hochreiter Kornél; *marcali* járásba: Lehner Sándor, dr Kasza Sándor; *lengyeltóti* járásba: Gaal Gaszton, Ritzinger János; *tabi* járásba: Csorba Ede, Szupits Dezső; *igali* járásba: őrgróf Pallavicini Ede, Kacskovics Géza.

Erdei kihágási II-od foku bíróság.

Rendes tagok: őrgróf Pallavicini Ede, dr Tevely Béla, Csorba Ede, báró Inkey József.

Póttagok: gróf Széchényi Aladár, Gaal Gaszton, Makfalvay Géza, Lehner Sándor.

Felügyelő bizottság.

(Magyar büntető törvénykönyv 43. §. értelmében megválasztattak.)

Rendes tagok: báró Inkey József, Csorba Ede.

Póttagok: dr Tevely Béla, Makfalvay Géza.

A gyámsági és gondnoksági ügyek elintézésére megválasztott és kinevezett közigazg. bizottsági tagok.

Megválasztattak: Csorba Ede, dr Tevely Béla, gróf Széchényi Aladár.

Kinevezettek: Gaal Gaszton, Lehner Sándor, Makfalvay Géza.

Erdőrendészeti I. foku bizottság.

Somssich Andor, dr Tevely Béla.

Fegyelmi választmányba a törvényhatósági bizottság által választott tagok:

Rendes tagok: Csorba Ede, Somssich Andor.
Póttag: gróf Széchényi Aladár.
Állami közegek közül: dr Gulyás Ferenc, Solymássy Ágoston, Depold Béla.

Törvényhatósági pótadó egyénenkénti kivetése elleni felszólamlások elintézésére hivatott küldöttség:

Inkey József báró, Makfalvay Géza, gróf Széchényi Aladár.

Adófelszólamlási bizottság.

(1883. évi XLIV. tc. 30. §. értelmében)

1905—1907. időszakra.

Rendes tagok: dr Tevely Béla, Szabó Kálmán.
Póttagok: Darnay Béla, Babóchay Kálmán.

Az 1884. évi XVII. tc. 175. §. alapján az ipartanácsba kiküldött tagok.

Mayer Vilmos, Bárdossy Elek, Vései Sándor, Szarka János.

Munkaadók és mezögazdasági munkások közötti ügyekben II-od fokulag eljáró bizottság.

(1898: II. tc. 72. §. értelmében.)

Rendes tagok: báró Inkey József, Lehner Sándor, grófi Széchényi Aladár, Somssich Andor, Gaal Gaszton, dr Hirsch Alfréd, Csorba Ede.

▽ ▽

A vérgyógyitás. (Hemopatia.) A legalkalmasabb és fényes sikereinél fogva legismertebb uj gyógymód. Ezrekre megy azon gyógyultak száma, kik lelkes apostolok módjára hirdetik ezen legujabb gyógymódot. Asthma, görvély, csuz, szív, gyomor, bél, ideg és bőrbetegek ne mulasszák el ezen gyógykezelés igénybe vételét és forduljanak teljes bizalommal ezen uj gyógymód megalapitójához, dr. Kovács J. urhoz, a bécsi Bamberger-féle klinika tanitványához. — Dr. Kovács J. ur intézete, Budapesten, V., Váczi-körut 18. szám alatt az első emeleten van és levélbeli kérdezősködésekre is válaszol.

Somogyvármegye választó-kerületei

az országgyülési képviselők neveinek és életrajzi adatainak feltüntetésével.

I. Kaposvári választó-kerület.

Országgyülési képviselő: *dr. Thaly László.*

(Thaly László (függetlenségi és 48-as) Csép, komárommegyei községben, 1846. januar 11-én született. Testvére Thaly Kálmánnak, a függetlenségi párt tiszteletbeli elnökének. Orvostudori diplomáját a budapesti egyetemen szerezte meg s a nagyhirü operataur Kovács Sebestyén Endre asszisztense lett. A honvédseg megalakulásakor mint ezredorvos, a hadsereg kötelékébe lépett. A honvédségnél Veszprém, Nyitra és Székesfehérvár állomáshelyekkel 1900-ig szolgált, amikor mint I. oszt. főtörzsorvos, ezredesi ranggal nyugalomba vonult. Azóta hosszabb ethnografiai és művelődéstörténeti utat tett Európában, Ázsiában és Afrikában. 1901-ben Fülöpszálláson Csávolszky Lajossal szemben kisebbségben maradt, mig az 1905-iki választásnal a kaposvári kerületben, mint a függetlenségi és 48-as párt jelöltje, 1206 szavazattöbbséggel buktatta meg Makfalvay Géza volt földmivelésügyi államtitkárt. A mult évi választás napján, április 3-án ugyane kerületben győzött nagy szótöbbséggel Pelczéder Ágoston szociálista ellen.)

A választó-kerület székhelye: Kaposvár. Hozzátartozó községek: Almamellék, Bárdszerászló, Bécz, Boldogasszonyfa, Bőszénfa, Cserényfa, Gálosfa, Gyarmat, Hárságy, Hajmás, Hedrahely, Hencse, Homok, Juta, Kadarkut Kaposvár, Kaposfüred, Kaposmérő, Kaposujlak, Kaposkeresztur, Kiskeresztur, Kercseliget, Magyarlad, Magyarlukafa, Németlad, Orczi, Patosfa, Patza, Sántos, Simonfa, Szenna, Szentbalázs, Szentbenedek, Szentjakab, Szentlászló, Szilvásszentmárton, Taszár, Toponár, Töröcske, Visnye, Zimány, Zseliczkisfalud, Zseliczkislak, Zseliczszentpál.

II. Csurgói választó-kerület

Országgyülési képviselő: *báró Inkey József.*

(Inkey József báró (függetlenségi és 48-as) 1871-ben Budapesten született. A magyar bárói méltóságot atyja, Inkey István nyerte 1905-ben. Középiskolai befejeztével jogi tanulmányokat

folytatott, melyeket elvégezve, egy évet Somogymegye szolgálatában töltött mint központi aljegyző s azután csurgói birtokára vonult vissza Tartalékos huszárhadnagy. Az 1901-iki választások alkalmával Csurgo kerületének szabadelvü párti képviselője lett, e pártból azonban Andrássy Gyula gróffal együtt kilépett és 1905-ben mint disszidens nyert mandátumot. Az utóbbi választáson függetlenségi programm alapján egyhangulag választották meg.)

A választó-kerület székhelye: Csurgó. Hozzátartozó községek: Alsok, Antalfalu, Bagolasáncz, Belezna, Berzencze, Bolhás, Bükkösd, Csicsó, Csurgó, Gyékényes, Iháros, Ihárosberény, Inke, Liszó, Miháld, Nagymarton, Őrtilos, Pátró, Porrog, Porrogszentpál, Pogányszentpéter, Sand, Sarkad, Surd, Szentkirály, Szentmiklós, Szobb, Udvarhely, Zákány.

III. Lengyeltóti választó-kerület.

Országgyülési képviselő: *Gaál Gaszton.*

(Gaal Gaszton (függetlenségi és 48-as) 1868-ban született Székesfehérváron, a gyulay Gaal családból. Középiskolai tanulmányait ugyanott, a gazdasági akadémiát 1889-ben Magyaróváron végezte — 1889/90-ben szolgált mint önkéntes az 1. sz. cs. és kir. huszárezrednel. Jelenleg somogyvármegyei birtokán. Bogláron gazdálkodik, tagja Somogyvármegye törvényhatósági bizottságának és a közgazdasági bizottságnak. Neje Chernelházi Chernel Jozefin. A lengyeltóti kerület függetlenségi programmal egyhangulag választotta meg A parlamentnek most tagja először. Jegyzője a függetlenségi pártnak.)

A választó-kerület székhelye: Lengyeltóti. Hozzátartozó községek: Bodrog, Boglár, Buzsák, Balatoncsehi, Csombárd, Csoknya, Csömend, Edde, Fajsz, Gamás, Geszti, Hetes, Jaád, Kisberény, Látrány, Lelle, Lengyeltóti, Hács, Libiczkozma, Magyaregres, Nagybajom, Nikla, Orda, Osztopán, Öreglak, Pamuk, Polány, Pusztakovácsi, Kürtös, Saárd, Somogyvár, Szőllősgyörök, Szőllőskislak, Szomajom, Táska, Tótgyugy, Tótszentpál, Tur, Vámos, Várda, Varjaskér, Visz, Vrácsik.

IV. Marczali választó-kerület.

Országgyülési képviselő: *dr. Zboray Miklós.*

(Zboray Miklós (néppárti) Gyulafehérváron 1866. augusztus 30-án született. A gimnáziumot Aradon és Gyulafehérváron, a jogot pedig Budapesten és Kolozsváron elvégezvén, jogtudorrá avattatott fel. Önkéntesi évét leszolgálva, a hadseregben tiszti rangot nyert s jelenleg a honvédség kötelekebe tartozik. Huzamosabb ideig vezette Polonyi Géza ügyvédi irodáját, később pedig beutazta Német-, Francia- és Olaszországot. Képviselővé elsőizben 1901-ben választották meg a marcalii kerületben s e kerület mandátumát nyerte el 1905-ben a szabadelvü párti ellenjelölt felett nagy szótöbbséggel aratott győzelemmel, valamint az idei általános választások alkalmával is. Az 1091—905-iki országgyülésen többször szólalt fel és beszédei mindegyike egy-egy éles támadás volt a kormány ellen. A mult országgyülésen a képviselőháznak jegyzője volt.)

A választó-kerület székhelye: Marczali. Hozzá tartozó községek: Alsósegesd, Balatonberény, Balatonkeresztur, Balatonszentgyörgy, Balatonujlak, Bize, Boronka, Böhönye, Csákány, Fehéregyház, Felsősegesd, Főnyed, Gadány, Gomba, Hollád, Horvátkut, Keleviz, Kéthely, Marczali, Mesztegnyő, Nemesdéd, Nemeskisfalud, Nemesvid, Path, Sámson, Sávoly, Simonyi, Szakácsi, Szenyér, Szőkedencs, Tapsony, Tikos, Vése, Vörs, Vrászló, Zsitfa.

V. Nagyatádi választó-kerület.

Országgyülési képviselő: *Chernel Gyula.*

(Chernel Gyula (függetlenségi és 48-as) ősi nemesi családból származik. Családja IV. Béla királytól 1252. évben kapta királyi adományként Sopronmegyében fekvő chernelházi birtokát, mely birtok mai napig is szakadatlanul a család tulajdonát képezi. Született 1843. évben Nagykanizsán, Zalamegyében; tanulmányait Sopronban, Bécsben és Budapesten végezte; 1880. év óta Somogymegyében, Ötvös községben lakik, nagybirtokos, s a megyei életben tevékeny részt vesz. 1884 ota tagja a megyei közigazgatási bizottságnak, a megyei lótenyésztési bizottságnak több éven át volt elnöke, a megyei gazdasagi egyesületnek alelnöke volt, jelenleg az alkotmányvédő megyei bizottság pénztárnoka és 1892. év óta egy megszakitással (1896—1901-ben az erőszakos Bánffy-választáskor) most negyedizben képviseli a nagyatádi kerületet, hol birtoka és lakása van.)

A választó-kerület székhelye: Nagyatád. Hozzátartozó községek: Aracs, Babócsa, Barcs, Beleg, Bélavár, Bessenyő, Bodvicza, Bolhó, Csokonya, Csököly, Gige, Görgeteg, Háromfaagarév, Heresznye, Henész, Homokszentgyörgy, Hosszufalu, Jákó, Kisbajom, Kisasszond, Kiskorpád, Kiskovácsi, Kivadár, Komlósd, Kónyi, Kuntelep, Kutas, Lábod, Mike, Nagyatád, Nagykorpád, Ötvös, Péterhida, Rinyaszentkirály, Rinyaujlak, Szabás, Szentes, Tarnócza, Tarany, Ujnép, Visonta, Vizvár.

VI. Szigetvári választó-kerület.

Országgyülési képviselő: *Olay Lajos.*

(Olay Lajos (függetlenségi és 48-as) a torontálmegyei Magyarszentmártonban, 1844-ben született. Jogot végzett és ügyvédi oklevelet nyervén, Baján nyitott ügyvédi irodát. Bácsbodrogmegye társadalmi és politikai életében kiváló részt vett. — A megyebeli szerb nemzetisegiekkel erőteljesen szállott szembe s mint a függetlenségi párt egyik zászlovivője, széles rétegekben terjesztette Bácskában az ellenzék eszméit. — Pártja elveinek propagálására „Bajai Figyelő" politikai ujságot is alapitott és szerkesztett. Képviselővé 1881-ben Siklóson választották meg először s ezt a kerületet 1887-ig képviselte. Ekkor, valamint 1892-ben is a bácsalmási kerület megbizó levelét nyerte el, az 1896-iki országgyülésre pedig időközi választáson Somogymegye szigetvári kerületének mandátumát kapta meg s ugyancsak Szigetváron választották meg óriási szótöbbséggel 1905-ben, valamint egyhangu választáson a tavalyi évi altalános választások alkalmával is. Politikai szerepl ésének legjelentékenyebb része az 1903-iki obstrukció idejére esik, amelynek ő volt egyik főszereplője és vitarendezője és amelynek folyamán élesen támadta különösen a volt horvát bán, Khuen-Héderváry kormányát.)

A választó-kerület székhelye: Szigetvár. Hozzátartozó községek: Apáti, Basal, Bürüs, Csertő, Darány, Dombó, Drávafok, Drávakeresztur, Drávaszentmárton, Drávatamási, Endrőcz, Gárdony, Gyöngyösmellék, Hatvan, Hobol, Istvándi, Kálmáncsa, Kisdobsza, Kistamási, Lakócsa, Markócz, Magyarujfalu, Merenye, Molvány, Mozsgó, Nagydobsza, Nemeske, Németujfalu,

Pálfalu, Pata, Pettend, Poklosi, Potony, Révfalu, Szentborbás, Szigetvár, Sztára, Szörény, Szulimán, Szulok, Teklafalu, Tótkeresztur, Tótszentgyörgy, Tótujfalu, Várad, Viszló, Zádor, Zsibóth.

VII. Szilli választó-kerület.

Országgyülési képviselő: *Kacskovics Géza.*

(Kacskovics Géza (függetlenségi és 48-as) Mocsoládon, Somogymegyében született 1850-b n. — Középiskoláit Kaposváron, egyetemi tanulmányait pedig a budapesti és bécsi egyetemeken elvégezve,átvette somogyi birtokai kezelését. Mint Somogymegye törvényhatósági bizottságának tagja, szerepet vitt a megye társadalmi és közéletében. Időközben beutazta majdnem egész Közép-Európát és utazott Egyptomban is. A szilli kerület mandátumát Makfalvay Gézával szemben még 1901-ben elhóditotta a kormánypárttol, 1905-ben, valamint tavaly is a függetlenségi és 48-as párt elvei alapján ugyane kerületben egyhangulag választották meg képviselővé.)

A kerület székhelye: S.-Szill. Hozzátartozó községek: Acsa, Andocs, Aszaló, Attala, Baté, Bonnya, Büssü, Csoma, Döröcske, Ecseny, Fiad, Fonó, Gadács, Gyalán, Gölle, Igal, Kára, Kazsok, Kisbár, Kisberki, Magyaratád, Mernye, Miklósi, Mocsolád, Mosdós, Nagyberki, Nágocs, Németegres, Patalom, Pula, Ráksi, Somodor, Szabadi, Szill, Szorosad, Szentgáloskér, Törökkoppány, Zics.

VIII. Tabi választó-kerület.

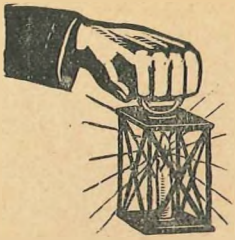
Országgyülési képviselő: *Hoffmann Ottó dr.*

(Hoffmann Ottó (függetlenségi és 48-as) született 1831. március 15-én Beregszászon. Középiskoláit Munkácson, főiskolai tanulmányait a kassai jogakadémián és a budapesti egyetemen végezte és ugyanitt nyerte el a jogtudori fokot. A nagy obstrukció idején az egyetemi ifjusági mozgalmak vezére volt. Az 1905-ik évben időközi választás alkalmával Váczon lépett fel, de Bottlik Jáncs, ugyancsak függetlenségi jelölttel kisebbségben maradt. A tavalyi általános választáson a tabi kerület képviselője lett Nessi Pál, a volt függetlenségi képviselővel szemben 711 szótöbbséggel. A Ház megalakulásánál körjegyzői tisztet töltött be.)

A választó-kerület székhelye: Tab. Hozzátartozó községek: Ádánd, Bábony, Bálványos, Csepely, Endréd, Faluhidvég, Faluszemes, Juth, Kapoly, Karád, Kereki, Kiliti, Kőröshegy, Köttse, Megyer, Nagyberény, Nyim, Őszöd, Pusztaszemes, Ságvár, Som, Szabadhegy, Szárszó, Szólád, Tab, Teleki, Városhidvég, Zala, Zamárdi.

▽▽

Jubileum. Leopold Gyula, az Általános Tudósító szerkesztője és hirdetési iroda tulajdonosa Budapesten, az idén ünnepelte virágzó irodájának tizéves fennállását. Ezen idő alatt sikerült neki a sajtó és a hirdetők érdekeit összeegyeztetve, hozzájárulni ahhoz, hogy a reklam hazánkban is tervszerüen és eredményesen fejlődjék. Az ő modern és intenziv munkássága nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a kereskedelmi, ipari, gazdasági vállalatok hirdetéseik által emelik hirnevüket és áruiknak nagyobb piacot biztositanak. Leopold Gyula nagy apparátussal dolgozó irodája (Budapest, VII., Erzsébet-körut 41.) a maga nemében páratlanul áll az országban. Kiváló szakértelmével, pontosságával, odaadó lelkiismeretességével és szolid áraival sikerült neki nemcsak hazánk, hanem a külföld legnagyobb cégeit is állandó üzletfelekül megnyerni, kik összes reklamozásaikat a fővárosi, vidéki és külföldi lapokban, valamint a naptárakban is ő általa végeztetik. Hogy minő nepszerüségnek örvend Leopold irodája, annak legszebb bizonysága a jubileum alkalmából kiadott 376 oldalas ujságkatalógus, telve a szakemberek és hirdetők elismerő irásaival. E szükséges és tanulságos könyvet minden érdeklődőnek szivesen megküldi.



Arany igazságok

fiatalok és öregek részére.

Utánnyomás tilos.

Az 1908. esztendőre gyüjtötte egy öreg igazmondó.

A remény és a félelem elválaszthatatlan; nincs félelem remény nélkül és nincs remény félelem nélkül.

Nagy gondokat okoz a csuz-, köszvény-, szaggatás-, szurás-, kéz-, láb-, fej- és fogfájás-, zsába-, ficam-, rándulás-, influenza-, bénulás-, hát- és derékfájás-, remegés és más beteges állapot. Mindenki dicséri ezek ellen a gyors és biztos hatásu hires Feller-féle „Elsa-fluidot", melyet valódi minőségben csak Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica Vasártér 310. szám. (Zágrábmegye) lehet rendelni. 12 kis vagy 6 duplaüveg bérmentve 5 korona, 24 kis vagy 12 duplaüveg 8 korona 60 fillér.

Ki korán fekszik, korán kél, rövid élettől nem fél. Könnyü szív, egészséges vér, pénznél, vagyonnál többet ér.

Sokszor kérdeznek bennünket, hogy melyik a jó szer köhögés-, rekedtség-, nátha-, elnyálkásodás-, torok- és mellfájás-, görcs-, tagfájdalmak-, gyuladások stb. ellen. Ilyenek ellen biztos hatásu szernek dicsérik általaban a használati utasitás szerint való belső és külső gyogyitásra a Feller-féle valódi „Elsa-fluid"-ot (12 kis vagy 6 duplaüveg bérmentve 5 kor., 36 kis vagy 18 duplaüveg 12 korona 40 fillér). továbbá a valódi Zagoriai köhögés elleni mellszörpöt, melynek 2 üvegje bérmentve 5 korona és a Mellteát, melynek adagja 1 kor. Mindezek rendelendők Feller V Jenő gyógyszerésznél, Stubica Vásártér 310. szám. (Zágrábmegye.)

A rest egy ora alatt többet fárad, mint a szorgalmas egy év alatt.

A gyomor már sok embernek keserítette el életét, ha nem volt egészséges Gyomorbantalmak. étvagytalansag, vérszegénység, gyomornyomás, görcs. rosszullet. emésztési zavarok, puffadtság, savanyu felböfögés, undor. hányás inger. veséges, kemény szék, dugulás, lazas, ideges állapotok. az elhizás következmenyei ellen mindenki a hires Feller-féle hashajto „Elza-pilulák"-at ajánlja a legjobb segitő szernek. — 6 doboz bérmentve 4 korona, 12 doboz 7 K 60 fillér és az erősitő svéd cseppekből 3 nagy üveg bérmentve 5 koronáért kaphaté a készitő Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica Vásártér 310. szám. (Zágrábmegye.)

Nemcsak eső s napsugár, nanem öröm és bu is Isten áldása.

Sok oldalról ajánlanak mostanában nagy vásári hangon „Sós"borszesz elnevezés alatt különböző folyadékokat, melyek gyakran minel olcsóbbak, annál hatástalanabbak, ellenben nagyon dicsérő nyilatkozatot hallunk egy igazán jó hatásu, valódi „Sós-

(Folytatás a túloldalon)

borszesz-ről", melyet Feller gyógyszerész urnál, Stubica Vásártér 310. (Zágráb megye) lehet rendelni és 12 kis üveg csak 2 koronába kerül, mig egy nagy üveg ara csak 1 korona 80 fillér.

Az anyai szív a legszebb és a leghübb helye a fiunak még akkor is, midőn már őszbe borul a haja.

Érdekes levél volt az, amelyet Farkas Bela Német-Palánkai lakost I. karácsony előtt olvastunk. A levél igy hangzott: Hosszu ideig betegeskedtem, mig egyszer a Feller-féle „Elza-fluid"-ról olvastam. Ugy gondoltam, hogy majd ezt a szert is megpróbálom és bizony nem bántam meg, mert dacára a gyöngeségnek, kimerültségnek, szédülési rohamoknak és különböző lázas állapotoknak, mégis hamar meggyógyultam. A légzési zavarok, szivdobogás, idegesség már teljesen megszüntek és már nem is köhögök. Ismerőseim csodálkozva kérdeztek tőlem, hogy mi segitett tulajdonképen rajtam. En mindenkinek azt válaszoltam, hogy a Feller-féle „Elza-fluid", melyet Feller V. Jenő gyógyszerész urnál, Stubica Vásártér 310. szám (Zág ábmegye) valódi minőségben lehet kapni, gyógyitott meg engem oly gyorsan és oly tökéletesen. Szomszédom a Zalayné a Feller-féle „Elza-fluid" fertőtlenitő, tisztitó, gyógyitó, és hüsitő hatását dicséri sebek, zuzódások, kelevenyek, kiütések, mirigyek ellen és csodálkozik azon, hogy mily gyorsan huzza ki a forróságot és megszünteti a fajdalmat. Bors János, aki Fél községben Pozsonymegyében lakik, éveken keresztül szenvedett szemgyöngeségben, ideg és izomfájdalmakban, a fia pedig, aki folyton panaszkodott fogfájása miatt, szintén rendelt 48 kis üveg Feller-féle „Elza-fluidot" 16 koronáért bérmentve és rövid idő alatt teljesen megszabadultak fájdalmaiktól. Sok ismerős dicséri a Feller-féle „Elzafluidot" nehéz légzés, gége és tüdőbajok előjeleinél stb. Mindenkinek a legmelegebben ajánlhatjuk a Feller-féle „Elza-Fluid" ot, óvakodjunk azonban utánzatoktól és cimezzük a rendeléseket Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica Vásártér 310. szám. (Zágráb-megye)

Tanulj a magad lábán állani, a magad szemeivel látni, a magad gondolatait értékesiteni és bátran a saját véleményedet mondani.

Görvély, vérszegénység és kiütések ellen használjuk a valódi Feller-féle Csukamáj-olajat, 2 üveg bérmentve 5 korona. — Az Életbalzsamnak egyidejüleg való használatát nagyon dicsérik. 12 üveg „Életbalzsam" 3 kor. és 24 üveg 5 kor.

Egy jó háziszer választása ma már küzdelembe kerül, mert minden oldalról a legkülönbözőbb szereket ajánlják. Aki Feller-féle „Elza-Fluid"-ot és „Elza-pilulát" egyetlen egyszer használ, az sohasem bánja meg és hogy ezen szerek az összes néprétegekben elterjednek, az a rendelet hozatott, hogy semmiféle postaköltséget nem kell fizetni, ha direkte Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica, Vásártér 310. szám (Zágráb-megye) rendelünk.

Mindenki óvakodjék az utánzatoktól, hasonlóan elnevezett fluidoktól és csekélyebb értékü növényszeszektől, csak „Feller"-féle „Elsa"-fluid a valódi.

Reméljük, hogy igen t. olvasóink ezen jóhiszemü tanácsokat a saját javukra megbecsülni s követni fogják és jövőre bővebben akarunk ezekre visszatérni.

Végül pedig a legjobb egészséget és boldog 1908-as esztendőt kivánunk.

A hű tanácsadó.

Somogyvármegye községi és körjegyzőinek betüsoros kimutatása

a járások és körjegyzőségekhez tartozó községek megnevezésével.*

I. Kaposvári járás:

Bárdszerászló nagyközség	Dely József
Csoknya, Sárd, Vrácsik	Óváry Ferencz
Gálosfa, Bőszénfa, Gyarmat, Hajmás	Krausz Antal
Hedrahely, Visnye	Györkös Ferencz
Hetes, Bodrog, Csombárd, Juta	Rottler József
Kadarkut, Hencse	Nagy Dezső
Kaposmérő, Kaposujlak, Szentbenedek	Dóczy Zsigmond
Magyaregres, Várda	Strinovich Mihály
Nagybajom nagyközség	Kacsóh Pál, és Fischer Lajos
Nagyberki, Baté, Kaposkeresztur, Kercseliget, Kisberki, Mosdós	Heckinger László
Simonfa, Töröcske, Zseliczszentpál, Zseliczkislak	Jambrich Ferencz
Szenna, Patcza, Szilvásszentmárton, Zseliczkisfalud	Jambrich Alajos
Szentbalázs, Cseréi fa, Kiskeresztur, Sántos	Horváth Lajos
Szomajom, Jákó, Kisaszszond, Kiskorpád	Mácsovits József
Taszár, Homok, Orczi	Kutas Sándor
Toponár, Kaposfüred, Szentjakab	Mérei Pál

* A vastagabb betükből levő községek a jegyzők székhelyei, a vékonyabb betükből levők a körjegyzőséghez tartozó községek.

II. Szigetvári járás:

Apáti, Basal, Hatvan, Pata, Poklosi, Viszló	Kenedy Károly
Drávafok, Drávakeresztur, Markócz, Révfalu, Sztára	Kiss Gusztáv
Gyöngyösmellék, Németujfalu, Pettend, Szörény, Zádor	Novottny Gusztáv
Görösgal, Hobol, Kistamási, Mernye, Molvány, Nemeske, Tótszentgyörgy	Lábody Lajos
Hárságy, Bécz, Magyarlukafa	Simon László
Mozsgó, Csertő, Szulimán, Tótkeresztur, Zsibót	Lejthényi Kálmán
Nagydobsza, Kisdobsza	Pelffy Dénes
Némethad, Magyarlad, Patosfa	Drenovits Dezső
Szentlászló, Almamellék, Boldogasszonyfa	Nagy Gyula
Szigetvár nagyközség	Vargha Sándor
Teklafalu, Bürüs, Endrőcz, Magyarujfalu, Várad	Mácsovits Lajos

III. Nagyatádi járás:

Csököly, Gige, Kiskovácsi, Mike	Bosznay Kálmán
Felsősegesd, Alsósegesd	Stadler Géza
Kutas, Beleg, Kisbajom	Majercsik Sándor
Lábod, Besenyő, Hosszufalu	Szabó Béla
Nagyatád vidéke, Bodvicza, Henész, Kivadár, Kónyi, Ötvös	Harsányi Antal
Nagyatád nagyközség	Kovács Gyula
Görgeteg, Rinyaszentkirály, Kuntelep	Zieger Ferencz
Szabás, Nagykorpád	Hagyárossy Gyula

Szobb, Balhás	Szabady Károly
Tarany, Háromfa	Paál Ödön
Vizvár, Bélavár, Heresznye	Makk János

IV. Csurgói járás:

Alsók, Nagymarton, Sarkad, Szenta	Koronya Lajos
Berzencze, Udvarhely	Novai Imre
Csurgó, nagyközség	Sárközy Andor
Gyékényes, nagyközség	Szabó Lajos
Inke, Antalfalu	Molnár István
Iharosberény, Csicsó, Iharos, Pogányszentpéter	Plosszer Lajos
Miháld, Path, Sand	Szigethy Lajos
Porrog, Bükkösd, Porrogszentkirály, Porrogszentpál	Sipos Csényi János
Surd, Belezna, Pátró	Tarr Lajos
Somogyszentmiklós, Bagolasáncz, Liszó	Matolcsy József
Zákány, Őrtilos	Scheich János

V. Marczali járás:

Balatonszentgyörgy, Balatonberény, Főnyed, Hollád, Tikos, Vörs	Szüts Gerő
Böhönye, Nemeskisfalud, Szenyér	Gréczi József
Csákány, Szőkedencs, Zsitfa	Ulrich Gáspár
Kéthely, Balatonujlak, Balatonkeresztur	Tarcsay József
Mesztegnyő, Bize, Gadány, Keleviz	Hidvégi Kornél
Marczali, nagyközség, Gomba	Boncz László
Nemesvid, Simonyi	Begedy István
Nemesdéd, Vése, Vrászló	Ágoston József

Nikla, Boronka, Csömend	Kelemen István
Pusztakovácsi, Somogy-Fajsz, Libiczkozma	Sebestyén Gyula
Szakácsi, Tapsony	Kántor Kálmán
Sámson, Fehéregyház, Horvátkut, Sávoly	Isoó Sándor

VI. Lengyeltóti járás:

Buzsák, Öreglak, Táska	Dömös Sándor
Faluszemes, Őszöd	Zsolnay Dénes
Gamás nagyközség	Körmendy Ede
Jád, Edde, Osztopán	Pete Sándor
Látrány, Tur, Visz	Takáts István
Lengyeltóti, Fonyód, Kisberény	Kovács Lajos
Lelle, Boglár	Nyul Sándor
Somogyvár, Pamuk, Vámos	Kraupa Ágoston
Szőllősgyörök, Balaton-csehi, Orda, Szőllőskislak, Tótgyugy	Csapody Ferencz
Tótszentpál, Varjaskér	Bartha László

VII. Tabi járás:

Ádánd, Juth	Sörös Ágoston
Bábony, Megyer	Sáfár János
Bálványos, Kapoly	Aigner Dénes
Endréd, Zamárdi	Varga Vilmos
Karád nagyközség	Kovács Imre
Kiliti nagyközség	Hegedüs Nándor
Köttse, Szólád, Szárszó	Kálmán Gyula
Kőröshegy, Kereki, Pusztaszemes	Razgha Gyula
Nagyberény, Som	Konkoly Pál
Nágocs, Németegres, Zics	Kajdy Béla
Ságvár, Nyim	Brüller János
Tab, Torvaj, Zala	Kéz Sándor
Teleki, Csepely	Balikó Gyula
Városhidvég, Faluhidvég, Szabadhegy	Szabady Béla

VIII. Igali járás:

Andocs, Acsa	Petőcz Elemér
Attala, Csoma, Pula, Szabadi	Takács Kristóf
Büssü, Fonó, Kazsok	Gerő Jenő
Gölle, Gyalán	Hayden Ferencz
Igal, Ráksi, Szentgáloskér	Villax Gyula
Kisbár, Bonnya, Fiad	Vogronits János
Magyaratád, Patalom, Somodor, Zimány	Hartman Ferencz
Mocsolád, Ecseny, Folány	Szép Lajos
Mernye, Aszaló, Geszti	Bodlaki Oszvald
Szill, Gadács	Petrók Gyula
Törökkoppány, Döröcske, Kára, Miklósi, Szorosad	Nőthig János

IX. Barcsi járás:

Barcs, Pálfalu, Tarnócza	Valkó Gyula
Babócsa, Bolhó, Ujnép	Molvay László
Csokonya, Rinyaujlak, Visonta	Domián Imre ifj.
Darány, nagyközség	Füzesy Lajos
Dombó, Drávatamási, Gárdony	Dely Lajos
Drávaszentmárton, nagyközség.	Paál Zoltán
Istvándi, nagyközség	Kerkápoly Lajos
Kálmáncsa, Homokszentgyörgy	Bencze Ferencz
Komlósd, Aracs, Péterhida, Szentes	Cseke Bálint
Lakócsa, Potony, Szentborbás, Tótujfalu	Pónauer József
Szulok, nagyközség	Forintos Nándor

Somogyvármegye orvosainak betüsoros névsora.

Kaposvárott:

Boskovitz Dezső dr.
Csurgó Jenő dr., kórh. alorvos.
Fehér Henrik dr., körorvos.*
Dr. Fischer cs. és kir. ezredorvos.
Gáspár Imre dr., járásorvos.
Gross Viktor dr.
Polányi Lajos dr., tb. főorvos, városi orvos.*
Réthi Ignácz dr., körorvos.*
Schäffer Károly dr., kórházi alorvos.
Szaplonczay Manó dr., kir. tanácsos, megyei t. főorvos.*
Szabó Samu dr., specialista fogorvos.*
Szigeti Gy. Sándor dr., kórházi főorvos.*
Ifj. Telegdi Zsigm. dr., kórházi osztály-orvos.
Ullmann Antal dr., kórházi osztály-orvos.
Ungár Géza dr., kórházi alorvos.
Ungár Lajos dr., körorvos.
Weisz Albert dr., városi alorvos.

*-gal jelölteknek telefonjuk van.

A megyében:

Altstock Ármin dr., körorvos, Csoknya.
Bartos Simon dr. körorvos, Tab.
Berkovics József dr. körorvos, Mike.
Berzsenyi Sándor dr. tb. fő- és j.-orvos, L.-tóti.
Binenfeld Mór dr. gy. orvos, Nagyatád.
Boskovitz Sándor dr. gy. orvos, Nemesvid.
Burkovics Kálmán dr. körorvos, Somogyvár.
Csorba Elemér dr. körorvos, Berzencze.

Décsi Mór dr. körorvos Ádánd.
Erős József dr. körorvos, Iharosberény.
Éhn Kálmán dr. j. orvos, Csurgó.
Fülöp I. dr. kórh. ig. főorvos, Marczali.
Fürst Ede dr. körorvos, Lengyeltóti.
Gold Samu dr. j. orvos, Marczali.
Gyárfás Leo dr. gy. orvos, Szigetvár.
Ittzés Zsigmond dr. körorvos, Szill.
Kállay Dávid dr. körorvos Kutas.
Károlyi Imre dr. kör- és kórházi alorvos, Marcali.
Kerekes Pál dr. körorvos, Lakócsa.
Kollár Lajos dr. j. orvos, Igal.
Kovács Ágoston dr., Kadarkut.
Kovács Henrik dr. körorvos, Csurgó.
Kronberger Adolf dr. j. orvos, Barcs.
Kronberger Vilmos dr. körorvos, Barcs.
Molnár Ede dr. körorvos, Szulok.
Molnár Elek dr. körorvos, Kőröshegy.
Ney József dr. községi orvos, Kiliti.
Raksányi Árpád dr. kórházi fő- és közs. orvos, Szigetvár.
Schmiedt Károly dr. körorvos, Nagyatád.
Schmideg Zsigmond dr. körorvos, Mernye.
Schőn Jakab dr. körorvos, Nagybajom.
Schvarcz Ernő dr. kör- és trachoma orvos, Babócsa.
Sebestyén Dávid dr. körorvos, Mozsgó.
Siklósi Albert dr. gy. orvos, Barcs.
Svartz Mihály dr. járásorvos, Nagyatád.
Szabó István dr. gyak. orvos, Szigetvár.
Szalai Döme dr. körorvos, Kastélyosdombó.
Szattler Ignác dr. gy. orvos, Böhönye.
Szendrődy Károly dr. járásorvos, Szigetvár.

Telegdi Zsigmond dr. körorvos, Boglár.
Török Lajos dr. körorvos, Gyöngyösmellék.
Unger Géza dr. körorvos. Köttse.
Vachsman Oszkár dr. körorvos, Gölle.
Vajda Ignác dr. körorvos, Szigetvár.
Vajda Károly dr. körorvos, Böhönye.
Varga Samu dr. Nagybajom.
Várkonyi Jenő dr. körorvos, B.-szentgyörgy.
Venecziáner Izor dr. körorvos, Zákány.
Vettengel Károly dr. j. orvos, Tab.
Vezér Jakab dr. körorvos, Mezőkomárom.
Veiner Sándor dr. gyak. orvos, Boglár.

▽▽

Orvosi dijjegyzék

100 drbonként 2 koronáért kapható a

RÉSZVÉNYNYOMDÁBAN

KAPOSVÁROTT.

Orvosi vények, levélpapirok, boritékok 24 óra alatt szállittatnak.

Somogyvármegye ügyvédeinek

betüsoros kimutatása.

Kaposvárott:

Andorka Elek dr.
Androsits István dr.
Bakonyi Ferenc
Bakonyi Lajos dr.
Balázs Ármin dr.
Berger Samu dr.
Bertalan Zsigmond dr.
Czenthe Pál dr.
Csonka Ede dr.
Fekete Gyula dr.
Fleiner Mór dr.
Folly József
Gulyás Aladár dr.
Haidekker Károly dr.
Holló László dr.
Kovács József dr.
Krisanich József dr.
Kunfy József dr.
Löwentritt Ödön dr.
Marton Gyula dr.
Matolcsi József
Nicsovics Sándor dr.
Obetkó Károly dr.
Oszman Aurél dr.
Pete Márton dr.
Pohl László
Poór Sándor
Rimanóczy Ferenc dr.
Rusa Ernő dr.
Simon Dániel dr.
Schön Manó dr.
Szabó Kálmán
Székely Antal dr.
Szabady Géza dr.
Tevely Béla dr.
Varga Károly dr.
Weisz Henrik dr.
Weisz Mór dr.
Zánkay Gusztáv dr.

A megyében:

Barcson:

Bing Áron Ernő dr.
Piszár Antal dr.
Pichler József dr.

Csurgón:

Bauss Sándor
Goldberger Ödön dr.
Hochreiter Kornél dr.
Jünker Elek dr.
Kreisler Mór dr.
Poór Ernő dr.

Igalban:

Friedländer Manó dr.

Hajnal Miklós dr.
Mocsy Lajos
Tóth József dr.

Lengyeltótiban:

Berzsenyi Gerő dr.
Berzsenyi János dr.
Bók Zalán Lajos dr.
Körmendy János dr.
Ritzinger János dr.
Rónay Mihály dr.

Marczaliban:

Bernáth Béla dr.
Berger Imre dr.
Friedl Károly dr.
Lehner Sándor
Mayer Ignác dr.
Névy Zoltán dr.
Révai Adolf dr.
Somogyi Béla dr.

Niklán:

Bezsenyi Sándor.

Nagyatádon:

Barakonyi Károly
Grünbaum Náthán dr.
Kommen Elek dr.
Noszlopy Gáspár dr.
Szetsey István dr.

Somogy-Sámson:

Miklós Gyula.

Szigetvárott:

Duchon Ödön
Kriszt Béla dr.
Szabó Sándor
Szily Ádám dr.
Sey Pongrácz dr.
Tóth István
Ujházi Hugó dr.

Tabon:

Fodor János
Kálmán Jenő dr.
Mészáros János dr.
Politzer Ignác
Szupits Dezső
Merei Vajda Elemér dr.

(Somogymegye a zalaegerszegi ügyvédi kamarához tartozik. Elnök: Czinder István dr. Elnökhelyettes: Hertelendy Béla. Titkár: Boschán Gyula. Ügyész: Hajós Ignác dr. Pénztárnok: Szigethy E. dr.)

▽▽

Somogyvármegye állatorvosainak betüsoros névjegyzéke.

1. Ambrus Mór, járási kir. állatorvos Tab.
2. Balázs József, járási kir. állatorvos Lengyeltóti.
3. Betnár Márton, városi állatorvos Kaposvár.
4. Brüll Adolf, körállatorvos Lakócsa.
5. Csicsmány János, körállatorvos Csurgó.
6. Fistár Ferenc, katonai állatorvos Lábod.
7. Fodor Rezső, járási kir. állatorvos Nagyatád.
8. Gulyás Ferenc, járási kir. állatorvos Marcali.
9. Hajnal József, törvényhatósági kir. állatorvos Kaposvár.
10. Herczfelder Izidor, körállatorvos Karád.
11. Kádár Károly, körállatorvos Csokonya.
12. Klein József, gyógykovács Böhönye.
13. Krizsán Ferenc, járási kir. állatorvos Szigetvár.
14. Dr. Kukuljevic József, járási kir. állatorvos Faluszemes.
15. Lukács Aladár, körállatorvos Iharosberény.
16. Lutz József, kir. főállatorvos Barcs.
17. Madarász Mihály, körállatorvos, Nemesvid.
18. Máder György, gyógykovács, Marcali.
19. Mészáros Győző, járási kir. állatorvos Csurgó.
20. Morvay Gyula, járási kir. állatorvos Barcs.
21. Petrás Jenő katonai állatorvos Nagyatád.

22. Siklósi Arnold, magánállatorvos Csoknya.
23. Simon Dezső, katonai állatorvos Nagyatád.
24. Scholtz József, katonai állatorvos Nagyatád.
25. Stranszky János, körállatorvos Szulok.
26. Szántó Ernő, járási kir. állatorvos Nagybajom.
27. Szende Károly, körállatorvos Kadarkut.
28. Székely Miklós, községi állatorvos Gamás.
29. Varga Sándor, járási kir. állatorvos Igal.
30. Verbőczy István, magánállatorvos Szigetvár.
31. Wagner Sándor, körállatorvos Somogyvár.
32. Weszely Ernő, körállatorvos Ádánd.

▽▽

Somogymegye legelterjedtebb napilapja a
:: „SOMOGYVÁRMEGYE" ::
mely minden községben olvasható.

Somogyvármegye plébániáinak kimutatása.

I. A veszprémi püspökséghez tartozók.

Megyés püspök: Hornig Károly.

A) Somogyi főesperesség.

Főesperes: Néger Ágoston apát-kanonok.

1. Ságvári esperesi kerület. Esperes és tanfelügyelő: Czupy Bálint tabi plebános. Plebániák: Ádánd, plebános Szijjártó Károly. Endréd, plebános Reznyák Albert sz.-benedekrendi. Kiliti, plebános Horváth Pál. Kőröshegy, plebános Kommandinger K. Nagyberény, plebános Szőllőssy Viktor. Ságvár, plebános Körmendy József. Tab, plebános Czupy Bálint, káplán Hankó András. Zamárdi, plebános Neumayer Gellért szt.-benedekrendi.

2. Karádi esperesi kerület. Esperes és tanfelügyelő: Mokkor Pál szóládi plebános. Plebániák: Andocs, plebános Kuppauer Gáspár sz.-ferencrendi. Kapoly, plebános Németh Rafael szt.-benedekrendi. Karád, plebános Neumayer Károly, káplán Szabó József ifj. Látrány, plebános Koller József, káplán Brand Ferenc. Miklósi, plebános Boór Antal. Nágocs, plebános Hajós Endre. Szólád, plebános Mokkor Pál. Törökkoppány, plebános id. Szabó József, káplán Szabó Lajos.

3. Somogyvári esperesi kerület. Esperes: Kommandinger Vilmos lengyeltóti plebános. Tanfelügyelő: Kozma László szőllősgyöröki plebános. Plebániák: Buzsák, plebános dr. Bőzinger Rudolf. Geszti, plebános Tomka Géza. Lengyeltóti, plebános Kommandinger Vilmos, káplán Hegedüs József. Osztopán, plebános Viniss Fülöp. Öreglak, plebános méhkerti Milkovich L. Somogyvár, plebános Hankóczy János. Szőllősgyörök, plebános Kozma László, káplán Holló Gyula.

4. Igali esperesi kerület. Plebániák: Acsa, plebános Nemsur Ignácz. Attala, plebános Kóri Elek, káplán Gyöngyössy Imre. Gölle, plebános dr. Sütő Gyula. Igal, plebános Hukk György, káplán üresed. Kercseliget, plebános Rády István. Kisbár, plebános Hankóczy Miklós esperes. Mernye, plebános Perlaky József. Mosdós, plebános Csik Alajos. Szill, plebános Mayer Gyula.

5. Kaposvári esperesi kerület. Esperes és tanfelügyelő: Herbay Pál szentbalázsi plebános. Plebániák: Bőszénfa, plebános Farkas György. Hetes, plebános Hajós Gábor. Kaposvár, plebános dr. Zimmert József, káplánok: Schandl József, Keresztes József, Juk Béla és Krizsanits Péter. Szentbalázs, plebános Herbay Pál. Szentbenedek, plebános Tihanyi Péter, káplán Knar Gyula. Taszár, plébános üresedésben, káplán Szemerey János. Toponár, plébános Szentes István. Zseliczkislak, plebános Tálos Ede.

B) Segesdi főesperesség.

Főesperes: dr. Rada István prépost kanonok.

1. Marczali-i esperesi kerület. Esperes: Ádám János marczali apátplebános. Plebániák: Balatonberény, plebános Fraszt András. Csákány, plebános Németh József. Fajsz, plebános ürményi Kiss Gyula. Kéthely, plebános Csucsay Pál pápai kamarás. Marczali, plebános Ádám János apát. Mesztegnye, plebános Vörös János. Sámson, plebános meghalt, helyettese Cséby János, káplán Boronkay Miklós. Tótszentpál, plebános Ernyei József, káplán Sebestyén József. Vörs, plebános Németh János ifj.

2. Segesdi esperesi kerület. Esperes és tanfelügyelő: Kauzli Gyula nemesvidi plebános. Plebániák: Felsősegesd, plebános szt.-ferencrendi. Kutas, plebános Czuppon Károly. Nagybajom, plebános Rozgonyi György. Nemesvid, plebános Kauzli Gyula. Szakácsi, plebános Vizy István. Szobb, plebános Németh Pál. Tapsony plebános Erdőssy Károly, káplán Tüske József.

3. Csökölyi esperesi kerület. Esperes és tanfelügyelő Reiner Gyula szuloki apát-plebános. Plebániák: Barcs, plebános Huber Gyula, káplán Zöld István. Csököly, plebános Ujlaky József szentszéki ülnök. Kadarkut, plebános Pados József. Nagyhárságy, plebános Friedrich Antal. Németlad, plebános Rasztics Rafael, káplán Puska Géza. Németujfalu, plebános Vesztergom János. Szulok, plebános Reiner Gyula apát, káplán Poósch Ferenc.

4. Görgetegi esperesi kerület. Esperes és tanfelügyelő: Idősb Vass Ferenc görgetegi plebános. Plebániák: Babócsa, plebános Kenyeres L., káplán Csepinszky László. Csokonya, plebános Horváth Zs. Ágoston. Görgeteg, plebános id. Vass Ferenc. Háromfa-Agarév, plebános Bánfi József. Nagyatád, plebános szt.-ferenczrendi. Tarany, plebános Bontz József. Vizvár, plebános Rokszándics György.

5. Csurgói esperesi kerület. Esperes és tanfelügyelő: Steiner József iharosi plebános. Plebániák: Berzencze, plebános Teller Vince. Csurgó, plebános Stefaits Alfréd, hittanár: Danassy György. Gyékényes, plebános Koronczy István. Iharos, plebános Steiner József. Miháld, plebános Molnár János, káplán Tamási István. Murakeresztur, plebános Rosos István apát. Somogyszentmiklós, a plebániai teendőket a nagykanizsai szt.-ferencrendiek végezik. Zákány, plebános Szép Ferenc, káplán Karbuczky Károly. Házi káplánok: Lábodon Töreky Arpád, Mikében Séllyei Imre, Saárdon Stankovics József, Tarnóczán Vlassics Geyza.

II. A pécsi püspökséghez tartozók.

(Kiterjed: Baranya- és Tolnamegyékre, továbbá Somogy egy részére és végre Verőczemegyére.)

Megyés püspök: Zichy Gyula grófi.

Szigetvári alesperesi kerület. Alesperes és kerületi tanfelügyelő: Erdélyi János lakócsai

plebános. Plebániák: Drávaszentmárton, plebános Dobos Henrik. Lakócsa, plebános Erdélyi János. Mozsgó, plebános Hirling Nándor, segédlelkész Kaufman András. Somogyszentlászló, plebános Gosztonyi Jenő, Szigetvár, plebános Márton Mihály, vikárius Horacsek Endre, segédlelkész Palkó József.

▽▽

A házak legszebb disze! Az általános érdeklődésre való tekintettel kimondhatjuk, hogy minden gazdának legfőbb kötelessége városon, falun, pusztán egyaránt, háza falán, udvarában, kertjében, keritések vagy utak mellett is egy szép szőlőlugast ültetni, mert minden töve 200—300 fürt szőlőt terem. Nagy Gábor nagykágyai szőlőnagybirtokos ingyen küld minden háztulajdonosnak, ki cimét tudatja (minden európai nyelven) nyomtatott, szép képekkel ellátott utasitást, melyet érdeklődők okvetlen kérjenek, még azok is, kik ez idő szerint ültetni nem akarnak azért, mert lugas ültetéshez csak jól megválasztott és nem mindenik faj szőlő alkalmas. A mai időben sok ujitás történik olyan, melyet az ezelőtti bő és olcsó világban figyelmen kivül hagytak, de az összes ujitások között ez egyedüli, mely legjobban terjed, mert vannak már oly városok, faluk, hol házakat, udvarokat el sem tudnak képzelni szőlőlugas nélkül, mely igen kevés gondozással egész őszre télire szőlőt s még kis hordó jó bort is ad, ezenkivül a házaknak, kerteknek legremekebb diszét képezi.

A veszprémi egyházmegye somogymegyei szerzetesházai.

1. Férfi szerzetházak. Mernye, a kegyesrendé. Házfő dr. Vámos Károly a fehérvári őrségi javak kormányzója. Andocs, a szent-Ferenczrendieké. Házfő Kuppauer Gáspár. Felsősegesd a Szent-Ferencrendieké. Nagyatád a szent-Ferencrendieké.

2. Női szerzetházak. Kaposvár, a) Zárda az Irgalmas Nővéreké. Főnöknő állása üresedésben. Foglalkoznak tanitással és leányneveléssel. b) A vármegyei kórházban szintén az Irgalmas Nővérek, Leber Serafino főnöknő alatt a betegek ápolásával foglalkoznak. Kéthely, Irgalmas Nővérek. Főnöknő Hartl Terézia. Foglalkoznak neveléssel és tanitással. Lengyeltóti, Irgalmas Nővérek. Főnöknő Hágen Czelza. Foglalkoznak betegápolással és leányneveléssel. Mesztegnye, Irgalmas Nővérek. Főnöknő Ambichl Jozefa. Foglalkoznak tanitással. Toponár, zárda az „Istenszeretet Leányainak" vezetése alatt. Főnöknő Lábay M. Michaela. Foglalkoznak leányneveléssel és tanitással. Berzencze, zárda az „Istenszeretet Leányainak" vezetése alatt. Főnöknő Martinkovics Marcellina. Foglalkoznak neveléssel és tanitással. Nagyberény, zárda a Szent Keresztről nevezett nővérek vezetése alatt. Főnöknő Kreith M. Albertina. Foglalkoznak tanitással. Somogyvár, zárda a Szent Keresztről nevezett nővérek vezetése alatt. Főnöknő Tollhauser M. Klotilda. Foglalkoznak tanitással.

Ágostai hitv. evang. egyház.

Somogymegye tartozik a dunántuli egyházkerülethez.

Püspök: Gyurácz Ferenc. Világi felügyelő: Ihász Lajos.

Esperességek: I. Somogyi, II. Tolna, Baranya. Somogyi egyesül. Somogyi esp. Németh Pál; felügyelő: Berzsenyi Sándor. Tolna, Baranya, Somogyi esperesség; esperes: Horváth Sándor; felügyelő: Szeniczey Géza.

Somogyvármegyében levő egyházak és lelkészek:

Bábony, Szenteh Gábor. Döröcske, Kring Vilmos. Ecseny, Schöpf Gyula. Gyékényes, Pongrácz Antal. Iharosberény, Borbély Gyula. Köttse, Schleining Vilmos. Nemespátró, Mesterházy Sándor. Porrogszentkirály, Balogh István. Sand, Madár Rezső. Surd, Szalóky Elek. Tab, Sztanó Sándor. Vése, Németh Pál.

Helv. hitv. ref. egyház.

Somogymegye tartozik részben a dunamelléki, részben a dunántuli reform. egyházkerülethez.

Dunamelléki egyházkerületi püspök: Baksay Sándor, Kunszentmiklós.

Dunántuli egyházkerületi püspök: Antal Gábor, Komárom.

Egyházmegyék: I. Külső-somogyi, II. Belső-somogyi, III. Mezőföldi.

Külső-somogyi esperes: Kálmán Gyula ságvári lelkész, egyházmegyei gondnok: Vécsey Tamás egyetemi tanár Budapest.

Belső somogyi esperes: Nagy Lajos Lábodon, egyházmegyei gondnok: Szabó Kálmán Kaposvárott.

Egyházak és lelkészek:

Ádánd, Somogyi Kálmán. Alsok-Sarkad, Németh Zsigmond. Alsósegesd, Barla Sz. Károly. Aszaló, Csuzi Sándor. Bábony, Bocsor Lajos. Bálványos, ifj. Csire István. Bécz, Hampó Albert. Beleg, Kiss Antal. Böhönye, Bélaváry Ferenc. Bolhás, Héjas Károly. Bürüs, Peti Lőrinc. Büssü, üresedésben. Csepely, Vasváry Sándor. Csoknya, Jezerniczky Dániel. Csokonya, Széky Elemér. Csökölj, ifj. Bosznay Sándor. Csurgó, Verbay István. Darány, Vargha Dezső. Dombó, Novotny Alajos. Endréd, Kájel Endre. Gige, Császár István. Görgeteg, Ragályi László. Gyöngyösmellék, Dömötör Lajos. Hatvan, Seregély Dezső. Hedrahely, Németh József. Hencse, Horváth Imre. Hetes, Szabó Bálint. Hobol, Fehérváry Gyula. Homokszentgyörgy, Barakonyi Kristóf. Inke, Bolla Pál. Istvándi, Begedy István. Jaád, Izsák Aladár. Juth, Lámpert Gyula. Kadarkut, Mozsonyi Sándor. Kálmáncsa, Kovács Bertalan. Kapoly, Tury Károly. Kaposmérő, Keresztes Gyula. Kaposvár, Csertán Márton. Kazsok, Varga Gyula Kiliti, Kájel István. Kisasszond, Kovács József. Kisbajom, Dőczy József. Kisdobsza, Mátyás Mihály. Kiskovácsi, Dobos Ferenc. Komlósd, Héjas Zsigmond. Kőröshegy, Módra Imre. Kutas, Mezey Pál. Látrány, Pus-

kás János. Magyaratád, Jóba József. Magyaregres, Jávory Nándor. Magyarlad, Vikár Árpád. Magyarujfalu, Gergely Győző. Mocsolád, üresedésben. Mernye, Szigethy Sándor. Nágocs, Orbán Antal. Nagybajom, Csire István. Nagyberény, Dömény József. Nagydobsza, Barla Sz. János. Nagykorpád, Szabó Ferenc. Nagylábod, Nagy Lajos. Nemesdéd, Fábián Zoltán. Nemeskisfalud, Tóth Sándor. Nemeske, Szabó József. Orczi, Bús József. Őszöd, Kájel István ifju. Ötvöskónyi, Janó István. Pata, Simon Károly. Pettend, Écsy Pál. Ságvár, Kálmán Gyula. Som, Nagy Benő. Szabás, Horváth Endre. Szenna, Szabó János. Szentbenedek, Kiss Endre. Szobb, Józanágh Zsigmond. Szólád, üresedésben. Szomajom, Somogyi György. Tótszentgyörgy, Mészáros János. Tur, Szászi József. Udvarhely, Szikszay Ödön. Városhidvég, Kálmán József. Visonta, Máté Lajos. Viszló, Kiss Tamás. Zseliczkisfalud. Halka Sándor. Zádor, Buza József.

Kaposvári izraelita hitközség.

Elnök: Kemény Samu. Alelnök: Honig Dávid. Templomgondnokok: Schlesinger Albert, Kövesi Ármin, Deutsch Albert. Pénztárnok: Simon Miklós. Ellenőr: Szántó Pál. Iskolaszéki elnök: Helischauer József. Főrabbi: Dr. Herzog Manó. Helyettes rabbi: Bürger Fülöp. Főkántor: Lieberman Ármin. Hitközségi jegyző: Fábián Miksa.

Előljárósági tagok: Deutsch Albert, Simon Miklós, Szántó Pál.

Iskolaszéki tagok: Bien Dávid, Fleiner Mór dr., Grünwald Lipót, Herzog Manó dr.. Kovács Soma, Löwensohn Pál, Löwentritt Ödön dr., Oszmann Albert, Réthi Ignác dr., Szabados Imre, Szabó Samu dr., Vértesy Adolf igazgató.

Chevra Kaddisa „Szent Egylet": Főgondnok: Kemény Samu. Elnöklő gondnok: Oszmann Albert. Pénztárnok: Polgár Ármin. Ellenőr: Szántó Pál. Temetkezési gondnok: Lőbl Zsigmond.

▽▽

Kérdezze meg kérem az aláirottat, igaz-e, hogy 1907. március 30-án a következő eredeti levelet irta. A levél irójának cime: Fehér Kálmán Putnok és tartalma igy hangzik: „Nagyrabecsült Uram! Szivem sugallatára, kötelességem és lelkiismeretem parancsára irok Önnek hálámról, melyet n iránt érzek. Az idei télen borzasztóan lefagytak lábaim és kezeim ujjai. A sebek szinte elviselhetetlen fájdalmat okoztak. Az ön Feller-féle Elsa-fluidja 6 nap alatt teljesen meggyógyitott, de nemcsak fagyási sebeknél, hanem égési sebek, daganatok, továbbá csuz, köszvény, szaggatás, szurás, zsába, bénulás, ficam. influenza és számos más betegség esetén is meglepő biztos sikerrel gyógyit a Feller-féle Elsa-fluid. Én 4 évig szenvedtem különböző gyomorbetégségekben, gyöngeség, szemfájás, fülszaggatás és zugás kinzott, minden erőm elveszett, étvágyam sem volt és semmi sem segitett rajtam. Amiota Önnél Elsa-fluidot egy tucattal 5 koronáért és az Ön Feller-féle hashajtó Elsa-pilulából 6 dobozt 4 koronáért rendelek s naponta használok, ép oly egészséges és életerős vagyok, mint azelőtt. Higyje el, hogy ezt a legtisztább lelkiismerettel irom Önnek és sürgősen kérem, hogy ezt a levelet közzé tegye." A tisztelt olvasók most e levélből láthatják, hogy mit érnek oly valóban kiváló jóságu háziszerek, amilyenek Feller V. Jenő gyógyszerésznél Stubica Vásártér 310. szám (Zágrábmegye) rendelhetők.

Hogyan gyógyulhat meg?

Irta: Dr. NAGY K.

A mindennapi élet tapasztalata mutatja, hogy csak azon orvosnak van tekintélye, hirneve, aki valóban tud gyógyitani. Ilyen hirnév azonban csak lassan fejlődik, ha képviselője nem tanári katedrárol hirdeti tudását. Ezen igazmondásunknak meglepő példát bemutatni. — Egy orvosról van szó, aki az emberiség legdrágább kincsét, az egészségét vissza adta és adja sok szenvedőnek tudományával, lelkiismeretes kezelésével, orvosi eszével és hivatva van a betegségek eredetének uj felfogásával a gyógyitás müvészetét természetesebb alapon kiépiteni és nagygyá tenni.

Az orvosi tudomány Hippocrates óta igen sürün változtatta nézeteit, a betegség keletkezéséről és e szerint gyógyitási eszközeit. Két felfogás állott évezredeken keresztül szemben egymással. Az egyik a betegségek keletkezését a test nedveinek (vér és nyirk) beteges összetételére vezette vissza (Humorál-pathologia), mig a másik azt hirdette, hogy csak a test tömör, szolid részeiből indulhatnak ki a betegségek (Solidárpathologia). Utóbbi felfogás lett Virkhow óta általános és ennek az elméletnek alapján uj gyógyitási irányok alakultak.

1855-ben állott be ezen orvosi fordulás. Első látható következménye volt, hogy már a mult század hatvanas évek végén oly kórképek léptek fel, melyeknek okát a Virchow iskola — minthogy a nedvek betegségokozó képességét tagadja — kénytelen volt az idegrendszerre ráolvasni és ezóta egész irodalom keletkezett az idegek betegségéről, holott a kórboncztan még mai napig az idegek vagy idegközpontok kóros elváltozásait ki nem mutatta. Ezen időpont óta kénytelen volt az orvosi tudomány a „Neurasthenia" „képzelt beteg", „vérszegénység" diagnosisokhoz folyamodni szaporodott el az asthmatikusok, köszvényesek, cukorbetegek, gyomorbajosok, ideg és elmezavarosok száma, a váratlan halálesetek és a szélhűdések. 1855. előtt, ezen felsorolt bajok csak szórványosan mutatkoztak és csakis a most uralkodó téves irány megalapitójának lángelméjét bizonyitja azon tény, hogy Virchow 1896-ban maga beismeri tévedését és a humoralpathologia győzelmét, jogosultságát elismeri.

Az elfogulatlanul és objectiv gondolkodó orvos,

a gyakorlatban elért kudarcok után, kénytelen más módon betegeinek javát keresni és ha jó utra került, azon minden nehézség és akadály ellenére becsületesen kitartani. Csakis ilyen férfias és bátor harczban viheti győzelemre igazát, emelheti a sajnos nagyon is megtépázott orvosi tekintélyt!

Mindezt előre kellett boosájtanunk, hogy kellő mértékben képesek legyünk megérteni és méltányolni Dr. Kovács J. fővárosi orvosnak küzdelmét és orvosi kiválóságát. Közel két évtized óta küzd majdnem dogmaszerü tekintélylyel biró elméletek ellen, rámutat azon szomoru tényre, hogy az orvosi tudomány nagy haladása ellenére, a gyógyitás eredménye nem javult, sőt hanyatlott. Utal arra a kétségtelen igaz tényre, hogy az orvosok jól megismert jó hatásu gyógyszereket félredobnak, csak hogy ujabbat és ismeretlenebbet alkalmazván, a divat szellemének hódoljanak. Felszólal a mellett, hogy a betegeket ne tekintsek tudományos problemáknak, hanem embertársaknak, akik az orvoshoz segélyért fordulnak és nem kivánkoznak kisérleti anyag lenni.

Ezen társadalmi józan felfogást kiegészíti egy oly remek sikerü gyógykezeléssel, hogy gyakorlata alatt nem egy izben orvostársainak bámulatát vivta ki magának. A legsúlyosabb asthma és szivbajokban, még egy 84 éves korban levő betegnél is tartós eredményeket ért el. Idült gyomorbántalmaknak, köszvénynek, sulyos idegbajoknak majdnem specifikus gyógymódja.

Nincs tehát szó valami általános, uj szerről, hanem egy a fenti egészséges elveken nyugvó kezelésről és hogy ezen gyógymód helyes és célravezető, bizonyitja, miszerint évről-évre többen keresik föl azt a rendelő-intézetet, melyet dr. Kovács Budapest, V., Váci-körut 18., I. em alatt kizárolag a vérgyógyitás céljaira rendezett be, az ország minden részéből, az utóbbi időkben már nagy számban külföldről is, köztük sok olyan, aki már teljesen elvesztette reménységét és bizalmát az orvostudományban

Emberbaráti kötelességet teljesitünk tehát kedves olvasóinkkal szemben, midőn ismertetjük ezen gyógymódot, melynek eredményes voltáról számos esetben volt alkalmunk meggyőződni és saját érdekükben fölhivjuk figyelmüket ezen intézetre és kitünő megalapitójára, aki készségesen válaszol és ad fölvilágositást, ha őt levélbelileg fölkeresik.

Kaposvári kir. törvényszék.

Elnök: Dorner Zoltán.

Birák: Perczel Ákos kir. táblabiró, Kisfaludy Ákos kir. táblabiró, dr. Krámer József, dr. Horkay Sándor, Gábor Mátyás, Galamb Zoltán, Labek Kálmán, Jankó Kálmán, Kelemen József, Dóhmann Miklós.

Albiró: Babóchay Jenő dr.

Kereskedelmi ülnökök: Darnay Béla, Geiszler N. János, Kőnigsberg Viktor, Lővensohn Pál.

Jegyző: Végh István, Bodor József, Kelemen János, Csorba Lajos, Kalmár Vilmos.

Aljegyzők: dr. Halvax Ödön, Haksch József, dr. Csalay Béla.

Joggyakornok: Raáb Lajos.

Irodaigazgató: Pártay Géza.

Telekkönyvvezetők: Fluk Gusztáv, Vajdics Kristóf.

Segédtelekkönyvvezető: Bérczi N. János.

Törvényszéki orvos: dr. Szigeti Sándor.

Német tolmács: Schulcz Márk.

Irodatisztek: Dörei József, Kramarits Dénes, Somogyi Ignácz, Heindlhoffer János.

Irnokok: Braun Iózsef, Fuhrmann Zsigmond, Gács Károly, Katics Ignác.

Kaposvári kir. ügyészség

Királyi ügyész: Kulin Sándor.

Alügyészek: Schlachta Jenő, Révi László dr.

Aljegyző: dr. Kring Jenő.

Fogházorvos: dr. Polányi Lajos.
Fogházfelügyelő: Udvarlaky Miklós.
Irnokok: Kún József, Wellmann Ede.

Járásbíróságok.

Kaposváron:

Járásbiró: Szendrődy Dénes, Lukács Zsigmond.
Albirák. Dulánszky Lajos, Nelky Elek dr.
Aljegyző: Gutheil Kálmán dr.
Kezelők: Nagy Sándor, Jakobovits Ignác, Antal Tivadar, Kertész Ignác.
Végrehajtó: Rácz István.

Csurgón:

Járásbiró: Melitskó Miklós kir. táblabiró.
Albirák: Pretterhoffer Ödön, dr. Csillag Dezső.
Aljegyző: Vitkovics Sándor.
Telekkönyvvezetők: Bognár Mihály, Lehotay János.
Irnokok: Czapinszky Gyula, Kolbenheyer János, Kozlik István, Boda István.
Végrehajtó: Fonyó István.

Igalban:

Járásbiró: Hász József.
Albiró: Pollák Samu.
Aljegyző: Balassa József.

Telekkönyvvezető: Gosztonyi Sándor.
Irnokok: Mihályffy Antal, Csertán István, Noé Károly.
Végrehajtó: Sztupjár Károly.

Lengyeltótiban:

Járásbirók: Kölgyessy Kálmán, Scheurer Károly.
Aljegyző: dr. Rácz Ferenc.
Telekkönyvvető: Boronkai Károly.
Kezelők: Szabady Ede, Reiser Péter, Rotkay Károly.
Végrehajtó: Keszthelyi István.

Marczaliban:

Járásbiró: Huszár Aladár.
Albirák: Kuszli Béla, Gönczy József.
Aljegyző: Stepniczky Ferencz.
Telekkönyvvezető: Baránvi Attila.
Irnokok: Kozma József, Rózsa Lajos, Fodor József, Kertész Mór.
Végrehajtó: Seregély István.

Nagyatádon:

Járásbiró: dr. Kiszely László, Szakall Gyula.
Albirák: Szabady Lőrinc dr.
Aljegyzők: Kohut Jenő, dr. Zsigmond Imre.
Telekkönyvvezető: Egyed Jenő.
Kezelők: Nováczek János, Bognár János, Török István, Tubits Miklós.
Végrehajtó: Szabó József.

Szigetváron.

Járásbiró: Batta Béla.
Albirák: dr. Polgár Kálmán, Diemár Gyula.
Aljegyző: Öhlvang Károly.
Telekkönyvvezető: Krasznay Géza.
Kezelők: Csendes Géza, Maurer Ödön, Ekert Aladár, Vadlya István.
Végrehajtó: Klie János.

Tabon:

Járásbiró: Pirovich Béla.
Albiró: Csolosz Jenő.
Jegyző: Lázár Gyula.
Segédtelekkönyvvezető: Noszlopy Vince.
Irnokok: Cserei János, Ignácz József.
Végrehajtó: Schmidt Károly.

Kir. közjegyzőség.

A magyarországi kir. közjegyzői kamarák székhelyei:

1) Arad, 2) Budapest, 3) Debreczen, 4) Kassa, 5) Kolozsvár, 6) Pécs, 7) Pozsony, 8) Szeged, 9) Szombathely, 10) Temesvár, 11) Fiume.

A pécsi kir. közjegyzői kamara kiterjed:

Gyönk, **Kaposvár,** Nagykanizsa, Pécs, Szekszárd, Zala-Egerszeg.

Kir. közjegyzők.

Kaposvár: Kir. közjegyző: dr. Bárdió György. Kiterjed a kaposvári és lengyeltóti kir. járásbíróságok területére.

Tab: Kir. közjegyző: dr. Szmodiss Endre. Kiterjed a tabi és igali kir. járásbíróságok területére.

Marczali: Kir. közjegyző: dr. Kasza Sándor. Kiterjed a marczali és csurgói járásbíróságok területére.

Szigetvár: Kir. közjegyző: Nagy Ernő. Kiterjed a szigetvári és nagyatádi kir. járásbíróságok területére.

A kaposvári m. kir. pénzügyigazgatóság.

Pénzügyigazgató: Solymásy Ágost p. ü. tan.
Pénzügyigazgató-helyettes: Vécsey Róbert p. ü. tan.
Pénzügyi titkárok: Wolf Sándor, Glósz Géza, Gruber János.
Pénzügyi segédtitkárok: Boros János, Nagy Ferenc, Elek Gyula.
Pénzügyőri főbiztos: Váczy Gyula.
Pénzügyi fogalmazó: Lehmann János.
Pénzügyi fogalmazó földadó nyilvánt. biztosok: Molnár Vilmos p. ü. s. titkár, Krix Lőrinc p. ü. s. titkár.
Állami végrehajtók: Magay Béla, Pintér Mihály.
Irodavezető: Kolosvári Gusztáv.

Irodatisztek: Szénássy Imre, Barbul György.
Kezelési gyakornok: Mészáros Aladár.
Kataszteri irattári tiszt: Igmándy Emil.

Számvevőség:

Számvevőségi főnök: Koharits Gyula, számtanácsos.
Számtanácsos: Sebestény József.
Számvizsgálók: Rédei Kálmán, Rónai Lajos, Berindán Szilárd, Tevely László.
Számellenőrök: Szentmihályi Endre, Bodó János, Bozó Pál, Mesits János, Kovács Elek, Földes Lajos.
Számtisztek: Rudolf Péter, Wenhardt Ferenc, Pasquvan Jenő.
Számgyakornokok: Jambrich János, Szücs Kálmán, Borka Lajos.

M. kir. adóhivatal.

Kaposváron:

Pénztárnok: Kossa József.
Ellenőr: Haránt Szilárd.
Adóhivatali segéd: Radácsy Ede.
Adótisztek: Vangyel Uzád, Horváth Antal, Karabás Tamás, Tóth Lajos, Bauer Jenő, Vass Zoltán, Dimitrievits Iván.

Lengyeltótiban:

Pénztárnok: Ruisz Ármin.

Ellenőr: Lukács Ármin.
Adótiszt: Landler F. Sándor.
Gyakornok: Vágó László.

Marcaliban:

Pénztárnok: Csömöri József.
Ellenőr: Sárecz Ede.
Adótisztek: Sötényi Lajos, Matolcsy Lajos.

Nagyatádon:

Pénztárnok: Szinetár Endre.
Ellenőr: Kandel Ödön.
Adótisztek: Erdős Herman, Gerbár Géza.

Szigetváron:

Pénztárnok: Zakál Vilmos.
Ellenőr: Bagoly János.
Adótisztek: Németh Zoltán, Szabó Géza.
Gyakornok: Rendic Lázár.

Tabon:

Pénztárnok: Kabók Károly.
Ellenőr: Kur Pál.
Adótisztek: Szász Ödön, Keglevics Kálmán.

Csurgón:

Pénztárnok: Kontz Károly.
Ellenőr: Gaal Elek.
Adótisztek: Göndör Aladár, Szabó Imre.

Igalban:

(1907. október 1-én létesült.)

M. kir. posta- és távirda-hivatalok.

Kaposvárott: Főtisztek: Szabó Árpád hivatalvezető, Hajós Gyula. Tisztek: Szén Vilmos, Gött Ede, Stocker Lajos, Stocker Ágoston, Simicz Lajos, Miklós János, Wolfram Ede, Winkler Ferenc, Mitak Győző. Segédtisztek: Steiner Vilmos, Fürst Vilmos, Wehofszky Béla, Mocsári János, Mosgay Gyula, Latka Frigyes, Kertész Albert, Málik Mátyás. Gyakornok: Tóth Zsiga György. Kezelők: özv. Rimanóczy Gézáné, Mosgay Gyuláné. Fogalmazó gyakornok: dr. Papp Károly. Gyakornokjelöltek: Csigó Lajos és Szabó Imre. Segédtisztjelölt: ifj. Bacsa Gyula. Kiadó: Oszlányi Boriska. Növendékek: Pethő Gyula, Wagner Pál, Albert Jakab, Somogyi Nándor, Szadló Ferenc, Bechine Lajos, Bacsa Kálmán. Altisztek: Weibl János, Szente Dániel, Bacsa Gyula, Túry György, Juhász György, Drukcsovich Károly, Ifsits János, Hantal János. Szolgák: Palatinus János, Horváth József pusztakovácsi, Sántás Mihály, Horváth József tapsonyi, Orbán Mihály, Winkler Nándor, Nagy József, Szigeti János, Freer Pál, Heher Gyula, Kovács István, Ispánki József, Angyal Péter, Horváth Mihály, Járányi Ferenc, Kardos Pál. Segédszolga: Kiss Elek. Kisegitő szolgák: Dobor János, Schleier Dániel. Hirlapkézbesitők: Kardos György, Szijártó Józsefné, Kutasi Éva, Turós Zsófi és Parrag Róza.

Barcson: Tisztek: Poppovich József felügyelő hiv. főnök, Marton Aladár, Kancz Ferenc, Kisfaludy József. S.-tisztek: Balogh Vince,

Szabó Dániel, Vida József, Székely Ignác. Gyakornokok: Gács Ferenc, Venczel Lajos. S.-tiszt-jelölt: Serényi Jenő. Növendékek: Kresz Róbert, Reidl Géza, Szandtner József. Altisztek: Benke István, Huszár István, Boka Papp Samu. Szolgák: Kovács János drávafoki, Nagy Béla, Szalai György, Török György, Holl János. Kisegitő szolga táviratkézbesitők: Molnár János, Szalai József. Szolga és távirda vonal felvigyázók: Plank Antal, Nagy Ferenc.

Marczaliban: Tóth Géza pt. főtiszt. hivatalvezető, Miks Károly pt. tiszt, Pfaff János pt. segéd ellenőr, Berkes Sándor pts. tiszt, Horváth József, Kiss István, Ősz Pál szolgák. Kovács L. táviratkézbesitő.

Szigetváron: Friszberger Gyula főtiszt hiv. vezető, Vértés Béla tiszt, Braunstein József s.-ellenőr, Engelleiter Rezső s.-tiszt, Wiesner Gizella kezelő, Valter Lajos, Farkas Sándor altisztek, Sárdi József, Piszker József, Rácz Gyula szolgák. Növendékek: Babócsay József, Béres Ferenc, Légrády József.

▽▽

Figyelmeztetés. Többször fordultak már hozzánk egyesek, hogy megbizható-e ez vagy ama **pénzkölcsönt közvetitő intézet vagy nem?** E kérdés ezentul teljesen fölösleges lesz, mert ime ajánlunk mi t. olvasóinknak és pedig igen melegen, egy oly kitünő intézetet, mely föltétlenül megbizható s azonfölül nem is közvetitő, hanem a **kölcsönöket önmaga eszközlő** intézet, ugy, hogy a közvetitési dijat megtakaritathatja az, aki hozzá kölcsönért folyamodik. És ez az intézet a „**Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete**" Budapesten, amelynek célja és föltételei naptárunk hirdetései között olvashatók.

Somogyvármegye takarékpénztárai.

Kaposvárott:

Osztrák Magyar Bank fiókja Kaposvárott. Böhm Ferenc főnök. Mihailovits Emil főnökhelyettes. Porzezinsky Vilmos felülvizsgáló. Onderka Gyula tisztviselő. Váltóbirák: Bakonyi Ferenc, chernelházi Chernel Gyula, szakácsi Csorba Ede, szentmártoni Darnay Béla, Geiszler Nep. János, Hagelman Károly, Hirsch Adolf, Honig Dávid, Kladnigg Alajos, Kemény Samu, Lajpczig Antal, dr. Meszleni Marton Gyula, Oszman Albert, dr. Ádász-Tevely Tevely Béla. Bankszolga: Schrems Henrik.

Somogymegyei takarékpénztár Kaposvárott. Alapittatott 1864-ben, alaptőke 1,000.000 korona, tartaléktőkék 400.000 korona. Elnök: vizeki Tallián Gyula. Vezérigazgató: szakácsi Csorba Ede. Igazgatóság: Babochay Kálmán, Bereczk Sándor, Folly József, Grünvald Lipót, dr. Haidekker Károly, h. vezérigazgató, Kapotsíy László, Kovács Sebestény Gyula, dr. Krisanich József, Makkfalvay Géza, Oszman Albert, dr. Rimanóczy Ferenc. Felügyelő bizottság: Szabó Kálmán elnök, Scholz Gyula, dr. Tevely Béla. Jogtanácsos: dr. Haidekker Károly. Tisztviselők: Würth Adolf főpénztáros, Kotzián Emil főkönyvelő, Simalya V. Ferenc, Boda József, Petőcz Elemér, Taky

József, Farkas Imre könyvelők, Klein Gyula pénztáros, Szaplonczay Oszkár segédtiszt, Zathureczky Gedeon, Sárközy Géza, Gabsovits Károly, gyakornokok.

Kaposvári takarékpénztár részvénytársaság Kaposvárott. Elnök: vizeki Tallián Gyula. Vezérigazgató: Bakonyi Ferenc. Igazgatóság: dr. Bárdió György, Berger Antal, Deutsch Albert, Halmos Imre, Honig Dávid, Lajpczig Antal, Lőwensohn Pál, dr. Marton Gyula, Matolcsy József, Prilisauer Adolf, Rosenberg Károly, dr. Schőn Manó, Szarvas Lajos, Weisz Sámuel, dr. Zánkay Cusztáv. Felügyelőbizottság: Baló Gyula elnök, Blum Izidor, Kövesi Ármin, Vései Sándor. Titkár: dr. Lőwentritt Ödön. Tisztikar: Vajda Sándor főkönyvelő, Drucker Jakab pénztáros, Deutsch Ferenc, Király Jolán könyvelők.

Gazdasági és ipari takarékpénztár részvénytársaság Kaposvárott. Gróf Somssich Géza elnök, dr. Berger Samu v. igazgató, Geiszler Nep. János v. ig. helyettes. Berger József, Borovitz Adolf, Fleiner Samu, Haidekker Pál, Honig Ferenc, Kunfi Adolf, Schlesinger Albert, Siposs Géza, Szabados Imre, dr. Szabó Samu, dr. Szaplonczay Manó, dr. Szigeti Gy. Sándor, dr. Simon Dániel, Varga Lajos, dr. Weisz Albert, dr. Weisz Henrik ig. tagok. Felügyelő-bizottság: Danilovits János elnök, Korniss József, dr. Csonka Ede, Krausz Manó, Sörös Lajos, dr. Kocsis János. Ügyész: dr. Fleiner Mór. Gehring István főkönyvelő, W. Weisz Hermann pénztárnok, Márkus Sándor,

Beck József, Adler Andor segédkönyvelők. Sárközy Kálmán tisztviselő, Gonda Gyula gyakornok.

Kaposvári Kereskedelmi és Iparbank R. T. Alaptőke: 500.000 korona. Vezérigazgató: Szentmártoni Darnay Béla. Ügyvezető-igazgató: Szántó Pál, Hirsch Gusztáv, Molnár Endre, Bauer József (Budapest). Ügyész: Dr. Oszmann Aurél. Igazgatósági tag: Dr. Balázs Ármin, Baumöhl Leo, Polgár Samu, dr. Fekete Gyula, Hamp Sándor, Hofmann Henrik, Hirsch Ferenc, Kala Zsigmond, Löbl Zsigmond, Ring Samu Osztopán, dr. Réti Ignác, P. Szigethy Gyula Kiskorpád, dr. Székely Antal, Schvarcz Emil, Török Gyula, Varga Miksa, dr. Weisz Mór. Felügyelő bizottsági tagok: Bien Dávid, Kemény Gyula, Weisl Samu, Darnay Géza. Tisztikar: Szilárd Sándor ügyvezető-titkár, Agid Herman pénztárnok, Adorján Zsigmond főkönyvelő. Radó Pál, Szatmári Mór, Marton Erzsébet, Pete György hivatalnokok.

Néptakarékpénztár. Igazgatósági elnök: Kemény Samu. Alelnök: Simon Gyula. Ügyvezető-igazgató: Dr. Kuhn Mihály. Felügyelő bizottság: Rédei Kálmán, elnök. Tagok: Rónai Lajos, Herczog Mór, Schleining Jenő, Königsberger Béla. Igazgatóság: Beck Henrik, Betnár Márton, Bien Dávid, Blau Sandor, Fischer Márk, Hirschfeld Jakab, Krausz Manó, Kohn Ignác, Laufer Antal, Lorschy Mór, Lang Sándor, Mauthner Gusztáv, Neuvelt Simon, Polgár Ármin, Papp Mihály, Simon Károly, Svarcz

Miksa, Schlesinger Károly, Szenes Emil, Szarka János, Wimmer Ede. Ügyvéd-titkár: dr. Holló László. Tisztviselők: Főkönyvelő: Remete Gyula, főpénztáros: Kövesi Ármin.

A vidéken:

Barcs-Drávavidéki takarékpénztár részvény-társaság. Elnök: Brodszky Károly. Igazgató: Stern Hugó. Igazgatósági tagok: Fuchs Adolf, Fried Albert, Huber Gyula, Kóhut Sámuel, Szirtes Sándor, Sárközy György, Somogyi János. Felügyelő bizottság: Kondrát Imre elnök, tagok: Kotzián Emil, Lederer Rezső, Révai Soma. Titkár: Dr. Piszár Antal. Könyvvezetők: Kardos Izsó, Engel Gyula. Pénztárnok: Werle Gyula.

Magyar-Szlavon kerületi takarékpénztár részvénytársaság Barcson. Igazgatóság: Kremzir Mór elnök, Breuer Ferenc, Dorner Andor, Kremzir Miksa, Fehér Dezső, Schmidt Fülöp, Valkó Gyula. Felügyelő bizottság: Herczeg Jenő elnök, Pollák Samu, Steiner Ede. Ügyvezető: Kondor Miksa, könyvelő: Löwinger Jenő, pénztárnok: Pajtás Jakab, ügyész: dr. Bing Ernő.

Barcsi kereskedelmi r. t. Elnök: Fried Albert. Igazgatósági tagok: Dr. Jünker Elek Csurgó, dr. Kreisler Henrik Csurgó, Maulwurf Ernő, Ferencz Ármin, Klein József, Berkes Rezső Zdenci, Berkes Lajos Kőrös, Moses B. Raca, Haidekker Pál Kaposvár. Felügyelő bizott-

ság: Engel Gyula, Kardos Izsó, Hermann Márk, Krausz József. Igazgató: Mondschein Béla. Könyvelők: Kraup Dezső, Laufer Sándor.

Boglári takarékpénztár részvénytársaság. Elnök: Simon Jakab tőzsdetanácsos, a Ferencz József rend, a belga Lipót-rend és a III. oszt. vaskorona-rend lovagja. Vezérigazgató: dr. Ritzinger János. Helyettes igazgató: Simon Aladár. Igazgatóság: Fischl Mór, Fischl Iakab, dr. Berzsenyi Sándor, dr. Berzsenyi Gerő, dr. Bók Zalán Lajos, Frank Károly, Fischl Viktor, Schwarzenberg Miksa, Simon Izidor, dr. Telegdi Zsigmond, Wilheim Vilmos. Cégvezető titkár: Rothschild Bertalan főkönyvelő. Pénztáros: Miller Károly. Könyvelő: Lukács Oszkár. Lengyeltóti fiók pénztárosa: Wilheim Mór, könyvelő: Gissinger Sándor. Felügyelő bizottság: Páva József, Paulinyi János, dr. Berzsenyi János, Grünhut Richard.

Csurgói takarékpénztár részvénytársulat. Vezérigazgató: Mayerhofer Ödön. Igazgatóság: Bauss Sándor, Hajas József, dr. Horváth József, Horváth Kálmán, dr. Kovács Henrik, Traubermann Ádám. Jogtanácsos: dr. Goldberger Ödön. Főkönyvelő: Dénes József. Pénztáros: Laufer Mór. Segédkönyvelő: Singer Jakab. Alakult 1872-ben. Részvénytőke 400.000 korona; tartalékalap 65.000 korona.

S.-Csurgói takarékpénztár. Vezérigazgató: dr. Hochreiter Kornél. Igazgatóság: Babóchay László, Deutsch Samu, Hám Ferenc, Lang Mór, Löwenstein Emil, Németh Zsigmond, Sárközy Andor, br. Inkey Pál. Tiszt-

viselők: Trencsény János könyvelő, Perényi István pénztáros, Sárközy Vince s.-könyvelő.

Igali járási takarékpénztár részvénytársaság. Igazgatóság: Trombitás Mihály, Hausner Zsigmond, Villax Gyula, Krausz Ignác, Klein Adolf, dr. Friedlender Manó, Szokoli János, Komlós Emil, dr. Hajnal Miklós. Főkönyvelő: Havránek Nep. János. Könyvelő: Perczel A. Pénztárnok: Szekrényes Károly.

S.-Karádi takarékpénztár részvénytársaság. Elnök: dr. Berzsenyi Gerő. Igazgató: Hencz Ödön. Aligazgató: Weisz Jenő. Igazgatósági tagok: Barcza Elemér, Hencz Ferenc, Hencz Gyula, Hencz Jenő, Neumayer Károly, Parczer Mór, Schvartz Károly, Singer Jakab, dr. Vedress Mihály, Weisz Móricz, Wolf Adolf, Berényi János. Felügyelő bizottság: Vasváry Sándor elnök, Kálmán Gyula, Kenesei Lajos, Kovács Imre, Günsberger Béla tagok. Hivatalnokok: Bodor Gusztáv főkönyvelő, Eder Béla könyvelő, Mentler Károly pénztáros, dr. Kálmán Jenő ügyvéd-titkár.

Lengyeltóti járási takarékpénztár. Igazgató: dr. Rónai Mihály. Igazgatósági tagok: Vargha Béla, dr. Fürst Ede, Ring Samu, dr. Körmendy János, Kovács Lajos, ifj. Gulyás István, Szabady Vilmos, dr. Hantos Elemér, dr. Schvarcz Ernő. Könyvelő: Havas Jenő. Pénztárnok: Roth Jakab. Gyakornok: Philipszky Péter.

Marcali takarékpénztár részvénytársaság. Vezérigazgató: Lehner Sándor. Igazgatósági tagok: Kölgyessy Károly, Ámon Sán-

dor, Honig Dávid, Krausz Gyula, Schön Miksa, Feigelstock Adolf, Berger Miksa, Wilheim József, Steiner Ignác, Rückländer Jakab, Lőczy Lajos, Wilheim Károly, ifj. Stelek Ferenc, Mészáros Lajos, Lajpczig Vince, Regdon Lajos, Rieberstein Péter. Felügyelő bizottság: Krausz Jakab (elnök), dr. Fülöpp István, Bajzáth Ignác. Tisztviselők: dr. Révai Adolf titkár, Müncz Simon főkönyvelő, Drucker Mihály könyvelő, Isztl Zsigmond segédkönyvelő, Bogyay Ödön pénztárnok.

Marcali általános takarékpénztár részvénytársaság. Elnök: Kund Jenő. Vezérigazgató: Berzsenyi Sándor. Ügyvezető igazgató: Gelkú Márton. Igazgatóság: dr. Gold Samu, dr. Károlyi Imre, Kovács István, Lengyel Pál, dr. Mayer Ignác, ifju Noe János, Richter József, Scheiber Ferenc, Tolnay Pál, Varga György, Wilheim József. Felügyelő bizottság: Löbl Lipót, Berger Miksa, Klein Illés, Hidvégi Kornél. Tisztviselők: Boskovitz Ernő főkönyvvezető, Dénes Albert s. könyvvezető, Kovács Ferenc pénztárnok.

Nagyatádi takarékpénztár részvénytársaság. Boda József igazgató. Dr. Weiss Jakab aligazgató. Dr. Barakonyi Károly ügyész. Bienenfeld Jakab, dr. Bienenfeld Mór, Kun János, Mike Károly, Novacsek József igazgatósági tagok. Kogler Béla főkönyvelő, Gundy Géza pénztárnok, Fekete Lajos könyvelő, Buzsáky János s. könyvelő, Schnitzler Andor és Böhm Endre gyakornokok.

Nagyatádi járási takarékpénztár részvénytársaság. Igazgatósági elnök: Rotter Bernát. Igazgatósági tagok: Burits János, Fodor Rezső, Knapp József, dr. Kommen Elek, dr. Noszlopy Gáspár, Mészáros Vilmos, Tallián Andor, Steiner Ignác, Trattner Mátyás. Felügyelő bizottság: Mészáros Gábor, Kovács Gyula, Pittner György, Bienenfeld Izidor, Szabó József. Jogtanácsos: dr. Kommen Elek. Könyvvezető: Brunner József. Pénztárnok: Szücs János. Gyakornokok: Bellus Aladár, Árvay Erzse, Krauth Kornélia.

S.-Nagybajomi takarékpénztár részvénytársaság. Saárdi Somssich Andor elnök. Dr. Schön Jakab ügyvezető-igazgató. Bőhm Ernő aligazgató. Igazgatósági tagok: Menczer Lajos, Sárközy Jenő, Igmándy Aladár, Steiner Gyula, Pataky Vince, Bőhm Ignác, Weisz János, dr. Varga Samu. Felügyelő bizottság: Saárdi Somssich Miklós elnök, Makfalvay Géza, Vasdényei Aladár, Schlesinger Ignác. Ügyész: dr. Rimanóczy Ferenc. Könyvelő: Zala Mór. Pénztáros: Fejérvári József.

Nemesvidi takarékpénztár részvénytársaság. Igazgató: dr. Boskovitz Sándor (cégjegyző). Igazgatósági tagok: Berger Károly, Dezsényi Géza, Forintos Károly, Kronberger Adolf, Rechnitzer Miksa, Szabó Sándor, Szmodiss Pál (cégjegyző), Tompa György, Veres Lajos. Főkönyvelő: Garai Ignác (pp. cégjegyző) Könyvelő: Pintér József. Pénztárnok: Veres Géza. Ügyész: dr. Dőri József.

Szigetvári takarékpénztár. Vezérigazgató: dr. Szabó István. Aligazgató és ügyész: Duchon Ödön. Igazgatósági tagok: Herczeg József, Illés Antal, Mandaville Frigyes, Oscsodál Gusztáv, Oscsodál János, Stephaich Pál, Stern Lajos, Szabó Sándor, Szoó Lajos, Valenényi György, Visy Sándor, Walter Nándor, Weichardt Rudolf, Felügyelők: Deutsch Dávid, Vargha Sándor, Krizsán Ferenc. Főkönyvelő: Solti Gyula. Könyvelő: Ujházi Lajos. Pénztáros: Oscsodál Lipót. Segédkönyvelő: Weichardt Ödön. Gyakornok: Oscsodál István.

Délsomogyi takarékpénztár Szigetvár. Igazgató: Tóth István ügyvéd. Helyettes igazgató: Weinhart Rudolf. Igazgatósági tagok: Baumgartner Adolf, Boronkay Kálmán, Deutsch Dávid, Ehrenfeld Vilmos, Faboruzó József, Farkas György, Farkas János, Hackl Pál, Hegyesy János, dr. Kriszt Béla, Laut Kornél, Szabó Sándor, Szalay József, Fuchs Zsiga. Könyvelő: Laufer Pál. Pénztárnok: Weichart Endre. S.-könyvelő: Bárvárt Gyula. Ügyész: Szabó Sándor. Felügyelő bizottság: Balogh József elnök, Kardos Gyula, Oscsodál Gusztáv, Oscsodál Lipót, Walde Lajos.

Tabi takarékpénztár részvénytársaság. Igazgató: Mészáros János. Aligazgató: Deutsch Dávid. Igazgatóság: Czupy Bálint, Csoór Miklós, Deutsch Arnold, Herczog Mór, Herczog Sámuel, Hónig Mór, dr. Décsi Mór, Lévai Ernő, Öszterreicher Ödön, Róna Béla, Rózenberg Sándor, Szenteh István, Sztanó Sándor. Felügyelő bizottság: Kéz Sándor,

Brüller János, Tirovecz Emil, Sáfár János, dr. Vajda Elemér. Tisztviselők: Szabó Albin könyvelő, Mike Kálmán pénztárnok, Schóber Károly s.-könyvelő.

Északsomogyi Közgazdasági Takarékpénztár Tab. Elnök: Perczel Béla. Igazgatósági tagok: Ambrus Mór, Bernstein Samu, id. Brodszky Lajos, Elek Gyula, Gyulai Alfréd, Hanay Aladár, Herczeg Sámuel, Karlberger Rudolf, Lévai Ernő, Österreicher Ödön, Pollatsek Béla, Politzer Ignácz dr., Razgha Gyula, Róna Béla, Ruszter Béla, Schvarcz Kálmán. Felügyelő bizottsági tagok: Deutsch Arnold, Gara Rezső, Gerber Henrik, Iványi Frigyes, Szabady Antal. Ügyvezető és pénztárnok: Rechnitzer Manó.

▽▽

Pénzintézetek részére

cheque-könyvek, ellenkönyvek, fő- és pénztárkönyvek és mindenféle pénzintézeti nyomtatványok a legcsinosabb kivitelben készülnek

a Részvénynyomdában Kaposváron.

Tessék ajánlatot kérni!

Segélyegyletek.

Kaposvárott:

Kaposvári segélyszövetkezet. Vezérigazgató: Kemény Samu. Aligazgató: Simon Gyula. Ügyvéd-titkár: Bakonyi Ferencz. Felügyelő-bizottság: Ossman Albert, Bien Dávid, Bozó Pál, Prilisauer Adolf, Kertész Béla. Igazgató választmány: Beck Henrik, Baló Gyula, Darnay Béla, Grünwald Lipót, Honig Dávid, Honig Ferencz, Hagelman Károly, Kohn Ignácz, dr. Kovács József, Klein Gyula, dr. Löwentritt Ödön, Löwensohn Pál, Matolcsy József, Papp Mihály, Polgár Ármin, Szarka János, Szántó Pál, Vései Sándor, Vimmer Ede, dr. Zánkay Gusztáv. Tisztviselők: főkönyvelő: Remete Gyula, segédkönyvelő: Vadász Miksa, főpénztáros: Kövesi Ármin, pénztáros: Hirsch Ferencz, gyakornokok: Osszmann Jenő, Plainer Blanka.

Közp. öns. szövetkezet Kaposvárott. Elnök: Dr. Berger Samu. Alelnök: Dr. Szabó Samu. Igazgatóság: Dr. Kocsis János, Stampfer Mór, Frank Arthur, dr. Gulyás Ferencz, Krausz Mór, Papp Kálmán, Szilágyi Samu, Löbl Zsigmond, Fleiner Samu, Goitein Mór, dr. Obetkó Károly, Varga Lajos, Weltzl Károly, dr. Fleiner Mór, Korniss József, dr. Simon Dániel, dr. Csonka Ede. Felügyelő bizottság: Wolf Sándor elnök,

Borovitz Adolf, Biró Ákos, Lukács Ármin, Mérei Kálmán, Schlesinger Albert. Ügyész: Dr. Weisz Henrik.

„Kaposvári hitelszövetkezet" és a „Somogymegyei segélyegylet." Elnök: Bécsy Márton. Alelnök: Vörös Nándor. Igazgatósági tagok: Dr. Bakonyi Lajos, Csukly Károly, Christ István, Gerő Zsigmond, Golobics Pál, Kelemen Sándor, Kertész Lajos, Kopátsy Sándor, Kutas János, Légár Lajos, Peterka József, Prasszer Gyula, dr. Rusa Ernő, Tankovics János, Vincze József. Felügyelő bizottság: Weisel Samu elnök, Biró Sándor, Rédey Kálmán, Molnár Endre. Tisztviselők: Dr. Rusa Ernő ügyész, Czapinczky Sándor főkönyvelő, Madarász Andor pénztáros, Szegő Margit segédkönyvelő.

A vidéken:

Ádándi önsegélyző egylet, mint szövetkezet. Igazgató: Somogyi Kálmán. Aligazgató: Schwarcz Kálmán. Igazgatósági tagok: Spitzer Gábor, Nickel János, Spitzer Ignác, Luka Kálmán, dr. Décsi Mór, Ventzelyi Sándor, Czaba István, Neiser Sándor, Bencsik József. Pénztárnok: Spitzer Gábor. Könyvelő: Nickel János. Felügyelő bizottsági tagok: Lamperth Gyula, Weiner Sámuel, Deutsch Mór és Somogyi Rezső.

Balatonvidéki önsegélyző szövetkezet Boglár. Igazgató: Simon Aladár. Aligazgató: Frank Károly. Igazgatóság: Frank Lajos, Faragó Sándor, Deutsek Gyula, Bók

Ferenc, Pátkai Jakab, Singer Mór, Fischl Mór. Felügyelő bizottság: Dr. Ritzinger János, dr. Telegdi Zsigmond, Fischl Ödön. Tisztviselők: Rotschild Bertalan, Lukács Oszkár, Gissinger Sándor.

Magyar-Szlavon kerület hitelszövetkezet Barcs. Igazgatósága és tisztviselő kara azonos a takarékpénztáréval. Felügyelő bizottsága pedig a következő: Elnök: Schapszon I. Géza. Tagok: Weisz Sándor és Perl Lipót.

Csurgói segélyszövetkezet. Igazgató: Traubermann Ádám. Helyettes: Kreisler Géza. Pénztárnok: Dr. Horváth József. Könyvelő: Reményi Samu. Igazgatóság: Erdős Arnold, dr. Horváth Gyula, Balogh Antal, Kosztl Bertalan, dr. Kreisler Mór, Kohn Lajos, Laufer Mór, Lipsicz Zsigmond, Patkós Bálint, Pécsek János, Szabó Antal, Valent Imre. Felügyelők: Szabó Lipót, Szántó János, Fried Samu.

Igali segélyegylet mint szövetkezet. Igazgató: Hausner Zsigmond. Aligazgató: Villax Gyula. Igazgatóság: Krausz Ignácz, Szántó Antal Szokoli János, Vadkerti László, Szabó Pál, Auguszt Károly, Adler Antal, Deutsch Samu. Felügyelő bizottság: Rosenzveig Miksa, Faragó Viktor, Kalmár Gyula, Ruppelt József, Jakab Sándor. Tisztviselők: Havránek Nep. János főkönyvelő, Szekrényes Károly pénztárnok, Perczel Aranka s. könyvelő.

Karádi segélyszövetkezet. Igazgató: Mensler Károly. Aligazgató: Kenesei Lajos. Igazgatóság: Klam János, Kőszeghy Antal,

Horváth István, Pintér József, Füstös János, Weisz Ignácz, Wolf Jakab, Deutsch Béla. Felügyelő bizottság: Weisz Jenő, Páhok Lajos, Günsberger Béla, Wolf Adolf, Szinger Jakab. Tisztviselők: Éder Béla könyvelő, Berényi János pénztáros. Elnök: Hencz Jenő.

Marcali általános hitelszövetkezet. Igazgató: Lengyel Pál. Igazgatóság: Czenck Lajos, Gellén Márton, Hónig Béla, Melhard Ambrus, Richter József, Szirtes Zsigmond, Tolnay Pál, Tolnay József. Felügyelő-bizottság: Varga György, Löbl Lipót, dr. Mayer Ignác, Wilheim József. Tisztviselők: Boskovitz Ernő, Dénes Albert, Kovács Ferenc.

Marczali segélyegylet szövetkezet. Krausz Jakab igazgató, Kölgyessy Károly aligazgató. Igazgatóság: Schön Miksa, ifj. Sztelek Ferenc, Wilheim József, Vajda Ferenc, Szalay József, Honig Dávid, Feiglstock Adolf, Rüchländer Jakab, Ámon Sándor, Gulyás Ferenc, Lőczy Lajos, Honig Ernő. Felügyelő-bizottság: Willheim Károly, Berger Miksa, Löbl Lipót. Münz Simon könyvelő. Drucker Mihály pénztárnok.

Nagybajomi segélyegylet szövetkezet Igazgató: dr. Varga Samu. Tizenhat választmányi tag. Könyvelő: Zala Mór. Pénztáros: Fejérváry József.

Nagyatádi járási hitelszövetkezet. Igazgatósági elnök: Rotter Bernát. Alelnök: Fodor Rezső. Igazgatósági tagok: Burits János, Berger Antal, Hausner Albert, Hausner Ignác, Szilágyi László, Rozmann József, Mészáros

Vimos, Knapp József, Dani János, Tauszig Lajos, Adler Géza, Sáfrán Péter, Pfeifer Imre, dr. Kommen Elek. Felügyelő-bizottság: Egyed Jenő, Bokor Lajos, Politzer Adolf, Binenfeld Izidor, Steiner Ignác. Ügyész: dr. Kommen Elek. Könyvvezető: Brunner József. Pénztárnok: Szücs János. Gyakornokok: Bellus Aladár, Árvai Erzse, Krauth Kornélia.

Szigetvári segélyegylet szövetkezet. Igazgató: Oscsodál Gusztáv. Helyettes igazgató: Ehrenfeld Vilmos. Igazgatósági tagok: Balogh József, Beck Dániel, Boronkay Kálmán, Deutsch Dávid, Baumgartner Adolf, Fuchs Zsigmond, Eckstein Dávid, Fischman Adolf, Ehrenfeld Vilmos, Rácz Péter, Szabó Sándor, Szalay József, Herczegh József, Weisz Vilmos. Felügyelőbizottság: Oscsodál János, Herczegh József, Deutsch Aladár, Oscsodál Lipót. Könyvelő: Schvarcz Ignácz. Pénztárnok: Farkas János.

Tabi hitelszövetkezet. Igazgató: Czupy Bálint. Aligazgató: dr. Politzer Ignácz. Igazgatóság: Léner István, Szternát Lajos, Pavela István, Bertalan János, Cservenka Pál, Németh János, Csoór Miklós, Gombér István. Felügyelő bizottság: Szabady Antal, Csapó Endre, Orbán Szanula János, Szücs István. Tisztviselők: Zimits Paula könyvelő, Lőrincz János pénztárnok.

▽▽

Somogymegyei Hitelszövetkezetek Szövetsége

mint az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ képviselősége.

Elnök: őrgróf Pallavicini Ede v. b. t. tanácsos.

Intéző bizottság: Inkey József báró, ifj. Kammerer Ferencz, Mozsonyi Sándor, Somssich Andor, Somssich Béla gróf, Széchényi Imre gróf, Széchényi Ernő gróf, Tallián Gyula, Tevely Béla dr., Véssey Sándor.

Központi ellenőr: Jansits Endre.

Hivatalnok: Hegedüs Lajos.

Rendes tagok:

a) Az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet által kinevezettek: Ágoston József, Chernel Gyula, Inkey József báró, Máthé Lajos, Márffy Emil, Nádassy Elek, Somssich Andor, Svastits Aladár, Tallián Gyula, Tevely Béla dr., Véssey Sándor.

b) A kötelékbe tartozó következő községek *hitelszövetkezetei:* Alsósegesd, Alsósarkad, Apáti, Aszaló, Attala, Babócsa, Bagolasáncz, Bálványos, Barcs, Baté, Bánya, Bárdszerászló, Beleg, Belezna, Berzencze, Bodvicza, B.-Aszszonyfa, Bolhó, Buzsák, Bükkösd, Csepely, Csicsó-Csoknya, Csokonya, Csököly, Darány, Drávafok, Drávaszentmárton, Endréd, Fajsz, Felső-

segesd, Fonó, Gige, Gamás, Gölle, Gyékényes, Gyöngyösmellék, Háromfa-Agarév, Hedrahely, Hobol, Hetes, Igal, Iháros, Ihárosberény, Inke, Jaád, Kadarkut, Kaposmérő, Kastélyosdombó, Kéthely, Kiliti, Kisbajom, Kisdobsza, Kőkuttapazd, Kőröshegy, Kutas, Lakócsa, Liszó, Magyaratád, Magyar- és Németlad, Marczali, Mernye, Mesztegnye, Miháld, Mosdós, Mozsgó, Nagyatád, Nagyberény, Nagydobsza, Nagyhárságy, Nagykorpád, Nemesdéd, Nemesvid, Osztopán, Öreglak, Porrogszentkirály, Sand, Ságvár, Sávoly, Szőllősgyörök, Szabás, Szakács, Szentmiklós, Sárd, Szentbalázs, Somogyvár, Surd, Szill, Szenna, Tab, Tapsony, Tarany, Táska, Tótszentpál, Törökkoppány, Tur, Udvarhely, Vése, Visonta, Vizvár, Vörs, Zamárdi, Zádor, Zseliczkisfalud.

Tejszövetkezetek

a következő községekben vannak: Alsok, Alsósarkad, Boldogasszonyfa, Csokonya, Hetes, Mosdós, Tótszentpál, Varjaskér.

▽▽

Minden háziasszony elve legyen, hogy csak valódi fűszert használ a főzéshez. A legtöbb visszaélés és hamisitás a paprikával történik, a hamisitott festett paprika pedig nemcsak elrontja az ételt, hanem igen ártalmas is. A legcélszerűbb, ha a háziasszony a szabadalmazott Kálmán-féle BIBOR-paprikát használja, mely a legjobb s az ételnek zamatot és pompás szint ad. Kapható minden jobb fűszer- és csemege-üzletben. Postán küldi: a Szegedi Keresk. és Kiviteli r.-t. Szeged, Dugonics-tér 15. szám.

Somogyvármegye területén levő gyárak, iparvállalati részvénytársaságok és szövetkezetek.

Acetylen-gyár Barcson. Tulajdonos: Wertheim József. A gyár acetylen fejlesztő gépek és hozzávaló vascsillárok előállításával 10 munkást foglalkoztat.

Barcsi sertéshizlaló r. t. Elnök: gr. Széchenyi Géza. Igazgatósági tagok: Brodszky Károly, Fehér Dezső, Dorner Andor, Szirtes Sándor, Stern Hugó, gróf Somssich Béla, gróf Széchényi Ferenc, Thassy Elemér, dr. Piszár Antal, Bors Emil dr. Felügyelő bizottság: Lederer Rezső, Stern Lajos. Üzletigazgató: Bacher Mór. Pénztárnok: Kampler Jenő. Irodatiszt: Liditt Ede.

Barcsi fogyasztási és értékesitő szövetkezet. Elnök: gróf Széchényi Frigyes. Üzletvezető: Rádics N.

Dohánybeváltó hivatal Barcson. Főnök: Oláh Sándor. Tisztek: Czingel Ernő, Göndöcs József.

Első magyar dunántuli lenkikészitő gyár Csurgón. Gyárvezető: Ifj. Fiedler Gyula. Könyvelő: Rzehak Rudolf. Művezető: Preisler József. Felvigyázó: Szpojek Ferenc. Munkavezető: Korpádi János. A gyár lenbeváltással és lenkikészitéssel 160 munkást foglalkoztat.

Első kaposvári kalapos szövetkezet. Tagjai: Özv. Kertész Mihályné, Krázsovits József, özv. Nagy Józsefné, Kertész Ignác, Kertész Lajos, Krázsovits Gyula.

Első kaposvári keresztény temetkezési intézet. Tulajdonosai: Lengyel József, Fenyvesi Béla, Peterka József, Kucserka József.

Első kaposvári olasz cirokseprő- és szalmahüvelygyár. Tulajdonosai: Polgár Ármin, Agid Herman, ifj. Weisz Lázár, Stern Dávid. Művezető: Faludy Imre. A gyár cirokseprő előállításával 25 munkást foglalkoztat.

Faáru- és botgyár részvénytársaság Berzence. Vezérigazgatóság: Berger Lipót, dr., Mautner Dezső, Kreisler Géza, Lőwy Albert. Ügyvezető-igazgató: Lőwy Albert. Gyárvezető: Weisz Manó. Művezetők: Mirtes József és Paytina József. Kereskedelmi tisztviselő: Waigner Sándor. Gépész: Zsigó Imre. A gyár sétabotok, nap-, esőernyő-nyelek és különféle fa-tömegáruk gyártásával 160—180 munkást foglalkoztat.

Kaposvári baromfi hizlalda részvénytársaság. Igazgatósági elnök: Makfalvay Géza. Igazgatósági elnök-helyettes: gróf Hoyos Miksa. Igazgatósági tagok: báró Inkey Pál, dr. Hirsch Alfréd, Honig János, Kemény Samu, dr. Kovács S. Gyula, Krausz Mór (helyettes ügyv. ig.), dr. Weisz Henrik (ügyv. ig.) Üzletvezető: Singer Andor. Könyvelő: Politzer Jenny.

Kaposvári vasöntőde és gépgyár részvénytársaság. Alaptőke: 200.000 kor. Igazgatósági elnök: Geiszler Nep. János. Igaz-

gatósági tagok: dr. Kuhn Mihály, Kotzián Emil, Rappay Ignác, Bauer Jenő, Betnár Márton, Szilárd Sándor, Tokajy Nagy Imre, dr. Androsits István, Betnár Nándor. Gyárvezető-igazgató: Samuely Pál. Főkönyvelő: Weinberger Ottó. Segédkönyvelő: Nagy Miklós. Tisztviselő: Halász János. Művezető: Morbitzer Alajos.

Kaposvári Tárházak. Elnök: gróf Hoyos Miksa. Igazgatóság: Bogyay Emil, dr. Marton Gyula, dr. Zsobrák János, gróf Somssich László, báró Inkey Pál. Gondnok· Hajnal Mihály. Könyvelő: Zulczer Mihály. Raktárnok: Németh István. A Kaposvári Tárházak, melynek raktárai mintegy 300 vaggon termény befogadására képesek, a raktározásra szánt javak be- és kirakása; beraktározás és a beraktározott áruk kezelésének ellátása; a berakott áruk tűzkár elleni biztositása; az árukat terhelő szállitási dijak, vámok, adók, illetékek, fekbérek, elő- és utánvételi költségek s egyéb terhek beszedése; szállitmányozások és fuvarozások elvállalása; kivánatra az áruk értékesitése és előlegek dijmentes kieszközlésével foglalkozik.

Keményitő-gyár Lábod. Tulajdonos: Biss Adolf. Foglalkoztat 100 munkást.

Kézműáru kereskedők Társasága Kaposvár. Igazgató: Kertész Béla. Cégjegyzők: Fonai Vilmos és Kertész Manó. Tagok: Fonai Vilmos, Földes Mór, ifj. Goldstein Ferenc, Goldschmied Zsigmond, Gulyás Gyula, Gut Vilmos, Kertész Béla, Kertész Manó,

Neumann Elek, Neumann Miksa, Rosenberg Béla, Svarcz Samu. Hivatalnok: Fábián József.

Közlekedési vállalatok Barcson. M. Á. V. és Déli vasut.

Magyar folyam és tengerhajózás barcsi képviselete. Képviseli a Magyar leszámitoló és pénzváltóbank.

Duna-gőzhajózási társaság barcsi képviselete. Képviseli: Weiner Nándor.

Délnémet gőzhajózási társaság barcsi képviselete. Képviselő: Schulhof Mór.

Magyar leszámitoló és pénzváltóbank közraktára. Gondnok: Fehér Dezső. Főpénztáros: Kupfer Miksa. Főkönyvelő: Neumann Alfréd. Könyvelők: Herceg Jenő, Kaiser Pál, Vajda Izsó, Herczog Andor. Gyakornok: Weisner J. Főraktárnok: Perl Lipót. Raktárnokok: Günsberger Jenő, Klánovics Ferenc, Klein Ede.

Mezőgazdasági ipar-részvénytársaság kaposvári bérlete. Igazgató: Márffy Emil. Tiszttartó: Bien Dávid. Felügyelő: Ujváry Imre. Számvevő: Blum Izidor. Főerdész: Furmann Antal, Kutasy Béla. Pénztáros: Árvay Imre. Gazd. intézők: Kossa István (Kaposfüred), Hennel Géza (Galambos), Goszthonyi Géza (Lapa), Bodanszky Tivadar (Cseberki), Plauder Emil (Márcadó), Pfeiffer János (Nyires), Villax Ferenc (Répás), Müller Sándor (Sántos), Schmidt Rezső (Aszaló), Negro Hugó (Rácegres). Körerdész: Pestl Ede. Központi segédtisztek: Adler József, Dénes Miksa, Gajdi Sándor, Szakál Mihály, Roch Gyula, Gaiter Béla,

Herczog Mór. Kerületi segédtisztek: Csorba Gusztáv (Tótszentpál), Vásárhelyi Gerő (Cseberki), Csanády István (Kaposfő), Piacsek Béla (Galambos), Hartman Miksa (Nyires), Pleszky Jenő (Rácegres).

Mezőgazdasági Ipar Részvénytársaság Kaposvári Cukorgyára. Műszaki és administrativ igazgató, részvénytársasági cégvezető: Kladnigg Alajos. Administrativ tisztviselők: Főpénztárnok és első administrativ tisztviselő: Balányi Lajos, könyvelő ellenőr: Schaar Samu, répatermelési felügyelő: Dierer Henrik, könyvelő: Köpe Sándor, mázsamesterek: Zurek János, Hadinger Géza, raktárnok: Dierer Ferenc. Műszaki tisztviselők: Cukormester: Köpe Jenő, fővegyész: Unger Jakab, Matzenauer Aladár, okleveles gépészmérnökök: Ollé László, Zöhls Ernő.

Nagyatádi ártézi fürdő-részvénytársaság. Igazgató: dr. Bienenfeld Mór. Igazgató-helyettes: Steiner Miksa. Titkár: dr. Szetsey István. Igazgatósági tagok: Tallián Andor, dr. Barakonyi Károly, Boda József, dr. Kommen Elek, Mayer István, Kertész Adolf, Kovács Gyula, Strausz Elek, Knapp József és Szilágyi László.

Neumann, Bienenfeld és Szántó cipőgyára Szigetvár. Villanyerőre berendezett cipőgyárukban tornacipők és más lábbelik előállításával 150 munkást foglalkoztatnak.

Neuschloss féle gőzfürészgyár r.-t. Barcs. Foglalkoztat 260 munkást. Gyárvezető: Weiss József. Könyvelő: I. Heller Ödön. Pénz-

tárnok: Elek Ármin. Hivatalnokok: Petzer Vilmos, Zeimdörffer Aladár, Rév Elek, Baum S., Kis Mór.

Somogyvármegyei gazdasági egyesület védnöksége alatt álló árufogyasztási és terményértékesitő szövetkezet. Elnök: gróf Hoyos Miksa. Alelnök: gróf Somssich László. Igazgató: Bogyay Emil. Igazgatósági szövetkezet: gróf Hoyos Miksa, gróf Somssich László, Somssich Andor, Zsobrák János, Marton Gyula, Bolgár Dezső. Felügyelő bizottság: gróf Somssich Géza, Politzer Géza, Chernel Gyula. Hivatalnokok: Villax Dezső üzletvezető, Nagy Etel gépirónő.

Somogyvármegye nyomda- és lapkiadó részvénytársaság Kaposváron. Elnök: Darnay Béla. Alelnök: Molnár Endre. Ügyvezető igazgatóság: Simalya V. Ferenc, Kardos Ignác, Boda József. Felügyelő bizottság: Blum Izidor, Csukly Gyula, Goitein Mór. Ügyész: Löventritt Ödön dr. Üzletvezető: Sebők Jenő. A részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdája, betütömöntődéje, könyvkötészete és papirtelepe a nyomdászat keretébe tartozó mindenféle nyomdai műmunkák, tömegnyomtatványok, papir- és irószerszükségletek előállitásával és szállitásával foglalkozik. Szerződéses szállitója Somogyvármegye központi hivatalainak és a járási összes szolgabiróságoknak, valamint a kaposvári kir. törvényszéknek és az ahhoz tartozó összes járásbirósságoknak. Kiadja: a „Somogyvármegye“ napilapot. Gyártelepén 25 munkást foglalkoztat.

Svarcz Ádám és Társai Szabók Társulata Kaposvár. Tagjai: Svarcz Ádám, Svarcz Miksa, Somogyi József, Sohr Gyula, Svarcz József, Weisz Ignác, Sohr Mózes, Svarcz Béla Kaposváron, Sohr Mózes és Walder Sándor S.-Szillban. Cégjegyző: Svarcz Miksa és Somogyi József együttesen. Könyvelő: Biró Adolf.

Zsinór-, paszomány-, cipőfüző-, szoknya-abroncs és halcsontot pótló acélgyár Nagyatádon. Igazgató: Bokor Lajos. A nagyatádi gyártelepen a cimben foglalt cikkek előállitásával 11 férfi és 60 női munkás foglalkozik, mig házi iparilag Nagyatád, Tarany, Henész, Bodvica és Kisatád községekben 500 munkásnőt foglalkoztat a gyár. Egy év óta katonai bőrkeztyű gyártással is foglalkoznak, mely osztályban 2 szabász és 8 varrónő nyer foglalkozást

▽ ▽

Tömegnyomtatványokat
gyárak, iparvállalatok részére
— a legolcsóbban szállit a —
Részvénynyomda Kaposváron.
Villanyerőre berendezett könyvnyomda.
Betü-tömöntőde. Könyvkötészet.
Papirtelep.

Somogyvármegye tanintézetei.

Középiskolák.

Somogymegyében levő középiskolák a székesfehérvári tankerületbe tartoznak. A székesfehérvári tankerületi főigazgatóság vezetése alatt áll: a pécsi kat. főgimnázium, a pécsi államI főreáliskola, a kaposvár, állami főgimnázium, a nagykanizsai kath. főgimnáziuma keszthelyi főgimná ium, a sümegi alreáliskola, a veszprémi kath. főgimnázium, a székesfehérvári kath. főgimnázium, a székesfehérvári főreáliskola, a sz gzárdi áll. gimnázium és zalaegerszegi áll. gimnázium — E kerületi területében esik a csurgói ev. ref. főgimnázium, a gyönki ev. ref. gimnázium, a bonyhádi ág. evang. algimnázium.

Tankerületi főigazgató: Várady Károly.

Kaposvárott:

Állami főgimnázium.

Igazgató: Dsida Ottó. Tanárok: Baló Gyula, Bécsy Márton, Danka István, ifj. Dörre Tivadar, Endrei Ákos, Faragó Lajos, Hudra László, Kocsis János dr., Kuzmics Ferenc, Murgas Kálmán, Néveri János dr., Prilisauer Adolf, Schvannauer Ferenc, Szabó I. Alajos, Szegvári Gyula. Szőke Lőrinc dr., Vass Miklós dr. Tornatanár: Bernáth János. Hitoktatók: Bécsy Márton róm. kath., Beleszlin Vladimir gör. kel., Csertán Márton ev. ref., Herzog Manó dr. és Fábián Miksa izrael. Rendkivüli tárgyak oktatói: Gyorsirás: Szőke Lőrinc dr. Szabadkézi rajz: ifj. Dörre Tivadar. Zene: Faragó Lajos. Vivás: Bernáth János. Francia nyelv: Endrei Ákos. Egészségtan: Fehér Henrik dr.

Csurgón:

Ev. ref. főgimnázium.

Igazgató: Vida Károly dr. Tanárok: Angyal Guidó István, Bodola László, Fazekas Sándor, Héjjas Imre, Horváth József dr., Horváth Kálmán, Kalocsay Endre, Kovács Sándor, Matolcsy István, Patkós Bálint, Szántó János, Varga Gábor. Hittanárok: Balog István ág. ev., Danassy György r. k. Gyorsíró tan.: Szabó Lipót. Int. orvos: dr. Éhn Kálmán.

Népoktatásügy.

I.

Kir. tanfelügyelőség.

Kir. tanfelügyelő: Dr. Gulyás Ferenc. Kir. s.-tanfelügyelő: Gramma Döme. Kir. tanf. tollnok: Nagy József. Díjnok: Bauk Károly.

II.

Állami tanitóképző Csurgón.

Igazgató: Mohar József. Tanárok: Balogh István ev. ref. hitokt., Czeglédy Tivadar, Donassy György, Dittert Ferenc, Éber Rezső, Fliegl Kálmán, Folenta Lajos, Fried Samu izr. hitokt., Hamvai Gyula, Lovass Gyula s. tan. gyakorló isk. tan., Matolcsy István ev. ref. hitoktató, Németh Sándor.

Igazgatótanácsa: Elnök: Dr. Gulyás Ferenc kir. tanfelügyelő. Tagjai: Mátray Gyula, Né-

méth Zsigmond, dr. Hochreiter Kornél, Kacskovics Lajos, Stefaits Aladár, Mohar József igazgató-jegyző.

III.

Polgári iskolák.

Állami polgári fiuiskola Szigetvár.

Igazgató: Valenténi György. Tanárok: Kemény Sándor, Meszély Ágoston, Stefán Gyula, Egy állás üresedésben.

Állami polgári leányiskola Szigetvár.

Igazgató: Valenténi György. Tanitónők: Schuller Ida, Csizsek Gizella, Siska Teréz.

Rapp Margit-féle polg. leányiskola Szigetvár.

Tan.: mint az állami leányiskolánál.

Áll. s. községi polg. leányiskola Kaposvár.

Igazgató: Nagyné Csorba Mária. Tanárnők: Özv. Aczélné Sebe Zsuzsána, Bajnóczyné Serman Emerika, Tarjánné Nyeste Teréz, Szigety Gy. Jolán, Poppovits Anna. Tanárok: Nagy F. Ödön, Fehér Henrik dr. Hitoktatók: Juk Béla, Keresztes József, Csertán Márton, Herzog Manó dr.

Községi polgári fiuiskola Kaposvár.

Igazgató: Gálos Ferenc. Tanárok: Dömötör János, Fehér Henrik dr., Petz István, Rónai Sámuel, Szentes Béla, Vajthó Jenő. Hitoktatók: Bürger Fülöp, Csertán Márton, Schandl József, Vértesi Adolf.

Közs. polg. fiu- és egyes. leányiskola N.-Atád

Igazgató: Szmodics Szilárd. Tanárok: Popity Károly, Rosti Franciska.

Egyesületi polgári leányiskola Csurgó.

Igazgató: Rédl Mariska. Tanitónő: Magot Györgyike. Óraadók.

IV.

Elemi népiskolák.

Állami elemi iskolák:

Kaposváron:

a) Központi iskola.

Igazgató: Tarján Antal. Tanitók: Borsitzkyné Györki Vilma, Eckensberger Margit, özv. Fiklyné Labek Mária, Gyulai István, Hollósi István, Hollósi Istvánné, Macsovits Ilona, Kecskés Ernő, Lengyák György, Nyeste Erzsébet, Perczel Sarolta, Szentesné Vrana Ilona, Varga Lajos.

b) Petőji-utcai iskola.

Igazgató: Mérei Kálmán. Tanitók: Csondor Eleonóra, Horváth Péter, Lonkai József, Pap János, Sebestyénné Kummer Róza. Sugár Irén, Tóthné Horváth Gizella.

c) Fő-utcai és Széchenyi-téri iskola.

Igazgató: Lengyel István. Tanitók: Gálosné Bachorik Emilia, Csukly Gyula, Funk Etelka, Jüngling Margit, Szupka Margit, Szigethy Ilona.

d) Sétatér-utcai iskola.

Igazgató: Cságoly József. Tanitók: Poór Ida, Rimanóczy Berta, Rottler Zsuzsanna. Hitoktatók: Juk Béla, Keresztes József, Schandl József, Csertán Márton, Belesztin Vladimir, Bürger Fülöp.

Kereskedő- és iparosinas-iskola.

Igazgató: Csukly Gyula. Tanitók: Cságoly József, Dömötör János, Gálos Ferenc, Gyulai István, Kecskés Ernő, Lengyák György, Lonkai József, Nagy József, Rónai Sámuel, Tarján Antal, Varga Lajos, Horváth Péter. Hitoktatók: Bürger Fülöp, Csertán Márton, Keresztes József, Schandl József.

Vendéglős szakiskola.

Igazgató: Endrei Ákos. Tanitó: Rónai Sámuel. Szakelőadó: Bognár Ferenc.

Siketnéma iskola.

Igazgató: B. Klinda Kálmán, Tanárok: Nécsey János, Palatinus Károly, Horváth Pál, Schnellbach Ferenc, ifj. Dörre Tivadar. Hitoktatók: Keresztes József r. k., Csertán Márton ev. ref.

A vidéken:

Bárdszerászló: Tanitó: Szalai Károly.
Csurgó: Gyakorló
fiu: Lovass Gyula,
leány: Absolon Mária.
Kőkuttapazd: Cseh István.

Inke:	Herzsenyák Ferenc igazgató,
	Németh Gizella.
Kuntelep:	Kullman Ferenc,
Szőllőskislak:	Somogyiné Korchros Lujza.
Vadas:	Plander Kálmán.
Pálfalu:	Karbuczky László igazgató,
	Németh Margit.
Nagyatád:	Szondy Pál igazgató,
	Müller Ferenc,
	Kutor Antal,
	Cságoly Anna,
	Spitzer Gizella,
	Kailbach Józsa.
Szigetvár:	Herczeg József igazgató,
	Bubregh Teréz,
	Herczeg Mariska,
	Farkas Gyula,
	Szabó Gyula,
	Szijártó Kálmán,
	Cserta Margit,
	Hauptman Pál,
	Szijártó Gizella.

V.

Községi és hitfelekezeti elemi iskolák:

Acsa rk.:	Brunner István,
	Ujváry János.
Acsa—Gerézd p.) rk.:	Regitkó János.
Ádánd rk.:	Varga József,
ev. ref.:	Hordó Lajos,
izr.:	Deutsch Mór.

Almamellék közs.:	Staub János, Zórád János.
Alsok ev. ref.:	Izsák Imre, Mándy Béla.
Alsósegesd ev. ref.:	Orbán István.
Andocs:	Csizmadia Zsigmond. Frey Nándor.
Antalfalu—Fazekasdencs rk.:	Tarányi János.
Apáti rk.:	Früchauf Ferenc.
Aracs rk.:	Markovics Sándor.
Aszaló ev. ref.:	Vargha Lajos.
Attala rk.:	Szabó János, Kovács János.
Babócsa rk.:	Nagy József, Roboz Jenő, Boross József,
izr.:	Szinger Hedvig.
Bábony ev. ref.:	Balikó László,
ág. ev.:	Bucsky Sándor.
Bagola rk.:	Steinhardt István.
Balatonberény rk.:	Sáringer Kálmán, Puska Pál.
Balatoncsehi rk.:	Farkas János.
Balatonkeresztur rk.:	Öveges László, Mikola Mihály.
Balatonsztgyörgy rk:	Torma Lajos, Cserny János.

Balatonujlak rk.:	Lukács Gyula,
	Schöndorf Gyula.
Bálványos rk.:	Magyar János,
ev. ref.:	Röstös Ferenc.
Barcs rk.:	Dalos István,
	Göndöcs Jenő,
	Törzsök Géza,
	Dalosné Homayer Margit,
ág. ev.:	Fuchs Pál,
izr.:	Schapsohn Jakab,
	Lőwy Náthán,
	Bacher Ilona.
Basal ev. ref.:	Király Lajos.
Baté rk.:	Kovács Mihály.
Béc rk.:	Szabady Antal,
ev. ref.:	Csanády János.
Bélavár rk.:	Varga Gyula,
	Czapek József.
Beleg ev. ref.:	Fekete István.
Belezna rk.:	Krénusz János,
	Babics Paula.
Berzence rk.:	Dénes Lajos,
	Torday István,
zárda:	Milkovics Erzsébet,
	Belák Józsa,
	Schiffler Izabella,
	Keresztes Ilona.
Berzence Perdőc p. rk.:	Spindlhuber Gizella.
Bessenyő közs.:	Betöltés alatt.
Bize rk.:	Gasparics János.
Bodrog rk.:	Árvai Ignác.
Bodvica közs.:	Gubino Lajos.

Boglár rk.:	Háberl Győző,
izr.:	Róna Jakab.
Böhönye rk.:	Varga István,
	Strausz János,
	Károly József,
ev. ref.:	Saár János.
Boldogasszonyfa rk.:	Kunder Menyhért.
	Siffler Mária.
Bolhás rk.:	Koppányi József,
ev. ref.:	Mészáros Gábor,
Bolhás—Sztlászló p. rk.:	Báthory Róza.
Bolhó közs.:	Szánthó Péter,
	Üres.
	Pertina Vilmos.
Bonnya rk.:	Dominák Endre,
ág. ev.:	Becht Béla.
Boronka rk.:	Markovics Lajos.
Bőszénfa rk.:	Ignits János,
	Varga Ferenc.
Bükkösd rk.:	Kullár Alajos.
Bürüs ev. ref.:	Izsák Lajos.
Büssü rk.:	Varga Mihály,
ev. ref.:	Szente József.
Buzsák rk.:	Takács Lajos,
	Fekete József,
	Fonay József.
Csákány rk.:	Üsth Gyula.
Csepely rk.:	Békefy József,
ev. ref.:	Csurgay Lajos.
Cserénfa rk.:	Zajoncz Gusztáv.

Csertő rk.:	May Mária,
ev. ref.:	Mándy Bertalan.
Csicsó rk.:	Károly János,
p. rk.	Mohos Gyula.
Csoknya ev. ref.:	Varga Béla,
Csoknya—Nyires p. rk.	Kuts Mihály.
Csokonya rk.:	Fonay Ágoston, Farkas Olga,
ev. ref.:	Szalóky Dániel, Varga József.
Csoma rk.:	Szabó Kálmán.
Csombárd rk.:	Kosaras Mihály.
Cököly rk.:	Györkös Gyula,
ev. ref.:	Szabó Pál.
Csömend rk.:	Szélessy János.
Csurgó rk.:	Nagy János, Nagy Anna,
ev. ref.:	Fejes Kálmán,
izr.	Szabó Lipót, Fried Samu.
Darány ev. ref.:	Vecsey József, Bundy Jolán.
Dombó rk.:	Kulcsár Dávid.
Döröcske ág. ev.:	Schmidt József, Rózsa István.
Drávafok ev. ref.:	Üresedésben.
D.-Keresztur rk.:	Horényi Károly.
Drávaszentmárton rk.:	Kovács István, Filipovics Emma, Kruck Paula.

Drávatamási közs.	Vargha György.
Ecsény ág. ev.:	Gayer Adolf, Verstroh Konrád.
Edde ev. ref.:	Nagy Imre.
Endréd rk.:	Tihanyi István, Résch Pál,
ev. ref.:	Jámbor Lajos.
Endrőc közs.:	Csuthy Ferenc.
Fajsz rk.:	Erdős Sándor,
rk. urad.:	Ujváry Irma.
Faluszemes rk.:	Kétszery János.
Faluhidvég—Pél p. rk.	Csáky Mór.
Fehéregyház rk.:	Patkó János.
Felsősegesd rk.:	Szigethy István, Szigethy Istvánné, Borsfay József,
Felsősegesd—Bogát p. rk.:	Novák Gyula.
Fiad rk.;	Kiss Béla.
Fonó rk.:	Nagy Péter.
Fonyód rk.:	Török Pál.
Főnyed rk.:	Haspay Károly.
Gadács ág. ev.:	Schöpf Károly.
Gadány rk.:	Paulin Imre, Málly Géza
Gálosfa rk.:	Trabalka Imre, Mezei Gyula.
Gamás rk.:	Deckert Imre, Deckert Mária, Seidmann Mária,
izr.:	Rauchnitz Márk.

Gamás—Vitya pta. :	Czeglédy Gyula.
Gárdony közs. :	Elekes Sándor.
Geszti rk. :	Varga Ferenc, Manich Mária.
Gige ev. ref. :	Pelhes Ernő.
Gölle rk. :	Fekete Árpád, Vargha Győző,
Gölle—Hetény pta. rk. :	Franch János,
Gölle—Inám p. :	Kovács Antal.
Gomba rk. :	Schöndorf Gyula, Koch Károly.
Görgeteg rk. :	Andalits Kálmán,
ev. ref. :	Szabó Antal.
Gyalán rk. :	Gáspár Gyula.
Gyékényes rk. :	Boross József, Kovács Mihály,
ág. ev. :	Horváth Mihály.
Gyöngyösmellék közs. :	Soós Lajos.
Hajmás rk. :	Andorka István.
Háromfa rk. :	Márkus Károly, Márkus Gyula, Frankó Antal.
Hács rk. :	Tóth Gyula,
ág. ev.	Polster János.
Hárságy rk. :	Kovács Antal, Tóth Endre,
Hárságy—Kishárságy rk. :	Kilbinger Sándor,
Hárságy—Bethlem p. rk. :	Ursprung Lipót.

Hatvan ev. ref.: Büts Ferenc.
Hedrahely ev. ref.: Bódiss Géza.
Hencse ev. ref.: Kuti Ferenc.
Henész közs.: Füzessy Ágoston.
Heresznye rk.: Ritter Benedek,
Persina Károly.
Hetes rk.: Pápay Sándor,
ev. ref.: Tóth István,
unit.: Asztalos Ferenc.
Homoksztgyörgy
rk.: Varga Etelka,
ev. ref.: Biró József.
Horvátkut rk.: Csupor Mihály,
Heves Dezső.
Hosszufalu ev.
ref.: Mózes Imre.
Hobol ev ref.: Győrffy Imre.
Hollád rk.: Horváth János.
Homok rk.: Szabó István.
Igal rk.: Gubianó Andor,
Ruttner György,
Urbágі Etel.
Iháros rk.: Üresedésben,
Rédey Gyula,
ág. ev.: Simon Zsigmond.
Iharosberény rk.: Szépudvary József,
Nagy Erzsébet,
ág. ev.: Üresedésben.
Inke ev. ref.: Hörömpöly Gyula.
Istvándi ev. ref.: Takács Ferenc,
Csontos Mária.
Jád ev. ref.: Horváth Lajos.

Jád—Galambos
pta rk.: Thury Béla,
Jákó ev. ref.: Szabó Gyula.
Juta rk.: Büky Gyula,
Heil Ede.
Juth ev. ref.: Pápay Zoltán.
Kadarkut rk.: Jálics István,
ev. ref: Pesthy Béla.
Kálmáncsa ev.
ref.: Papp Ferenc,
Kálmáncsa—La-
josháza p. rk.: Soós Ilona.
Kapoly rk.: Sövény Gábor,
ev. ref.: Cseke Dezső.
Kaposfüred rk.: Pleheisz Sándor,
Havasi Gizella.
Kaposkeresztur
rk.: Peterdy László.
Kaposmérő rk.: Rapajka József,
ev. ref.: Ladányi Ferenc.
Kaposvár zárda: Simonfy Jolán,
Rozálszky Julia,
Reidinger Erzsébet,
Krizsán Mária,
Bozót Borbála,
izr.: Vértesi Adolf,
Bürger Fülöp,
Sugár Mór,
Kardosné Lőwy Julia,
Halász Hermina,
Gömöri Ármin,
árvaház: Sebestyén Erzsébet.

Kára rk.:	Kokas Elemér.
Karád rk.:	Páhok Lajos,
	Tomanek Gizella,
	Rédey Gyula,
	Happ József,
	Göbel Jenő.
Kazsok ev. ref.:	Nagy Sándor.
Kercseliget rk.:	Gottman Boldizsár,
	Vogl Lajos.
Kereki rk.:	Sipóss Antal,
ev. ref.	Biró Mihály.
Kéthely rk.:	Farkas János,
	Csucsay Lajos,
	Bándy László,
zárda:	Rákosy Róza,
	Geishauer Hunulitás,
izr.:	Herman Samuel.
Kiliti rk.:	Teleky István,
	Galambos István,
ev. ref.:	Dömötör Ignác.
Kisasszond ev. ref.:	Süvegh Zoltán.
Kisbajom ev. ref.:	Üresedésben.
Kisbár rk.:	Hosszu Lajos,
	Tóth Béla.
Kisberki rk.:	Baltási Kálmán.
Kisberény rk.:	Hajdu János.
Kisdobsza ev. ref.:	Vecsey Lajos.
Kiskeresztur közs.:	Romlinger Flóris.
Kiskorpád rk.:	Horváth Kálmán,
ev. ref.:	Szylveszter Gábor.
Kiskovácsi ev. ref.:	Dobos Ferenc lelkész.

Kistamási ev. ref.: Komjáthy Kristóf.
Kivadár rk.: Malmossy Juliska.
Komlósd ev. ref.: Deáky István.
Kónyi ev. ref.: Rákóczy István.
Kőröshegy rk.: Tekál Rezső,
ev. ref.: Józan Ambrus.
Köttse rk.: Dervolics István,
ev. ref.: Jámbor Dezső,
ág. ev.: Bernhard Henrik.
Kutas rk.: Siposs György,
ev. ref.: Szalóky Lajos.
Lábod rk.: Nemes János,
ev. ref.: Csicskár József.
Lakócsa közs.: Fuchs Simon,
Benicsek Jenő.
Látrány rk.: Csukly Zoltán,
ev. ref.: Jámbor Lajos.
Lelle közs.: Bóna Lajos,
Szeil Mária.
Lengyeltóti rk.: Vizer János,
Ónody Lajos
zárda: Bojnisits Leopoldina.
Zágon Elza.
Lengyeltóti—Ptaberény rk.: Üresedésben.
Lengyeltóti—Ptasztgyörgy: Kardos Róza,
Lengyeltóti izr.: Lenkey Szerén.
Libickozma rk.: Khern József,
Libickozma—Kopár pta: Kovács Lajos.
Liszó rk.: Klespitz János,
ág. ev.: Molnár Sándor.

Magyaratád rk.:	Szmodics László
ev. ref.:	Pataky Géza.
Magyaregres ev. ref.	Balogh Lajos.
Magyarlukafa rk.:	Mayer Mária.
Magyarujfalu ev. ref.:	Zsinka János.
Magyarlad ev. ref.:	Vikár Árpád.
Marcali rk.:	Kovács Sándor igazg.
	Kovács Béla,
	Kovács Béláné,
	Czobor Gyula,
	Bergovecz Gyula,
izr.:	Gold Adolf,
	Löbl Lipót.
Marcali—Gyóta pta rk.:	Wilverth András.
Márkóc ev. ref.:	Sütő Pál.
Megyer rk.:	Csereiné Lővenstein Malvin,
ev. ref.:	Hartmann Károly.
Merenye közs.:	Kun Ede.
Mernye rk.:	Klencsár Béla,
	Harka Ferenc,
Mernye—Sztmiklós pta rk.:	Sipőcz Ferenc.
Mesztegnyő rk.:	Haeberle János,
	Hoberl János,
zárda rk.:	Kuszbacker Paula,
	Szijj Donátha.
Miháld rk.:	Szollár Béla,
	Göndöcs Béla.
Mike rk.:	Pataki Antal,

	Lollok Lajos.
Miklósi rk.:	Schmidt István.
Mocsolád közs.:	Hoffman József,
ev. ref.:	Fazekas Károly.
Molvány ev. ref.:	Bálint Géza.
Mosdós rk.:	Zaller József,
zárda rk.:	Pumár Gizella,
izr.:	Schlesinger Vilmos.
Mozsgó közs.:	Josipovics István,
	Szegedy Rezső.
Nágocs rk.:	Erdélyi György,
	Gajdosi Jenő,
ev. ref.:	Balogh József.
Nagyatád izr.:	Reichman Izidor,
	Kraut Gizella.
Nagybajom rk.:	Hochrein Lajos,
	Szondy Gyula,
	Simon László,
ev. ref.:	Fekete István,
	Borbély Anna,
izr.:	Schlesinger Ignác,
	Szabó Béla.
Nagyberény rk.:	Bujtor József,
zárda:	Leiter Erzsi,
ev. ref.:	Barazsu István.
Nagyberki rk.	Wittner József,
	Rieger Mihály.
Nagydobsza ev. ref.:	Schmidt Béla.
Nagykorpád ev. ref.:	Vécsey Lajos.
Nagymarton ev. ref.:	Pethes Sándor.

Nemesdéd rk.:	Füstös István,
ev. ref.:	Jindra Teofil,
magán:	Salgó Elemér.
Nemeske ev. ref.:	Gergely Miklós.
Nemeskisfalud ev. ref.:	Csire Nagy István.
Nemesvid rk.:	Burkovics Kálmán, Maidl Dezső, Pintér Vilmos.
Németegres rk.:	Ányos Ferenc.
Németlad rk.:	Meinhald Lajos.
Németujfalu közs.:	Waldinger Kálmán, Balogh K. Sándor.
Nikla rk.:	Fonay Imre.
Nyim rk.:	Kiss József,
ev. ref.:	Karsay Dezső.
Orci ev. ref.:	Szomju István.
Orda rk.:	Péczer Ignác.
Öreglak rk.:	Haspary István, Ujházy Ella.
Őrtilos rk.:	Mészáros Miklós, Mészáros Miklósné.
Osztopán rk.:	Horváth Pál,
izr.:	Weisz Sándor.
Ötvös rk.:	Üresedésben.
Őszöd rk.:	Ruttner György,
ev. ref.:	Szabó Ernő.
Pamuk rk.:	Molnár György.
Path ág. ev.:	Simon Jenő.
Pata ev. ref.:	Fekete Károly.
Patalom rk.:	Szabó Béla,
Patosfa rk.:	Németh János.

Pátró ág. ev.: Hericz Sándor.
Patca ev. ref.: Vermes Lajos.
Péterhida rk.: Horváth Lajos.
Pettend ev. ref.: Danóczy Elek.
Pogánysztpéter
ág. ev.: Csatáry Kálmán.
Polány rk.: Pintér József,
ág. ev.: Pettes János.
Porrog ág. ev.: Haidt Pál.
Porrogsztkirály
ág. ev.: Záborszky Kálmán.
Potony rk.: Waldfogel Ferenc.
Pula rk.: Felber Béla.
Pusztakovácsi rk.: Bakos József,
izr.: Rechnitzer Soma.
Pusztaszemes rk: Letkovich Béla.
Ráksi rk.: Papszt Kálmán.
Rinyasztkirály rk.: Szakács János,
ev. ref.: Gál István.
Rinyaujlak ev.
ref.: Arany Bálint.
Ságvár rk.: Szilly Károly,
Puska Margit,
ev. ref.: Markó Sándor.
Sámson rk.: Fehér Béla,
Spohn József.
Sand rk.: Németh János,
ág. ev.: Novák Elek.
Sántos rk.: Pados Antal.
Sárd rk.: Egry Károly,
Vertl Kálmán,
Eberling Rezső,
Sárd-Sörnyepta rk.: Joó Sándor.

Sávoly rk.:	Zsömböly Sándor,
	Buváry Lajos.
Simonfa rk.:	Strakovics Ignác.
Simoni rk.:	Sisko István.
Som ev. ref.:	Várady Jenő.
Somodor rk.:	Bohar Lajos.
Somogyvár rk.:	Göndöcs János,
	Bezzeg Gyula,
	Strakovics Dezső.
Surd rk.:	Graffics Lajos,
ág. ev.	Sass István.
Szabadi rk.:	Torma Lajos,
ág. ev.:	Jány János.
Szabás rk.:	Kovács József,
ev. ref.:	Kovács Gyula.
Szakácsi rk.:	Vizy Géza,
	Mihalovich Béla,
	Neuman József.
Szárszó rk.:	Málly György,
ev. ref.:	Pongrácz Lajos.
Szenna ev. ref.:	Kovács István,
Szenna—Szerdahely-telep közs.:	Lacza József.
Szenyér rk.:	Récsey Ferenc,
	Baranyai Jenő.
Szigetvár izr.:	Österreicher Adolf,
	Szinger Katalin.
Szobb izr.:	Péczer Tivadar,
ev. ref.:	Vajda Géza,
	Szikszay Erzsébet.
Szólád rk.:	Horváth Ferenc,
ev. ref.:	Szenyéri István.
Szomajom rk.:	Szandtler János,

	Frölich József,
ev. ref.:	Süvegh János.
Szörény ev. ref.:	Deák Gyula.
Szorosad rk.:	Busch Lajos.
Sztára rk.:	Mayer Ignác
	Mayer Ignácné,
Sztára—Erzsébet major rk.:	Klafszky László.
Szulimán közs.:	Mezei Ödön,
	Róthné Takács Marcella.
Szulok rk.:	Schnecker Frigyes.
	Scheidler György,
	Szandtler Margit.
Szentbalázs rk.:	Ifj. Csutorás Lajos.
Szentbenebek rk.:	Dely Ferenc,
ev. ref.	Józanágh Zsigmond.
Sztborbás közs.:	Wordsuska Róbert.
Sztgáloskér rk.:	Bokár János,
Sztgáloskér—Lapa pta rk.:	Vujtó István.
Szentjakab rk.:	Varga Alajos.
Szentlászló rk.:	Hiller Gyula,
	Hiller Gizella.
Szentmiklós rk.:	Dömölky László,
	Simon Lajos,
	Bohn András.
Szenta rk.:	Gausler János,
ev. ref.:	Nagy Lajos.
Szentes rk.:	Karbuczky Imre.
Szill rk.:	Felbor Béla,
	Pohlmülner János,
	Zányi Kálmán,
ág. ev.:	Krámmer György,

Szill ág. ev.:	Zakócs Ferenc,
izr.:	Volf Adolf.
Szilvásszentmárton ev. ref.:	Vida Dániel.
Szőkedencs ág. ev.:	Nagy Géza.
	Hericz Zsigmond.
Szőllősgyörök közs.:	Németh Lajos,
	Szalováry Rezső.
Tab rk.:	Mendrek János,
	Lukszics Sarolta,
ág. ev.:	Kiffer János,
	Mészáros László,
izr.:	Wolfsohn Adolf,
	Kuttner Miksa.
Tapsony rk.:	Karbuczky Mátyás,
	Varga Vendel,
	Bauer Miklós.
Tarany rk.:	Kiss Gyula,
	Wehoffsich Gusztáv,
	Somogyi Kelemen.
Tarnóca közs.	Farkas Ferenc,
Tarnóca—Aranyos pta:	Farkas Ferencné.
Táska rk.:	Fábián Gergely,
	Vértes Ernő.
Taszár rk.:	Cser Lajos.
Teklafalu közs.:	Bognár Pál,
	Döntő Mária.
Teleki rk.:	Fehér Lajos,
ev. ref.:	Csutky Lajos.
Toponár közs.:	Gondos József,

Toponár közs.:	Mihalovics János,
	Mihalovich Jánosné,
Toponár—Répás	
pta rk.:	Szalay Béla.
Torvaj rk.:	Veibl József,
ág. ev.:	Bauer János.
Töröcske rk.:	Horváth Géza.
Törökkoppány rk.:	Czimmerman Sándor,
	Zindl József,
	Üresedésben.
Tótgyugy rk.:	Domonkos János,
Tótkeresztur rk.:	Fehérváry Ferenc,
Tótkeresztur—	
Elekmajor:	Eördögh Lajos.
Tótszentgyörgy	
ev. ref.:	Kozma Sándor.
Tótszentpál rk.:	Szabady Sándor,
	Füzik János.
Tótujfalu rk.:	Lassányi János.
Tur rk.:	Marschall József,
ev. ref.:	Bardócz Attila.
Udvarhely rk.:	Horváth György,
	Vogrics Ede,
ev. ref.:	Molnár József.
Ujnép ev. ref.:	Héjjás Dániel.
Vámos rk.:	Habner József,
	Ziegler Ádám,
ág. ev.:	Kring József.
Várda közs.:	Mihály Gyula.
Varjaskér rk.:	Malinovszky Sándor.
Városhidvég rk.:	Mihálovics Polykap,
ev. ref.:	H. Nagy Sándor.
Vése ág. ev.:	Betöltetlen.

Vése ág. ev.:	Binczy Dániel.
Visnye ág. ev.:	Váczi Antal.
Visz közs.:	Unatyinszky Leona.
Viszló ev. ref.:	Boross István.
Vizvár rk.:	Lengyel Géza,
	Giay Frigyes,
Vizvár-Zsitfa p. rk.:	Vilverth Vilma.
Vörs rk.:	Zsohár Kálmán,
	Rácz Rezső.
Vrácsik közs.:	Málly János.
Vrászló rk.:	Ziegler Jakab.
Zádor ev. ref.:	Hampó Zsigmond.
Zákány rk.:	Vinkler József,
	Farkas Kálmán.
Zala rk.:	Fork József,
	Fork Józsefné.
Zamárdi rk.:	Üresedésben,
	Hermann István.
Zich rk.:	Frisch Jakab,
	Szentiványi Béla.
Zimány rk.:	Puskás Károly,
Zselickisfalud rk.:	Szabó János,
ev. ref.:	Pirko János,
Zselickisfalud—	
Márcadó p. rk.:	Szauer István.
Zselickislak rk.:	Kovács Antal.
Zselicsztpál rk.:	id. Csutorás Lajos.

VI.

Szentimrei m. kir. földmives iskola.

Tanszemélyzet: Bolgár Dezső igazgató, Mursitz Géza s. tan., Diera Benő kertész tan., Szabó János gazd. gyakornok, Tuboly Jenő öszt. néptanitó.

Kaposvár r. t. város tisztikarának névsora.

Polgármester: Németh István. I. Tanácsos helyettes polgármester: Kovács Soma. Főjegyző: Siposs Géza. II. Tanácsos: Dr. Nemes István. Fizetésnélküli kültanácsosok: Bakonyi Ferenc, dr. Berger Samu, Gáspár Gyula, dr. Haidekker Károly, Horváth Pál, Kemény Samu, Kopátsy Sándor, Kutas János, Lencz Sándor, Szarka János. Jegyző: Csukly Károly. Számvevők: Szabady N. János, Száflárszky Andor. Mérnök: Bereczk Sándor. Ügyész: dr. Kovács József. Főorvos: dr. Polányi Lajos. Orvos: dr. Weisz Albert. Állatorvos: Betnár Márton. Pénztáros: Sörös Lajos. Ellenőr: Nagy Pál. Számtiszt: Szabadi Ferenc. Végrehajtók: Reinhardt Kálmán, Száflárszky Lajos. Közigazgatási iktató: Horváth László irodatiszt. Irnokok: Bődör József, Simon Jerzson. Dijnokok: Tomich Lajos, Kopátsy Pál, Domján László, Horváth József, Noszlopy Géza, Szigethy Imre, Somogyi József, Tóth Gyula, Kálmán Gusztáv, Varga Ferenc. Árvaszéki elnök: Németh István. Árvaszéki ülnök: Kovács Soma. Árvaszéki fizetésnélküli ülnökök: Matolcsy József, dr. Löventritt Ödön, dr. Marton Gyula. Közgyám: Madarász Andor. Árvaszéki kezelő: Lövy Henrik. Községbiró: Dr. Nemes István. Községbirósági végrehajtó: Szentes Sándor. Rendőrfőkapitány: dr. Varga Lajos. Rendőrkapitány: Csörsz Lajos. Rendőrbiztosok: Hadi István, Sipos János. Rendőr-égi iktató: Csizmadia Lajos irodatiszt. Műszaki dijnok: Strakovits István. Utmester: Fekete Antal.

Kaposvár r. t. város képviselő-testületének igazolt tagjai.

I. Legtöbb adót fizetők:

Somogymegyei takarékpénztár,
Gazdasági és ipari takarékpénztár,
Eszterházy Miklós herceg,
Kaposvári takarékpénztár,
Armuth Jakab,
Lajpczig Antal,
Szabó Kálmán,
Somssich László gróf,
Darnay Béla és fivére,
Kapotsfy Jenő,
Bereczk Sándor,
Székely Ármin,
Roboz István,
Steinicz Adolfné,
Rusa Ernő dr.,
Berger Samu dr.,
Königsberg Lipótné,
Polányi Lajos dr.,
Schlesinger Albert és József,
Kövesdi Kálmánné,
Hirsch Ödön,
Bakonyi Ferenc,
A mezőgazdasági iparrészvényt. cukorgyára,
Oszman Albert,
Kemény Samu,
Tevely Béla dr.,
Berger Ignác,
Zánkay Gusztáv dr.,
Kisfaludy Ákos,
Kladdnig Alajos,
Zimmert József dr.,
Márffy Emil,
Simonfai Lajos,
Városi erdőgondnokság,
Özv. Liebenvein Károlyné,
Bárdió György dr.,
Kovács József dr.,
Berger és Schlesinger,
Morgós Gusztáv dr.,
Halmos Imre,
Kohn Ignác,
Nemes Manó,
Özv. Lichtenstein Adolf,
Simon Gyula,
Szabados Imre,
Kellauer Gábor,
Schwarc Mózes és fiai,
Berger Antal és fia,
Wimmer Ede,
Honig Dávid,

Schulek Lajosné,
Weisz Samu,
Grünvald Lipót,
Löbl Zsigmond,
Szabó és Fleiner,
Rosenberg Károly.

Póttagok:

Schilhán József,
Haidekker Károly dr.,
Geiszler Nep. János,
Lepositz Ignác örökösei,
Szilágyi Samu,
Pap Mihály,
Babóchay Kálmán,
Vései Sándor,
Özv. Eibenicz Edéné,
Hagelman Károly,
Somogyvármegye nyomda- és lapkiadó-részvénytársaság,
Mayer Vilmos.

II. Választottak.

I. kerület. Dr. Herczog Manó, Szilágyi Samu, Kutas János, Hónig Ferenc, Betnár Márton, Csörsz Lajos, Csukly Gyula, Krázsovics József, Kemény Samu, dr. Kovács József, Tatár Gusztáv, Kereszturi János, Horváth Pál, dr. Gulyás Ferenc. Póttagok: Golobics Pál, Matusics Károly, Beck Henrik.

II. kerület. Horváth Imre (hentes), Borovitz Adolf, Hagelman Károly, Márffy Emil, Kladnigg Alajos, Papp Mihály, Klein Gyula, Ujvári István, Károly József, Légár József, Hirschmann Mór, Meszlényi György, dr. Simon Dániel, Pálfi János. Póttagok: Welzl Károly, Stadler, János, dr. Székely Antal.

III. kerület. Dr. Zimmert József, Gyurisits József, Kopácsy Sándor, Gruber János, Csertán Márton, Jüngling István, Bécsy Márton, Biczó István, Lencz Sándor, Péter József, dr. Schön Manó, Vörös Nándor, Gärtner László. Póttagok: Fazekas György, Pöhl László.

IV. kerület. Kapotsffy László, Korniss József, Porkoláb Zsigmond, Gáspár Gyula, Végh Endre, Peterka József, Badánti Antal, Tóth János, dr. Pete Márton, Légár Lajos, Kotzián Emil, Tankovich János, Weisel Samu, Berger Vilmos. Póttagok: Büki János, Gundy László, Háj Ede.

Kaposvárott levő hivatalok.

II. ker. közuti felügyelőség.

Felügyelő: Scholcz Gyula műszaki tanácsos.

M. kir. állattenyésztési felügyelőség.

Felügyelő: Broksch Rezső.

M. kir. állami erdőhivatal.

Hivatalfőnök: Héjas Kálmán m. kir. főerdész. Dijnok: Csizmadia Aladár.

A kaposvári m. kir. járási erdőgondnokság vezetője: Héjas Kálmán m. kir. főerdész.

Az igali m. kir. járási erdőgondnokság vezetője: Küzdy Árpád m. kir. főerdész. Dienes Béla m. kir. erdőgyakornok.

A nagyatádi m. kir. erdőgondnokság vezetője: Bückhel János m. kir. erdész.

M. kir. államépitészeti hivatal.

Dépold Béla kir. főmérnök, hivatalfőnök. Králik Adolf kir. főmérnök, főnökhelyettes. Vágó Dániel, Pazár Miklós kir. mérnökök. Neubauer Lajos kir. segédmérnök. Kállay Béla napidijas mérnök. Mihályffy Antal vármegyei irodatiszt. Strakovics Vilmos műszaki dijnok.

Központi utbiztos: Recski Péter. Gecse István utmester. Szolga: Szabó Mihály.

M. kir. államvasutak.

Forgalmi főnökség:

Pellett Ignác főellenőr, forgalmi főnök. Kelemen Ferenc ellenőr, helyettes forgalmi főnök. Nagyszalóki Horváth Ferenc főellenőr. D'Elseaux Aladár ellenőr. Weisel Samu, Kemény Jenő, Menczer Arthur hivatalnokok. Csincsek Ede tart. hivatalnok. Fleischammer Raimund állom. előljáró. Haffner Károly, Kramarits Kálmán, Vinkovits Sándor, Aczél Béla iroda-altisztek. Ölbey György vizsgáló-főkalauz. Finta József hivatalszolga.

Kaposvár állomás tisztikara:

Kornis József állomásfőnök, Fonyó Géza ellenőr. Szász Géza, Kelemen Lajos, Szabó János, Varga Mór, Kemény Manó és Horváth József hivatalnokok. Pályaorvosok: dr. Réthi Ignác, dr. Gáspár Imre, dr. Fehér Henrik és dr. Szabó Samu.

Máv. osztálymérnökség.

Főmérnök: Nemes Manó. Mérnökök: Fuchs Dezső, Polgár Géza. Irodatiszt: Tormásy Ferenc. Műszaki dijnok: Zsidinyi Károly.

H. é. vasutak osztálymérnöksége.

Főmérnök: Tóth János. Mérnök: Schlegel Elek. Dijnok: Tormásy Ödön.

Államvasuti nevelő-intézet.

Igazgató: Morandini Viktor.
Gondnok: Kalmár Péter.

Iparfelügyelőség.

Iparfelügyelő: Solt Adolf kir. főmérnök.

Országos közegészségügyi egyesület kaposvári fiókja.

Elnök: Szaplonczay Manó. dr. Titkár: Endrei Ákos. Pénztáros: Sárközy Géza.

Kaposvári villamtelep.

Igazgató: Bereczk Sándor városi mérnök. Könyvelő: Meszlényi György. Üzemvezető. Spörlein József. Gépész: Vavró András. Szerelő: Nitsch Ottó. Műszaki dijnok: Strakovits István.

Szakegyesületek a megyében.

Somogymegyei gazdasági egyesület.

Elnök: Somssich Andor. Alelnök: Gróf Hoyos Miksa N.-Lad. Pénztárnok: dr. Tevely Béla. Titkár: Bogyay Emil.

Somogyvármegyei jegyzői egylet.

Elnök: Brüller János ságvári körjegyző. Alelnökök: Hagyárossy Gyula szabási és Nőthig János törökkoppányi körjegyző. Főjegyző: Varga Vilmos somogyendrédi körjegyző. Jegyzők: Razgha Gyula kőröshegyi és Szabady Károly szobbi körjegyzők. Pénztáros: Györkös Ferenc hedrahelyi körjegyző.

Somogymegyei Általános Tanitóegyesület.

Elnök: Cságoly József. Főjegyző: Lengyel István. Alelnök: Arany Bálint. Tiszt. b. elnök: Szalóky Dániel. Főpénztáros: Szabó Lipót. Könyvtáros: Csukly Gyula.

Ezen tanitóegyesület 342 taggal rendelkezik és 5 járáskörre oszlik. A járáskörök elnökei: A kaposvár—igalié: Tarján Antal. Csurgóié: Nagy János. Nagyatádi—barcsié: Arany Bálint. Szigetvárié: Farkas Gyula. Marcali—lengyeltóti—tabié: Szabady Sándor.

Kaposvárott levő egyesületek, társaskörök és szakegyletek.

I. Társadalmi egyesületek.

Kaposvári Nemzeti Kaszinó.

Elnök: vizeki Tallián Gyula.
Igazgató: Szaplonczay Manó dr.
Titkár: Pete Márton dr.
Pénztáros: Boda József.
Könyvtáros: Priliszauer Adolf.
Ügyész: Ossmann Aurél dr.

Kaposvári Katholikus Kör.

Világi elnök: Perczel Ákos.
Egyházi elnök: Bécsi Márton.
Egyházi alelnök: Keresztes József.
Jegyzők: Szegvári Gyula, Simicz Gyula.

Kaposvári Kereskedők Egyesülete.

Elnök: Darnay Béla.
Alelnök: Simon Miklós.
Titkár: Kardos Ignác.
Jegyző: Kiss Lajos.
Pénztáros: Lorschy Mór.
Ügyész: dr. Schőn Manó.

Kereskedelmi Alkalmazottak Társasköre.

Elnök: Kertész Béla.

Titkár: Simon Imre.
Pénztáros: Schvartz Béla.

Kaposvári Függetlenségi és 48-as Kör.

Elnök: Zánkay Gusztáv dr.
Alelnökök: Kovács József dr., Légár József.
Titkárok: Bécsy Márton, Pete Márton dr.
Pénztáros: Schőn Manó dr.
Gazda: Simalya V. Ferenc, Tatár Gusztáv.
Ügyész: Rusa Ernő dr.

Kaposvári Hivatalnokok Társasköre.

Elnök: Papp Kálmán.
Alelnök: Matolcsy József.
Titkár: Bódiss Ferenc.
Pénztáros: Lengyák György.
Gazda: Bódiss Géza.
Ügyész: Kovács József dr.

II. Közművelődési és kultur-egyesületek.

Kaposvári Zenekedvelök Egyesülete.

Elnök: sárdi Somssich Andor.
Alelnök: Mihailovics Emil.
Zeneigazgató: Szabados Imre.
Zenetanár: Práger Gábor.
Titkár: Vajthó Jenő.
Pénztáros: Taky József,

Kaposvári Szabad Lyceum.

Elnök: vizeki Talián Gyula.
Alelnök: Szabó Kálmán.
Titkár: Endrei Ákos.
Pénztáros: Petőcz Elemér.
Ügyész: dr. Csonka Ede.

Somogymegyei Közművelődési Egyesület.

Elnök: Kapotsfy Jenő.
Alelnökök: Szabó Kálmán, Bakonyi Ferenc.
Titkár: dr. Andorka Elek.
Jegyzők: dr. Haidekker Károly, dr. Berger Samu, Psik Andor. Endrei Ákos.
Pénztárnok: Marton Gyula.
Ellenőr: dr. Tevely Béla.
Ügyész: dr Csonka Ede.

Kaposvári Iparművészeti Társulat.

Elnök: Kacskovich Lajos.
Alelnökök: Fekete Gyula dr., Vicze László.
Titkár: ifj. Dörre Tivadar.
Választmányi tagok: Babóchay Kálmán, Csonka Ede dr., Dépold Béla, Duchon Ödön (Szigetvár), Farkas Géza, Frick Lajos (Mike), Galambos Dezső, Haraszthy Lajos, Horváth Károly, Kopits János, Kovács Sebestyén Gyula dr., Molnár Endre, Neubauer Lajos és Rippl-Rónai József.

Kaposvári Iparos Ifjuság Önképző-Köre.

Elnök: dr. Bakonyi Lajos.
Alelnök: Kiss Ede.
Titkár: Kereszturi Lajos.
Pénztáros: Lovrits Károly.
Ellenőr: Bencs Béla.
Könyvtárnokok: Varga István, Zóka J.

III. Jótékony egyletek.

Kaposvári Jótékony Nőegylet.

Diszelnök: őrgróf Pallavicini Edéné.
Elnök: Polányi Lajosné.

Társelnök: özv. Horkay Sándorné,
Titkár: Keresztes József.
Pénztáros: Nagyné Csorba Mária.
Társpénztáros: Lezinger Irma.
Ellenőr: Krisanich Józsefné.
Gazda: özv. Haidekker Pálné.
Ügyész: Haidekker Károly dr.
Tiszteletbeli pénztárnok: Nagy F. Ödön.

Kaposvári Izr. Jótékony Nőegylet.

Elnök: Kunffy Adolfné.
Alelnök: Herzog Manóné.
Titkár: Herzog Manó dr.
Pénztáros: Schön Kálmánné.
Gazda: Zohr Mórné.

Szegény Tanulókat Felruházó Egyesület.

Védnök: Vizeki Talián Gyula.
Alelnöknők: Bakonyi Ferencné, Leposits Ignáczné.
Alelnökök: Gulyás Ferenc dr., Psik Andor.
Jegyző: Lengyel István.
Pénztáros: Mérei Kálmán.
Gazda: Kecskés Ernő.

Mária Valéria Egylet.

Elnök: Szigethy Gy. Jánosné.
Alelnökök: özv. Svastics Aladárné Leposits Ignácné.
Titkárok: Haidekker Károly dr., Psik Andor.
Gazda: Parall Gusztáv.
Ügyész: Marton Gyula dr.

Izr Jótékony Krajcáregylet.

Elnök: Herzog Manó dr.
Alelnök: Halász Hermina.

Titkár: Lorschy Miksa.
Gazda: Beck József.
Pénztáros: Königsberg Dezső.
Jegyző: Adler Sándor.

IV. Sportegyesületek.

Kaposvári Atletikai Klub.

Diszelnök: Thaly László dr.
Elnök: Kotzián Emil.
Alelnökök: Pete Márton dr., Bertalan Zsigmond dr.
Titkár: Simon Miklós.
Pénztáros: Dénes Miksa.
Háznagy: Kerekes József.
Orvos: Szabó Samu dr.
Ügyész: Lőwentritt Ödön dr.

Kaposvári Korcsolyázó Egyesület.

Elnök: vizeki Tallián Gyula.
Igazgató: Kocsis János dr.
Titkár: Bernáth János.
Pénztáros: Kellauer Gábor.
Ügyész: Marton Gyula dr.

Kaposvári Torna-Egyesület

Diszelnök: Márffy Emil.
Elnök: Tevely Béla dr.
Titkár: Danka István.
Pénztáros: Androsits István dr.
Művezető: Bernáth János.

Kaposvári Kerékpárosok Egyesülete.

Elnök: Szilárd Sándor.
Alelnök: Rózsa János.

Pénztáros: Spitzer Samu.
Menetkapitány: Taky Ferenc.

Kaposvári Műkedvelő Fényképészek Társasága.
Elnök: Molnár Endre.
Titkár: Gángol István.
Pénztárnok: Fleiner Sándor.
Gazda: Szilárd Sándor.

V. Szakegyletek.

Dunántuli pénzintézeti tisztviselők egyesülete.

Székhely: Kaposvár.

Védnök: Csorba Ede Kaposvár, Som. tak.-pénztár vezérigazgatója. Elnök: Markovits Gyula Komárom, a komáromi első takarékpénztár helyettes igazgatója. Alelnökök: Kotzián Emil Kaposvár és Lovász Nándor Győr. Pénztáros: Boda Jozsef Kaposvár. Ellenőr: Laufer Mór Csurgó. A tanács tagjai: Berényi Pál dr. Sopron, Eibach Emil Pécs, Engel Gyula Barcs, Gehring István Kaposvár, Kotzián Emil Kaposvár, Kormos Alfréd Budapest, Kirnbauer Ferenc Nagyatád, Lovász Nándor Győr, Pollák Emil Alsólendva, Rappay Ignác Kaposvár, Végh Izidor Veszprém, Vajda Sándor Kaposvár, Zwerina Frigyes Marczali. Ügyvivő titkár: Dénes József Csurgó. Számvizsgálók: Márky Béla Dombóvár, Pick Ede Légrád, Simalya V. Ferenc Kaposvár.

Baranya-somogy-tolnamegyei erdészeti és vadászati egyesület.

Elnök: Széchenyi Bertalan gróf, I. alelnök: Pánczél Ottó, II. alelnök: Márffy Emil. Vá-

lasztmányi tagok: Csik Gyula, ifj. Draskovich Iván gróf, Fischer Colbrie Emil, Hám Ferenc, Héjas Kálmán, Horváth István, Gaál Gaszton, Inkey József báró, Kolozsvári Andor, Küzdy Árpád, Sárközy György, Schréter Károly, Seeh Jenő, Suha Rezső, Szarkásy János, Szuly János, Tirts Rezső, Zichy László, Almásy István.

Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület.

Elnök: Darnay Béla.
Alelnökök: Grünwald Lipót, Haberfeld Adolf (Dombovár).
Pénztáros: Szenes Emil.
Titkár: Kardos Ignác.

Somogymegyei Vendéglősök és Korcsmárosok Egyesülete.

Elnök: Grünwald Mór.
Alelnök: Reidinger Gyula.
Titkár: Varga Károly dr.
Pénztáros: Mayer Berci.

A Kaposvári Kerületi Munkásbiztositó Pénztár.

Elnök: Darnay Béla.
Alelnök: Borovitz Adolf.
Ügyvezető-igazgató: Kardos Ignác.
Pénztáros: Boda József.
Ellenőr: Petőcz Elemér.
Irodavezető: Pártos Dávid.
Irnok: Kovács Miksa.
Kezelőnők: Galimberti Vilma, Hamp Elvira, Weisz Irén.

Kaposvári Ipartestület.

Elnök: Szilágyi Samu.
Alelnök: Légár Lajos.

Titkár: Gundy László.
Pénztáros: Székely Ármin.
Ügyész: dr. Haidekker Károly.

Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-egylet Kaposvári fiókja.

Védnök: Németh István.
Elnök: Vicze László.
Alelnökök: Légár Lajos, Sipos Géza.
Titkár: ifj. Kriszt István.
Pénztárosok: Sostorics Lajos, Bacsa Gyula.

Mészárosok és Hentesek Egyesülete.

Elnök: Szilágyi Samu.
Alelnök: Vimmer Ede.
Titkár: Mayer Berci.
Pénztáros: Horváth Imre.
Ügyész: Pohl László.

Cipészek Szakegylete.

Elnök: Paulovits Károly.
Alelnök: Zobrák Mihály.
Jegyző: Molnár Imre.
Pénztárnok: Antal Gábor.
Ellenőrök: Végh József, Rosta János.

Famunkások Szakegylete.

Elnök: Magyar Mátyás.
Jegyző: Hüber Károly.
Pénztárnok: Lutz Mór.
Ellenőr: Ehr Lajos.

Földmunkások Szövetsége.

Elnök: Vinkelman Ferencz.
Jegyző: Kemény József.

Pénztárnok: Dékány Vendel.
Ellenőr: Varga János.

Kereskedelmi Alkalmazottak szakegyesülete.

Elnök: Tömör József.
Alelnök: Rőmer Lajos.
Jegyző: Pártos Dávid.
Pénztárnok: Spitzer Izsó.
Ellenőr: Lang Mór.

Könyvnyomdászok Szakegylete

Elnök: Balla Lajos.
Alelnök: Horváth István.
Pénztáros: Krautvig István.
Ellenőr: Pollák Lajos.
Jegyző: Bencze József.
Könyvtáros: Pollák Lajos.

Szabómunkások Szakegylete.

Elnök: Peinhoffer Lajos.
Pénztárnok: Bezur Károly.
Ellenőr: Svarcz Károly,
Jegyző: Mautner Nándor.

Vasmunkások Szövetsége

Elnök: Polczer János.
Alelnök: Csányi István.
Jegyző: Mikulás Márton.
Pénztárnok: Kun Károly.
Ellenőrök: Pauer Béla, Csányi László.

Vasuti Munkások Szövetsége.

Elnök: Betöltetlen.
Alelnök: Horváth József.
Titkár: Kovács Miksa.
Pénztárnok: Eibek Keresztély.
Ellenőrök: Fehér Fülöp, Frankovics Károly.

II.

IRODALOM.



NADASDI SÁRKÖZY BÉLA

SOMOGYVÁRMEGYE ELHUNYT ALISPÁNJA

1859—1907.

Sárközy Béla.

Mérhetetlen veszteség, sulyos gyász érte az elmult évben Somogyvármegye közönségét: *nádasdi Sárközy* Béla alispán augusztus hó 3-án életének 49 évében meghalt.

Nem lopva, orozva közeledett feléje a halál. Hosszu gyötrődések, kinos tusakodások előzték meg végső pihenését.

Hosszu két esztendőn át viaskodott vele a halál s már-már azt hitte ő maga is, azt hittük mi mindnyájan, hogy a nagy, a hatalmas erejü, délceg férfi lesz a győztes. Nagy időre, hosszu két esztendőre volt szüksége a halálnak, hogy legyürhesse, megsemmisithesse azt, ki mintha azélból lett volna verve, oly szilárdnak, oly erősnek, annyira legyőzhetetlennek látszott.

A nagy, a hatalmas szál ember, a daliás férfi künn pihen a temetőben: fiatalon, férfikorának legszebb diszében. Elcsukló zokogással állt meg mindenki teteme mellett s mélyen szivünkbe vágott annak tudata, hogy egy rendkivüli férfit vesztettünk el. Mert az volt, rendkivüli férfi: csupa szeretet, csupa jóság, a póz nélküli rokonszenvesség példaképe a magánéletben; a puritánságig kötelességtudó, komoly és mindig objektiv, mindig türelmes, soha el nem fogult hivatalfőnök a közéletben. A hivatalával járó komolyság sohsem tette őt rideg

bürokratává, de még kevésbé táblabiró zsánerü, gőgös kiskirállyá, mint aminőkkel a közigazgatási életben oly gyakorta találkozunk még ma is. Gondos, mélyen érző, szerető atyja volt mindig annak a népnek, amelynek dolgai az ő tevékeny, munkás kezeire voltak bizva. A liberális gondolkodás volt mindenkor az ő vezeője. Ezek a nemes vonások élesen domborodtak ki mindenkor az ő értékes egyéniségéből és ezekkel a rendkivüli sajátságokkal vivta négy év előtt azt a nagy elismerést, hogy egyhangulag őt ültették Somogyvármegye alispáni székébe.

De sajnos: széles körü ismeretét, nagy tudását, mint alispán nem sokáig érvényesithette, mert megválasztása óta. csak egy évet tölthetett egyhuzamban hivatalában. Egy jelentéktelennek látszó meghülésből eredt betegsége három évvel ezelőtt, de amely egyre nagyobb erővel támadta meg szivós idegzetét.

Ez év junius havában régi betegsége kiujult és állapota julius utolsó napjaiban válságosra fordult. Az utolsó pillanatokban műtétet végeztek rajta, de ezzel már nem lehetett többé segiteni. *Sárközy* Béla augusztus 3-án hajnalban meghalt.

Halálának hire megyeszerte oriási részvétet keltett, mert *Sárközy* Béla ama ritka egyéniségek sorába tartozott, kinek talán sohsem voltak ellenségei, aki minden szavával, minden tettével csak jóbarátot, tisztelőket szerzett magának, mert minden cselekvésében a szeretet és türelmesség volt vezére.

Halálával nemcsak Somogyvármegye vesztette el egyik legkiválóbb fiát, de pótolhatatlan ürt hagyott maga után egyházában is, amelynek mindenkor tevékeny hive volt. A Sárközy-családban tradició a reformáció óta, hogy mindenkor jelentős szerepet játszottak az ev. ref. eyház életében és elhunyt alispánunk mindenkor a legnagyobb szeretettel ápolta egyházi ügyekben családjának szép hagyományait. Ennek a tevékenységének jutalmazása volt az, hogy a legutóbb a *dunántuli ev. ref. egyházkerület* pápai kongresszusán a dunántuli ev. ref. egyházkerület *tanács-birójává* választották meg alispánunkat.

Nádasdi Sárközi Béla 1859. március 13-án született a kaposvári járáshoz tartozó Kisaszszond községben, ahol atyja: idősb Sárközy Béla birtokos volt. Iskoláit Gyönkön, Székesfehérvárott, Csurgón és Pápán végezte. Középiskolai tanulmányainak befejezése után Budapestre ment, ahol a jogot hallgatta az egyetemen. Somogyvármegye szolgálatába 1883-ban lépett, amikor Igalban közigazgatási gyakornok lett. Rövid idei gyakornokoskodás után megválasztották a kaposvári járásba szolgabiróvá. 1887-ben megválasztották főszolgabiróvá a csurgói járásba, ahonnan 1893-ban ugyancsak választás folytán a kaposvári járásba került.

Maár Gyula alispán halála után 1904. február 1-én a törvényhatósági bizottság egyhangulag választotta meg őt alispánná.

Oly óriási közönséget, oly igaz részvétet még nem láttunk, mint Sárközy Béla temeté-

sén. A vármegyei tisztikar nevében *Plachner* Sándor főjegyző, a törvényhatósági bizottság nevében pedig *Szabó* Kálmán mondtak megható gyászbeszédet. Koporsójára száznál több koszorut helyeztek el. Ez fejezte ki leghivebben azt, hogy mindenki mélyen átérezte, minő rendkivüli férfiut vesztett el vármegyénk Sárközy Bélában.

▽ ▽



Gróf Széchényi Imre
emlékszobra
Balatonföldváron.

Széchenyi Imre gróf szobra.

Az érdemet elismerni, a nagyságot megbecsülni, az erényt dicsősiteni — maga is érdem, dicsőség és becsület. S ezt a tisztességet nem lehet megtagadni a magyartól, amely nagyjainak emlékét hálás kegyelete jeléül a dicsőség maradványával és ércével igyekezik jutalmazni és megörökiteni. Amit egészében a magyar nemzet, ugyanazt cselekszi Somogy, az ország egyik legmagyarabb vármegyéje. Megbecsüli a magyarság nagyjait, akik közül számosat szülöttjének mondhat és nekik halhatatlan emléket emel.

Az elmult 1906. év folyamán a 48-as nagy idők két országos nevü halhatatlanjának: Kossuth Lajosnak és Széchenyi István grófnak emelt szobrot egyszerre Somogyvármegye egyik községének, Csokonyának hazafias, józan, értelmes és munkás polgársága. Nem ez volt az első emlékmű, amely Somogyországban hirdeti Kossuth Lajos halhatatlanságát és azóta az ércbe öntött s márványba vésett gárda ujabb alakkal szaporodott. Széchenyi István grófi vérbeli rokonát: Széchenyi Imre grófi somogyi nagybirtokost és országos nevü férfiut örökitette meg tisztelőinek és barátainak nagyszámu serege.

Széchenyi Imre gróf alig két év előtt hunyt el, tehát még nem telt el halála óta olyan

nagy idő, hogy a történelem irójának tárgyilagos tolla elfogulatlanul itélhetne tettei fölött, birálhatná törekvéseit és igazságot oszthatna munkájának eredményes voltáért. Nem is a hálás utókor foglalta ércbe az ő alakját, hanem az a hatalmas baráti kör, amely közvetlen szemlélője volt fáradhatatlan tevékenységének és soha nem lankadó buzgalmának.

A kegyetlen halál éppen derékben roppantotta ketté az életerős törzset és ezáltal számos tervet és nemes törekvést tett semmivé. A kiváló lelkü főur áldástosztó eszméinek és az egész magyarságot boldogitandó vágyainak nagyobbik felét még nem valósithatta meg, mert ebben a könyörtelen végzet, mely váratlan és gyorsan érte utól, megakadályozta. Alig érte el élete delét és mások boldogulását szolgáló tetteinek hire máris túlterjedt vármegyéje határán. S ki tudja, mekkorára növelhette volna azt, ha reményei testet ölthetnek és nem semmisiti meg őket csirájában a vak sors.

Minden cselekedetében a magyar faj és a magyar föld olthatlan szerelme vezérelte a nagyszivü grófot. Ha nem is érte utól nagynevü rokonát, nem rajta mult, hogy meg nem közelithette őt, amin teljes erejével igyekezett. Tevékeny munkásságának eredményes megnyilvánulásai, amelyek magukban is halhatatlanitják elévülhetetlen érdemeit, dicsőséggel tanuskodhatnak mellette. Ott van a Mária-telep létesitése, a balatonföldvári fürdőtelep alapitása és az egygyermekrendszer

elleni küzdelme, amelyekkel éppen eleget fáradt, hogy nevét széles körben áldottá tegye.

A Mária-telepen létesitett szőlőültetvényekkel szorgalmas munkájuk után kenyeret és gondtalan megélhetést biztositott a kisgazdáknak. Balatonföldvár fürdőtelep alapjának megvetésével pedig gyógyulást és enyhetadó üdülőhelyet ajándékozott a városi élet zaja által kimeritett és beteg idegzetü értelmiségi osztálynak. S amidőn a magyar tenger partján megalapitotta Balatonföldvárt, amely rövid idő alatt a legszebb és legelőkelőbb fürdőhelye lett a Balatonnak, az egész ország érdekét felölelő munkát végzett, mert a Balatonkultusz uttörői közül való volt, akikkel együtt azon fáradozott, hogy a mi csodaszép Balatonunkat kiemelje az ismeretlenségből és a külföld előtt is fölfedezve, világhirüvé tegye.

Szintén az egész magyar nemzetet érintő ténykedése volt az „egyke“ ellen megindított harca. Méhszorgalommal gyűjtötte az adatokat, amelyek ezt a magyarság pusztitó bajt előidézik, amely éppen a legmagyarabb vidékeken, igy a Dunántúlon és Somogyban is egyre terjed. Tanulmányainak eredményeképen a kormányhoz szándékozott fölterjesztést intézni, hogy megfelelő intézkedésekkel elháritsa ezt a veszedelmet a magyarság fejéről. Azonban nem érhette meg, hogy buzgó fáradozásaira a siker koronáját föltegye, holott éppen most érkezett el az a kedvező idő, amely az általa elvetett magot

gyümölccsé érlelhette volna. Nagy munkájának töredékeit családja összegyűjtötte és legutóbb „Egyke" cimmel kiadta. Somogyvármegye törvényhatósága, amely eme nagy fiának nyomdokain indulva, ujabban szintén hathatós mozgalmat inditott az egygyermekrendszer megakadályozására, Széchenyi Imre gróf emlékének megbecsüléséül a könyvből száz példányt megrendelt, sőt azon fáradozik, hogy a mű kiadói jogát a családtól megszerezve a könyvet széles körben terjeszthesse.

Ennek a kiváló embernek, nagy lelkes férfiunak és önzetlen hazafinak, akit szerény sorainkban ismertetni és méltatni igyekeztünk, emelt ércemléket barátainak és tisztelőinek a serege Balatonföldváron. Azon a helyen, amely az ő nemes alkotásainak dicséretes egyike. Amig Mária-telep a fölhasgatott televény, az életadó magyar ugar áldástosztó gazdagságáról, a kérges munkáskéz gyarapitó, diadalmas büszkeségéről beszél, addig Balatonföldvár az üdülés, a kényelem diszes virágoskertje, amely szinével és ékességével elkápráztatja a szemet. Széchenyi Imre gróf egyéniségét mi sem tükrözhetné vissza jobban, mint ez a két alkotás: egyik a munka, a jólét képe, a másik a jól kiérdemelt pihenés édes nyugalmáé.

Junius hónap 29-én, Péter-Pál napján folyt le a kegyeletes ünnepség, amelyen óriási közönség volt jelen. Résztvett azon a kormány, a mágnásvilág, a főváros előkelősége és leginkább vármegyénk közönsége. De nemcsak

az urak, hanem erre az ünnepre elzarándoltak távoli községekből az egyszerü földmüvesek, parasztok is, hogy egykori jóltevőjüknek és igazlelkü vezetőjüknek a szobránál lerójják kegyeletük adóját, ami az előkelő kép diszébe meghatóan ékes vonást rajzolt.

A leleplezési ünnepség lefolyásáról annak idején a »Somogyvármegye« részletes és kimeritő tudósitásban számolt be. De az ujság hiradása tiszavirágnyi életü, csak egy napig tart, mert a következő nap ujdonsága eltörli az előző napi hatásokat. Ez az esemény azonban a maga ünnepi voltánál fogva méltó arra, hogy a Somogyvármegye Almanachjában, a mely a végéhez közeledő év krónikája is óhajt lenni, főbb vonásokkal megörökitsük.

Péter-Pál napján gyönyörü nyári reggel virradt Balatonföldvárra. A fölébredt nap a magyar tenger rejtelmesen zizegő, kékes-zöld habjaiban mosta piruló orcáját fényes fehérre. A zalai partról elindult hüs szellő megfodrozta a Balaton tükrét és a földvári oldalon a kikötő gátját átugorva, beosont a hatalmas fenyvesek és duslombu terebélyek árnyas sorai közé, amelyeket sejtelmes suttogásra birt, hogy annak az előrelátó férfiunak emlékéről regéljenek. Az óriási kanadai nyárfák rezgő ezüstfehér levelei közül a pajkos szellő fölkaptatott a villasorokkal meghintett s mintegy varázsszerüen lefaragott domb tetejére, ahol egy kis tölgyes ligetben a fürdőtelep kápolnája áll.

A fürdőtelep örömmel — örömre ébredt és egész délelőtt ezrekre menő tömeg hullámzott

a vasuti állomás közelében. A lepellel boritott szobor a vasuti állomástól néhány lépésnyire, gyönyörü természetes keretben, sürü bokrok közt, hatalmas törzsek árnyékában állt. Az ünnepség délben fél 1 órakor kezdődött, a mikorra már az eltakart ércemléket óriási közönség vette körül.

A szobor közelében állt Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter, akinek a kiséretében voltak Németh József és Zsedényi Béla osztálytanácsosok, Koós Jenő miniszteri titkár, Bernáth István és Sümegi Vilmos országgyülési képviselők. Ott állt továbbá Széchenyi Imre gróf özvegye a leányaival. Körülöttük foglaltak állást Széchenyi Géza és Viktor grófok, az elhunyt testvérei; valamint a közelebbi rokonok: Széchenyi Aladár, Emil, Andor, Pál, István, Frigyes és Bertalan grófok. Az alispán betegsége folytán Plachner Sándor vezette Somogyvármegye küldöttségét, amelyben Kapotsfy Jenő főispán, Márffy Emil főrendiházi tag, Hoyos Miksa gróf, Somssich Géza gróf, Szaplonczay Manó dr. kir. tanácsos, vármegyei tiszti főorvos, Huber Gyula apátplebános és még számosan vettek részt. A szoborbizottságot Kvassay Jenő miniszteri tanácsos, Landgraf János és Németh Károly képviselték.

Az ünnepség a »Szózat«-tal kezdődött, a mit az egész közönség kalaplevéve énekelt végig. Azután Rákosi Jenő főrendiházi tag, a Budapesti Hirlap főszerkesztője mondott nagyhatásu beszédet, amelyben lelkes szavakkal

méltatta Széchenyi Imre gróf életét, munkáját és törekvéseit. — Nem gyászt beszélni és szomorkodásba merülni gyültünk össze e helyre, — kezdte beszédét — hanem hogy szivünket megnyissuk az öröm, a dicsőség, a fölemelkedés ünnepi kedvének . . . Azért vagyunk mi itt különböző részéből ez országnak, — folytatta — hogy a koporsóvivő Széchenyi-fiuk válláról átvegyük e szent terhet a nemzet vállaira és meghordozzuk diadallal és dicsőséggel az ország előtt . . . Mert vannak — ugymond — elköltözöttek, akiknek családbeliei őrzik egy ideig az émlékét. De vannak kiválasztott lelkek, akiket tehetség és hivatás, ember és hazaszeretet, tettvágy és alkotó képesség a családi körből tágabb mezőkre szólit, ahol tevékenységük áldásait kiterjesztik az egész hazára és az ilyenek emlékét egy ország őrzi meg. — A lelkes éljenzéssel kisért beszéd végén megkoszoruzta a szobrot.

Rákosi Jenő beszéde közben lehullt a lepel Széchenyi Imre gróf szobráról. A mellszobor amely Radnay Béla szobrász műve, bronzba van öntve másfélszeres nagyságban és igen hűen ábrázolja a nemes grófot. A szobor egy félköralaku, diszes és magyaros faragványokkal ellátott kőpad közepéből emelkedik ki, a mit Gondos Imre műépitő tervezett. A kőpad falában elhelyett érctáblán a következő föliras van:

Széchenyi Imre grófnak,
Balatonföldvár alapitójának, fáradhatatlan közgazdasági és társadalmi tevékenysége elismeréseül emelték barátai és tisztelői.
1907.

Az ünnepi beszéd után következett a szobor megkoszoruzása. Először az elhunyt gróf családja, ezután a földmivelésügyi miniszter, majd Plachner Sándor főjegyző Somogyvármegye koszoruját helyezte el a szoborra, ahová még koszorut tett le számos egyesület, a Máriatelep, a grófi uradalmak tisztikara és több község, ugy hogy az emlékművet csakhamar valóságos virág és koszoruerdő boritotta. Végül megható jelenet játszódott le, midőn Kőröshegy község nevében, amelynek Széchenyi Imre gróf a pátrónusa volt, apró fehérruhás lányok virággal szórták tele a szobrot és talapzatát.

Kvassay Jenő szoborbizottsági elnök erre kegyeletes szavak kiséretében átadta a szobrot a balatonföldvári fürdőrészvénytársaságnak, amelynek részéről Fittler Dezső igazgató vette át az emlékművet. A lelkes ünnepség a Himnusz eléneklésével végződött.

Délután 2 órakor ünnepi lakoma volt, a melyen százötvenen vettek részt. Az asztalfőn Darányi földmivelésügyi miniszter ült Széchenyi Imre gróf két testvére közt. Számos pohárköszöntő hangzott el, amelyek legnagyobb része az elhunyt érdemeit méltatta és ünnepelte.

A lakoma az esti órákig tartott, amikor a Balaton partjain kezdetét vette az Árpád-ünnep. A nagy tavat övező ormokon és partokon kigyultak az örömtüzek. A viz a diszesen kivilágitott hajók, bárkák és csónakok százait ringatta lágyan és tükrözte vissza csillogó fényüket. A leleplezési ünnepségen jelenvoltak nagyrésze átrándult Badacsonytomajba, ahol fényes mulatság méltóképen fejezte be a szép ünnepnapot.

*

A terebélyes fák susogó sátra alatt pedig a kis ércszobor büszkén hirdeti egy tökéletes ember igazi nagyságát, akinek tetteit és emlékét századok hálás szive és nemes alkotásai egy örökkévalóságig megőrzik . . .

Törtel.

▽▽

Éjszaka előtt.

Fölzeng a multból reszketőn
Az a legszebbik ének.
Riadva, halkan, szomorun
A messzeségbe nézek.
És nő a hang apró danája
A fellegekbe harsog,
Loholva elfut a halál
Hát jöjjenek a harcok!
A biboros, a véres álmok
Zenéje visszacsendül
Mezitelen szelid szépségek
Megbabonáz ragyogva.
Omolva futnak össze halkal
A mult melódiái.
Zivatar száll a fellegekből,
Szavad csengése idezendül.
Jaj, az a mámor összeéget.
A fiatal a régi.
Erők hatalmát ujra érzem,
Csudák hatalmát ujra félem
S megint itt van az arcod!
Villám száguld az agyvelőmön
Alvó vérem tengerré árad,
Acélos testem el nem fárad
És tudok már és merek már én
Bőszült kedvel akarni.
És menni, menni, egyre menni

És soha, soha meg nem állni
És soha senkit meg nem várni
Ütni, akarni, menni!
És téged, gyilkos, büszke szépem
Csudálva hinni.

— — — — — — — — — —

Ez a szél itt északról fordult.
Szemed előtt halok meg!

Göndör Ferenc.

▽▽

Sutykó Jánosék.

Irta: **Haraszthyné Szederkényi Anikó.**

— Ezt érdemeltem tőled, mond meg ezt. Tizennyolc hosszu esztendő óta vagyok feleséged. Egy egész örökké valóság. Hány nap, hány éjszaka ez . . . És egész idő alatt hűségesen szolgáltalak, mint a barom, cseléded voltam, asszonyod voltam egy személyben . . . Mindened voltam és . . .

Megszakadt a beszéd, mintha ugy tépték volna ki a hangot az asszony torkából. Az utolsó szavak még ott uszkáltak a levegőben. Egyik faltól a másikhoz ütődtek és megerősödve, mint trombita harsogás, érintették a Sutykó János fülét.

A ködtől terhes ősz ott leselkedett az ablak alatt. Megfázott, párákkal átitatott fejét oda ütötte a homályos üvegekhez.

Szomoru melódiák zajlottak a szürke szobában. Megülték a bennlevők lelkét.

Sutykó János tágrahuzódott pupillákkal hallgatta a szürkeség hangját. Hallása mintha megfinomodott volna. Meghallotta az esti szürkület nagy csendjének neszét. A nappal robotja által fölizgatott levegő finom hullámai, mint egy fékevesztett, összezavarodott zenekar játéka zuhogott a lélekre.

Ez bántotta, lenyomta Sutykó Jánost, szeretett volna megszabadulni a kellemetlen érzés-

től és ezért hangosan kezdett beszélni. Azt hitte, hogy ha lármázik, csak saját hangját fogja hallani.

— Jól van, jól van. Megint a régi mesét kezded. Ti asszonyok ugy tesztek, mintha valamennyien született mártirok lennétek. És erőszakkal keresitek mindenben a kesergésre való okot.

— Hallgass, még te mersz gunyolódni? Hiszen te koszoruztál meg a töviskoronával.

— Koszoruzott a Belzebub.

— Jól van, csak gorombáskodjál. Azzal nem ütöd el a dolgot. Eltürtem mindent. Mindent. De ezt nem türöm. Érted, itt a végpont. Innen nem mehetünk tovább. Tizennyolc évi hűségemnek ez volt a jutalma?

— Hallgass!

— Nem, nem, nem hallgatok. Beszélek, kiabálok. Hadd csődüljenek össze az emberek. Nem bánom, ha az egész világ megtudja is a szégyenem. Ugyis tudják. Mert az én szégyenem ez, az én gyalázatom, — és az asszony fuldokolva zokogott bele a szürkeségbe.

A szoba butorainak árnyképei nyultak-nyultak és vigyorogva, csufolódva dugták össze fejüket.

Sutykó János nem felelt. Legjobb szeretett volna elmenekülni, önmaga és az asszony elől. Érezte, hogy ha itt marad, a következő percekben olyan dolgokat fog elmondani, amit nem lehet többé jóvá tenni. De sajnálta az asszonyt. A dolgozó, könyező asszonyt, aki olyan gyámoltalanul vergődött a diványon.

Ezt a diványt vagy két hete, hogy ujra huzatták. A régi huzat zöld szinü volt. Zöld mezőben nagy levelü kék szinü liliomok nyiltak. Összedugták a fejüket és mosolyogtak. De az uj huzat török minta. Mindenféle lehetetlen alakok. Vörös, piros, sárga, zöld és még ezerféle szinben. Tizennyolc forintot kellett érte fizetni, a Weisznak. De hogyan lehetett ilyen borzasztó kelmét választani. Hiszen ez a zürzavar egyenesen marja az ember szemét és tépi az idegeket. Az ember meg tudna veszekedni egy ilyen tarkaságtól.

Ezek a kicsinyes dolgok minden átmenet nélkül jutottak eszébe Sutykó Jánosnak.

Fölrezzent, mikor az asszony átázott hangja ujra kezdte.

— Hát nem is felelsz? Nem is tartod érdemesnek, hogy felelj. Hisz mi ez neked? Semmi. Tudom, semmi, emlitésre sem érdemes. Mit tesz az, hogy te egy szajhát, egy mosogató rongyot szedtél föl az utcán és elhoztad az én ágyamba. Az én fehér slingelt huzatomba. Az én derékaljamra fektetted. Az én tiszta ágyamba. És még hozzá nappal. Fényes nappal. Az isten ragyogó világáért, nem birtad a szégyenedet az éjszakával eltakarni? Nem birtál sötétbe bujdokolni, mikor vakok az emberek, állatok? Nem, neked a nap kellett. A világosság! Te eldicsekedni akartál a bünöddel. Te tele akartad szórni a világ szemét a szennyeddel. Persze, mit bánod te ezt. Hisz nem téged szólnak meg.

Mindenki csak azt mondja. A Magyari Bözse ura egy szajhával szeretkezett. A Magyari Bözse urának mindegy.

— Igenis mindegy. Mért ne volna mindegy? Nem vagy, te külömb egy hajszállal, egy fél hajszállal sem amannál. Mit, hogy te csak egy emberé, az enyém voltál életedben, az meg többeké. Ezért még nem nézheted le amaztat. Nem hát. Te is csak az vagy, a mi ő, szerető, aki kitartatja magát. No hát. Téged egy ember tart el, őt még sok. Ez a külömbség csak, de tulajdonképen egyek vagytok.

— Ember!

— Nem hallgatok. Te kezdtél, te bántottál meg először. Most hallgass. Nincs mivel dicsekedned. Szerető vagy te is, szajha vagy te is, ez én szajhám. Nem feleségem. Nem élettárs, mert nem társultál velem életadóan. Meddő, magtalan, terméketlen voltál. Tizennyolc hosszu esztendő alatt mit adtál nekem? Hol van a tizennyolc esztendő? Ki beszél róla? Az a cifra huzat, ez a tarka rongy, azt szereztem veled. De hol van ifjuságom, hol van az erőm, amit reád pazaroltam? Tudtál-e nekem gyermeket szülni, akiben megujulnék? Nem. Terméketlen test vagy. Eszköze a vágyak kielégitésének. Nem szerettünk mi soha, csak szeretkeztünk. Te sem vagy külömb, te sem vagy külömb!

— Jaj nekem!

— Jajabb az enyém. Régen fojtogatott már ez, most kimondtam. Most, mikor már vége

mindennek. Most már késő, Rongyok, élettelen butaságok maradnak utánam. De nem beszél majd rólam senki. A vérem, piros vérem nem folyik majd tovább erős, ifju ezekben. Pusztuljanak hát el ezek is. Mind pusztuljanak — és erős kezével letépte, hasogatta Sutykó János a divány tarka huzatát . . .

▽▽

Emlékezés.

Irta: **Pete Márton.**

. . . Emlékszem . . . emlékszem,
Meg ujra átérzem
S visszavágyom ujra —
De hasztalan' vágyom:
Romban hever immár
Eszményi világom!
Mi volt az is? — Csak egy
Vigasztalan *álom* . . .
. . . Elmúlt. Fölébredtem;
El sem alszom többé —
Élem a rút *valót* —
Örökkön — örökké . . .
— — — — — — — —

Pedig olyan szép volt:
Derüs, mint az égbolt . . .
. . . Ott ültem a parton
Elmerengve néztem
Mint játszik a napfény
A nagy tó tükrében . . .
Édes-kinos vágyban
Szép álomlátásban
Reszketett a lelkem . . .
. . . Emlékszem . . . Emlékszem . . .
— — — — — — — —

Zsong-bong altató dalt
  Balaton zúgása . . .
A nap lassan száll le
  Badacsony ormára:
Ott reszket a vizen
Sötétsávos szinben
  Ős Szigliget árnya . . .
— — — — — — — —

Te itt vagy mellettem;
  Kezed a kezemben . . .
Lehelleted' érzem,
  Az arcom ég tőle . . .
Lángban áll a vérem
  Szikra száll belőle
Vigyázz!! . . . Megégetlek! . . .
  Szeretlek! . . . Szeretlek . . .
Nem! ne halld e szómat . . .
  Őrületem beszél! —
Ugy-e, nem hallottad? . . .
  Elkapta, el a szél . . .
Elkapta, elvitte . . .
  Hadd vigye . . . hadd vigye . . .
— — — — — — — —

Kerüljük a szólást, —
  Minek is beszéljünk?
Az egymás szeméből
  Szemünk beszédjéből
Úgyis mindent értünk,
  Mindent, amit érzünk . . .
Le van ottan irva
  Szerelmünk, bánatunk —

Nagyobb szerelemről,
Nagyobb búbánatról
  Szóval sem szólhatunk . . .
Csitt! . . . Csak ki ne mondjuk —
  Inkább csak olvassuk . . .
— — — — — — — —

Olvasom, olvasom,
  Szivemet altatom:
— — — — — — — —
»Szeretlek! Imádlak!
  Átkozlak, megáldlak . . .
Éltem benned élem
  Tiéd testem, lelkem,
És tudom, és érzem:
  Te is szeretsz engem . . .
Csakhogy, ám, tebenned
  Harcot kezd a jellem . . .
Látod: én szeretlek
  Adott szavam ellen! . . .«
— — — — — — — —

Csitt! . . . Zúg a Balaton . . .
  Hallgatom . . . hallgatom . . .
S megsajdul a szivem . . .
  Gyors képzelet-szárnyon
Múltamat, jövőmet
  Suhanva bejárom . . .
Nincs abban, sem ebben
  Semmi derűs fényes —
De a *jelen* ez, ez:
  Feledhetlen, édes! . . .
. . . Csak az a kár benne,

Hogy a jövő percbe'
Ez is — *multtá* válik
S *az* marad — halálig . . .
— — — — — — — —
Ime már el is múlt —
Nem jelen már ez sem:
Messze távolba fut,
Hogy ott ködbe veszszen . . .
— — — — — — — —
S mindabból a szépből
Mi maradt hát nékem?:
Csupán ez az *egy szó*:
»Emlékszem« . . . »Emlékszem« . . .
— — — — — — — —

. . . De nem baj! Legalább
Ha képzelet-szárnyon
Az elmult időket
Majd ujra bejárom:
Fennen, büszke szóval
Elmondhatom azt is:
Hogy — volt életemben
Egy-két derült nap is! . . .
— — — — — — — —

S *rád* gondolok akkor —
Elringat az emlék: . . .
Mint, ha ott, a parton
Temelletted lennék . . .
Min, ha visszaélném
A letünt időket,
Soha, soha többé

Vissza *nem* jövőket! . . .
S rám ragyog a múltból
Ujra az a két szem
Amig álmodozva
Derüs, szép napokra
»Emlékszem . . . emlékszem« . . .

▽▽

A teremtés VIII-ik napja.

Irta: **Feszl Géza.**

A mi jelenidőnk — ha legrégibb hagyományunkból, a biblia első lapjától vesszük kölcsön az időszámitást — a teremtésnek nyolcadik napja. Az ember, ki a hatodikon jött létre, már régóta tul van a hetediken, a pihenés ünnepén. És ma, vagyis az évezredek óta tartó nyolcadik napon kiváltja lelkéből és megvalósitja mindazt, mire az Ur lehellete őt képessé tevé. Ez a lehellet — bizonyitja az eredmény — azt a parancsot ojtotta bele az emberbe, hogy *alkosson magának egy külön világot az Isten világának talapzatán.*

Akár a hit, akár a tudomány hieroglifáit betüzzük, mindenképpen azt az intelmet, törekvést, avagy rendeltetést olvassuk ki az ember belsejéből, hogy néki a teremtés munkáját folytatni és betetőznie kell. Ez a folytatólagos alkotási folyamat időnként majdnem épp oly csodás és bámulatot keltő, mint maga az ős-eredeti alkotás. Az ásvány-, növény- és az állatvilág között kialakul egy külön világ — a áultura. Egy *müvilág,* amely az ős-világgal gazdaság és csodálatosságban majdnem versenyez . . .

A tigris, a párduc, az oroszlán karmaival és fogaival védekezik és támad. A ragadozó madár csőrével, az elefánt ormányával, a kigyó

fullánkjával, a bivaly, a bölény szarvaival viaskodik. Nincsen más fegyvere egynek sem, csak az, melylyel született, mely *hozzá van nőve.* Legfölebb a majom az, mely észbeli erejével elhatol odáig, hogy az erdőben ágat tép a fáról és ezt felhasználja fegyverül. *Megtoldja izomerejét egy — husánggal!* Milyen magasan fölötte áll ez által ez az egy a többinek... Az állati nivóval ma már össze sem hasonlitható ember pedig : megparancsolja a gépnek, hogy az erdő fájából széket, asztalt, szekrényt, ajtót készitsen. És a gép, meg a fa, meg az erdő engedelmeskedik az emberi parancsnak. Megparancsolja a gőznek, hogy vigye el az erdőtől elrabolt, köntöséből kivetkőztetett, burkolatától megfosztott tölgyet, fenyőt oda, ahol felhőbe nyuló tornyokat, templomokat, palotákat épit az emberi akarat. És a gőz kazánba szoritva, zakatolva és lihegve, szédítő gyorsasággal végrehajtja a parancsot. Majd meg ismét köveket rak tervszerüen egymásra az ember. És mikor a torony csucsives boltozata vagy az épület tetőzetének magassága céltáblául kinálkozik a villámnak, akkor megparancsolja a felhők cikázó sugarának, hogy ne a kőtömegen át, ahol pusztitást okoz, hanem falmentében, ahol nem árthat, ott tegye meg gyujtogató hajlamokkal kisért kirohanását, be, egészen a föld gyomráig. — És a felhők villáma is engedelmeskedik az emberi parancsnak.

Maga a termékeny anyaföld is csak részben őrizte meg autonomiáját az emberrel szemben, de nem a teljes függetlenségét.

Minden elvetett mag egy-egy parancs, melyet az ember oszt és az anyaföld végrehajt.

Minden hajó, mely a vizeken cirkál, egy-egy hatalmi eszköze az elemek imperátorának, mely által kész országuttá varázsolja és beutazhatóvá teszi, ami ő reá nézve máskülönben járhatatlan terület. És a vizek királya, a Nagyóceán gyakorta lázong az imperátor jármüvei ellen. De csak elvétve sikerül az óriási terjedelmü hig elemnek legyőzni azt, — amit az alig egy arasznyi szélességü emberi koponya agyállománya kieszelt.

Minden gondolat, mely az embernek a vadállapottól elütő kulturviszonyaiból fakad, megannyi bizonyító kelléke annak a beszédes ténynek, hogy a bizsergő állatvilág és az Istenség közé mint középső fórum fölemelkedett az ember. Uralkodói trónt emelt magának a földön és jogarral a kezében — imitálja a Gondviselést. Sőt időnként ugy érzi, mintha — most már csak egy szuverén Ura volna e földnek: egyesegyedül és egymagában az ember!

És vajjon miáltal érte el az ember ezt az uralkodói rangot a természet rendjében? Mi által lett ennyire hatalmassá ez a — parvenü?

Ha egy pillantást vetünk a fejlődés multjára és jelenére, ha — futólag bár — beletekintünk az emberiség élet- és jellemrajzába, válaszra lel a kérdés.

A nagy hatalom és csodás végeredmény kezdete kétségtelenül az ember testi gyöngesé-

gében gyökerezik. Mert a gyöngyeségből születik az erő! A fizikai gyámolatlanságát pótolnia kellett más valamivel. Az erdők hatalmas ragadozói elől menekülnie kellett, mert izomereje nem birta ki a mérkőzést. De hiányzott a gyorsfutásnak, az uszásnak és a repülésnek képessége; a menekülésnek legközönségesebb eszközei. A körmei is gyöngék voltak a kuszásra, hogy a fák tetején találjon hamarosan menedéket. Testének szine és nagysága is alkalmatlan volt arra, hogy üldözői előtt észrevétlenül meglapuljon. Buvóhelyekről kellett tehát gondoskodnia és *ötletekkel védekeznie*. Fokozatosan ujabb és ujabb ötletekkel és ezek közt kétségtelenül azzal is, melylyel manapság a majom védekezik. Bizonyára az ős-ember is megtoldotta izomerejét egy husánggal, melyet az erdő fájáról letépett.

A szükség és a szorongatott helyzet voltak az emberi hatalom kezdetének első uttörői és a gyöngeség volt annak ringató bölcsője. A nyilt támadások lehetetlensége, a kétségbeejtő prédahiány, megtámadtatások alkalmával az elpusztulással fenyegető végveszély, vagy ami mindezt magába zárja: a létért való *nehéz* küzdelemnek egyre ismétlődő gondja, ez szülte az ember első gondolatait. A gyöngeség pattantotta ki belőle a szellemi szikrát, az ötletet — és az ötletek szaporodása, valamint a sikertelen kisérletek árán szerzett tapasztalás végül képessé tevék az embert, hogy a nyers állati erőket sorra legyőzze. A győzelmek nyomán pedig megszületett, ami mindig nyomában jár

minden sikernek — és ami leghatalmasabb tényezője lett a kulturális haladásnak: — az önérzet!

Mikor pedig már mindent legyőzött az ember, ami rajta kivül a létért küzd, akkor uj ellenfél gyanánt került vele szembe az ő legnagyobb vetélytársa: — *az ember*. Ezáltal megváltozott a harcmodor. Megszünt a nagy különbség a fegyvernemek között. Nem csak a nyerserő ellen küzdött most már az ész, hanem az ő egyenrangu társa ellen: a gondolatnak erejével állott szemben a gondolat. *Most már az egyformák között bontakozott ki a — különbség*. És aki győztesként került ki az ember és ember közt duló küzdelemből, annak lelkén egy izgatóan kéjes érzés cikázott át, mely ezt sugta neki: te különb vagy, mint az, akit legyőztél. Mert az a küzdelem, mely az egymástól minden tekintetben különböző ellenfelek közt folyik, az a végeredményhez képest: csak a nemek és fajok rangfokozatát állpaitja meg a természet rendjében, ellenben az, ami az egyazon nemhez vagy fajhoz tartozók, vagyis a *külsőleg egyenlők* küzdelmeiből kipattan: az az egyéni önérzet szikrája. Az által tehát, hogy a versengés azok közt dühöngött, akik külsőleg egyenlők, ez által mindinkább előtérbe lépett a *belső különbség*. Az a belső különbség az önérzetben benne rejlő erő, — mely minden erőnek természetes mozgékonysági hajlamánál, vagy mondjuk expanziv voltánál fogva — sarkalja az embert. Ez az erő ugy szerepel az emberiség életrajzában és az egész

kulturális fejlődésben, mint a perpetum mobile. Világrészeket — el lehet választani egymástól, de az örökmozdonynak, már mint a versengő ambiciónak határt szabni és ezzel az egész kulturális fejlődésnek ok és okozatszerü összefüggését egymástól elválasztani nem lehet. — Aki meg tudná irni az önérzetnek megbizható történetét, az a legtökéletesebb világtörténettel ajándékozná meg az utókort, melynek lapozgatása közben nemcsak az vonulna el az olvasó lelki szeme előtt, ami *történt*, hanem az is, hogy *miért történt*. Ez volna az események sorrendjének igazi okfejtő enicklopédiája.

Ha nem is ásta ki a multak sirjából az ősi idők lezajlott eseményeinek szinekben és változatokban gazdag világát Darwin, de adott a gondolkodás számára oly fényvetitőt, mely keresztül tör évezredek ködén és megvilágitja a nagy átalakulásoknak relytélyeit, ha nem is esetről-esetre, de legalább fokról-fokra. Az ő nagy fátyolbontása révén ma már visszakövetkeztethetünk arra is, hogy az ember kezdetleges ős állapotában, az önérzet is kezdetleges stádiumában volt. De mert minden diadal, melyet az ősember valaha aratott, nemcsak ő benne váltotta ki a fölény érzetét és nemcsak az ő lelkében szólaltatta meg a magasabbrendü hivatás szavát, hanem utódaiban is tovább rezgett az, mint átöröklött hajlam: ennélfogva fokozatosan mindinkább tért hódított az ember lelkében az önérzet teremtésre inspiráló ereje. Egyre nagyobb arányokban szállott át utódról-utódra ez a szellemi hagyaték

és egyre élénkebben csendült meg az ember lelkében őseinek ez a parancsszava: *légy te különb a többinél.* Amily mértékben apadt, vagy megszünt az emberre, illetőleg a kiválóbbakra nézve a megélhetés gondja, ugyanoly arányokban emelkedett magasabb szinvonalra: az emberi szellemnek teremtő hatalma. Idők multával nem az anyagot, nem a nyers fizikai világnak cselédeit: a természetnek rabigában sinylő erőit akarta immár megregulázni az ember, hanem arra irányult a törekvése, hogy *eszmékből alkosson magának palotákat és várakat, birodalmakat és világokat.*

És vajjon mi volt, mi lehetett e stádiumban az első lépés, az első irányelv, az első célpont?

Kétségtelenül az, hogy — legyőzze az időt!

Az Időt kellett legyőznie az embernek, az Időt, mely méhében hordja a Mulandóságot, az Enyészetet, a Halált.

Az ember legyőzvén mindent, ami körülötte él: most már le kellett győznie, eszményi céljainak rabjává kellett tennie — a Halált! Ezt az utonállóját a Hatalomnak, ezt a fékezőjét a merészen repülő Önérzetnek, ezt a hóhérját a Dicsőségnek, ezt a határkövét az Örökkévalóságnak.

És az emberi szellemnek ez is sikerült. Legyőzte a Halált, megcáfolta a Mulandóság törvényét: korlátok közé szoritotta az Enyészetet. Egyrészt halhatatlanná avatta a saját lelkét a hit világa által, másrészt kitörölte héroszszainak földi élettörténetéből e szót: hogy: E e g h a l t. — Mert csak az halhat meg, ami

az emberi hatalom kifejlődésének első úttörője volt: az emberi gyöngeség, a gyarló fizikum. De az isteni lehellet, az a transzmissziókra képesitett szellsmi erő, mely *eszmékké nemesül,* az: nem hal meg soha . . . Mig egyrészt a milliók tekintete — követve az apostolok szeme-sugarát — tulrepült á csillagok azurján és megnyitotta a tömegek számára a menybolt kapuját, addig a milliók közül kimagasló egyesekben élő szikra eszmékké rögződik, kiárad térben és időben — és igy győzi le a Mulandóság törvényét.

Az emberi hatalom kifejlődésének diadalutján kizárta a tétlen veszteglést az emberi lélek kohójában elhelyezett perpetun mobile: az Önérzet. Az előrehaladás fejlettebb stádiumában nemcsak a tulvilágon, de itt e földön is halhatatlanságot vivtak ki maguknak a legnagyobbak. Költők, művészek, királyok, tudósok és lánglelkü apostolok e kiváltságos szabadalom osztályosaivá lettek . . . és az elődök diadalai inspirálták az utódokat. A soha el nem hamvadó dicsőség kisugárzása a magasba repülő önérzetnek örök eszményévé alakult. A fáraók piramisokkal, a szellem héroszai teremtő lelkük szülötteivel törekedtek lerázni magukról a földi élet időbeli korlátoltságát, a halandóság közös törvényét s megváltani a halhatatlanság privilégiumát. És mindeme versengés, folytonosan gyarapitotta és gyarapitja az emberi kulturát és egyre gazdagabbá teszi ama különleges világot, melyet az ember teremtett önmagának az Isten világának talapzatán.

A költő, a művész, a tudós, a hős és mindazok, kik nem a személyes érdekek — hanem közérdekü eszmények után száguldanak — az utókor szemében — lelküknek fenmaradt jellemvonásaival ékesitik: az örök dicsőség templomát.

A dalköltő lélekvilágának szinpompája, dalai utján sugárzik felénk. E dalokban nyilatkozik meg a géniusz büszke öntudata, mely „átrepülte a levegőt, a végtelent“ ... Az alkotások lázas éjszakáin ott rezeg a költő lelkének fogékony talaján a glória. Az ihlet perceibe belejátszik a jövendő tapsvihara. A merengés óráiban pedig körülimbolyogja a poéta lelkét egy sötétpompában derengő gondolat: az ő földi életének története a test halála után!... Ha majdan minden lecsillapult, ami most lelkében él... ha majd ráborul szemére a hosszu éjszaka... ha majd a rezgő lombokon átszürődő holdfény ragyogja be az alabástrom sirkő arany betüit: e betük ragyogása azt fogja hirdetni — “itt költő pihen... Költő, aki dalba önté buját, örömét s lelkének jobbik felével — nem magának élt...“ Idővel azonban a kemény márvány elporlad, a sirkő aranybetüi lekopnak, a fehér alabástrom elfakul és romba döl: ámde kétezer év ekhója is visszazengi Homérnak lágyan és merészen csendülő dalát:

„Szokatlan szárnyakon emelkedem
Két éltü dalnok, én!...“

Ki merné kétségbevonni, hogy Homér és az ő nagyságának egyenrangu társai legyőzték a Halált, mert legyőzték az Időt!?...

Mikor a hó születik.

Éjfél közelg. A kis szobában
mindenki alszik. Én vagyok csak éber.
Az ágyon összeölelkezve lágyan
az asszony és a gyermek. Kis kezével
az anyja födetlen emlőjin babrál
álmában csöpp, pufók, kicsiny fiam.
Lázár vagyok s dúsabb a legdúsabbnál:
szerettim itt pihegnek boldogan . . .
A munkát épp most hagytam abba
s elfáradt tagjaimat nyujtogatva,
a toll kifordul reszkető kezembül.
Néhány lépést próbálok halkan.
A csendbe hosszu sóhajt röpit ajkam
s az óra lomha ketyegése csendül.
Az ablaknál megállok.
A függönyt arrébb húzom és kinézek.
Ottkünn vajúdnak a terhes homályok
s borúl a földre csuda és igézet.
E percben születik a tél, a hó.
A hűs üveghez nyomva homlokom,
nézem, hogy hull sok kis csillag-rokon
s szövődik a fehér, szüz takaró.
Az apró fehér hulló csillagok
belepik lassanként a sötét földet,
mint valami álom . . . Egyre nagyobb
a fényük s káprázatba tündökölnek.
Az ablak előtt csenevész fenyő;
szikár termete lesz dús, terebély,

csillagpehelyből fényes lombja nő . . .
A vakfekete, néma, zordon éj
csudálatos fehéret álmodik.
Mint mosolygó fiam az ágyon itt,
ki álmában hangosan fölnevet . . .
Kezemmel eltakarom szememet.
A fészek puha, meleg illata
körülleng . . . árad . . . mintha hordana
akkordot, lágyat . . . Ritmus csendül
a sohse hallható, remegő csendbül . . .
Odakint hullnak, hullnak nesztelen
első pihéi a szülemlő hónak . . .
És hullnak álompelyhek s lerakódnak
munkába fáradt szikkadt lelkemen.
Az álomhó sürűdik, egyre gyűl;
csak nő, csak nő, nesze se hallszik
s a csöndbe fehéren, szeplőtlenül
a dal fogamzik . . .

Haraszthy Lajos.

▽▽

Mi lesz holnap?

Irta: **Ádám Éva.**

Nem tudom, vénülök-e, vagy nagyon különös lettem, vagy nagyon válogatós, de seholse érzem jól magamat. Nem mehetnék e nagy világon olyan helyre, olyan társaságba, ahonnan el ne vágynám. Legkedvesebb ez a hallgatag kis szoba. Ez az én világom. Néha azon gondolkozom, vajjon eljutok-e valaha olyan helyre, ahol boldogan nyugszom meg.

Falusi, egyszerű, naiv, parasztos kis virágok illatoznak íróasztalomon furcsa alaku kis vázákban. Egyszerü erkölcsöket, becsületes nyilt lelkeket juttatnak eszembe ezek a virágok. És valahogy van: koporsókat látok. A falu virágait halottaknak viszik mind és valamikor, valahol, ugy itt maradt a lelkemben ez az illat.

Egy dal zsongott ma fejemben.

„Nyilt valaha örömnek is rózsája,
Hej de korán enyészet szállt reája" . . .

Ez a dal. Kedves bánat jár körülem. Olyan jó lenne sirni. Korán leszáll az enyészet. Van egy puha, finom, édes, meleg kendőm. Mikor én abba burkolózom és amikor beletemetem arcomat, olyan szelid bánat borul rám. Kedvesebb száz örömnél s ugy érzem, rózsalevelek peregnek rám meleg, bágyadt őszben.

Néha a holt tárgyak megelevenülnek. Jobb

barátaink az embereknél. Soha be nem telő vágyak melegitik lelkemet. Subtilis finomsággá simulnak érzéseim, amikre nincs szó. Eldurvitja a hang. Egyedül megyek nagy utakon.

Furcsaságokkal találkozom. Bölcsnek és okosnak kell lennie annak, aki el nem lankad. Sajátságos, hogy azok keseritik el az ember életét, akiknek esze és lelke messze mögötte marad azoké mellett, akik fölött birálatot mondanak. Talán irigység, vagy a jó Isten tudja mi az oka, hogy a kicsinyes lelkek folyton kellemetlenkednek körülöttünk. Fölvesznek egy-egy divatos ruhát, egy agyon csavargatott kalapot és mindjárt kész az előkelőség! És jogot vesznek birálatot tartani oly emberek fölött, kiknek lelki életéhez soha föl nem emelkedhetnek.

Azok miatt kell szenvedni olykor, akik a kétszer-kettőn tul számolni se tudnak s ahova a legelemibb tudás kell, ott tehetetlenül állanak, mint a báb. Igazán, az embernek bölcsnek kell lennie, hogy megmosolyogja őket és ne boszankodjék.

Ugy hullámzik az ember lelkiérzése, mint a tenger. Fölszinre vet néha oly dolgokat, melyekről régen azt hittük, feledve vannak.

Vannak pillanatok, mikor a legszebb arc, bizonyos világitásban határozottan csunya. Én láttam csunya embereket, akikről tekintetemet alig tudtam levenni, ugy vonzott. Valami különös ereje van a nagyon csunyának, ami szinte megbénitja, leköti a figyelmet.

Mostanában gyakran szomoru vagyok. Va-

lami gyötrelmes, kinos, kedves várakozás tölt el, ami éget és fáj, mégis kedves. Olyan nagy a hitem, hogy a holnap valami nagy csodát hoz, ami egész világon csak az én számomra jön el.

Vajjon mi ez?

És vajjon minden lélekben ily közvetlen érzés-e ez, hogy azt hiszi, érzi, hogy minden szent csodák között övé a legszebb? Vannak pillanatok, mikor az ember okkal, vagy ok nélkül, de nagyobbnak és kiváltságosabbnak érzi magát másnál. Máskor ellenben ellankad a lélek energiája és elvesz az önbizalom. Szinte beteggé tesz, kifáraszt, vagy vibrál lelkemben e két érzés.

Azt hiszem, ha büneim lennének, az első pillanatban kikiabálnám. A más titkát nagyon meg tudom őrizni, a kinpadon se árulnám el, ha nem szabad. A magamét? Ki kell beszélnem, nem birja lelkem.

Vannak kedves, jó emberek, akik meghallgatnak. Persze, az emberek mindnyájan kiváncsiak, szivesen meghallgatnának. Igen, de én nagyon válogatós vagyok. Ugy becsukom a lelkemet, mint a csiga. De sok csigát szedtünk gyermekkorunkban a templom kőkeritése melletti burjánok között! Ilyenkor az öreg „mester" egy irgalmatlan hosszu vesszővel ide-oda csapkodott és a kriminális apostolok szidalmazása közben bekergetett az iskolába. Rég volt.

Azóta megtanultam azt, hogy némely ember csak azért nem szeret valakit, mert az nem hajlandó a pletykára. Ha összeülnénk, ha foly-

ton suttognók, hogy ez ilyen meg olyan, ez ezt meg ezt mondta: ez a közös jellembeli fogyatékosság kebelbarátokká tenné az embereket.

Azt mondják, a magányt és csöndet kedvelő ember élete rideg és hideg. Nem igaz. Káprázatos, gyönyörü szinek ragyognak a magányban, csodafinom dalok zsonganak a csöndességben. És nem üzi el semmi azt. Boldog, akinek zeng ez az ének.

Van egy kedves jó barátom, egy édes jó pajtásom, aki mindig meggyógyit engemet. Ez a barátom: a képzelődés. Ide hozom a világot magam köré. Ide hordom a rétek virágait, a szivek szerelmét, a lélek poezisét. Körüllengenek engem széditő nagy illatok. Keresek embereket, akiket szeressek. És gyöngéd és jó vagyok hozzájuk és megölelem galambszelidséggel. Ugy szeretem őket. Én tudom mi a szeretet. A szeretet nem szerelem. Szerelmes nem vagyok.

Ma azt irta nekem valaki, hogy látni szeretne. Hogy az be jó lenne. Hogy jönni akar, mert szomoru és mert szeret.

Sok volt a dolgom. Egy pillanat szabad időm nem volt hetek óta. Lázas munkában, ideges sietséggel, józan fáradságban olvastam el azt a levelet. És egyszerre mint mikor elpattan egy mély hangu húr és zúgva zeng sokáig, ugy kezdett muzsikálni a lelkem.

Áldja meg az Isten magát ott a messzeségben, amiért látni vágyik engem. Áldja meg,

hogy egy pillanatra szavaival meleget árasztott remegő lelkembe, hitet adott a csüggedésnek, hogy nem vagyok egyedül.

Most megfáztam. Jaj de rossz. És egy vastag hangu csunya nagy légy arcom körül repdes és lármáz. Utálatos. Valami kedves álom szállt a lelkemre, valamit mondani akartam annak a jó embernek, aki látni vágyik engem. Aztán most ide jött ez az utálatos légy.

Azt hiszem sok légy van a világon. Csak nem repül mindenik. Vajjon mi lesz holnap? Nyitott ablaknál dolgozom, csak a függöny van leengedve. És amint hallgatom az elhaladók beszélgetéseit, ugy elgondolkozom. Minden pillanat egy temető. Ki tudja, kinek, hánynak az életboldogságát temette el ez is? És ki tudja melyik fogja eltemetni utolsó álmomat.

Oh Istenem, ugy irigylem én azokat, akiknek lelke el tudja felejteni a józanságot. Mert én mindig tudom, hogy amit elkövetni akarok, bün-e, vagy nem. És ez a hideg józanság megfoszt olyan boldogságtól talán, amire mások fehér hajjal is remegve emlékeznek, amit talán ezüstszinü ürtökkel is megkönnyeznek.

Jaj Istenem, hiszen az ifjuság egyszer elrepül! Mi marad akkor a szivben? Ugy-e akkor csak az az öröm nekünk, ami szeretteink szivét dobogtatja. Ugy-e akkor nagy csöndesség száll a lelkünkbe? Ad-e a saját, tulajdon szivünknek örömet valami? Van-e öröm a találkozásban? Elpirulunk-e, ha megcsókolják arcunkat, kezünket?

Jaj Istenem, ugy összeszorul a lelkem néha. Ugy rémlik, belelátok a messze jövendőkre, ahol hófehér hajjal, merengő lélekkel, elhagyatva áll egy meleg szivü, szomoru leány. S ha kérdezik miért van ez igy? — még csak felelni se tud reá, még csak felelni se. És hiába lesz könnye; ami elmult vissza nem jön.

Édes, édes jó emberek, olyan szomoru lesz ez...

Boldog, aki sirathat egy álmot, akinek boldogságát egy bús tragédia törte össze. Boldogtalan csak az, akinek azt irják: látni akarom, édes... menjek-e?...

Boldogtalan csak az, aki ölbe tett kezekkel, csukott szemekkel pihen egy levéllel; érzi, hogy fölmelegszik a lelke, mert imádságos lélekkel szereti a szeretetet.

És megdermedni, megtagadni érzi a szivét, mert irtózik a büntől.

Istenem! Valami most olyan szomoru az én lelkemnek. Ugy ég, ugy remeg a lelkem: vajjon mi lesz holnap?

▽▽

Az első hó.

Esik a hó, esik a hó,
szökdel és táncol a kába!
Dalolni tudnék, vigszomoruan:
táncol a hó le a sárba.

Olvadó hó, édes fehér,
jaj, hol a tisztaságod?
Csillagos szárnyad már nem emelt?
Ó, ez az örökös átok!

Minden fehér, s ami tiszta, mi jó,
igy kavarog le a szennybe.
Csillagos szárnyu olvadó hó,
ó, juttasd a véget eszembe!

Föl, nosza, pajtás, szivtelenül
csintalan nótát dalolva;
minden mi rosz, minden mi jó,
lehull a sárba, pokolba.

Mohácsi Jenő.

A kenyér.

Irta: **Antal Sándor.**

Történt pedig a földi esztendők elsejének hatodik napján, hogy az Úr kifáradt a teremtés munkájában, és nagyon unatkozott. Únalmában a többi alkotásokból megmaradt anyagot forgatta idestova ujjai között. És amint forgatta, amint idomitgatta, önkéntelenül megalkotta az embert.

Hát ezzel a valamivel mit kezdjek? tünődött az Úr, mert javait már mind elajándékozta. Éles szemeket, gyors lábakat, hatalmas testi erőt már nem adhatott neki; valamit mégis akart adni. Ezért adott az embernek abból, amit egészen magának akart megtartani, adott az észből.

De mondá neki:

— Ember, jól megfigyeld beszédemet. Ime, észt adtam neked, hogy megoldhassad saját talányodat. Tudjad meg: ki teremtett, hogyan lettél, miért élsz? Hogy pedig a gondolkodás nehéz munkájában elfáradva, éhedet csilapithasd, kenyeret helyeztem el neked a föld raktáraiban, csak keresned kell, meg fogod találni.

A mint az emberek e szót: „kenyeret" meghallották, elfeledték mindazt, a mi előbb hangzott el, és mentek, szaladva, futva, rohanva megkeresni a kenyeret.

Egynéhányan vissza akarták tartani társaikat, szólván hozzájuk:

— Hová mentek? Elfelejtettétek az Úr szavát? Hiszen még nem tudhatjátok, hogy miért vagytok, hogyan lettetek, ki alkotott benneteket! Miért nem gondolkodtok? Miért nem követitek az Urat?

A nép haragosan és bosszankodva felelt:

— Megyünk, hogy keressünk kenyeret az Úr igéi szerint. Ezt mondotta az Úr és semmi egyebet; a többit ti költöttétek, ti találtátok ki, mert nem akartok dolgozni! Hazudtok, költők vagytok!

Tovább futottak és a föld szinét meg gyomrát ellepték a kenyérkereső emberek. Azóta a mindennapi kenyér kérdése önt lelket a földi világba.

Hogyan lehetne a kis kenyeret naggyal, a száraz kenyeret puhával, a fekete kenyeret fehérrel kicserélni? A nagy, puha és fehér kenyérért való küzdelem majd egyesiti, majd elválasztja az embereket. Érte szeretik és érte gyülölik egymást az emberek.

A teremtés koronája, az Isten képére alkotott ember mosolyog, bókol, hizeleg, hazudik; mindezeket csak azért teszi, hogy több és jobb kenyeret ehessen.

Kenyérért imádkoznak a mindenható Istenhez naponta és kenyérért imádják a mindenható embereket óránként. Mert kenyerükkel kevesen vannak megelégedve. Jóformán csak azok, kiket a többiek hazugoknak, költőknek

bélyegeztek. Előttük nem lényeges a kenyér, hiszen ők ugyis csak ritkán esznek és akkor is keveset.

De annál éhesebbek a többi emberek és minden úton-módon kenyérhez akarnak jutni.

A kenyérkeresésnek sokféle módja van.

Például ugy is keresnek kenyeret emberek, hogy eladják magukat. A kenyérkereset e módját hivják házasságnak, vagy néha becstelenségnek.

Valamelyik embernek kevés kenyere van és sokra vágyik: szerelmet hazudik tehát, és „szent házasságnak" nevezett sírigtartó szövetséget köt azzal, aki őt kenyérrel bőven ellátja. Hogy vén, bamba vagy nyomorék az illető, az tökéletesen mindegy. Aki eladja magát, hogy igy egész életében sok és puha kenyeret ehessen, az becsületes, sőt irigylésre méltó. Azt pedig, aki igazi cim alatt adja el magát és nem csinál titkot a vásár mivoltából, azt megvetik, pedig csak az a hibája, hogy kevésért adta oda magát. A különbség a kettő között az, hogy az első sokkal okosabb, a második egy kevéssel becsületesebb.

Önmagával mindenki szabadon rendelkezik. El is adhatja magát, ezzel csak a saját lelkét nyomoritja meg.

Vannak azonban olyan emberek, akik ugy szerzik a kenyeret, hogy eladják azt, ami nem is az övék, a mi egyáltalában nem létezik.

Lefoglalják az eget, eladják a menyországot annak az embercsoportnak, amelytől a kenyeret kapják. Monopoliumot csinálnak a lelki

üdvösségből. Istennek héber vallásu szolgái szerint a zsidónak, a kiválasztottnak okvetlen része van az örök boldogságban. A szeretet vallásának papjai csak azt üdvözitik, aki a kereszt jelében hal meg. A magas kupoláju minarettek imájai csak Mohammed buzgó hiveinek igérik a hetedik eget és a tubafák árnyékában játszadozó fekete szemü, bülbül ajku húrikat.

Hogy ugy mondjam, jó pénzért oda adja mindenik a menyországot ama csoportnak, melytől a kenyeret kapja.

Igazságuk van. Élni csak kell és ez is kenyérkereset.

Mert vannak olyanok is, kik keresni sem szeretik a kenyeret, de enni annál jobban szeretnek. Ezek tüntetnek azzal, hogy csak nagyon kevés és száraz kenyerük van. Ők komolyan hiszik, hogy mikor Isten az embert megalkotta, hát egy illő nagyságu kenyeret is teremtett melléje, csak a rossz emberek az ő részüket is elvették. Ki tehet arról, hogy annyi rossz ember van a világon? Ugy-e, hogy ők nem? Tehát emberi mivoltukra hivatkozva mondják mindenkinek: Vagy mondd meg, hogy hova tetted a kenyeremet, vagy adj egy darabot a tiedből és áldjon meg az Isten.

Olyanok is sokan vannak, a kiknek kenyerük egyáltalában nincs, vagy ha van, akkor többet, puhábbat, fehérebbet akarnak, mint a mennyi és a milyen van. Kunyoráló természetük pedig egyáltalában nincsen.

Elvesznek a máséból annyit, a mennyit birnak.

Ha nem érik őket tetten, akkor tovább is becsületes emberek maradnak. Ha tetten érik őket, akkor minden attól függ, hogy vannak-e előkelő barátok?

Ha vannak előkelő barátaid, akkor hidegvizgyógyintézetbe mégy, ott lész hat hónapig és helyre van ütve a dolog. Majd máskor légy ügyesebb! — De jaj neked, ha nincs előkelő barátod! Tolvaj, gazember vagy és kizárnak a becsületes emberek erkölcsös társaságából. Ugy kell neked, miért nem vétetted fel magad a kaszinóba!

Vannak olyan emberek is, kik egész életükben azon munkálkodnak, hogy eltitkolják kis kenyerüket. Mindig nagyobbat és többet harapnak, mint a mennyit kenyerük megenged. Ezt azért teszik, hogy a világot, mely csak szájuk mozgását látja, megcsalják és kezet szorithassanak az igazi nagykenyeresekkel.

Az emberi nem csudálatának és büszkeségének méltó tárgya: a nagyétü ember.

Egy-egy nagyétü ember, hogy megszerezze az étvágyához szükséges kenyeret, ezer és ezer társát pusztitja el.

Elpusztitja, megöli.

Ennek története be van irva az egyiptomi hieroglifekbe, a kaldeai runákba, a bibliába, a népek pragmatikus történetébe, a tegnapi hirlapokba és benn lesz a holnapiakban is. Csakhogy mindég más abéce szerint kell olvasni. A tartalom közös, ilyenféle:

Volt egy emyernek nagyon sok, puha, fehér kenyere, de ő annak dacára, hogy azt sem

tudta megenni a mi volt, mégis többre vágyott. Talán azért vágyott többre, mert boldoggá tette az a tudat, hogy az a sok, puha, jó kenyér az övé, csak az övé! Ha maga mindet nem is eheti meg, legalább más sem ehetik belőle.

Mondom, még több kenyeret akart.

A kenyérkeresés módját tudta, de a kivitelhez neki magának nem volt és nem is lehetett elég ereje. Ezer éhes ember viszont tudott volna kenyeret keresni, csak a módot nem tudta, hogyan kell. Az ezer találkozott az eggyel, megértették egymást és ezer embernek izmai, meg egynek esze temérdek kenyeret hordtak össze.

Azután osztozkodtak, vagyis az egyetlen nagyétü ember osztott.

A kenyérnek megégett és elszáradt haját adta az ezernek, a többit a maradékot, saját magának osztotta.

Kevés emberről jegyezte föl a világkrónika azt, hogy kenyérhajtól hizott meg. A mi ezer éhes emberünk pedig, még éhesebb lett. De éhesebb lett az egy is, hiszen „evés közben jön az étvágy."

Ujólag sokszor és számtalanszor fölhasználta meg kihasználta az ezer ember erejét, hogy végtére annyi kenyere volt, hogy annak ezredrésze elég lett volna az egész ezernek.

Mikor pedig az emberek nem tudtak többé dolgozni, mert izmaik elernyedtek : kereset magának másik ezret.

Ha elvánszorgott hozzá egy azok közül, kik erejüket, egészségüket adták az ő puha kenyeréért és alamizsnát kért, hogy el ne vesszen a hidegtől és éhségtől, akkor az *egy*, a kutyájával játszadozó úr előzte, mondván: Menjen, keresse meg kenyerét!

A szegény ügyefogyott tovább ment, miközben irigyen gondolta: Milyen jó annak, a ki kutya. Azután addig didergett az útfélen, a kapuk alatt, mig egyszer megfagyott. —

A holnapi lapban lesz, hogy:

„Nagy István, 63 éves elzüllött munkás tegnap este mélyen nézett az üveg fenekére, ma hajnalban . . . uton megfagyva találták. Ime a pálinka gyászos hatása."

A többi is éhenhal lassanként.

Csudásan szép igy a világ rendje. Mert az él, a kinek becsülete, t. i. felbecsülni való kenyere van. Minél több kenyere van valakinek, annál becsületesebb. Szóval a becsület nem egyéb, mint a kenyérnek latin betükben kifejezett értéke.

Elvégre mindnyájan éhesek vagyunk. Az ugynevezett becsületesek éhesek, mert más előtt is látnak kenyeret, a többiek pedig azért éhesek, mert nem ettek.

Keresik tehát vérrel, veritékkel, könnyel, a föld fölött, a föld alatt, a tenger mélyén. Küzdenek, izzadnak, fáradnak, hogy ehessenek.

A költőt mindenki naplopónak és egy kissé együgyünek tartja, mert csak akkor megy kenyeret keresni, mikor már nagyon éhes.

Máskor meg azon gondolkodik: Miért vagyok, hogyan lettem, ki alkotott?

A ki pedig alkotta, az Úr, ha lepillant aranyfellegekből készült trónusából a Földre, sajnálkozva mondja:

— Tudtam, hogy nem fogja okosan használni. A Földdel nem sikerült. Megkisértem egy másik bolygón, de ott nem lesz kenyér.

▽▽

A villámvasut.

Csillagos éjjel van. Ablakom kitárva,
Szobámban dereng a sápadt holdsugár,
Merengve bámulok a világos éjbe,
Lelkem álmodozva, távol messze jár.

Lenn, az utca csendjét néha fölriasztja,
A villamos kocsik csengető szava,
Egy percre megállnak, utasok beszállnak,
S azután fut ismét a kocsi tova.

A villámkocsiknak csengése, búgása,
Messze zeng a méla nyári éjen át,
S én nyitott ablaknál, hallgatom, merengve,
Lelkemen átrezgő, bánatos szavát!...

— Óh, a földi lét is oly' hasonló ehhez,
Ott is van száguldó villamos vasut,
És, bár e vasúthoz számtalan sietnek,
A kocsijára föl, hajh, de kevés jut!

Pedig hány küzd érte! Minden állomáson
Jöttére hány ember szivszorongva, vár!
De a kocsi csenget, s aztán tovaszáguld,
Egy perc, s a távol köd el is nyelte már.

És a sok lemaradt bús; csalódott szivvel,
Sóhajtva tekint a gyors kocsi után,
És ujabb reménnyel új kocsira várnak,
Melyen számukra is lesz még hely talán!

S új villámkocsi jő, új reményt fakasztva,
És új csalódás ér sok hivő szivet,
A kiválasztottak beszállanak gyorsan,
És a kocsi csenget és tovább siet.

S a szerencsevárók száma soha nem fogy,
Elcsüggedt helyébe röktön más terem,
S a várakozásban lepereg az éltük,
Sivár multtá válik jövő és jelen.

De azért csak várnak, várnak és remélnek,
És az évek szállnak és az óra int,
És sok bús, kifáradt szív megszün dobogni,
De helyükbe ujak hada lép megint.

S folyik az örök harc tovább, szakadatlan,
És fog folyni, mig a földön ember él,
Amig a lelkekben hő vágyak születnek
Amig az emberszív hisz, bizik s remél!...

— Az éjfélt kongatja már a toronyóra,
Érczszava tompán rezg a nagy éjen át,
S én nyitott ablaknál, álmodozva nézem,
A csodás, bűbájos, titkos éjszakát....

Gádor István.

▽▽

Mesterember lányok.

Irta: **Török István.**

Szüz Anyám, csakhogy itt vagyok, csakhogy megsegitettél . . . . Koszoruval kezében, mely téli zöldből és Katalin rózsákból volt formátlanul kerekre fonva, sietett Teréz a fakeresztthez, és magában fenhangon hadarta a hálálkodást. A Krisztus távol volt a falutól, fent, — a kövek közt — a Bakony egy magaslatán s ezt a derék utat sebesen tette meg a leány, mint akinek nagyon sietős az utja. Az alkony erősen közeledett, a levegő finoman hüvös volt, sőt az erdő felől még huzat is támadt, mégis e bakonyi hidegben — hajadon főtt! — Lina kiizadt, teste s minden tagja tele volt vastag verejtékkel. A fáradtság és a hevület azonban nem ez uttól származott, mert közel sem ért a nagy uthoz, amelyet Bukaresttől falujáig tett meg — tegnapelőtt — egy izromban, és a meleg sem egészen a sietségtől támadt, hanem a belső láztól, az idegességtől, a hosszu vasutazástól, amely folytonos izgalom, ijedezés, rettegés között folyt le Romániától szülőfalujáig. Ez a nagy strapa és felindulás, ez tette izgatotta a megszökött leányt. A hozzá vegyült édeskeserü öröm, a megszabadulás fölötti gyönyör, az otthoni viszontlátás, ez hajszolta, kergette, és amint ezeknek az érzéseknek a szimbolu-

ma lóbálódzott a kezében, Lina kipirulva, lihegve kivánta, hogy mihamarabb ott térdeljen a kereszt előtt.

Lina — falujában Tacsi, Bukarestben Aranka — mint bünbánó Magdolna ment a féz Jézushoz. Imádkozni és vezekelni jött a feszülethez, amelynek fáját belepte a moh, és bádogját félig megette a rozsda azóta, hogy utoljára látta. Rá is fért a bünbánás. Két év óta, két egész éven keresztül nem tudott, mert nem mert imádkozni, nem merészelte az isten nevét a szájára venni. De nem is volt ideje hozzá. Lina, mig Aranka volt, üzletben élt, lent Bukarestben, ahová levitte Gross, a leánykereskedő. Ez a két év a pokoli kinlódás és az égető gyönyör ideje volt Linára nézve. De minden szenvedés, bánkódás és bünbánat között legjobban gyötörte a honvágy és a tisztességérzet. Teréz ilyenkor némber lett, a szelid leányból karmoló macska, a ki két kezével kaparta arcáról a karmint, sirt, zokogott lepréselt dühében; hangosan hivta az apját, az anyját és Péter fivérét, akik távol voltak és már azért sem segithettek rajta, mert azt sem tudták, hogy Tercsiből Aranka lett, habár háromszor kérdezték meg a falu orákulumát: a javas asszonyt holléte felől. Aranka utóbb gyülölt mindenkit maga körül. A leányokat, az aljas s irigy teremtéseket, jóllehet számtalan földije volt közöttük. Utálta a férfiakat, a pálinkás és büdös szagu oláhokat, akik félretéve a nemzetiségi kérdést, véresre csókolták a magyar leány vastag ajkát.

Teréz akaratán kivül került a vásárra, ravasz fondorlattal s csalárdul mások buktatták el és hozták forgalomba. Kenyeret akart és alacsony, de tisztességes foglalkozást, és megtették kisasszonynak, amelyet nem kivánt, és adtak neki süteményt, amelyet nem szeretett.

Odahaza — a községi kovács szobájában — annyira elszaporodtak és oly kevés lett a kenyér — a kukoricás és száraz — hogy ő — a legnagyobbik — cselédkönyvet kapott az anyjától hozományul. Valahányszor egy kisipar tönkre megy az országban, friss s nagy felhajtás jön a mesteremberlányokból a vásárra. Az öregek — a patricius vének — elparasztosodnak, a gyerekek elszélednek s a leányok, a szegény mesterember lányok, ezek félvér uri lányok, elzüllenek.

Teréz kisirta és kiimádkozta magát a keresztnél s utána megkönnyebbült. Felkötözte a koszorut, hátrasimitotta sárga-szőke haját, és sietett visszafelé venni az utját, hogy reá ne esteledjen. Ment, sietett és egy kanyarulatnál, a domb mögül hirtelen előtte termett két leány. Mari és Teta, két iskolatársa csallán-szedésből jött, kezükben volt a sarló és közösen cipelték a zsákot, amelyben csallán volt a hizók részére. A találkozás kinos volt, és feszélyező, mindnyájan szabadulni szerettek volna, de már nem lehetett. Szemközt állott egymással a három leány és nem tudtak mit szólni egymásnak. A két leány megvetéssel nézte a harmadikat és Mari megrántva a másik szoknyáját s meglóbálva

a zsákot kezében, büszkén csak ennyit mondott:

— Menjünk! Gyere!

— És a két becsületes, ott akarta hagyni a bünös harmadikat, de Lina utánuk kiáltott:

— Elfuttok?! . . . Csak fussatok! Nem törődöm veletek, és nem szaladok ám utánatok! . . . Majd! Annál büszkébb vagyok!

A leányok elszégyelték magukat, megálltak és közülük Teta — aki szelidebb volt — jóvá akarta tenni a hibáját és félénken megszólitotta:

— Gyónni jöttél haza Teréz?! . . . Látod, mégis jó lány vagy, szép tőled!

— Igenis gyónni, ha akarod tudni! — kiálltott mérgesen vissza Lina és megzörgetve zsebében az olvasóját, tovább riposztozott. Most imádkoztam le büneimet a feszületnél, amelyet önszántamból nem követtem el, a Názáreti előtt kisirtam, kiimádkoztam magamat, és vagyok olyan ártatlan és becsületes, mint ti!

Mari és Teta rózsafüzér volt. A beiratkozásnál megfogadták a Máriának, hogy elnézők lesznek az eltévelyedettek iránt, s jobb utra téritik a bünösöket. Ebből kiindulva, de még jobban kiváncsiságból közelebb huzódtak régi barátnéjukhoz, megsajnálták, hogy megsértették, körülnézték s mivel senki sem látta őket a faluból, beszédbe elegyedtek vele. Tudakozódtak sorsa felől.

Faggatták Tercsit a kérdésekkel, eközben hidegen Teréznek szólitották, mert bizonyos félelmet, förtelmet és elkárhozást éreztek e rossz személy közelében. Belemelegedtek a be-

szélgetésbe, ugy, hogy fáradtak lettek és leültek. A csallán zsákon egymás mellett helyet foglalt Veste két papnője, s szemközt velük a bünös Messalina.

— Hát mondd — kezdette meg a beszélgetést Mari, az okosabbik — miért lettél te rossz személy? . . . Muszáj volt neked arra az utra vetemedni, mikor tisztességes is maradhattál volna? . . . Juj, édesem, nem gondoltál a szégyenre, a szüleidre! . . . Teréz, ha tudnád mennyi csunyát beszélnek rád a faluban!

— Hadd beszéljenek! Azok a gonoszak, nem én! Engem a szerencsétlenségem és szegénységem vitt a bünre, de azok született ördögök, mert a pokolba löknének, ha lehetne, nemhogy segitenének rajtam! Eszküszöm lányok nektek az élő Istenre, én nem vagyok vétkes abban, amit tettem! Én nem tehetek róla, hogy eladtak! Verje meg a teremtő Maricsnét, a bábát, amiért eladott! A lelkén szárad az én lelkem eltékozlása! Az vitt a vásárra, eladott, eladott!

— Eladtak?!... Hová adtak el? Hol voltál? — kérdezte tovább Mari.

— Bukarestben!

— Bukarestben? Hol van az!

— Lent Oláhországban! Oda viszik százszámra a magyar leányokat, mint a teheneket a vásárra! Majdnem mind iparosleány. A tönkre ment, az eladósodott mesteremberek vérei ezek mind, mert a parasztleány elmehet szolgálni, de mink szégyeljük magunkat, nem

akarunk másoknak dolgozni, igy kerülünk az oláhok, és a taliánok kezeibe!

Teta, akit izgatottá tett a bűn említése, megkérdezte.

— Aztán milyen élet »az« Teréz? Jó élet, szerettél »ott« lenni?

— Tudjátok nem! Az oltári szentségre mondom nektek, mindennap jobban utáltam ott lenni! Folyton sirtam, bőgtem közöttük. Egyszer elfogott a csökönyösség. Megvetettem magamat. Valakivel voltam, a férfi ölelni akart és én megálltam, mint a cövek. Nem tudtak kimozditani a helyemből. Patáliát csináltak. Bejöttek a szobába. A leányok elmondtak mindennek, a férfiak kiröhögtek, és végre az asszony kihuzott a szobából. Tudjátok arra gondoltam, az jutott a bolond eszembe, hogy egyszer az édes anyám küldött litániára és én nem fogadtam szót, azért vert meg az isten. Nem lett volna hatalom, ami kiverte volna ezt a fejemből . . . Hanem mi lett a vége? Az asszonynak volt egy testvére, egy marha erős, süket ember, ez elvitt egy szobába s ott elvert. Huzta hajamat, öklével ütött. Óh, azt hittem beledöglök. Egyszer meg . . .

Itt valami dolgot kezdett Lina beszélni, amelyet a két barátnője nem értett meg és hallva, összeborzadtak, rémüldöztek.

— Hát hogyan szabadultál el »onnan«, hogyan kerültél haza? — tudakolta beszéd közben Teta.

— Megszöktem!

— Megszöktél?!

— Meg!... Óh, még most is ki lel a hideg, ha rá gondolok, hogy miképen. Néhány napig készülődtem hozzá. Elloptam a lányok pénzét, a cudar disznókét, akik folyton agyarkodtak reám és martak, mert szemérmes voltam és szelíd. Szinte jól esett, hogy ellophattam. Egyik este kimentem a folyosóra — a folyosó magas volt — és az ablakon keresztül kidobtam a cók-mókomat, a régi a becsületes ruháimat, amiben oda vittek — ezt ni! — és én is utána ugrottam. Két tenyeremet a falhoz lapítottam s ugy csusztam le, nehogy a lábam kitörjön. Aztán elkezdtem futni, mint a bolond. Futottam a világosság elől, be a sötét utcákba; szaladtam, de a fülembe hangzott a nagy lárma, amint észrevették a szökésemet. Tudjátok, »onnan« minden héten elszökik valaki. Hiába orditottak, hiába rohantak utánam, én vágtattam előre egész éjjel, mig egy faluba értem s ott felültem a vasutra. Hanem még az után is folyvást a fülembe zugott a kiáltozás s egy-egy állomásnál meg-megrezzentem. »Na, most fognak el!« ijesztettem magamat. Óh, te Isten, mennyit szenvedtem!...

A két leányt elfogta a szánalom, s az előbbi megvetés helyett végtelen szeretetet s sajnálkozást éreztek szerencsétlen társnőjük iránt. Egy kis ideig hallgattak, összeszorulva nézték a könyeket, amelyek a meggyötört, szegény leány

kiégett arcát végig futották, s aztán Teréz halkan megszólalt:

— Mégis, mondd édesem, érdemes rossznak lenni, van abban valami jó?!

Teréz ölébe tette két kezét, szemeit távol az égre függesztette, aztán nagy sóhaj jött elő a keble mélyéből és erős meggyőződéssel ennyit felelt:

— Tudjátok, nem érdemes! Higyjétek meg lányok, egy csöppet sem érdemes! Igaz, jónak sem, de rossznak még ugysem érdemes! Legjobb volna talán nem is jönni a világra a szegény mesteremberlánynak! . . . Mi az henteregni, s türni a sok férfi durvaságait!? . . . Brr! . . . Igaz, voltak szeretőim, akiket tiszta szivemből öleltem, szerettem, de ezeket is megunja az ember. Nincs semmi különös a szerelemben . . . Elmulik, mindennek a vége a megbánás. Én mondom nektek, nem olyan a szerelem, mint hiszitek, nincs is szerelem a világon! Éj, lányok, ha én még egyszer becsületes és ártatlan lány lehetnék! . . .

Mari és Teta megrendülve voltak. Egészen a beszéd hatása alatt álltak. Ugy tetszett nekik az eladott leány predikációja, mint ha maga az üdvözitő küldte volna hozzájuk. A két leány e percben kész lett volna akár esküt tenni, hogy soha sem lesznek rosszak.

Este lett egészen. Mari és Teta felállt, leszórták öblükből a virágokat, amelyeket a beszéd alatt szórtak a kötényükbe, s mivel együtt nem mehettek a becstelen harmadikkal, maguk elindulának. Teréz is felállt, s utánuk

tekintett. Egy ideig nézte őket s megremegett. A szivéből egyszerre mély fohász tört elő, és zokogni kezdett. Elővette ismét a fájdalom, amint látta, hogy a két becsületes és tiszta leány megy az országuton, be a falu szivébe, őneki pedig nem szabad másfelé járni, mint amerre a kivert kutyák, a tolvajok és koldusok járnak: *a kertek alatt.*

▽ ▽

Büszkeség.

Valami nagy úr volt a szeretője,
De — hogy beteg lett — titkos jóltevője
Magára hagyta . . . Hogy az ágyat nyomta,
Reá az ajtót senki sem nyitotta.

Amig két nyiló rózsa volt az arca,
Gyujtó a szeme, ölelő a karja,
Bezzeg, vetették magukat utána. —
Most él-e? tudni senki sem kivánta.

Egy napon aztán mindennel kibékült.
A szerelem, a csók — minden elévült;
Nincs már titkolni, rejtegetni többé:
Ez a halál! Nem élhetünk örökké.

Irószert vett hát magához az ágyba
— Hisz nem kerül sokba, csak pár sorába —
Hogy meghal s nem soká fogja kibirni:
Valakinek ezt akarta megirni.

Valakinek, ki őt nagyon szerette
— S ő, úgy látszott, módjával hitegette —
Egy ifjunak, ki úgy nézett reája,
Mint a mezőknek fehér liliomjára.

Ezt az egyet ő is becsülni tudta,
De hát másfelé vitte őt az utja
S csak mint egy álomkép állott előtte
Az ifju, aki álmaiba szőtte.

És irni próbált: — „Egyetlen szerelmem!
Én tékozoltam egész életemben
S most meghalok, lásd: tied a halálban,
Ki mindig csak teérted élni vágytam . . .“

Eddig irt . . . mert az, mit előtte látott,
Szép érzésére nem vetett világot.
Kusza sorok . . . Cselédi irka-firka —
Megérzik róla mindjárt, hogy ki irta.

Apróra tépte hát nyomban; — magától
Alig tudott bár fölkelni az ágyból —
A szilánkokat kályhába vetette . . .
S iratni most már nem volt semmi kedve . . .

Talán először — röstelte a dolgot,
Hogy bitorolta csak az uri-voltot.
— A gróf, az más! . . . annak irhat akárhogy,
Ő tudta, hogy rang dolgában hogy' állott.

De ő? . . . Ejh, ne is sejtsen róla semmit!
Meghalt! — elég lesz megtudnia ennyit.
Miért rója fel sorsát? Minek is lássa,
Hogy milyen volt a „kis grófné“ irása?

Mért tudja meg, hogy uri-sorsa mellett
Irni-tanulni bizony elfelejtett;
Leveleit — és ő is csak azt kapta —
Rendszerrel s okosan — mással iratta?

Úgy fájt neki, hogy nincs senki mellette,
Kinek meggyónná, hogy csak őt szerette!
— S csipke párnákon, elhagyatva, sirva
Meghalt . . . de egy sort sem vetett papirra . . .

Nikelszky Géza.

A mádmoázell regénye.

Irta: **Salgó Sándor.**

Fönt a harmadik emeleten lakott. mádmoázell Lucie, a nyomorék kis francia leány. Bájosan babaarcu, törékenynek látszó teremtés. Talán a filigránságából eredt, hogy a gerince elhajolt, ferdén nőtt és igy azt a benyomást keltette, mintha kissé pupos lenne. Valahonnan Elszászból került a fővárosba. Francia leckéket adott előkelő családoknál és a bátyja háztartását vezette, egy hozzája hasonló pupos kis emberkéjét, ki egy előkelő részvénytársaság levelezője volt. A keserü kis francia szótlanul irta mindig hivatalában a sok francia, angol és német leveleket, mig egy ködös téli délutánon ki nem ejtette kezéből a tollat. Ha a vöröshaju kis praktikáns nem áll a háta mögött, hát lefordul székéről. Nekimeredt, szürke nagy szemei majdnem kifordultak a terméketlen, száraz üregekből, érthetetlenül dadogott és idegesen rángatta karjait, mint a kit gyors villámos ütések érnek. Az egész iroda rémülve szaladt össze. A kis francia ijesztően fehér volt és a hogy magához tért, bambán bámult körül. Fiakkeren vitték haza lakására. Tiltakozni akart ez ellen, de az igazgató-főnök megnyugtatta, hogy a fiakkert a társaság fizeti. Egy hét mulva meghalt a kis pupos.

A temetés után kiderült, hogy több ezer forint megtakaritott pénze volt. A nővére örökölt mindent, mádmoázell Lucie, aki most már egyedül élt fent a harmadik emeleten. A szomoru eset után még jobban visszavonult; ezután is jött, ment a nélkül, hogy a szomszédokkal valaha szóba állott volna.

Lucie kisasszony már nem volt fiatal, de pici, finom arca nem árulta el korát. A lelke meg éppenséggel csodálatosan kedves együgyüségekkel, gyermekes naivitásokkal volt tele. Hihetetlenül szines álmokat hordozott szivében, álmokat a szerelemről, boldogságról, a csendes családi tüzhelyről, egy barátságos, kényelmes puha kis fészekről, a hol azzal a férfiuval együtt olvasnák majd Musset, Lamartin és Heine verseit és mikor a könyv kihull kezéből, annak a férfiunak ölelő, szoritó karjai között keres menedéket. Szelid lelke telve volt szépen kiformált, romantikus mesékkel, melyeken az őszi verőfény sápadt szinei folytak szét. Várta azt a valakit, aki egyszer fekete ruhában, ünnepélyes, komoly ábrázattal fog belépni hozzá és megkéri a kezét. Éjszakánként gyakran látta őt, az alakja, a karaktere folyton változott, de mindig szép volt és nemes, nagylelkü és odaadó. Ez a sóvárgó szenvedély hirtelen támadt, apró lángolásokban jelentkezett, amelyek sokszor az utcán lepték meg egészen váratlanul, rendszerint sötét estéken, mikor egyedül ment haza lakására. Gyakran észrevette, hogy egy-egy férfi követi, egyre a nyomában jár. Ilyenkor megdobbant, hevesen vert

az ő álmodozó szive. Szintelen arca kigyult, majdnem elakadt a lélegzete. Várta, hogy egyszer majd csak megszólitja valamelyik; várta, óhajtotta, de félt és reszketett is e miatt, hogy zavarában majd nem tudja, mit kell felelni. De a hogy a kisérők diszkréten eléje kerültek és a legelső gázláng alatt félfordulattal szemügyre vették őt, az izgatóan üldöző, a boldogságot adó léptek kopogása elmaradt, megszünt és ezzel a szép álom, a szenvedély belepusztult az utca sötétségébe megsemmisült, szétfoszlott. Lucie szivét ilyenkor háborgó keserüség fogta el és gyülölettel, megvetéssel gondolt minden férfiura: hitványak, nyomorultak, gyávák. De a legközelebbi utcasaroknál már elfeledte a csalódást és a vén leányok érthető optimizmusával tovább szőtte a régi álmot arról az egyről, akivel büszkén, boldogan fog ő majd egyszer karonfogva végighaladni az utcán.

Egy szeptemberi estén történt, néhány héttel a bátyja halála előtt. A hogy leszállt a villamosról és felkapta ruháját, sarkantyupengés, kardcsörrenés hallatszott a háta megett. Finoman szitált az eső, szaporán szedte lábait. Szeretett volna visszafordulni, de nem mert, meg nem is tudott. Mintha csak megmerevedett volna hirtelen a nyaka. Mikor besurrant a kapun, a katona is megállt. A lépcsőházban sokáig figyelt. Ujból hallotta a sarkantyupengést, a kardcsörrenést, de egyre halkabban. Vissza akart rohanni a kapuig de restellette. Ott állt a házmester, észrevenné, meglátná.

Megelégedett szerelmes mosollyal indult meg a lépcsőkön fölfelé.

A házmester a kapu előtt nevetett és a fogai között mormolta:

— Szegény bolond! . . .

Madmoázell Lucie azon az éjjelen hiába hunyta le szemeit, hiába temette be fejét a vánkosokba: egyre látta a katonát, egyre a fülében zúgott a kardcsörrenés, a sarkantyupengés. Vergődött ágyán, a teste forró volt, lázas, a pillái égtek.

Másnap este a házmester csengetett be hozzá. Levelet tartott a kezében:

— Egy tiszt ur küldi, — mondta halkan.

Hirtelen kigyult a vén leány sápadt, finom arcza, szédülés fogta el, reszkedett. A váratlan meglepetés édes terhe alatt önkénytelenül megrázkódott. Egy pillanatra elvesztette öntudatát. A házmester menni készült. Rikácsolva, majdnem fuldoklón kiáltott utána a leány:

— Várjon, várjon egy percig még.

Idegesen kapkodva kereste az erszényét az asztalon, a divánon, székeken, azt sem tudta mit tesz, csak turkált kezeivel. Végre a zsebében megtalálta. Egy forintot adott neki.

— Ahogy egyedül maradt, mohón szakitotta fel a levelet. Foszforeszkáló szemekkel futotta végig az irást. Csak állt mereven, mozdulatlan, olyan volt mint egy élettelen szobor. Egyszerre csak tehetetlenül hátra hanyatlott a divánra. Két karja az ölébe hullt és eszelősen meredt maga elé. Nagy sóhajjal visszatért öntudata és ekkor ujra olvasni kezdte a levelet. Olvasta

tizszer, huszszor, sokszor, nagyon sokszor. Olykor odaszoritotta a kis illatos papirt zakatoló, lüktető szivére, mert attól félt, hogy ott bent a mellében valami mindjárt szétpattan. Alig volt néhány sor a levél:

Tisztelt kisasszony, félek, hogy tolakodásnak veszi közeledésemet, de nem tudok többé uralkodni magamon. Már régóta ismerem önt, de mindig kellő távolságból kisértem csak eddig. Vártam tegnap, hogy egyszer csak vissza fordul, rám néz. Tudom, hogy bolond vágy volt ez tőlem. Pedig boldoggá tett volna egyetlen pillantásával. Csak azt várom, hogy ezt a gyülölt egyenruhát egyszer már levethessem. Hanem meglesz. Addig nem közeledem, mert tudom, a bátyja szörnyen gyülöli a katonákat. Én is nem sokára becsületes polgári életet fogok élni és akkor elmondhatom majd mindazt, amit ön iránt érzek. Kezeit csókolom. *„Aki tegnap este üldözte önt.“*

Mikor felkelt a divánról, térdei megrogytak, kimerült volt és bátyadt, fáradt. A váratlan nagy izgalom erősen belemarkolt törékeny, gyenge idegeibe. Támolyogva járt kelt a szobában és gyakran belekapaszkodott a fotelok támlájába, különben elesik. Emlékezetéből kiveszett minden, nem tudott tisztán gondolkodni, zugott a feje és azt sem tudta egész határozottan, vajjon reggel van-e, vagy este.

Harmadnap uj levelet hozott a házmester, de ez lehangolta. Azt irta a katonatiszt, hogy gyakorlatra kell mennie valahova a galiciai

határra. A levelet azért küldi a házmester címére, nehogy véletlenül bátyja kezébe kerüljön, A borravalót ezuttal is megkapta a házmester, sőt azután is mindig, valahányszor uj levél érkezett. Kérte, hogy ne irjon neki a gyakorlat ideje alatt, mert a levele könnyen idegen kézbe kerülhetne és ezt nem szeretné. A negyedik héten egy nagy levelet hozott a házmester. Fénykép volt benne, egy daliás, szép barna huszárfőhadnagy fényképe.

Aztán várta, várta Lucie a további leveleket, de több nem érkezett. Musset szomoru versei mellett ezek a levelek lettek az ő legkedvesebb olvasmányai. Elolvasta őket mindennap; reggel, délben, este, pedig kivülről tudta már mindenik sorát. De ő mégis olvasta, szemei hosszan, álmodozva pihentek meg egyes szavakon, mondatokon és ott meg is csókolta őket. És a fényképet is gyakorta órákon át nézte, vizsgálta. Kutató szemei szinte átfurták olykor a kemény kartonon a kivattázott attilát és a lelkét kereste annak a szép katonának, a lelkét, amely után epekedőn sóvárog az ő szerelmes lelke. Csókolgatta, törölgette, odaszoritotta bolondosan szerelmes szivéhez. Nem zugolódott, nem türelmetlenkedett, várta a további leveleket, vissza várta az ő szép katonáját. A hiszékeny lelkek erős fanatizmusával hozzáforrott teljesen ahhoz a gondolathoz, hogy a szép katonatiszt ismét irni fog, visszatér, eljő hozzá és karjaiban viszi el őt innen.

Egy reggel nem tudott felkelni a madmoázell.

Az orvos nyugalmat parancsolt neki, de egyben figyelmeztette, hogy jó lesz valamelyik közeli rokonáért irni, mert a baj esetleg tovább is elhuzódhatik. Künt a szobaleánynak szólt, hogy legyen óvatos, mert a baj nagyon veszedelmes, lehet, hogy sokáig tart, de bármely pillanatban bekövetkezhetik a szerencsétlenség.

A harmadik napon kezdett félre beszélni lázában. Egészen összeesett kicsi alakja, a hófehér párnák közül csak sötét lázban égő nagy szemei csillogtak elő.

A cselédje ott állt az ágya mellett, könyekkel teltek meg a szemei. Egyszerre csak ránézett a beteg, arca idegesen kezdett rángatózni, aztán egész érthetően mondta:

— Ugy-e Mari, visszajön, eljön értem?

Ebben a pillanatban valami fájdalmas, heves szurás nyilallott át a mellén, a szive körül.

— Mari, Mari, ott van a szekrényem második fiókjában egy kis csomag, add ide. Gyorsan: Jaj, de lassan mozogsz! Olyan lusta vagy! No, még most sincs meg! . . .

— Ez az?

— Az, az, — és a hogy meglátta a kis kék szalaggal átkötött csomagot, szemeiből valami emésztő mély tüz lángolása csapott föl.

Most még egy erősebb, hevesebb nyilalást érzett ugyanazon a helyen a szive körül.

— Menj ki Mari a szobából. No, nem érted? Menj ki a szobából, ha mondom . . .

— De . . .

— Ne feleselj, különben kidoblak! Ne félj, meg fogok gyógyulni . . . Meg kell gyógyulnom . . .

És a hogy kilépett a leány az ajtón, gyorsan leszakitotta a kis csomag kék selyemkötőjét.

A nagy fényképet, a szép huszártiszt képét az ajkához emelte. Egy ideig nézte valami csodálatos deliráló nézéssel és csókolgatta hosszan, szerelmesen, eszelős gyönyörüséggel, fájdalmas, kinos sóvárgással. De egyszer csak ujból felkiáltott, fuldokolva ziháló, rémes hörgéssel:

— Mari, Mari! Eredj le a házmesterhez. Mond! . . . Mond, hogy jöjjön fel mindjárt! . . . Érted! . . . Mindjárt! . . . Azonnal! . . . Valamit üzenni akarok vele . . . Siess! . . . Fuss! . . . Mari! . . . Mari! . . . .

Szorongató görcsös kezeivel a képet rányomta fonnyadt, száraz ajkára. A madmoazell egyet csuklott, aztán csönd lett, nagy csönd . . .

*

A házmester a feleségével együtt sietett föl a harmadik emeletre. A madmoázell halott volt már. Egy képet csókolt boldog mosollyal. Mintha csak aludt volna, olyan nyugodt, csendes volt az arca. A házmesterné lesimitotta szépen a halott karjait, a kép leesett a földre és ekkor meglátta ott a lehullott leveleket is. Felszedte őket és olvasni kezdte.

— Nézd csak Károly, hiszen ezek a te

ostoba, bolondos leveleid, amiket azokkal a huncut diákokkal irattál, a melyekkel négy év előtt becsaptad őt, hogy borravalót kaphass tőle. Nini ez meg a nagyságos Géza urfi, a háziur meghalt fiának a fotografiája, a mi albumunkból. Hát ez hogy került ide?

A házmester megilletődve ált ott az ajtóban és nem szólt semmit. Csak mikor a harmadik emelet lakói nagy sietve megjelentek a küszöbön és kiváncsian tudakolták: igaz-e, hogy meghalt a madmoázell, mozdult meg, szépen kituszkolta a kiváncsiakat a korridorra és bezárta az ajtót.

— Majd ha a hivatalos urak már megengedik, akkor bemehetnek, addig nem.

És ezzel ott hagyta a kiváncsi szomszédokat, akik most már a Mari leányhoz fordultak felvilágositásért. De az sem felelt, csak egyre bőgött, siratta az ő áldott jó kisasszonyát . . .

▽ ▽

Tárogatóhangok.

Hüvös őszi éjjel. Kerülnek az álmok.
Néptelen utcákon unott arccal járok.
Falevelek hullnak susogva . . . zizegve . . .
Egyszer csak váratlan, a merengő csendbe
Felsírva, felbúgva, panaszosan, vádlón . . .
Tárogató szól egy füstös kávéházból.
Kiárad a hangja holdas éjszakába . . .
„Nagy Bercsényi Miklós sirdogál magába."

Kiárad a hangja a csillagos égre . . .
Megállok, hallgatom, szótlan, megigézve.
A lelkem közönye álommá lesz tőle,
S egy lámpaoszlophoz támaszkodva, dőlve,
Behunyom a szemem . . . mégis látok, látom.
Bujdosó kurucok az országhatáron . . .
S mindenféle titkos, halk suttogás járja:
„Elfogyott szegénynek minden katonája".

És azután, aztán a nyomasztó csendbül
Bús tárogatóhang merészen felcsendül.
Egy ősz tárogatós, egy vén kuruc fujja . . .
S a kuruc vitézek kesergése, búja
Százszorta nagyobb lesz... százszor jobban fáj is.
Zokogó bánattól ázik a füszál is.
Sok kuruc sziv, sok erős sziv majd megreped:
„Suhog a szél Késmárk felett... Késmárk felett".

Felriadok . . . hallom ábrándozó csendbe
Tárogató harsan felsikoltva, csengve,
Minthogyha Rákóczi kiáltana benne
Szemrehányást miránk, átkot a németre.
Haragosan harsog, panaszos a vége,
Megigéz, elringat, meg is ríkat végre.
S elsirja a hallgatózó nagy csend felett:
„Édes hazám Isten veled . . . Isten veled . . .“

Sassy Csaba.

▽▽

Emeljük az ujonclétszámot!

— Magánjelenet. —

Irta: **Dániel Mihály.**

(Merényi Tilda — 17 éves leány, pajkosan szökdécsel föl s alá, miközben hamiskás gondolatok járják át szép barna fejecskéjét.)

Csodálatos ez az apus! Ezelőtt mindig dugdosta előttem az ujságokat. Azt mondta, nem neked való ez, kis leányom.

— De apus, hiszen én nem olvasnám a tárcákat; akár az első lapját ide se add . . .

Apus azonban nem engedte magát kapacitálni.

— A tárcák még hagyján. Azok mostanában olyan szárazak és unalmasak, hogy ugy sem olvasnád végig őket, hanem a többi, az nem neked való. Még majd megtanulsz tőle politizálni.

— De apus, — mondtam, — hiszen én nem olvasnám el a politikai részt!

Apus ide, apus oda, az ujságot hiába kértem. Vagy fél évvel előbb aztán láttam, hogy nyakig úszik őkelme a politikában. Előbb a kaszinóban maradozott el sokáig. Édes anyám eleinte megpirongatta, később faggatni kezdte, akkor sült ki, hogy mindennek az az átkozott politika az oka. Ott vitatkoznak, ott tárgyalnak, ott veszekednek s az otthon maradt szegény házbelieknek feléje sem néznek.

Egyszer aztán — nem is olyan régen — egészen kikelve magából, pipacs-vörösen tért haza. S a buzgalom menten ki is tört belőle. Ez már mégis borzasztó, mondotta nagy taglejtések között; amit ez az átkozott hadügyi kormány végez! A magyar közvélemény hazafias megnyilatkozását éppen semmibe sem veszi! Hát már egészen Hekuba neki, mit kiván a magyar nemzet? Hát minden csöpp vérünket odaadjuk az idegen zsarnoknak? Hát az az eredménye a mi évezredes nehéz küzdelmünknek, hogy a szavunk annyit sem nyom a latban, mint egy szunyognak a teste?

Édes anyám nagy gyöngéden megcirógatta apust s igy szólt hozzá:

— Feküdj le, kis öregem, ma nagyon fölizgattad magadat, majd adok be egy kis brómot.

Én azonban összezsugorodtam az ülőhelyemen s minta már vacogni is kezdtem volna. Minden talány volt előttem s mint aki valami nagy veszedelem előérzetét sejti, félig pityeregve kérdeztem:

— Apus, talán háboru lesz?

No csak ez kellett apusnak. Hogy ő neki ilyen falusi kis libája van. A ki még annyit sem tud, mik azok a nemzeti követelések? Aki még arról a bandériumról sem tud, amelyik olyan diadallal jött haza a fővárosból?

De már ezt nem hagytam szó nélkül. Hogy én ne tudnék róla! Hiszen Tagányi Pista szervezte az egészet. Elől négy lovas magyar bő ingujjban, zsinóros mellényben, pörge sipka

a fejükön, mindegyik kezében egy hatalmas zászló. Hogy én azokat ne tudnám? Hogyne, lelkem apám, mindegyikünk emlékszik még arra. *(Mutatja.)* Csihi-puhi! Azóta szegény Pistát, valahányszor hősködik előttünk, mindig azzal hűtjük le:

— Pista, Pista, megárt a tüzeskedés;

És Pista ért a szóból, mert váltig mondja, hogy ez viszi őt a sirba!

Biz' én mindezt kitálaltam. Sőt még egyebet is . . . Istenkém, micsoda hadd-elhadd következett erre! Hogy milyen szégyen, ilyen nagyobbacska leány létemre nem tudni egy szót sem azokról a napi kérdésekről, amikről már jó éve, hogy beszélgetünk. Meg hogy milyen jó anyámasszony katonája válnék én belőlem.

Te jó öreg Európa, ilyet még nem hallottál! Én anyámasszony katonája! No de ilyent. Bizony csak azért is pörgettem a nyelvem. Hiszen mellettem az igazság. Mert akármenynyire is kellett volna szégyelnem magamat a napi kérdésekben tapasztalt járatlanságomért, a házi prakszisból annyit mégis megtanultam, hogy még akkor is a nőknek kell igazuknak lenni, ha mindjárt Juszticia istenasszony restelkedésében kancsallá válna is. Én is előszedtem minden tehetségemet, amit részben a fölsőbb leányiskola társalkodó órái alatt, részben a Julcsa szobaleánytól tanultam. És azzal a biztossággal, melyet az embernek a győzelem reményteljes fölénye kölcsönöz, mondottam apusnak, hogy miként legyek én tájékozódva

azokban az igen tisztelt napi kérdésekben, mikor egy picinyke kis ujság sem jut hónapszámra a kezemhez. S miért nem jut? Mert éppen apus az, aki nem engedi. Aminthogy apus az oka, hogy érzéketlen vagyok a napi kérdések iránt. Igen. S most ő akar dorgálni! Hát ki látott ilyent? Ez csak még hagyján, de *(álpáthosszal)* lesz-e majd elég ereje felelni Isten és ember előtt az én lelki vakságomért? *(Szünet.)*

Tyhű, most jött ám még a kriminálisabb rész! S ha külső segitség nem érkezik, nem tudom, vajjon nem pityergés lett volna-e a vége? Apus igazán föl lehetett izgatva, mert amit ezután mondott, az már igazán sok egy érző kebelnek. Hogy én még élhetetlenebb vagyok, mint gondolta. Hogy nincs nekem magamhoz való eszem? Hát annyit sem tudok, hogyan lehet az eltitkolt ujságokhoz jutni? S tudja a jó ég, mi következett volna, ha édes anyám hamarosan át nem látta volna a helyzetet, hogy ebből anarchia fejlődhetik és egy ügyesen hangsulyozott „szent isten!" kiáltással összecsapta kezét, odaszaladt apushoz, ilyen szemrehányásokkal illetve őt:

— Hol az eszed, öregem? Mire tanitgatod egyetlen leányodat? !

Engem pedig kiküldött a szobából s igy szerencsésen véget ért a kinos jelenet. Az éjszakát meglehetősen álmatlanul töltöttem, mert nem tudtam elgondolni, mi következik reggel.

Reggel bizony nagy meglepetés ért. A

kávéstákán pompázott a tegnapi ujság. Valami husz nagy oldal. Elgondolkoztam, hogyan lehet mindezt egy nap alatt elolvasni? Mert azóta minden reggel kijárt az ujság. Minden nap husz oldal. És vasárnap? Vasárnap meg negyven. Megint csak elgondolkoztam. Istenkém, istenkém, hát szombaton mindig több esemény történik a nagyvilágban, mint más napokon? Lassan azután rájöttem ennek nyitjára is. Hiszen az ujságirók nagyrésze ugynevezett izraelita vallásu, akiknek szombaton semmi munkát sem szabad végezniök, hát igen ráérnek az irásra s azért van, hogy a vasárnapi lapok ugy tele vannak betükkel. *(Szünet.)*

Olvasgatom a képviselők beszédeit. Mind egy nótát fújnak, mintha összebeszéltek volna. Szakasztott ugy csinálnak, mint mikor mi irásbeli föladatnak azt a tételt kaptuk föl az iskolában, milyen volt Petőfi költészete? Egyikünk ugy kezdte: ha végig tekintünk nemzetünk irodalom történetén, azt látjuk . . . és igy tovább. A másik nem tekintett végig semmin, hanem azt boncolgatta, hogy mit nevezünk érzésnek s hogyan lehet azt kifejezni s kik tudják azt visszaadni? A harmadik ugy fogott a munkába, hogy fegyverzaj és ágyúdörej között hallgatni szoktak a muzsák, annál csodálatosabb stb. A végén azután mindegyikünk oda ért, hogy Petőfinél nincs nagyobb költőnk. Ezek az urak is mind ugy tesznek, mintha leckét mondanának: nem adunk katonát, nem adunk ujoncokat!

Mit nem adnak? Katonákat? Hát ilyen gyávák az urak? Nemhogy örülnének, hogy katonáéknál derék, egészséges férfiakat nevelnek az ifjakból, még azt akarják, hogy ezek is itthon lustálkodjanak? Eddig csak nem törődtünk vele, ha a fiatal urak henye életet éltek, mindig biztattuk magunkat:

— Sebaj, katonáék majd embert faragnak belőlük!

Kell is nekik, alaposan rájuk férne a kúra. Mert, uram-Isten, egészen elkisasszonyosodnak. Nyiratják a bajuszukat, hosszú hajat növesztenek, pomádét, talán pirositót is használnak, karperecet viselnek s az alakjuk után itélve, még esetleg füzőt is! Ha igy halad a világ sora, pár év multán testalkatra, erőre és formára nézve is mi leszünk az erősebb nem.

Ilyen állapotok mellett igazán üdvös lenne fölemelni ezt a létszámot. Ahogy a politikusok mondják — kérem már egész kis szótár van a fejemben — a nemzeti regenerációnak a kérdése ez. És ha képviselő lehetnék . . , *(elábrándozva)* miért is nem lehet nálunk a nőknek a politikai kérdések gyakorlásában részt venni? Akkor amellett volnék, hogy hozzák be mielőbb a nők katonáskodását is. *(Ujjongva.)* Katona, hadnagy, főhadnagy lenni, hosszú ruhában, dehogy, hosszú karddal végigcsörtetni a promenádon: hány férfi-szivet sebeznék meg s hányat hóditanék magamhoz? Hogy bomlanának utánam!

És ha jönne egy valaki, aki igy szólana: *(katonásan)* főhadnagy úrnak jelentem alássan,

kérni jöttem a kezét, — én akkor hideg-vérrel felelném neki :

— Meggondolta, fiafal barátom, mit tesz? Van kauciója? Ki tud váltani az ezredtől? Mert csak ez útakon keresztül találhatja meg az én szivem kapuját. *(Szétnéz.)*

Juj, talán csak nem hallgatódzik valaki? Ha az édes mama meghallotta volna?! *(Fontolgatva.)* Az még nem nagy baj lenne, hanem apus menten kitagadná az ő mameluk leányát. És . . . *(szorongva)* és . . . Pista? Nem is mernék a szeme közé nézni. . .

▽ ▽

Boldog virágok.

Boldog virágok,
Keblén pihentek!
Mig én magamban
Némán esengek.
Szomjan merengek!

Szemembe vágnak
A büszke keblek.
Sfinx-arculattal;
Tán integetnek?
Tán kinevetnek?

Hallgatva néz rám
A sima homlok,
S mással-magammal
Már meghasonlok,
Mig érte, érte
Annyira bomlok?

*

Igy áll a tigris
Prédája láttán,
Mikor izgatja
Éhét a látvány
S nem tudja róla:
Élő vagy márvány?

Szávay Gyula.

▽▽

Ha véget ért . . .

Ha véget ért egy nap ismét a munka,
A hazatérő munkások sorában
Oly jól esik, ha látlak téged ujra
Ki-kivillanó égszinkék ruhádban.

Ahogy letérsz a kereszt-fordulónál,
S még mosolyogva titkon visszanézel,
Lelkembe üdvös, békés nyugalom száll
Tudom, hogy édes álmom lesz az éjjel.

Nikelszky Géza.

▽▽

Mahmud el Afiz erkélye.

(Modern románc.)

Irta: **Betnár Béla.**

. . . A hol türkiszkék, hol smaragdzöld, csodásan szép Narenta partján . . . Ott, ahol a fantasztikus épitésü török-hid hajlik át merész ivben a kristálytiszta, de szünet nélkül csörgő, csacsogó habok fölött . . . Ott, ahol a gránátalma lombjai a vadszőlő indiáitól keresztül-kasul hurkolva egészen a viz fölé hajolnak, mig kerek árnyékukat a viz tükrén olyan aranyragyogásu, fényes glória-féle veszi körül a tündöklő napfényben, mint a festett képszentek fejeit.

A rendszertelen össze-visszaságban egymásra halmozott apró török lakóházak között, valóságos rózsaerdőben áll a leggazdagabb mostári kereskedő, az öreg Mahmud el Afiz háza; a folyóra kiugró ötszögü, tornyos, zárt erkélynek az ablakait eltakarják a torony csucsáig felkuszó folyondár levelei, azokon csak akkora nyilást hagyva, hogy egy fej kibujhassék rajtuk.

Nappal mindig zárva vannak az ablakok. De naplemente után, mikor erősebben kezd lengeni a Narenta völgyén át a tengerről ideszálló, édes-langyos fuvalom, kinyilnak azok és lágy mandolin-pengetés hallatszik onnan,

bűbájos női hangtól kisérve. Valami megrázóan bánatos, különös zene, egy mélységes léleknek, talán egy meggyilkolt, és eltemetett ragyogó ábrándvilágnak a sir sötétségéből előtörő földöntuli siralmai.

Mikor feljön a hold és bevonja ezüstös sugaraival a vizet, a kopár parti sziklákat, a fákat, a rózsákat és a narancsfa virágait egyaránt, megjelenik a középső ablaknyilásban egy leányos, gyönyörü női fő és azok a ragyogó, mélytüzü karbunkulus-szemek epedően, irigyen nézik a tovasietö habokat, melyek arra alább eltünnek a sziklák között, hogy elérjék a szabad tengert.

Ilyenkor halálos csend ül már az egész környéken.

. . . Most megcsillanik valami az erkély alatt.

Egészen a viz szélén, a sziklához támaszkodva áll egy karcsu, halovány arcu tiszt, a holdkóros merev tekintetével bámulva fel a meseszép arcra. Egy-egy hirtelen mozdulatára erős villanással törik meg kabátja gombján a holdsugár.

A hölgy riadtan kap fátyolozatlan arcához és a szép fej eltünik az ablak mögötti homályban.

A tiszt órákig áll még helyén mozdulatlanu s csak mikor a hold tányéra eltünik a folyó hajlásán tul és félhomály borul a partok fölé, indul meg lassu, a utomatikus mozgással fölfelé.

Ezután minden nap ott áll egy csendes őrült beteges kitartásával meredve az erkélyre, de ott semmi sem mozdul többé.

Mikor aztán napok mulva már a hold is később jön fel, a sötét ablakok mögött, kivülről láthatatlanul, megjelenik a hölgy és delejes tekintete hosszan, buja vágyódással tapad az idegen, nyulánk férfialakra.

Egy ilyen éjszakán aztán ismét megnyilik az ablak és ujra hallatszik az a tulvilági zene, most még százszorta szomorubban, mint azelőtt.

Az alant álló ifju arca olyan, mint a halotté. Ziháló mellel, nyitott ajkakkal, az egész lelkével a szemeiben les fel a nyilásra.

Lassan mind gyengébb lesz a zene, később olyan, mint a távoli fuvolahang, aztán elhal.

Egy pillanatra megjelenik az édes arc a nyilásban, azután egy kéz fehérsége villanik meg mellette és egy bóditó illatu rózsa hull a tiszt elé, ki mohón megragadva azt, szoritja ajkaihoz.

Aztán minden csendes lesz odafönn.

. . . És ezután minden éjszakán igy megy ez.

*

A homlokzatával egy szűk, piszkos sikátorra néző ház egyik emeleti ablakából fiatal tiszt bámult ki az utcán hempergő meztelen török gyerekekre. Sápadt arcában égő szemei és magas fehér homlokára hulló kuszált fürtei a mesebeli szerelmes poétához tették hasonlóvá.

Halk kopogás hallatszott az ajtón. Egy másik tiszt lépett be azon és meglátva a háttal feléje álló mozdulatlan embert, csendesen betolta maga mögött az ajtót, a sapkáját és keztyűjét a széles ágyra dobta és szó nélkül

helyet foglalt egy széken, majd kezeit az ölébe rakva, elkezdte a hüvelykujjait egymás körülforgatni. Mikor e mulatságba beleunt, fölvett az asztalról egy szivart, rágyujtott és nagy vigyázattal minél tökéletesebb füstkarikákat igyekezett fujni a levegőbe.

A másik egy szobor mozdulatlanságával állt az ablaknál. Csak mikor a szivar füstje az ablak felé kezdett huzódni s az utca légáramlása kiszivott egy gomolyagot a feje körül az ablakon, tekintett hátra és közeledett az asztal felé, olyan tekintettel, mint a kit nehéz álomból ébresztettek fel.

— Vigyázz, lassabban jöjj, — kiáltott rá a szivarozó, — mert a fejeddel neki mész a legszebb karikámnak. Nézd, milyen gyönyörü, — tette hozzá erőltetett elragadtatással.

— Nagyon lassan jöhettél be, hogy nem vettelek észre. Mióta vagy már itt, hogy igy tele füstölhetted a szobát? — szólalt meg a másik.

— Oh, talán még félórája sincs. Nem is csodálom, hogy nem vettél tudomást itt létemről. Az utcáról felhallatszó zaj . . . aztán az öreg Afiz effendi erkélyének legszebb rózsája . . . Te, — csapott át hirtelen eddigi évődő hanghordozásából a legkomolyabba, mig élesen a másik szemébe nézett, — tudod-e, hogy engem ma már megijeszt ez a te tizedik századba illő históriád? Tudod-e, hogy már az egész lelkeddel benne vagy a játékban és ez a kalandod, vagy minek nevezzem, kezdi elveszíteni egy ártatlan idill jellegét és

hogy az már minden észszerüséget nélkülöz? Én mondom ezt neked, akivel egy világváros forgatagában éveket töltöttél el és egyik őrült kalandot a másik után éltünk át együtt. Ott minden lehetséges volt, mig itt semmi. Értsd meg — semmi. Mondd csak, birni akarod azt a török asszonyt? Ez képtelen kivánság, mert a dolog fizikai nehézségei mellett egyenesen az életedet kockáztatod.

A másik elmosolyogott.

— Talán még az is megeshetik velem, hogy egy sötét éjszakán a lakásomra tör egy csomó fegyveres muzulmán és gályarabságra hurcolnak, vagy a stambuli Héttoronyba zárnak.

Ez vállat vont.

— Az nem fog megtörténni, hanem mivel két év alatt meglehetősen megismertem ezt a népet és te csak néhány hónap óta vagy itt, biztosithatlak arról, hogy ha az öreg Afiz neszét veszi annak, hogy egyik háremhölgyéhez csak a legártatlanabb viszony is fűz, a sorsod meg van pecsételve. Nem mulik el esztendő, hogy egy-két hasonló tragédia ne játszódnék le ebben a tartományban. A nyilt utcán, fényes nappal szurta, vagy lőtte le a török családi életének megzavaróját és nem volt még eset rá, hogy a gyilkosnak csak a hajaszála is meggörbült volna. Az okkupáció után minden jogától megfosztották ezt a népet, de a vallásához soha sem mertek nyulni.

A másik maga elé bámult. Majd csendesen megszólalt.

— Jól van mindez és el is hiszem, hogy

igy van. De két dolog áll előttem. Az első szerint nem látom a helyzetet olyan kényesnek, mint te, mert elvégre abban nem találok semmi különöset, hogy én esténkint néhány órán át a folyó partján ácsorgok éppen azalatt az erkély alatt. Beismerem, hogy ez kissé az én javamra hajló okoskodás, de ezt menti másik álláspontom. Betege vagyok ennek a furcsa viszonynak. Nem is hiszem, hogy ez csak olyan szerelem-féle lehessen. Több annál. Hiszen soha közelről nem láttam még azt a csodás asszonyt; beszélni sem tudnék talán vele. Kikacaghatsz, de megmondom, hogy ha egy estén nem jelenne meg az ablakban, talán meghalnék. Ezer tervet eszeltem már ki, hogy valamikép hozzáférhessek. Csak egyszer, hogy legalább a kezét megszorithatnám. Nem tudom, mi lesz ennek a vége, mert eljött az idő, amitől régóta féltem magam is, hogy már nem érem be azzal a mindennapi rózsaszállal. Többek akarok. Nem bizom már magamban és valami őrültséget találok csinálni.

— Nézd, — szólalt meg erre a másik, — semmi közöm sincs ahhoz, hogy mik a terveid, sikerrel járnak-e azok vagy sem, száz török asszonnyal kezdesz-e vagy eggyel sem, hanem arra ismételten figyelmeztetlek, hogy magadról ne feledkezzél meg a játékban, mert ahogy nekem, de már többeknek is közülünk tudomásunk van azoknak a holdas estéknek ábrándos szerenádjairól, ugy valami utonmódon, ha nem ma, talán holnap, vagy azután a becsületes öreg Afiz is értesülhet a

dologról és akkor . . . eh, különben is, — szakitotta magát félbe a vállát vonogatva, amikor látta, hogy a másik ismét elbámul s rá sem hallgat, — minek fárasztom én magamat hiába? A gyereken, a bolondon, meg a szerelmes emberen tudvalevőleg nem fog az okos szó. Én megtettem a jó cimbora kötelességét, punktum.

— Ugyan, ne tüzelj, örgem, — kérlelte a másik, ennek komoly neheztelését látva, — mindenesetre köszönöm figyelmedet, de azt hiszem, túl sötét szinben látod az egészet és tudom, hogy ha te hallanád azt az égi muzsikát, rád mosolyogna a bűbájos, varázslatos szempár, magad is jobban az optimista szemével látnád a dolgot.

Ez egy hangot sem hallatva, bólogatott a fejével, aztán nagykésőn, miközben már a keztyüjét huzogatta, szólalt meg:

— Talán igazad van.

*

Már jó két óra telhetett el azóta, hogy az Abdul-mecset minaretjén a müezzin ajkairól elhangzott az esti ima után a vontatott Allah, il allah akbár és az erkély alatt, a viz szélén álló karcsú, halovány arcu tiszt még mindig hiába várta az erkély ablakának nyilását.

Már a hold is lebukóban volt a folyó hajlásán túl. Az esti szellő is régen elült már. Csak azok a nyughatatlan, örökké csevegő habok zörögtek a lábai alatt.

Fönn, a város fölött, a hegy oromzatán egy magános, sötét cyprus állt, mint egy nagy

felkiáltójel, vagy mint egy fekete naxosi márványból faragott sirkő.

Az erkélyen most megmozdult valami. Az ablaknyilásban egy pillanatra hosszu, hófehér szakáll jelent meg, mint aminőt az öreg Afiz viselt. Aztán hirtelen nagy lobbanás világitotta meg az erkélyt átfutó repkény haragoszöldjét, mintha fegyvert sütöttek volna el. Tompa dörrenés rázta meg a csendes levegőt, melyre az egész városrész kóbor kutyái egyszerre, hosszasan üvöltöttek fel.

A halovány arcu, borongós tekintetü tiszt meglepetve nézett körül, mintha mást várt volna. Aztán egyszerre megmozdult körülötte minden. A viz, a kopár parti sziklák, a fák, rózsák és a narancsfa virágai egyaránt. Majd mintha szoritani kezdte volna kabátja. Erős markolással, görcsösen ragadta magát mellen. Egy lépést próbált előre tenni, de remegő térde nem birta meg a test sulyái. Erőlködve, inogva bukott térdre. Most kibuggyant a vér az ajkán. A feje lecsuklott, de félig zárt szemeivel látta még, hogy a szájából ömlő vér miképen egyesül melléből patakzó vérével. Végső erőlködéssel megmozdult és ekkor kitárt karokkal, arccal a sziklára bukott.

A késői holdsugár pedig azért nem tört meg erős villanással kabátja gombján egy-egy mozdulatára, mert — nem mozdult többé.

. . . Másnap az egész városban az a hir terjedt el, hogy Mahmud el Afiz-t egy megőrült háremhölgye baltával verte agyon.

▽▽

Alkonyat.

Valahol a szomszédunkban
Egy csendes, ábrándos leány
Elfelejtett, régi, bús dalt
Játszik lágyan a zongorán.

Izzó fejem kezemre hajtom,
Kinézek a kis ablakon,
S a lágyan zsongó, lassu nótát
Könnyes szemekkel hallgatom.

Eszembe jut sok édes emlék,
Sok elmult boldog pillanat,
S lelkemre ráborul az este,
Mint őszi tájra az alkonyat!

Szép ifjuságom isten veled!
Hogy vissza nem jösz jól tudom...
És azt a régi, fájó nótát
Csak hallgatom, csak hallgatom...

Vári Jenő.

▽▽

Lajos pincér.

Irta: **Horváth István.**

Jómódu falusi korcsmáros volt az apja. Jómódu és becsületes. Az volt minden ivadéka. Az öreg apja, az ősapja. Erős, magas, piros arcu ember az apja. Lajos nem. Vékony, gyenge, fehérképü gyerek. Azt mondta mindenki, hogy nem él soká. A tavasz elviszi. Nem vitte. Megmaradt. De nem „mag"-nak, hanem embernek; dolgozó, vergődő, kóborló embernek. Az iskola porát lerázta magáról. Pedig nem szerette elhagyni. Okos, eszes, könnyü fölfogásu fiu volt. Az apja nem tudta, mit tegyen vele. Mert most igazán gondot okozott neki a fiu sorsa. Eddig nem. Eddig a „mester" művelte, pallérozta az eszét, szivét meg a lelkét. De most már vége. Most ki kell lépni a fiunak az életbe . . .

Az életbe. Nagy szó az. Ezer gond, sok tanulás, tapasztalás: az az igazi iskola. De ez már az élet iskolája. Mert ebbe az iskolába már mi mindnyájan jártunk; már sokan belefáradtak, meg kidőltek. De azért erre az iskolára szükség van és lesz. Mert ott „sors" uram a „mester".

De ez már aztán egészen más. Mert itt tandijat nem kell fizetni. De mégis kell. Némelyik az életét fizeti tanulópénzül, mások egy egész élet örömét, boldogságát adják, hogy megta-

nulják: mi az élet. Hej, nagy sora van annak . . .

Tehát nagy gondot okozott Boros uramnak a fia leendő sorsa. Dülőre alig-alig ment. Végre mégis határozott. Odahivta az asszonyt:

— Én azt gondolnám, adnánk oda a Lajost a bátyámhoz Szabadkára pincér-inasnak. Okos, engedelmes fiu, majd ha kitanul, valahogy csak megtilódik a világba'.

És ugy lőn, amint mondá.

A fiut fölpakolták, utnak eresztették. Sirtak mind a ketten. Mind a hárman . . . Az idő mult s a fiuból legény lett. Nagyon komoly ember lett belőle. Komoly és művelt. Komoly, mert nem szerette a tréfát, a maga dolgát el nem hamarkodta, az üzletben pontos és engedelmes, s amit mondtak neki, azt becsülettel meg is tette. Szerették is nagyon. Művelt, mert ami szabad ideje volt, azt mindig könyvek olvasásával töltötte el. Sokat, nagyon sokat olvasott. A társaságot azonban mégis kedvelte. A finom, művelt és jó társaságot. Az asszonyokat nem szerette. Sokat is csufolták érte pincér társai.

— Nem tudja ez a Lajos még a vizet sem kavarni.

Pedig szép, csinos gyerek volt már ekkor Lajos. A pincér. Égő, tüzes, fekete szemekkel; szép, bogárfekete, dus kis bajusszal. Szerették is a lányok. Csak azt nem tudták megérteni, hogy miért nem szalad utánuk, mint a többi. De Lajos nem futott. Inkább a könyveket böngészte. És ebből több erkölcsi haszna is volt, mint amabból.

Voltak vendégek, kik annyira szerették, hogy órákig el-eldiskurálgattak a művelt, finom modoru pincérrel. Sőt még kezet is fogtak vele elmenetelkor.

Történt azonban, hogy Siófokon szükség volt egy ügyes, csinos, fiatal pincérre. Lajos kapta meg az állást. Sajnálta otthagyni régi helyét. De ő ment. Ment, mert neki szük volt ez a kis város. Nagyon szük. El innen, el messze, más helyre. Mert a szive, a lelke más után vágyott. Ha üres óráiban kiment a partra, szive, lelke, egész mindensége örült a természet eme legremekebb panorámája láttára. Nem is megy el ő innen soha. Igaza volt. Tavasz volt, ragyogó, fehér, illatos tavasz. Nyaralók még csak egypáran voltak, azok is a kedvező idő miatt jöttek le a füstös, zajos fővárosból. Ezek is többnyire mind betegek. Ott sétálnak azok is naphosszat a Balaton gyönyörü, smaragdzöld vizének partjánál.

A levegőben illatterhes felhők szállnak ideoda. A természet nagy megujhodása ráül a lelkekre, a szivekre s belemarkol az érzelmek világába. Lajos is valami különös zsongást érzett magában. Valami különöset, valami nagyot. Amilyet még soha sem érzett, soha sem olvasott. Nem birt fölállni, csak ült a hideg földön, a zöld füben. Lehet, hogy a természet ébredése, lehet, hogy az a fiatal nő keltette föl benne az érzéseket, aki mellette elhaladt, csendesen szemlélve Tihanyt. Lajossal forgott a világ. Ilyen szépet, ilyen hullámos járásu nőt ő még sohasem látotr. Megfordult és utánna bámult érthetetlen, bamba ábrázattal.

Itt találkozott ezzel a nővel minden nap. És ő minden nap megbámulta. S amint így nézte, megijedt. Egy ismeretlen nagy érzés bontogatta ki benne szárnyait. Megijedt, mert sejtette, hogy ez a szerelem. Szerelem . . . Ettől ijedt meg. De azért a nő után vágyott. Mert szerette. Pedig nem beszélt vele soha.

Egyszer a fiatal hölgyet egy fess fiatal uriember karján vezette be az étterembe Leültek egy kis sarok asztalhoz. Ebédet rendeltek. Lajos szolgálta ki őket. Senki más nem volt az étteremben. Csak ők hárman. Lajos ment ki a konyhába s fájó szivvel nézett vissza. De ez lett veszte. A leány odahajolt a férfihez s arcán megcsókolta, miközben kis kezének egyik ujján megvillant a karikagyürü. Lajos ezt is meglátta most . . .

Egyszerre forogni kezdett körülötte minden: a szoba a székek, az egész világ. Nem tudta mit tesz. Kirohant az ajtón, le a Balaton partjára. Nem kellett soká futnia. Közel volt. Aztán megállt de csak egy pillanatig. Aztán már csak a hullámok csobogtak vészesen. Nem látta Lajost senki. Csak néhány sirály. Azok is megcsóválták rá fejüket. A Balaton pedig azután is éppen olyan volt, mint azelőtt.

Csak egy emberrel lett kevesebb.

▽▽

Függelék.

A december havában lefolyt vármegyei restauráció a „Somogyvármegye Almanachjá"-nak időközben kinyomott cimtárában a következő változásokat idézte elő:

Uj megyebizottsági tagok:

Huber Gyula Acsa.
Kiss János Bőszénfa.
Cnerk József Berzence.
Vajda Elemér dr. Bálványos.
Bosznay Sándor Csököly.
Richnyerszky Mihály Gölle.
Barabás Illés Görgeteg.
Horváth Péter Háromfa.
Németh Mihály Homok.
Tihanyi Péter Homok.
Hukk György Igal.
Iger József Istvándi.
Auszterlitz Viktor Kadarkut.
Rónai Lajos Kaposvár.
Lenc Károly Kaposvár.
Bécsi Márton Kaposvár.
Kopácsy Kálmán Kőröshegy.
Mádra Imre Kőröshegy.
Tóth István Köttse.
Ubrik Henrik Köttse.
Bárvárt Gyula Lakócsa
Biró József Lakócsa.
Szilly Ádám Lakócsa.
Batta Béla Mozsgó
Friedrich Antal Mozsgó.
Koppány Jenő Marcali.
Varga Ferenc Mesztegnyő.
Gerő Jenő Magyaratád.
F. Göndör József Magyaratád.
Rauch Károly Mocsolád.
Szecsődy József Mocsolád.
Huszár József Nikla.
Ill Ferenc Németlad
Volák Albert Németlad.
Fullner József Nágocs.
Lindemann János Nágocs.
Ács Buza József Nagybajom.
Fischer Lajos Nagybajom.
Steiner Antal Nagyatád.
Tompa Péter Nemesvid.
Ferkó Kálmán Nemesdéd.
Éhn Kálman Surd.
Heinrichfi Béla Somogyvár.
Bittó Jenő Szobb.
Kiss János Szobb.
Bagáthy Vendel Somogyszentmiklós
Berger Vilmos Szenna.
Keresztes Gyula Szenna.
Grencer József Szulok.
Strubli Mátyás Szulok.
Nagy Ernő Szigetvár.
Simol József Szill.
Frank Lajos Szőllősgyörök.
Benc József Taranya
Tóth János Taranya.
Bien Dávid Toponár
Kótzián Emil Toponár.
Huszár Márton T.-Koppány.
Varga László T.-Koppány.
Kiss Bakos József Vése.
Fülöp István Zákány.
Kovács János Pata.
Laky József Pata.
Vass János Ádánd.
Hecs Miklós Ádánd.
Dékán István Ádánd.
Prinke Sándor Csokonya.
Kiszely László Csokonya.
Percel Ákos Darány.

Széchenyi Frigyes gr. Darány
Varga Dezső Darány.
Bal a Pál Inke.
Goldberger Ödön Inke.
Ring Samu Jád
Ferenc Ferenc Jád
Szalaváry János Nagyberény.
Sáfár János Nagyberény.
Szöllősy Viktor Nagyber ny.
Németh Pál Nagyberki.
Bercsényi János dr. Szgyörök
Hentaller Lajos Zákány.

Uj virilisták.

Br. Inkey József Iharosberény.
Kund Hubert Vince S.-Fajsz.
Br. Biedermann Rezsö Szentegát.
Br. Inkey Pál Iharosberény.
Dr. Steiner Leó Berzence.
Gr. Széchenyi Emil Lábod
Grubanovich Géza Budapest.
Hónig János Toponár.
Braun Dávid Ádánd.
Hirsch Ödön Edde.
Meller Rudolf Homoksztgy.
Strasser Henrik Inám p.
Berzsenyi Sándor Nikla.
Gr. Festetich Samu Bakófa
Id. gr. Zichy Ödön Surd.
Trux Hugó Jákó.
Dr. Goszthony Mihály Bpest.
Gr. Zichy László Belezna.
Erényi Ignác Nagyberki.
Politzer Géza Nagykorpád.
Sidlauer Andor Böszénfa.
Gr. Somssich Béla Babócsa.
Lamm Miksa Faluhidvég.
Barcza Ödön P.-Kovácsi.
Dr. Tevely Béla Kaposvár.
Nádassy Kálmán Görösgal.
Dr. Kiss Ödön Köttse.
Polatsik Géza Megyer.
Lamm Tibor Városhidvég
Békeffy István Diszely
Herger József Szigetvár.
Morvai Miksa Zics.
Jeki István Tarnóca.
Gr. Somssich Antal Gige.
Kálozdy Ferenc Bükkösd.
Dr. Polányi Lajos Kaposvár
Dr. Szalay László Tur.
Murfy József P.-Kovácsi.
Berger Ignác Kaposvár.
Mayer Gyula Szill.
Dr. Zimmert József Kaposvár.
Simonfai Lajos Kaposvár.
Dorner Pál Barcs.
Dr. Noszlopy Gáspár N.-Atád.
Klein Dezső Háromfa.
Klein József Háromfa.
Berger Antal Kaposvár.
Brodszky Lajos Kőröshegy.
Dr. Morgós Gusztáv Kaposvár.
Nemes Manó Kaposvár.
Kálmán Sándor u.
Kremzier Károly Tarnóca
Dr. Grünbaum Nathán N.-atád
Simon Gyula Kaposvár
Szabados Imre Kaposvár.
Svasits Pál Osztopán
Kellauer Gábor Kaposvár
Dobrin Richard Bagolasánc.
Spitzer Mór S.-szentmiklós
Márkus Henrik Szárszó
Österreicher Ödön Tab.
Lichtenstein Jakab Besenyő.
Szántó László Sámson.
Benkő Mihály Tab.
Rosenberg Károly Kaposvár.
Nagy Sándor Kadarkut.
Schmiedt Fülöp Barcs.
Hankóczy János Somogyvár.

Fusz K roly Törökkoppány.
Vasdényei Elemér N. atád.
Pap M hály Kaposvár.
Dr. Haidekker Károly Kaposvár.
Steiner József Iháros.
Jeki György Tarnóca.
Geszti Rezső Geszti.
Veichard Rezső Szig tvár.
Dr. B zinger Rudolf Buzsák.
Szentes István Csököly.
Jagica István oldogassz.-fa.
Juhász Kálmán P.-Kovácsi.
Bajóti Ármin Hosszufalu.
Deutsch Arthur Dávid Tab.
Fried Albert Csurgó.
Auszterlitz Sándor Besenyő.
Br. Szegedy György Iháros.
Br. Szegedy Béla Iháros.
Dr. Androsits István Kaposvár.
Baumgartner Adolf Szigetvár.
Dr. Fehér Henrik Kaposvár.

Uj állandó választmány.

Andorka Elek dr., Bakonyi Fer nc, Berzsenyi G rő dr. Lengyeltóti, Bogyay Imre Ráksi, Bogyay Ferenc Polán y, Bosnyák László, Bogyay Emil, Babocsay Kálmán, Boronkay Lajos Kutas, Brodszky Lajos K rösshegy, Bécsy Márton, Bók Zalán La os dr. Len yeltóti, Chernel Gyula, Csorba Ede, Czemhe Pál dr., Császár István Gig , Duchon Ödön Szigetvár, Ember József Pamuk, Farkas György B szénfa, Folly József, Gaál István Büssü, Gaál Gyula dr. Büssü, Goszthony Mihály dr. Budapest, Gaál Gaszton Boglár, Gulyás István Lengyeltóti, Kót ián Emil, Haidekker Károly dr., Hochreiter Kornél dr. Csurgó, Henc Ödön Andocs, Hoyos Miksa gróf Németlad, Hágelman Károly, Hónig János Toponár, Herbay Pál Szentbalázs, Bendekovics József Tapsony, Henc Gyula Gerézd, Huber Gyula Barcs, Hukk György Igal, Igmándy Aladár Nagybajom, Inkey József báró Iháros berény, Inkey Pál báró Iháros berény, Jankovich László gróf dr. Szőllősgyörök, J kab János Molvany, Kacskovich Géza Örs, K cskovich Kálmán dr. Tótgyugy, Kis Molnár János Komlósd, Kovács Sebestyén Gyula Kaposmérő, Kacskovics Zoltán Mocsolád, Kemény Samu, Kriszt Béla dr. Szigetvár, Kiszelyi László dr. Nagyatád, Kulin Sándor, Herzog Manó dr., Lehner Sándor Marcali, Lenc Sándor, Maár Gyula dr. Kercseliget, Márffy Emil, Makkfalvay Géza Kiskorp d, Margarit Alfréd Toldi, Mosonyi Sándor Kadarkut, Percel Ákos, Matolcsy József, Máyer Gyula Szill, Matolcsy István Csurgó, Nádassy Elek Görösgal, Németh Pál Vése, Novák János Sand, Pallavicini Ede őrgróf Mosdós, Piszár Antal Barcs,

Politzer Géza Nagykorpád, Pallavicinj György őrgróf Mosdós, Ritzinger János dr. Lengyeltóti, Roboz István, Rusa Ernő dr., Rónai Lajos, Sárközy Jenő Nagybajom, Somssich Andor Sárd, Somssich László gróf Hetes, Somssich Miklós Sárd, ifj. Somssich Andor Mike, Somssich Géza gróf Kopaszhegy, Sárközy Imre Nagybajom, Somssich Béla gróf Babócsa, Stern Lajos Pata, Szabó Kálmán, Szukits Dezső Tab, Széchényi Aladár gróf Lábod, Széchenyi Géza gróf Csokonya, Svastits Aladár Szentgáloskér, Szaplonczay Manó dr., Svastits Pál Osztopán, Szarkássy János Felsősegesd, Prinke Sándor Babócsa, Tallián Gyula Kutas, Tallián Andor Osztopán, Tevely Béla dr, Vésey Mihály Vése, Vésey Sándor Szöcsény, Vésey Ferenc Szőkedencs, Vizy István Szakácsi, Vámos Károly dr. Mernye, Vasdénnyey Béla Kadarkut, Zso rák János dr., Zoltán József Kiskorpád, Zánkay Gusztáv dr.. Módra Imre, Richnyovszky Mihály, Tallián Dénes báró dr., Hirsch Adolf, Berger Samu dr., Szabó István.

Uj főszolgabiró: Bóné Kálmán Csurgó.

Uj szolgabirók: Weiszenbach Iván báró, Stecz László dr

Egyéb időközi változások.

Uj ügyvédek: Merei Vajda Aladár dr. Marcali, Neubauer Ferenc dr. Nagyatád.

Elhalt ügyvédek: Gulyás Aladár dr. Kaposvár, Rimanóczy Ferenc dr. Kaposvár.

Uj orvosok: Balázsi Imre dr. Karád, Berger József dr. Kaposvár, Péchy József dr. Marcali.

Elhalt orvos: Károlyi Gyula dr. Marcali.

Uj állatorvos: Puchmann Frigyes Kaposvár.

Uj plebánosok: Vadovics Rezső Felsőszentbenedek, Rák Endre Görgeteg, Sinkovits Nándor Somogyszentbenedek.

Uj káplánok: Hotwagner Pál Kaposvár, Csébi János Somogykéthely, Stagl Ernő Belezna, Dragovits István Nágocs.

Elhunyt plebános: Neumayer Károly Karád.

III.

HIRDETÉSEK.



Az „arany sas“-hoz.

FONAI VILMOS

rőfös- és divatáru-üzlete, vászon és sifonnemüek gyári raktára

KAPOSVÁR, Erzsébet - ut.

▽▽

Nagy varrógépraktár a kipróbált Singer-rendszerü és eredeti KAISER-varrógépekből.

Sürgönyczim:

Fonai vászon Kaposvár.

Nagy raktára a leghiresebb gyárak különféle gyolcs, siffon, pamut, lepedő, paplanlepedő és czérna-:: vásznainak. ::

KÜLÖNLEGES UJDONSÁGOK SELYMEKBEN.

Legdivatosabb szövetek, selyemkendők, plüssök, mosóáruk, delainek, fejkendők a legnagyobb választékban állnak vevőim rendelkezésére.

Rendelmények postafordu-:: lattal intéztetnek el. ::

Csomagolás nem számittatik fel.

20 koronát meghaladó rendelmények bérmentve küldetnek.

Erzsébet gőzfürdő

kád- és hideggyógyfürdő
és hengergőzmalom

= Kaposvár =

Berzsenyi-utca 33.

Gőzfürdő nyitva:

Urak részére: reggel 6 órától 12 óráig.
Nők részére: délután 1 órától 5 óráig.

Hideggyógyfürdő:

Urak részére: reggel 6 órától 8 óráig.
Nők részére: reggel 8 órától 10 óráig.

Kádfürdő:

Ugy urak, mint nők részére egész nap nyitva.

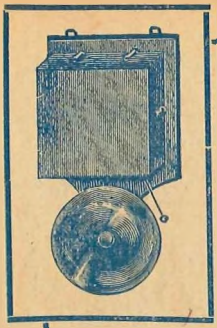
Kényelmes berendezés és pihenő-terem. ~ Szakképzett masseur és fiukszemvágó. ~ Pontos és ~ figyelmes kiszolgálás. ~

Szlovák Ignácz

az „Erzsébet" gőzmalom és gőzfürdő tulajdonosa.

Ugyanott hengergőzmalom, mely a fővárosi malmok mintája szerint kereskedelmi liszteket állit elő.

Kivánatra küldök árjegyzést.



TAKY FERENCZ

okl. gépész,

villany- és vizvezeték-szerelő

KAPOSVÁR,

Korona-utcza 14. sz.

Telefon-szám 103.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy a jelenkor igényeinek teljesen megfelelő **villany-, vizvezeték-, telefon- és villamos csengő felszerelés, biczikli, varrógép, villany- és benzin-motor** és mindennemü mechanikai gépek javitására felszerelt

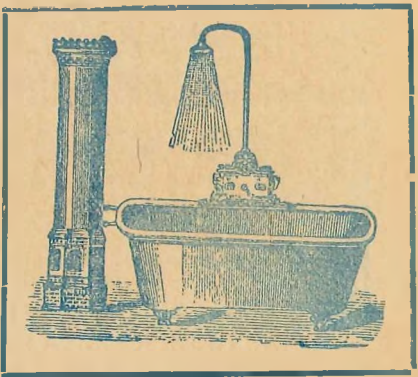
elektrotechnikai műhelyemben

villamos világitásnál előforduló mindennemü zavarok javitását, magántelefonok berendezését és javitását a leggyorsabban eszközlöm.

Magamat a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

Taky Ferencz.

Magán-vizvezetékek felszerelését a legjutányosabban elvállalom.



Oroszy Sándor

udvari cukrász utóda

ZELMS LAJOS

KAPOSVÁR, FŐ-UTCZA 8. SZÁM.

Ajánlja a helyi mint vidéki nagyérdemü közönségnek szives figyelmébe általánosan elismert kitünő cukrász készitményeit. Kitünő összeállitásu tortákat a legfinomabb izben és kivitelben. Mignon és Dessert (Oroszy dessert) süteményeket, valamint esküvőkre vagy más ünnepélyes alkalmakra szükséges diszes tortákat, fagylaltokat, parfait- és jégkrémeket, amelyek a legcsinosabb kivitelben szállittatnak.

— Igen ajánlható a legujabb készitményü — Mignon torta 1 K és Crém bombák 1·50 f. árban.

Legfinomabb Dessert és Csokolád Confekt cukorkáink, mint kitünő teasütemányeink, naponta frissen készülnek.

Egyed elárusitása a valódi angol „Sandvich" tea, valódi importált chinai teáknak s a legfinomabb valódi angol tearumnak.

Kül- és belföldi cognac, likőrök, spanyol és olasz borok legjutányosabb beszerzési forrása.

Vidéki megrendelések elfogadtatnak és különös — gonddal és pontossággal eszközöltetnek. —

Bók és Társa

szállitási, fuvarozási és bizományi vállalata

Kaposvár, Teleky-utca 6. sz.

Telefon: 17.

Elvállal mindennemü költözködést, butorszállitást ugy helyben, mint vidékre kényelmes, szab., belül párnázott butorkocsiaival. Beraktározásokat és minden a szállitások körébe vágó megbizásokat.

Gondos és figyelmes kiszolgálás.

Az »ANKER« biztositó társaság kaposvári főügynöksége.

Szenes Emil

Somogymegye legnagyobb üveg, porcellán és lámpaáru raktára, villanycsillárok nagykereskedése KAPOSVÁR, Korona-u. 12.

Telefon sz.: 81.

A nagyérdemü közönség b. figyelmébe ajánlom

ujonnan berendezett

villany-csillár raktáramat,

a legegyszerübbtől a legpazarabb kivitelig kaphatók:

ebédlő- és szalon-csillárok, hálószoba-ámpolnák, asztali és billenő lámpák.

Diszes majolika villany-lámpák.

Szolid, csinos és finom kivitel.

Olcsóbb és ugyanolyan választék, mint a fővárosban.





Goitein Mór

órás-, ékszerész- és látszerész-üzlete,

SOMOGYVÁRMEGYE LEGELSŐ, LEGNAGYOBB, LEGRÉGIBB ÉKSZERÉSZ, ÓRÁS ÉS LÁTSZERÉSZE

Kaposvár, Széchényi-tér 7.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, hogy üzletemben állandóan nagy választékban vannak raktáron: **ezüst és arany „Omega" órák, brilláns tárgyak, arany függők, gyürük, keresztek, amulettek, melltűk, inggombok stb. - Ezüst evőeszközök, czukortartók, kosarak stb. - Arany és ezüst czigarettatárczák. - Különlegességek optikai czikkekben, gramophonokban.**

Műhelyemben uj arany tárgyak készittetnek, ugyszintén mindenféle arany, ezüst és órajavitások jótállás mellett elfogadtatnak, nemkevésbbé vésnöki munkák.

Vidékre készséggel küldök választékot.



GOITEIN MÓR

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ,

Somogyvármegye egyedüli osztálysorsjegy főelárusitó helye

KAPOSVÁR, SZÉCHÉNYI-TÉR 7.

TELEFON 65. szám. | POSTACHEQUE 7528 szám.

Osztálysorsjegyek

minden huzáshoz kaphatók.

Minden küldeményt, ugyszintén nyeremény-jegyzéket **minden huzás után** dijmentesen küldök, nemkülönben postadij megtakaritás czéljából befizetési lapokat.

Minden nyeremény azonnal ki lesz fizetve a legnagyobb titoktartás mellett.

Kitünő tisztelettel

GOITEIN MÓR.

SZÉKELY ÁRMIN

kész uri-ruha üzletében

nagy választékban, **jutányos szabott árakon** kaphatók
saját műhelyeiben készült

tavaszi, nyári, őszi és téli sacco-öltözetek, sportöltözetek, felöltők, paletot-k, városi és gazdasági téli-kabátok, utazóbundák és lábzsákok.

Tartós és csinos kivitelü

fiu iskolaöltözetek, felöltők és téli-kabátok nagy raktára.

Különlegesség: valódi dán bőr-kabátok, sportruhák, uri kalapok.

Bizományi raktár: a hirneves gácsi lópokrócokból eredeti gyári áron.

KAPOSVÁROTT.

Alapittatott 1863.

LANGSFELD M. MÓR FIAI

fényképészek

KAPOSVÁR, KORONA-UTCA.

Ujonnan berendezett műfényirdájukból ajánlják a

közkedvelt matt képeket, családi felvételeket

a legszebb összeállitásban.

Gyermek-felvételeket a legujabb módszer szerint.

Továbbá a legujabb selyem-, bársony- és fára átvitt felvételeket, melyek mindegyike a legszebb = szobadiszt képezi. =

Állandó fényképkiállitás a kapu alatt.

LEMEZ NÉLKÜLI

MŰFOGAK.

Arany, korona és hidmunkák.
— Porcellán stb. tömések. —

Dr. Szabónál

Kaposvár, Korona-utca 3.

GOTTLIEB ZSIGMOND

szobafestő

KAPOSVÁR, VÁR-UTCA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy *a legujabb minták szoba, épület és templomok festésére* megérkeztek, továbbá, hogy cégem *cim és cimerek festését*, valamint *szobák kárpitozását, butorok mázolását* a legegyszerübbtöl a legdiszesebb kivitelig elvállalja legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megbizásokat. minthogy állandóan nagy szakavatott személyzetet tartok, *a legrövidebb idő alatt végzek.*

Becses pártfogását kérve, előre is szolid kiszolgálásról biztosithatom mt. megbizóimat.



Lázár Dezső

polgári- és egyenruha-szabó

KAPOSVÁR

Fő-utca 20. sz.

Készit mindenféle

egyenruhát, polgári ruhát, és angol szabásu női ruhát

legjobb minőségben és legjutányosabb árak mellett, méret- és legujabb divat szerint.

Dus raktár legfinomabb belföldi, angol :-: és francia szövetekből. :-:

Dániel Mihály

gyógyszertára az „Őrangyal"-hoz

Nagyigmándon.

Zöldpaprika-kedvelőknek!

Aki a zöldpaprikát kedveli, szerezze meg a **„Csepp"**-et (zöld paprika-kivonat), melyből néhány csepp elegendő arra, hogy az ételnek kellemes zöldpaprika izt és illatot kölcsönözzön és **helyettesit mindenféle (sokszor hamisitott) por-paprikát.**

A **„Csepp"** fölülmul minden eddig készitett étel-ízesitőt, mert a gyomorra is elismert jó hatással van.

Gazdasági szempontból a **„Csepp"** egyenesen nélkülözhetetlen, mert egy üveg egész esztendőn keresztül eltart!

A **„Csepp"** különösen ajánlható levesekbe, gulyásba, pörköltbe, főzelékekbe, minden gondos háziasszony használja, különösen kedvelik a vadászok és előkelő köreink.

Használati utasitással együtt egy üveg ára 1 kor. 60 fillér.

Postai szétküldés naponként utánvétel mellett, hat koronás rendelésnél bérmentve.

Alapittatott 1867-ben.

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

pécsi, kalocsai, győri és kassai székesegyházak
és a budapesti bazilika orgona-épitője

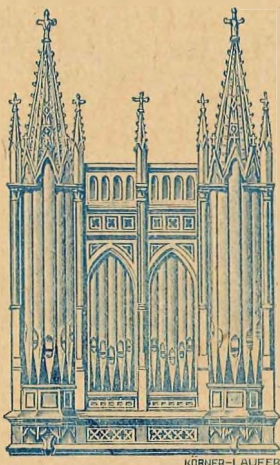
ORGONA- ÉS HARMONIUM-GYÁR

PÉCS.

Két arany, egy ezüst és egy nagy milleniumi éremmel kitüntetve.

Ajánljuk kitünő hangu és erős szerkezetü

CRESCENDO ORGONÁINKAT.



Különösen a legujabb légnyomatu (pneumatikai) rendszer szerint épült orgonáinkat, melyek rendkivüli könnyü játékmód és registrálás mellet még azon nagy előnnyel is birnak, hogy a templom nedvessége nincs befolyással reájuk.

Legjobban bizonyitja műveink jóságát, hogy üzletünkből **500-nál több uj orgona-mű** került ki.

Raktáron kitünő hangu harmoniumok minden nagyságban (155 koronától 100 koronáig.)
Mindennemü javitásokat, hangolásokat és átépitéseket olcsón elvállalunk.
Árjegyzéket kivánatra ingyen küldünk.

A bőr és szépség ápolása!

A bőr ápolása egyrészt az egészség föntartása, másrészt pedig a legbiztosabb mód, hogy a *test szépségét* emeljük és hogy azt *a késő aggkorig föntartsuk.* Ezen ápolás különösen a test azon részeire vonatkozik, melyek a levegő közvetlen hatásának vannak kitéve. Dacára annak, hogy a különféle ujságokban oly sok mindenféle hangzatos jelzőkkel ellátott szereket hirdetnek, mind amellett azt lehet mondani, hogy egyik sem felel meg a hozzá füzött reményeknek, sőt a legtöbb esetben káros hatással vannak az egész szervezetre.

A közkivánságnak eleget téve, sokáig kisérleteztem e téren, mig sikerült egy olyan hatóanyagot találnom, amely *teljesen ártalmatlan s a kivánt eredmény bámulatos rövid idő alatt bekövetkezik.* E szerek a

„DUNDI"-KÉSZITMÉNYEK.

DUNDI CRÉME kellemes habfehér készitmény, üdévé és simává teszi az arcbőrt. *1 doboz ára 1 korona.*

DUNDI SZAPPAN Fontos, hogy a créme hatását megfelelő szappannal segitsük elő. *1 darab ára 80 fillér.*

DUNDI KÉZFINOMITÓ Elmulasztja a bőr érdességét és vörösségét, puhává teszi a kezet. *1 tégely 60 fill.*

Mindezek, valamint bármely más gyógyszer kaphatók:

DÁNIEL MIHÁLY gyógyszertárában NAGYIGMÁNDON.

Discrét szétküldés! — 6 koronás rendelések bérmentve.

Saját készitményü női-, uri- és gyermek-fehérnemüek.

Bel, külföldi divatkelmék.



Vászonáruk, asztalnemüek és törülközők, paplan-, függöny- és szőnyeg-áruk.

Idényszerü női felöltők.

Házi iparilag kezelt fehérnemüek.

Szigoruan szabott legjutányosabb árak.

GOLDSCHMIED
:: ZSIGMOND ::
KAPOSVÁR,
Korona-utcza 3. sz.

: Minták kivánatra : készséggel küldetnek.



Minden háziasszony büszkesége

az ételek kiváló izletessége. Minden igyekezete azonban hiábavaló, ha a főzéshez használt fűszer nem valódi. A legtöbb visszaélés és hamisitás a **paprikával** történik, miért is időszerünek látjuk a t. háziasszonyokat figyelmeztet..i, hogy a paprika vásárlásánál óvatosak legyenek, nehogy holmi festett és az egészségre káros paprikát kapjanak A legcélszerübb, ha minden háziasszony a

szabadalmazott KÁLMÁN-féle

BIBOR

PAPRIKÁT használja, mely a legjobb, legtisztább fűszer s az ételnek pompás zamatot és szint ad. **BIBOR-PAPRIKA** kapható minden jobb fűszer-, csemege-üzletben, de csak **eredeti** csomagolást tessék elfogadni.

A Bibor-paprika árai:

1	kilós csomag	K	6.—
1|2	„ „	„	3.20
1|4	„ „	„	1 70
1|3	„ „	„	—.90
1|16	„ „	„	—.60

Minden 5 kilós rendeléshez 1|2 kilós csomag ingyen adatik, ezért célszerü, ha több család együttesen hozat 5 kilót, hogy 1|2 kilós csomagot ingyen kaphasson.

Ezt a felülmulhatatlan szabadalmazott paprikafajt kizárólag csak a

Szegedi Keresk. és Kiviteli R.-T.

hozza forgalomba. Kiválóságát elismerték a legtekintélyesebb házak, mint pl. Báró Bánffy Dezsőné, Gróf Teleki Józsefné, főmagasságu Cistercita rendház Baján stb.

Postán küldi: Szegedi keresk. és kiviteli r.-t. Szeged, Dugonics-tér 15. sz.

DARNAY BÉLA ÉS FIVÉRE

vaskereskedése és gőztéglagyára

KAPOSVÁR.

Nagy raktára

mindenféle gazdasági és gépészeti cikkeknek.

Vadászfegyverek, lőszerek és vadászfelszerelések.

Legjobb ekék, répa- és szecskavágók stb.

Konyhaberendezési cikkek kályhák, takaréktüzhelyek, épület- és butorvasalások.

Tégla- és cserépzsindely-

gyártmányok bérmentve vasuton szállitva árajánlat szerint.

! MOTOR ! ! MOTOR !

LEGUJABB KITÜNTETÉSEK:

1905. évi nagyenyedi kiállít. diszoklevéllel kitüntetve.
1904. évi dicsoszentmártoni kiál. 5 d.-levéllel kitüntetve.
1903. évi besztercei kiállít. 2 ezüst éremmel kitüntetve.
1903. évi kolozsvári kiállít. 3 diszoklevéllel kitüntetve.
1902. évi pozsonyi kiállít. 3 diszoklevéllel kitüntetve.

KÁLLAI LAJOS motorgyára, **BUDAPEST**

VI. kerület, GYÁR-UTCA 28. szám.

Teljes jótállás kitünő cséplésért.



A világ legegyszerübb és legtökéletesebb motor-cséplőkészlete. Ezen motorok bárki által gépész nélkül rendkivüli könnyen kezelhetők és szalma-födeles házak között is üzemben tarthatók.

A gazdáknak legjobban ajánltatnak a Kállai Lajos-féle legujabb

Benzinmotorok és villamos benzinlocomobil cséplőkészletek kettős tisztitó szerkezettel.

Egyedül létező ujdonság!

Önmüködő ellenőrző és biztositó szelep. — Benzinlocomobilok szabadalmazott kettős tizztitó cséplőkkel. Gyár-utca 28. sz. alatt mindenkor üzemben látnatók. *Ezen legujabb motorok terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.*

Külön gazdasági géposztály.

gőzgépek, malmok, járgányos cséplők, vetőgépek, szecska és répavágók.

Legolcsóbb üzem! Olcsó árak részletre!

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

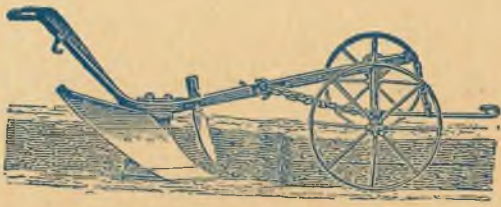
Ezen motorcséplőkészletek a legkitünőbb sikerrel vannak müködésbeu:

Kozma József, Kadarkut | *Janó István, Eötvöskónyi*
Csór József, Eötvöskónyi | *Alsó József János, Hosszufalu*

és az ország több száz kisebb nagyobb gazdaságában

Kállai Lajos-féle motorcséplő-készletek, melyek hazánkban legkitünőebben beváltak, a magyar gazdaközönségnek legmelegebben ajánltatnak.

Korcsolyák nagy választékban.



Mauthner-féle vetőmagvak.

Lengyel Testvérek

vas-, szerszám-, fűszer- és gyarmatáru kereskedése

AZ „ARANY EKÉ"-HEZ

KAPOSVÁROTT.

Korona gyémánt kaszagyáros egyedárusítása.

Üzletünkben mindenkor a legjobb minőségü **lakatosáruk, szerszámok,** mindennemü **asztalos kellékek, faragványok, görléczek, takaréktüzhelyek, vaskályhák, épület-** és **butor-vasalások,** mindenféle **gazdasági** és **ipari vasszerszámok, lombfürész-kellékek,** valamint

háztartási és konyhafelszerelési

cikkek, továbbá különféle olajok, lakkok, kencék, por- és olajfestékek, padlómázak, ugyszintén a legjobb minőségü fűszer- és gyarmatáruk, szóval minden e szakmához tartozó árucikkek a legjutányosabb árakon kaphatók.

Házi telefon és villanycsengő berendezési cikkek, melyeknek berendezését előnyösen eszközöljük. — Vadászati lőszerek. — Lőpor eladás. — Gazdasági gép- és varrógép raktár. — Műszaki cikkek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

! MOTOR ! ——— ! MOTOR !

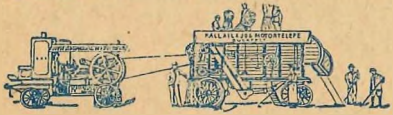
LEGUJABB KITÜNTETÉSEK:

1905. évi nagyenyedi kiállit. diszoklevéllel kitüntetve.
1904. évi dicsőszentmártoni kiál. 5 d.-levéllel kitüntetve.
1903. évi besztercei kiállit. 2 ezüst éremmel kitüntetve.
1903. évi kolozsvári kiállit. 3 diszoklevéllel kitüntetve.
1902. évi pozsonyi kiállit. 3 diszoklevéllel kitüntetve.

KÁLLAI LAJOS motorgyára, BUDAPEST

VI. kerület, GYÁR-UTCA 28. szám.

Teljes jótállás kitünő cséplésért.



A világ legegyszerübb és legtökéletesebb motor-cséplőkészlete. Ezen motorok bárki által gépész nélkül rendkivüli könnyen kezelhetők és szalmafödeles házak között is üzemben tarthatók.

A gazdáknak legjobban ajánltatnak a Kállai Lajos-féle legujabb

Benzinmotorok és villamos benzinlocomobil cséplőkészletek kettős tisztitó szerkezettel.

Egyedül létező ujdonság!

Önmüködő ellenőrző és biztositó szelep. — Benzinlocomobilok szabadalmazott kettős tisztitó cséplőkkel, Gyár-utca 28. sz. alatt mindenkor üzemben láthatók. *Ezen legujabb motorok terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vételnek.*

Külön gazdasági géposztály.

gőzgépek, malmok, járgányos cséplők, vetőgépek, szecska és répavágók.

Legolcsóbb üzem! Olcsó árak részletre!

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Ezen motorcséplőkészletek a legkitünőbb sikerrel vannak működésben:

Br. Kemény József urnál, Marosnémeti (Erdély), Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán urnál. N.-Enyed (Erdély), Alsó József János urnál, Hosszufalu (Somogy m.), Tóth Péter Bagi urnál, Csantavér (B.-Bodrogmegye)

és az ország több száz kisebb nagyobb gazdaságában

Kállai Lajos-féle motorcséplő-készletek, melyek hazánkban legkitünőbben beváltak, a magyar gazdaközönségnek legmelegebben ajánltatnak.



Szőlőoltványok

táblásültetésekhez és hiányok pótlására 60 legkiválóbb bor- és csemegefaj, szigoruan válogatott tökéletes forradásu és fajtiszta, dus gyökerü példányok, több százezer darab mérsékelt árakon.

Iskolám 18 év óta áll fenn s az országban egyedüli, mely a vezető volt az összes magánvállalatok között, mert mig hol itt, hol amott egy-egy feltünt és pár év mulva letünt, addig telepemen a gondos, figyelmes munka megteremtette azon gya orlott eljárást, hogy egyetlen vallalat sem képes o y tökél tes anyaggal ellátni megrendelőit, mert a milliókban előállitott oltványok készitésénél és 80 hold termőszőlő beállitásánál ezer számra képeztem a környekbe'i munkásokat, melyek most mint kitünő szakemberek készitik oltványaimat és gondozzák 120 holdos te mőszőlő és oltványiskolámat.

Oltványokat ezerenként 140 koronától feljebb szál itok.

Szőlőlugas.

Minden háznál elmaradhatatlan, egy-egy tő 200—300 fürtöt terem, neveléséhez tudomany nem kell. Ehez alkalmas megvalasztott fajok kellenek, melyek árjegyzékemben képekben lathatok.

Gleditschia csemete, élősövénynek, ezre 12 korona

Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal s mindenhez teljes tá ékoztatóval ingyen és bérmentve küldök Ezen katalogust meghozatni igen me egen ajánlom meg azoknak is, kik rendelni nem akarnak, mert mindenkit érdeklő igen hasznos tarta ommal bir.

Nagy Gabor szőlőnagybirtokos Nagy Kágya.

Levelezés minden nyelven.

Borovitz Manó

KAPOSVÁR.

Műkő-, aszfalt- és cementáru gyár.

Aszfaltozási és cement-beton vállalat.

ELVÁLLALOK:

Mozaik-terrazzo munkákat egyszerü és legdiszesebb kivitelben, templomok, előszobák, konyhák, folyosók, bolthe- ▽▽ lyiségek stb. burkolására. ▽▽

Mindennemü **beton-** csatorna épitését, utcai és udvari csatornázást, vasuti és közuti átereszek és hidak készitését.

Minden szerkezetü zsilipek, csőzsilipek, portburkolatok, védgátak, turbinatelepek és medencék épitését.

Gépek és épületek beton-alapozásait, Manier és Rabitz munkák, sodronyvezető csatornák stb. készitését.

Ezen munkálatokról költségvetések és tervekkel szivesen szolgálok.



Újirányu szőlőtenyésztés

Permetezni, kénporozni, oltani nem kell.

Legfőbb előnye, hogy hozzá semmiféle tudomány nem kell, azért is ellensége sok tudományos szőlőintéző, mert aki soha szőlőtövet nem kezelt, elbánhatik vele. Minden megrendeleshez egy rövid ültetési és kezelési-utasitás mellékeltetik, ebből kinezi akar egy juhász is, hogy ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll. Ennek nem kell kénpor, drága fuvógépekkel nem kell rezgálic, nem kell drága vörösréz, sárgarézcsapokkal, gummicsövekkel ellátott fecskendőkkel nyarközepén, a legnagyobb munkaber mellett orvosoltatni, mert sem peronoszpóra, sem más betegségek kárt benne nem okoz és terem többet, jobbat, mint a drágán gondozott fajok. És a „Delaware" közvetlen termő szőlő. Oltani nem kell, mert a filokszéra nem árthat neki, bimbója télben soha el nem fagy, holdanként átlag 35 hektót terem, egy-egy bimbájából 3—4 fürt fejlődik. Szeptemberben a leghidegebb vidéken is le kell szüretelni, másként megaszik. Bora az aszuborhoz hasonló édes es erös, igen kellemes zamatu. Sima vesszője, minden szál megfakad. Ezért már számos vidéken a rossz fajokat kiirtják és ezzel ültetik ki, a szántóföldeket pedig, hol szőlőnek soha hire sem volt, nagy táblákban örökitik be a legkisebb földesgazdák, ugy mint a nagy uradalmak, mert nincsen az a gazdálkodási ág, mely csak megközelithetőleg is annyit jövedelmezne, vesszője is még legalább 20 évig drágán kél el. Ezen a néven azonban rengeteg más hitvány fajokat adnak el, melyre a vevő csak evek mulva jön rá. En azonosság és fajtisztaságért teljes felelősséget vállalok és még szigoruan hangsulyoznom kell, hogy csak az a valódi eredeti faja, melyet én 18 év alatt 40 holdra szaporitottam el, ez mar minden kétséget kizárólag bebizonyitott tény. Aki a valódi fajt akarja megszerezni, az csak Nagy Gábor-féle Delawaret kérjen, ha bárkitől vesz s ha azt kapott, nyugodt lehet, mert dusan jóvedelmező haladatos fajjal bir, borából egy üveggel egy koronáért küldök. — Bővebb leirását, termésének rajzával, valamint vesszője és borának árjegyzékét ingyen küldöm bárkinek, ki cimét tudatja. Fentiekről nálam s emélyesen meggyőződni ajánlom bárkinek. Szivesen látok minden érdeklődőt a szőlőérés idején, főleg az itt elmondottak felől kétkedőket hivom meg, hogy nálam a helyszinen mulhatatlanul tekintsék meg.

Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal s mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küldök. Ezen katalógust meghozatni igen melegen ajánlom még azoknak is, kik rendelni nem akarnak, mert mindenkit érdeklő igen hasznos tartalommal bir.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, **NAGY-KÁGYA.**

Levelezés minden nyelven.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó, ágytolltisztító, gőzműfestő intézete

Kaposvár, Fő-utcza 31. szám

(saját házában).

-- Ajánlja a legujabb gépekkel felszerelt --

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti ruhatisztító s gőzműfestő gyárát,

mely legujabban

ágytoll tisztitó géppel

bővittetett ki.

Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és :-: kórházak figyelmébe. :-:

Tisztitás folytán a toll 100%-al növekedik.

Előzetes bejelentés után a toll :-: tisztitása meg is várható. :-:

Első Kaposvári Keresztény Temetkezési Vállalat

Kaposvár, Fő-utcza 22. szám.

Telefon 175. Telefon 175.

Nagy raktár **fa- és ércz-koporsókban, művirág koszorukban.**

Elvállalunk minden igényü temetésrendezést, hullaszállitást, valamint kriptaépitést is.

Minden tekintetben szolid intézetünket a helyi és vidéki közönség szives figyelmébe ajánljuk.

Teljes tisztelettel

Első Kaposvári Keresztény Temetkezési Vállalat.

A ki birtokára

jelzálogkölcsönt

akar felvenni, forduljon bizalommal a

Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez.

Budapest. V., Géza-utca 2. szám (saját házában),
a mely fennállása óta

44.187 birtokosnak adott kölcsönt	összesen 164,478.450 koronát.

Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főcélja azonban hogy a közép- és kisbirtokosokon segitsen. Ezért

kölcsönt már 300 koronától kezdve ad.

Aki sulyos kamatot fizet tartozása után az intézet olcsó kölcsönével segithet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt dijért minden a kölcsön körüli teendőt ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40, 50 vagy 65 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt fel nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár reszben bármikor minden dij nélkül visszafizetheti.

PARCZELLÁZÁS

jutányos és gyors keresztülvitelét szintén elvállalja a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete.

Az intézet rendeltetése kizár minden nyerészkedést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kivánatra elvállalja meltányos munkadij ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkonyvi es mernöki) lebonyolitását s e célra megbizottját a helyszinere kiküldi, aki az összes teendők ellátásáról a helyi kivanalmaknak megfeleloen gondoskodik. Parcellázási celokr az intézet az erték kétharmadáig terjedő előnyös föltételü kölcsönöket engedélyez, melyekről szóló **prospektust az igazgatóság** (Budapest, V., Géza-utca 2. sz.) kivánatra küld.

Az intézet müködésének előnyei:

1.) A lebonyolitás olcsósága.
2.) Az intezet nyereségrészesedést nem igényelven, a vevők ugyanazon áron kapják a földet, ahogy az eladó eladja.
3.) A vevők s az eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak.
4.) Az eladó egyszerre egy összegben megkapja a vételárat.
5.) Egyetemleges felelősség nincsen.
6.) Az összes költségek előlegeztetnek.

Az intézet által engedélyezett parcellázási kölcsönök főbb előnyei:

1.) A járadek utólag fizetendő.
2.) Kölcsönök már 300 koronától kezdve adatnak.
3.) Az egyik módozatu kölcsön teljes keszpénzzel fizettetik ki.
4.) Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelesités.
5.) A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

FEKETE LAJOS

Somogyvármegye legnagyobb női-kalap-, rövidáru-, kézimunka és cipő gyári-raktára

Kaposvár, Fő-u. 8. Kemény-palota.

Legnagyobb raktár

a legjobb minőségü honi gyártmányu női-, férfi- és gyermek-cipőkben, a legdivatosabb női kalapokban, kézimunka, női- és férfi-szabókellékek, férfiingek, gallérok és nyakkendők, eső- és napernyők, derékfüző (mieder), mindennemü keztyük, a legjobb minőségü kötött harisnyákban, arcz- és gyászfátyolok, női pipere, illatszer és minden e szakmába vágó cikkekben.

Nagy játék raktár!



Elfogad mindennemü kézimunkát elkészités végett.

Ajánlja továbbá a legujabb mintákkal felszerelt előnyomdáját.

Van szerencsém a tisztelt hölgyközönség figyelmét

vászon áru raktáramra

fölhivni, hol állandóan raktáron tartok kitünő minőségü honi és rumburgi vásznakat, kanavászokat, szepességi asztalnemüeket, függöny, szőnyeg és ágyteritőket.

Elvállalok bármily fehérnemü, ugyszintén teljes menyasszonyi kelengyék készitését.

Hogy szükségletét bárki könnyen fedezhesse, igen előnyös részletfizetési feltételeket állapitok meg.

SZÉNÁSY GYULA buda-pesti divatáruházának mintái nálam kaphatók.

Kiváló tisztelettel

NEUHAUS ANTAL

Honvéd-utca 7.

Schubert Mór

LEGRÉGIBB ADÁS-VÉTELI ÜGYNÖK

KAPOSVÁR, ERZSÉBET-UT

Peterka-féle ház.

Ajánl ugy a fővárosban, mint a vidéken

minden néven nevezendő

ingatlant megvételre.

Részletes feltételek és tulhalmozott megbizások irodámban megtudhatók.

Vidéki kérdezősködőktől válaszbélyeg melléklését kérem.

Kiváló tisztelettel

SCHUBERT MÓR

Kaposvár legrégibb adás-vételi ügynöke.

Semminemü előleges költség nincs.

Kizárólag a kikötött ajánlási dij az üzlet megkötésekor fizetendő.

Számos elismerő-levél.

Fenyvesi Béla

könyv-, papirkereskedése
s könyvkötészete



Kaposvárott,
Fő-utca 37. sz.

Ajánlom a t. vevőközönség figyelmébe **könyv- és papirkereskedésemet,** melyben tankönyvek, irodalmi művek, imakönyvek, irószerek, levélpapirok, képes levelező-lapok stbiből állandóan nagy raktárt tartok.

—

Legujabb gépekkel felszerelt

könyvkötészetemben

a legegyszerübbtől a legmodernebb könyvkötői munkákat gyorsan és jutányosan készitem.

Szives megrendeléseket kér

kiváló tisztelettel

Fenyvesi Béla

Idegenek és helybeliek

bevásárlási forrása!!

Nyakkendő különlegesség!

Fehér-, szines- és turista-ing, pénz- és szivar-tárcza, öv, harisnya, zsebkendő, kézi táska, csipke, szalag, keztyü, mieder, leány kötény, szines nap- és eső-ernyő, kézimunkák, valamint uri-, női- és gyermek cipők óriási választékban



szabott árak mellett beszerezhetők

POLLÁK JÓZSEF

uri és nőidivat áruházában

Kaposvárott, Széchényi-tér 7.

Társaskörök, kaszinók és iskolák könyvtárai ne mulasszák el beszerezni

„A BALATON"

cz. képeskönyvet,

mely a Balatonnak a legsikerültebb ismertetője. :

Készült a **„Balatoni Szövetség"**, **Óváry Ferenc** dr. orsz. képv., **Lóczy Lajos** dr. egyetemi tanár, **Rákosi Jenő** főrendiházi tag, **Szaplonczay Manó** dr. Somogyvármegye tiszti főorvosa, **Pete Márton** dr. ügyvéd, **Vajthó Jenő** tanár, **Kardos Ignác** titkár és **Simalya V. Ferenc** takp. tisztviselő közreműködésével.

Piros vászonkötésben.

2 szines térkép és 150 tájképpel.

Ára 3 korona.

Megrendelhető: „A Balaton" kiadóhivatalában Kaposvárott.

Alapitva 1887-ben. | A pécsi országos kiállitáson állami aranyéremmel kitüntetve. | Telefon 21.

Mayer Vilmos

Magyar, Osztrák és Német birodalom területére szabadalmazott kocsigyára

Kaposvárott.

Ajánlom 24 év óta fennálló kocsigyáramat és ujonnan feltalált, teljesen saját gyáramban készült

uj szerkezetü kocsiaimat,

mely találmányomra nemcsak Magyarország, de Ausztria és Németország területére is szabadalmat nyertem.

Uj találmányu kocsim **a leggöröngyösebb és kivájt utakon sem ráz,** hanem ily utakon hullámszerü mozgásba jön, járása biztosabb s a feldülés veszélyének sincs kitéve. Önsulya 100—120 kilogrammal könnyebb a másrendszerü kocsikénál s mert a ló nem a rugók fölött, hanem közvetlen a tengelynél fogva huzza a kocsi alját, a kocsi is simábban hordoz s a lovakat sem rángatja ugy össze.

Uj találmányom **rugórendszeréért,** mely találmányom nemcsak vidékünkön, de Slavoniában, Erdélyben és Olaszországban is nagy mennyiségben használatban van, **10 évi felelősséget vállalok.**

Teljes tisztelettel

MAYER VILMOS

kocsigyáros.

25 krajcár MINDEN TÁRGY 25 krajcár

MINDEN TÁRGY

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Kaposváron,** az **Erzsébet-uton** levő

25 krajczáros áruházamban

a legcsinosabb **gyermekjátékok, harisnyák, keztyük, kézelők,** 2 gallér, 2 pár férfi harisnya, továbbá mindennemü árucikk csak 25 krajczárért állandóan kapható.

Liszt és füszerüzletemben

kitünő minőségü hengerlisztek, czukor, kávé és egyéb füszeráruk a legolcsóbb napi árakon kapható.

Kiváló tisztelettel

SOHR GÉZA

Erzsébet-ut.

MINDEN TÁRGY

25 krajcár MINDEN TÁRGY 25 krajcár

SIPŐC JOLÁN

első kaposvári hatóságilag engedélyezett
női ruha varró- és szabászati iskolája

Kaposvár, Fő-utca 15. sz.

Felhivom a mélyen tisztelt hölgyközönség becses figyelmét modern berendezésü

ELSŐ SZABÁSZATI és VARRÓ ISKOLÁMRA,

hol intelligens hölgyek többféle szabásból és varrásból alapos oktatást nyernek.

Ugyanott **házi, utcai, estélyi, báli toilettek a legegyszerübb s a legelegánsabb kivitelben jutányos árban készittetnek;** mérték beküldése mellett bárki által használható, mindennemü **divatos alj, blous stb. minták rajzát papirból kivágva, bérmentve megküldöm.**

A tanitványok munkáiból évenkint kiállitást rendezek

A tanfolyamok 3, 6 és 10 hónapból állanak és minden hónapban :: uj tanfolyamok kezdődnek. ::

Szabni egy hónap alatt is tanitok. : Tanitó, óvó, hivatalnoknők s a háztartásban elfoglalt urhölgyek kedvezményes árban privát tanittatnak.

Beiratkozni bármely napon lehet
Fő-utca 15. sz. alatti iskolámban.

Kiváló tisztelettel

Sipőc Jolán
varró és szabászati iskola
tulajdonosnője.



Van szerencsém a nagyérdemü közönség b. tudomására hozni, hogy a fővárosban, valamint az ország nagyobb városaiban szerzett tapasztalataim után Kaposvárott nyitott és a mai kornak teljesen megfelelő

cipész üzletemben

készitek mindennemü
uri, női- és gyermek-cipőket
angol és francia divat szerint a
legelegánsabb és legfinomabb kivitelben, valamint mű (orthopäd) cipőket fájós lábakra. Bárminemü javitások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A nagyérdemü közönség becses pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Kerber Kajos
műcipész, Fő-utca 51.

Stock Cognac Medicinal

Camis és Stock

cognac-gyárosoknál kapható
— Fiume és Barcola. —

1 nagy üveg ára: 5 korona, 1 kis üveg ára: 2 korona 60 fill.

Somogymegyei vezérképviselő

SATTLER NÁTÁN

Kaposvár — Fő-utca.

Szabó Ferenc

üveg és porcellán-kereskedésében

Kaposvár, Kossuth-tér 10.

Épület üvegezés! :: Kész ablakok!

Képkeretezés nagy választékban!

állandóan raktáron tartatnak

	Koronától
asztali lámpák felszerelve .	2.40
függő lámpák	5·—
teás készletek	8·—
kávé készletek	7·90
6 személyes evő készletek .	19·—

továbbá alpacca evőkészletek és mindennemü **fali disztálak, majolika edények** és egyéb **disztárgyak.**

TÁBLA ÜVEGEK
NAGY RAKTÁRA!

Vendéglők és kávéházak részére üveg s porcellán teljes felszerelés!

Pontos kiszolgálásról biztositva, szives támogatást kér

kiváló tisztelettel

Szabó Ferenc.

Kaposvári telefon 131. Pécsi telefon 90.

Városi vizvezeték-épitési vállalat

HERCZEG TESTVÉREK

KAPOSVÁR — PÉCS.

HERCZEG

ázi vizvezeték berendezéseket a legmegbizhatóbban --- ---

gyszerü, elegáns és diszes kivitelben --- --- --- --- ---

endkivüli jutányos árban ---

--- --- --- --- --- --- ---

sinos, a mai kornak megfelelően, valamint --- --- ---

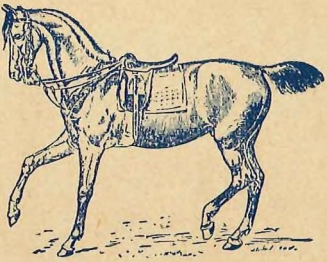
uhany fürdő szobák, zománc és fayence closettek berendezését,

lsőrangu legjobb anyagból, jótállás mellett, --- --- ---

alvanizáló és nikkelező műintézet a pécsi gyárban. --- ---

Költségvetéssel készséggel szolgál a vállalat műszaki irodája **Zárda-utcza 13.**

Szives tájékozásul szolgáljon, hogy az **utczai hálózattal való összeköttetéseket csakis mi végezhetjük.**



Van szerencsém a n. érdemü közönség szives figyelmébe ajánlani, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett

elsőrendü szijgyártó, nyerges és bőröndös üzletemben

raktáron tartok kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket. Börönd, vadászati és bőrdiszműárukat a legfinomabb : : kivitelben és legszolidabb árban. : :

Megrendeléseket, javításokat pontosan készitek.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

NAGY LAJOS

1439 **szijgyártó és nyerges**

KAPOSVÁR, ERZSÉBET-UT 12. SZ.

Kacskovics Jenő

földbirtok, ingatlanok adás-vételi és mezőgazdasági összes kellékeknek első gyári képviseletekkel összekötött közvetitési és bizományi irodája

KAPOSVÁR, MEGGYES-UTCA 5. SZ.

Telefon 199.

Ajánlok a mélyen tisztelt gazdaközönségnek — legelső gyáraktól nyert megbizatásom folytán — minden néven nevezendő **mezőgazdasági gépeket, gőzmozdonyokat és cséplőgépeket,** álló és fekvő elrendezésü **benzin és gázmotorokat, az összes műszaki cikkeket,** az épitkezésekhez szükséges legelső rendü **épitkezési anyagokat** és egyáltalán minden néven nevezendő **gazdasági kellékeket első gyári kézből,** megbizhatósággal és teljes felelősséggel.

Azonkivül uj vagy régibb keletü

tüzbiztositási kötvényeket

átadás vagy hozzám beküldése esetén garancia mellett ugyanazon összeg után

jóval olcsóbb dij fizetésü biztositásokkal kicserélem

és a régi kötvény törlése iránt a felelősséget magamra vállalom. **Élet, baleset, vagy betöréses-lopás, szavatosság, jég és hajótest biztositás** elhelyezését is dijmentesen magamra vállalom.

Különféle **herefajok, takarmány olajnövények** magvait **minta** beküldése esetén a legelső összeköttetéseim révén a **legmagasabb árban** közvetithetem.

Levélbeli szives megkeresésökre mindenkor a kellő válaszszal készséggel szolgálok és kivánatukra bármikor személyesen is megjelenek!

Kitünő tisztelettel **Kacskovics Jenő.**

Szolid Telephon 148. árak!

Adelmann Béla

füszer és csemege-kereskedése

Kaposvár, Fő-utca 49. sz.

Ajánlja dusan felszerelt füszer és csemege raktárát, kávé, tea, rum, cognac, licör, magyar pezsgő, kitünő asztali borok, a kegyes tanitórend dörgicsei hires pincészetének palackborait, különféle fölvágottak, sajtok, conservek, csemegehalak, pástétomok, beföttek, főzelékek conservben és szárítva.

Nagy raktár teasüteményekben.

Különféle cukorkák.

Hungária pörköltkávé.

Déli gyümölcsök.

Pontos Sürgönycim: Adelmann Béla. kiszolgálás!

Strakovits Lajos

okl. kőmüves-mester

Kaposvár, Tallián-utcza 53. szám.

Saját ház.

Van szencsém tisztelettel a nagyérdemü közönség tudomására hozni, hogy bárkinek épitkezési szándéka van, az forduljon hozzám a legnagyobb bizalommal.

Elfogadok bármiféle **tervezést és költségvetés készitéseket, épitkezéseket** egyszerütől a legmodernebbig, épitkezési ellenőrzéseket, ugyszintén e szakba vágó becsléseket a legjutányosabb árak mellett.

Fő feladatom az, hogy bárki megbizásának előzékeny és pontos teljesitésemmel állandó jóindulatát érdemeljem ki. A n. érd. közönségtől szives pártfogást kér

kiváló tisztelettel

Strakovits Lajos

okl. kőmüves-mester

Kaposvár.

Remek választéku idény ujdonságok.

Legizlésesebb női felöltők és szőrme áruk.

Varga Miksa

női és férfi-divat nagyáruháza

KAPOSVÁR,

Korona-utcza 4. szám.

— („Korona-szálló“ mellett) —

Feltétlen megbizható gyári árak.

Gyors és figyelmes kiszolgálás.

ADELMANN GUSZTÁV

mag-, növény- és virág-kereskedésében

KAPOSVÁR, FŐ-UTCA 20.

állandóan, a nap minden szakában kaphatók **élő virágok, eljegyzési, esküvő- és báli-csokrok, asztaldiszitések** és minden e szakmába vágó dolgok.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Virág- és veteménymagvak nagy raktára!

FEHÉR ADOLF

szücsmester,
kalap, szücs és szőrmeáru raktára
Kaposvár, Korona-utcza 13. sz.

Saját műhelyemben készitek:

utazó-bundákat, lábzsákok, legujabb divat szerinti szőrme collierekat, paletot és karmantyukat

sconks, perzsia, czoboly, menyét, nyest, bieber, nutria stb. bőrökből.

Szigoruan szabott árak minden egyes darabon kitüntetve!

Javitásokat és alakitásokat gondosan eszközlök. Vadbőröket kikészitésre, ugyszintén állatokat kitömésre és mindennemü szőrmét nyáron megóvásra elfogadok.

Sürgönycim:	KÜLÖNLEGESSÉG!	Telefon:
VÉSEI.	Osztrai kocka cukor gyöngyvirág védjegygyel.	37.

VÉSEI SÁNDOR

füszer-, csemege- és ásványviz-kereskedése

az „Oroszlán"-hoz

KAPOSVÁROTT, FŐ-UTCA 27. SZÁM,

a Somogymegyei Takarékpénztár átellenében.

Nagy raktár: **cukor, kávé, thea, rum, cognac, francia és magyar pezsgők, francia cukorka, déligyümölcs, teasütemények és bonbonérok.**

Smidt Viktor és fiai cukorka, Liesingi sör és Fritze-féle padlómáz gyárak főraktára.

Vidéki megrendelések pontosan, ingyen csomagolással eszközöltetnek. Kívánatra részletes árjegyzék.

M. kir. dohány- és szivar-tőzsde. M. kir. lőpor-raktár.

Fő-utcza 20. szám alatt

~ (Halápi-féle házban) levő ~

fogműtermemben

készitek:

műfogakat ... ... 5.— koronától,

teljes fogsorokat 80.— koronától,

valamint **szájpadlás nélküli műfogakat aranyban, arany korona és hidmunkákat a legjutányosabb árak mellett.**

Kérve a nagyérdemü közönségnek továbbra is szives pártfogását, kiváló tisztelettel

Prékop János

fogművész.

Szőke Jenő

füszer- és csemege-kereskedése, kávé-, tea- és tearum-különlegességek raktára

Kaposvár, Városház-épület

(postabejárat előtt).

Van szerencsém a t. vásárló közönség szives tudomására hozni, hogy

füszer- és csemege-üzletemben

mindennemü **füszer, csemege, bor, ásványviz, cukor, kávé, tea, rum és cognac különlegességi áruk** a legpontosabb kiszolgálás mellett állandóan kaphatók.

Nem szükséges többé kávét Fiuméból hozatni, mert **NAGY KÁVÉ-RAKTÁRAMBÓL** a legjobb minőségü kávét a legolcsóbb árért bárhova bérmentve szállitom.

5 klgr. Szőke-keverék (3-féle legjobb kávéból)	18.- K
1 deka Szőke-keverék (3-féle legjobb teából)	-.15 f.

Legjobb minőségü füszeráruk és lisztnemüek napi árakon.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

: Elismert dolog, hogy :

női- és férfi-divat árukat

legjobban és legolcsóbban csakis a

Gólya-áruházban

Kaposvár, Fő-u. 37. alatt

— lehet vásárolni. —

Feltünő olcsó és szabott árak.

Telefon 137.

KIS HENRIK

– KAPOSVÁR, VÁR-UTCA 7. SZÁM. –

TELEFON 164. — o — TELEFON 164.

Pálinkafőzde. Likőr- és rumgyár. Bor- és pálinkakereskedés.

Ajánlja a mélyen tisztelt vendéglős és korcsmáros uraknak kitünő készitményeit, ugymint **saját főzésü pálinka,**

likőr és rum-különlegességeit,

= kitünő hegyi borait =

: : : palackozva és hordókban. : : .

— 5 liter rendelésnél házhoz szállittatik. —

Gyors és pontos kiszolgálás. Vidékre gondos csomagolás. Olcsó árak.

Özv. Práger Ignáczné

fogműterme

Kaposvár, Fő-utca és Somssich Pál-utca sarkán.

25 éves fogműterem!

Mindennemü kautschuk és aranymunkák.



Uj! Arany vulcanit fogsorok. **Uj!**

Arany, platina és aluminium koronák, hidmunkák porcellán külsővel.

Kiváló gondos kezelés!

Pontos kiszolgálás!

25 éves fogműterem!

Légár Béla

fűszer- és csemege-üzlete

Kaposvár, Fő-utcza 33. sz.

Sürgönyczim: **Légár kereskedő.** Telefon: 83. sz.

Ajánl különféle **kávé** fajokat **5 kg. vételnél fiumei árban.** Minta ingyen küldetik.

Rumok, likőrök, bel- és külföldi pezsgők s egyéb szeszes italok.

Törköly és szilva-pálinka, **valódi** zalai asztali borok, finom pecsenye-borok, friss ásványvizek állandóan kaphatók.

Finom teák, friss **teasütemény** Koestlin győri és Cabos bécsi gyártmányok. Déligyümölcsök, giardinetok és **fajalmák** nagy választékban tartatnak a szt-imrei iskola terményéből.

Tüzifa megrendelhető a mezőgazd. faraktárából szállitva, :: megbizható mérték. Okmány-, levélbélyegek és trafik árusitás.

Stollverk-féle fin. töltött Chocolade **1 kg. 2·60 fill.** valamint egyéb cukorkák főraktára.


»Kaposvári Kereskedelmi
és Iparbank Részv.-Társ.«
Alaptőke: 500,000 kor.
Ajánl részletiveket a magyar jelzálog hitelbank Conversionális nyeremény-kötvényeire havi 5 koronás részletre.
Évente 6 huzás.
Főnyeremények: 1.000.000, 500.000, 300.000, 200.000, 100.000 korona.
Állandó betétek 4½%-al, perselybetétek 4%-al kamatoznak.
Sorsjegyek és záloglevelek huzásának díjtalan nyilvántartása.
Telefon: 69.

FÜRST ÉS FRIEDMANN

bőrkereskedése

Kaposvár, Berzsenyi-utca 8. sz.

(Szántó-laktanyával szemben.)

URODALMAK FIGYELMÉBE!

Fővárosi mintára berendezett bőrüzletünkben mindennemü gazdaságokban használatos bőráruk, u. m.: **blankbőr, huzóbőr,** az összes belés külföldi **bőrkülönlegességek,** továbbá mindennemü **lószerszám veretékek,** legnagyobb választékban jutányos árakon kaphatók.

Árajánlatok kivánatra készséggel küldetnek.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan intéztetnek el.

Felsenfeld Rudolf

villanyerőre berendezett ruggyanta bélyegző- és pecsétbélyeg-gyára, véső- és dombornyomó műterme

Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 14. sz.

Hivatalok és magánosok részére



számozó és lapszámozó gépek, keletbélyegzők, bélyegző-állványok, pecsétnyomók, festékpárnák, iratfüző gépek, áruk, zsákok, ládák és hordók jelzésére **sablonok, ruggyanta betük és számok** és **hozzávaló készülékek,** rézből vésett vagy horganyból öntött **ajtó, utca** vagy **fiók táblák** és nemzeti szinü **községi határjelző táblák** **előnyös árban szerezhetők be.**

Készit csinos kivitelben és jutányos - árban **ruggyanta bélyegzőket** -

pecsétbélyegeket

mindenféle szinben, cimerrel vagy anélkül, sima, — arany, bronz, vagy pecsétutánzatu kivitelben. —

Külön berendezett

dombormű nyomda,

hol cimerrel, vagy monogrammal ellátott névjegyek és családi értesitések remek kivitelben készülnek.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
:: Képviselője Kaposváron Részvénynyomda. ::

Cipő-otthon!

Szász Dénes

uri- női-divat és cipőüzletében

KAPOSVÁROTT, FŐ-UTCA 29. SZÁM

(a Somogymegyei Takarékpénztárral szemben),



amerikai szabású férfi-cipők, női és gyermek-cipők, sárcipők, házicipők, legválasztékosabb nyakkendő különlegességek,

uri fehérneműek, harisnyák, gallérok, kézelők, pénz-, szivar- és cigaretta-tárcák, báli- és toilettcikkek, illatszerek nagy választékban kaphatók.

Cipő-otthon!



kizárólag nálunk kaphatók

Singer Co.

varrógép részv.-társ.

KAPOSVÁR, FŐ-UTCA 29.

Hazai gyártmány! :: Alapittatott 1860.

HAMERLI J.

keztyügyárából PÉCS.

Állandó nagy választék:

férfi, női és gyermek glaçé, svéd, mosó, tiszti mosó, őzbőr, szarvasbőr, angol kocsizó hajtó, bunda és szőrme bélelt keztyü, cérna, selyem, szövött és kötött keztyü, továbbá sérvkötők, köldökkötők, haskötő, gummi harisnya, légpárna, irrigátor és e szakba vágó cikkek. Divatos

DERÉKFÜZŐK,

mérték után készittetnek.

Javitások és tisztitások elfogadtatnak.

EGYENESTARTÓK, nadrág- és harisnyatartók kiváló minőségben. Vadászstucznik, vadászharisnyák, bőrgamásnik, ing- és kézelőgombok, szappan, illatszerek és különlegességek állandó raktára.

HAMERLI M. ÉS A.

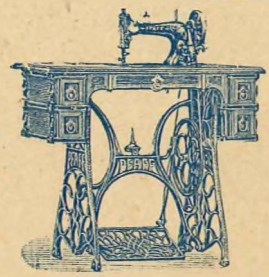
Kaposvár, Korona-utca 1.

Postai megrendelések a legpontosabban foganatosittatnak.

Spitzer Samu

Somogymegye legnagyobb varrógép, kerékpár, kerékpár-alkatrészek és fény- : képészeti kellékek gyári főraktára :

Kaposvár, Korona-utca 14. szám.



A világhirü

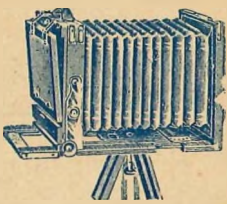
Pfaff-varrógépek

ugyszintén a honi gyártmányu Singer Gyürühajós, Központi orsó (Bobbin), ugy az ivhajós (Vibrating Schutle) rendszerü varrógépek, melyek nemcsak varrásra, de műhimzésre is kiválóan alkalmasak, egyedül nálam szerezhetők be.

Kerékpárok és **kerékpár-alkatrészek,** valamint **varrógép alkatrészek** is nagy választékban kaphatók.

▫ ▢ ▫

Modern fényképező készülékek, objektivek, állványok és a fényképészet **összes kellékei** állandóan raktáron vannak. Sötétkamra a nap bármely szakában dijmentesen vevőim rendelkezésére áll.



SOMOGYMEGYE LEGNAGYOBB

ÁRUHÁZA

Tulajdonos:

Mautner Gusztáv

Kaposvár, Korona-utcza 11. szám.

Tudatom a nagyérdemü közönséggel, hogy üzletemben mindenkor a legujabb áru a legdusabb választékban kapható, **a legfigyelmesebb és legpontosabb** kiszolgálás mellett.

A különböző idényekben üzletemben a legkülönfélébb áruk a legujabb divat szerint kaphatók és pedig

női ruha-kelmék, franczia batisztok, francia Delainek, főzött divatselymek, angol ruha-vásznak, szepességi vásznak, szepességi készletek, női-, férfi-ingek, asztal- és futó-szőnyeg, csipke-szövet-függönyök.

Különös figyelemre méltó állandó nagy **női- és gyermek-felöltő (Confectió)** raktáram, ahol a legujabb divat szerint készült felöltők a legolcsóbb árban kaphatók.

MAUTNER GUSZTÁV

KAPOSVÁR, KORONA-UTCZA 11. SZ.

Betnár Nándor

bankhitelügyi és biztositási irodája, gazdasági gép és varrógép gyári raktára

Kaposvárott.

Irodám földbirtokra vagy házakra a legkedvezőbb feltételek mellett nyujt

törlesztéses és egyszerü jelzálog kölcsönt.

Az ügyletek **gyorsan** bonyolittatnak le. **Semmi előleges költség. Drága kölcsönöket** gyorsan változtat át olcsókká. **Földbirtokok** vételével, eladásával, parcellázással, **bérletek** megszerzésével és kiadásával is foglalkozik. **Gazdasági és varrógépekben** és mezőgazdasági szerekben nagy gyári raktár. Legfelsőbb helyen engedélyezett **„Duna“** biztositó társaság képviselete Somogy és Tolna megyékre. Élet, tüz, jég, üveg, betörés, szállitási stb. biztositások kedvező feltételek mellett.

Goitein Benedek és Fiai

ékszer- és óra-üzletében

Kaposvár, Fő-utcza 2. sz.

fali- és inga-órák, ezüst evő-eszközök, kinaezüst disztárgyak, továbbá mindennemü arany- és ezüst-ékszerek, ezüst sétabotok, gramofonok, szemüvegek és egyéb optikai cikkek nagy választékban kaphatók.

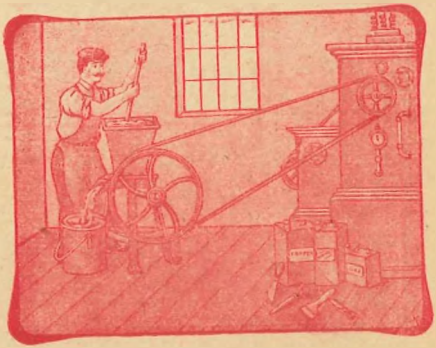
VÉSŐ MŰHELY!

ÓRAJAVITÓ MŰHELY!

Kuttner Leó

villanyerőre berendezett saját törésü olaj- és lackfesték-kereskedése

Kaposvár, Kontrássy-utcza 4. sz.



Felhivja a festők, mázolók, kocsifényezők és asztalos mesterek, valamint a n. é. közönség b. figyelmét, hogy a megyében eddig nem létező **saját törésü és vegyitésü** festék kereskedésében **minden elképzelhető szinü festékek,** a festészethez szükséges **firnis, terpentin, brunolin, szárító kence,** különféle **épület- és butor-lackok, valódi angol kocsilackok, ecsetek, parket-kenőcs, pormentesitő olaj, linoleum és borostyánkő-lack,** padlómáz **nálam már 20 fillérért kapható;** iskolás gyermekeknek **tanulmány olaj-, aquarel- és gombfestékek** nagy választékban; végül mindenféle **mész- és olajfestékek arany, réz, ezüst, bronz porban, kályhaezüst és fekete tüzmentesitő lack.**

Posta és vasuti megrendelések gyorsan és pontosan intéztetnek el.

Külön füszer- és csemege osztály. — Denaturált szesz. — Italmérés. — Dohány kisáruda.

Weisz Kálmán

vas és fűszerkereskedése

Kaposvár, Kossuth-tér 8. szám.

Telefon: 204.

Üzletemben nagy raktárt tartok állandóan

mindenféle asztalos- és lakatosárukból, gazdasági és gépészeti cikkekből, kályhák- és takarék-tüzhelyekből, épület- és butorvasalásokból. Ugyszintén vadászfegyverek és lőszerek, ekék, szecskavágók, továbbá mindennemü konyhaberendezési cikkekből dus választék áll vevőim rendelkezésére.

Mindenkor friss fűszeráruk, lisztnemüek, czukor, kávé, tea, rum, továbbá petroleum és különféle olajok, lakkok a legolcsóbb napi árakon kaphatók.

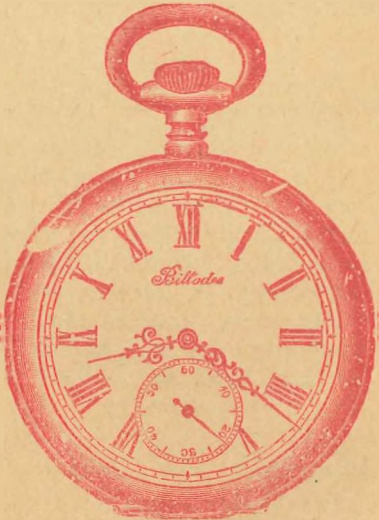
Szives megrendeléseket kér kiváló tisztelettel

WEISZ KÁLMÁN.

Csajághy Antal

órás, ékszerész és látszerész

Kaposvár, Korona-utca 5.



felhivja a nagyérdemü közönség szives figyelmét

nagy választéku

ÓRÁS- ÉS ÉKSZER-ÜZLETÉRE,

ahol **arany-, ezüst- és tula-ezüst órák, fali-, inga-, álló- és ébresztő órák, aranyláncok, jegygyürük**, mindenféle **ékszerek, optikai cikkek**, valamint **alkalmi és nászajándékok** nagy választékban állandóan raktáron tartatnak.

Órajavitó műhelyemben javitásokat a leggyorsabban eszközlök.

A tisztelt közönség
érdekében!

NEUMANN
MIKSA divatáru czéghez

Kaposvár, Kossuth-tér 8.

forduljon, ki ruházati czikkét és lábbeli szükségletét jól és olcsóért :: akarja beszerezni. ::

A hires »Turul«-czipőgyár
:: legnagyobb raktára. ::

UTÓLÉRHETETLEN

ANGOL

ki a legjobb minőségü iskolaöltönyöket, tartós és olcsó gyermekruhákat ...

agyon elegáns és legujabb divat szerinti férfi- és fiuöltönyöket ... ...

azdasági kabátokat szövet vagy szőrme béléssel, dán iramszarvasból kabátokat

lcsó és igen jó minőségü Double vizmentes esőköpenyeket és ... ...

egsikkesebb sportkosztümöket felnőttek és gyermekek részére ... ...



SVAREZ SÁNDOR

elsőrangu uri- és gyermekruha-áruházát

Pontos c
tessék üg



NAGY RAKTÁR!

SZABÓ

zalon, szmoking, mindenféle utczai és papi öltözeteket ... ...

solnai gyapjukelméből készült vadászöltönyöket ... ...

ki divatos őszi és tavaszi felöltőket, ugyszintén átmeneti kabátokat ... ...

ámulatos olcsón, igen szolid és pontos kiszolgálás mellett ... ...

hajt vásárolni, az ne mulassza el megtekinteni ... ...

az »ANGOL SZABÓ«-hoz
KAPOSVÁR, FŐ-UTCZA 7.,
a megyeházzal szemben.

imre
elni!